

"Hayatta kalmak için önce biraz ölmek gerekir."

MART MENEKŞELERİ

PHILIP KERR

Dedektif Bernie Gunther 1 | New York Times Çoksatarı

ALFA

Bernie Gunther 1
MART MENEKŞELERİ

PHILIP KERR

Karısı ve üç çocuğuyla birlikte Londra'da yaşıyor. Yirmi beşin üzerinde kitabı var. Son kitabı *Prague Fatale*'de dedektif Bernie Gunther karakteri yine başrolde. Yazar P. B. Kerr adıyla da çok başarılı çocuk kitapları serilerine imza atmış bulunuyor.

ZELİHA BABAYİĞİT

1968 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Psikoloji bölümünü bitirdi. Aynı üniversitede yüksek lisans ve klinik psikoloji doktorası yaptı. İngiltere'de İngilizce ve psikolojik danışmanlık eğitimleri aldı. Evli ve iki çocuk sahibi olan Zeliha Babayiğit 1994 yılından beri çevirmen ve psikolojik danışman olarak çalışıyor.

Mart Menekşeleri
© 2014, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

March Violets
© 1989 by thynKER

Kitabın Türkçe yayın hakları Anatolialit Agency aracılığıyla Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak
Genel Müdür Vedat Bayrak
Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu
Kitap Editörü Merve Çay
Kapak Tasarımı Elif Çepikkurt
Sayfa Tasarımı Kâmuran Ok

ISBN 978-605-106-984-5
1. Basım: Aralık 2014

Baskı ve Cilt
Melisa Matbaacılık
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa-İstanbul
Tel: 0(212) 674 97 23 Faks: 0(212) 674 97 29
Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34110 Fatih-İstanbul
Tel: 0(212) 511 53 03 (pbx) Faks: 0(212) 519 33 00
www.alfakitap.com - info@alfakitap.com
Sertifika no: 10905

MART MENEKŞELERİ

PHILIP KERR

Dedektif Bernie Gunther 1 New York Times Çoksatarı

Çeviri
Zeliha Babayiğit

ALFA

Annem için

BERLİN, 1936

BİRİNCİ ADAM: Mart Menekşeleri'nin senin ve benim gibi Parti emektarlarını nasıl geride bıraktıklarını fark ettin mi?

İKİNCİ ADAM: Haklısın. Hitler de Nazi Partisi'ne katılmadan önce biraz daha bekleseydi, belki çok daha çabuk Führer olabilirdi.

Shwarze Korps, Kasım 1935

1

Büyük İkna Edici'nin karanlık rüyalarında tuhaf şeyler oluyor...

Bu sabah Friedrichstrasse ve Jägerstrasse'nin köşesinde iki adam gördüm. İki SA adamı bir binanın duvarındaki kırmızı *Der Stürmer* vitrinini söküyordu. *Der Stürmer,* Reich'ın önde gelen Yahudi düşmanlarından Julius Streicher'ın yönettiği Yahudi aleyhtarı bir dergiydi. Uzun burunlu canavarların şehvetli kollarında Aryan kızlara yer veren yarı pornografik çizimleriyle bu vitrinlerin görsel etkisi kıt akıllı okuru çekiyor, onlara geçici bir eğlence sağlıyordu. Saygın insanların bunlarla hiçbir ilgisi yoktu. Her neyse, iki SA adamı *Stürmer* vitrinini kamyonlarının arkasındaki diğer birkaç tanesinin yanına koydu. İşlerini fazla dikkatli yapmıyor olmalıydılar, çünkü en az bir ikisinin camları kırıktı.

Bir saat sonra aynı iki adamı, Belediye Binası'nın önündeki tramvay durağında duran

vitrinlerden birini daha çıkarırken gördüm. Bu kez yanlarına gidip ne yaptıklarını sordum.

"Olimpiyatlar için," dedi biri. "Oyunları izlemeye Berlin'e gelen yabancı ziyaretçileri rahatsız etmemek için hepsini indirmemiz istendi."

Tecrübelerime göre yetkililerin böyle bir hassasiyet göstermesi görülmüş şey değildi.

Eski, siyah bir Honomag olan arabamla eve döndüm ve son kalan iyi takım elbisemi giydim. Açık gri, flanel kumaştan yapılan takım üç yıl önce bana 120 marka mâlolmuştu ve bu ülkede gittikçe az bulunur hale gelen bir kaliteye sahipti; tıpkı tereyağı, kahve ve sabun gibi, yeni yünlü dokuma kumaşlar da çoğunlukla yapay oluyordu. Tamam, yeni dokumalar yeterince kullanışlıydı, ama çok dayanıklı denemezdi ve konu kışın soğuğundan korunmak olunca pek etkili de sayılmazlardı. Hatta yazın bile.

Yatak odasının aynasından kendime bakıp en iyi şapkamı aldım. Koyu gri keçeden yapılma, geniş kenarlı bir şapkaydı ve kenarlarından siyah, ipekli bir şerit geçiyordu. Çok yaygındı. Ama Gestapo gibi ben de şapkamı öteki adamlardan farklı takıyor, ön tarafını arkaya göre biraz daha indiriyordum. Böylece gözlerim gizleniyor, insanların beni tanımasını zorlaştırıyordu. Bu tarzı Berlin Suç Polisi yani Kripo kullanıyordu ve ben de onlardan almıştım.

Ceketimin cebine bir paket Muratti attım, hediye paketi yapılmış Rosenthal porselenini de kolumun altına dikkatle yerleştirerek evden çıktım.

Düğün, gelinin ailesinin yaşadığı evin yakınındaki Potsdamer Tren İstasyonu'nun hemen güneyinde, Dennewitz Platz'da yer alan Luther Kirche'de yapılacaktı. Baba Herr Lehmann, Lehrter İstasyonu'nda çalışan bir makinistti. "D-Zug" ekspres trenini haftada dört kez Hamburg'a götürüp getiriyordu. Dagmar, yani gelin sekreterimdi ve onsuz ne yapacağımı bilmiyordum. Gerçi bilmek de istemiyordum: Dagmar'la kendim evlenmeyi sık sık düşünmüştüm. Güzeldi ve beni çekip çevirme konusunda gayet iyiydi. Sanırım kendi tuhaf tarzımda onu seviyordum da, ama otuz sekiz yaşımda olduğum için ona göre biraz yaşlı ve belki biraz da sıkıcıydım. Ben çılgınca eğlenme konusunda fazla iyi değildim ve Dagmar da biraz eğlenmeyi hak eden bir kızdı.

Sonuçta o da şu pilotla evleniyordu. Görünüşte adamda bir kızın isteyebileceği her şey vardı; gençti, yakışıklıydı ve mavi-gri Nasyonal Sosyalist Havacı Birliği üniformasıyla çarpıcı Aryan erkeğinin mükemmel bir örneği gibi görünüyordu. Ama düğün resepsiyonunda onunla tanışınca düş kırıklığına uğradım. Çoğu Parti üyesi gibi Johannes Buerckel'de de kendini çok ciddiye alan bir adam havası ve görünüşü vardı.

Tanıştırma işini Dagmar üstlendi. Johannes beklendiği gibi elimi sıkmadan önce topuklarını gürültüyle birbirine vurup başını sertçe öne eğdi.

"Tebrikler," dedim. "Çok şanslı bir adamsın. Onunla evlenmeyi ben de isterdim, ama üniformanın benim üzerimde sende olduğu kadar iyi duracağını sanmıyorum."

Üniformasına yakından baktım; sol göğüs cebinde gümüş bir SA Spor Rozeti ile Pilot Rozeti vardı; bunların üstünde de her yerde bulunan "Korkunç" rozet, yani Parti Rozeti yer alıyordu; sol koluna da gamalı haç bandı takmıştı. "Dagmar senin geçici olarak Havacılık Bakanlığı'na bağlı bir Lufthansa pilotu olduğunu söyledi, ama hiç bilmiyordum, yani sen... Ne demiştin, Dagmar?"

"Spor Pilotu."

"Evet, bu. Spor Pilotu. Sizin üniforma giydiğinizi bilmiyordum."

Tabii ki bu "Spor Pilotu" sözünün o şık Reich örtmecelerinden biri ve savaş pilotlarının gizli eğitimiyle ilgili olduğunu anlamak için dedektif olmak gerekmiyordu.

"Müthiş görünüyor, değil mi?" dedi Dagmar.

"Ve sen de çok güzelsin canım," dedi damat görev duygusuyla.

"Sorduğum için beni bağışla Johannes, ama Almanya'nın hava kuvvetleri artık resmen tanınıyor mu?" dedim.

"Havacı Birliği," dedi Buerckel. "Havacı Birliği." Ama bütün cevap bu kadardı. "Ya siz, Herr Günther, özel araştırmacısınız, değil mi? Bu çok ilginç olmalı."

"Özel dedektif," diye düzelttim. "İlginç anları oluyor."

"Ne tür şeyler araştırıyorsunuz?"

"Hemen her şey. Boşanma hariç. Eşleri kendilerini aldattığında ya da aldatan kendileri olduğunda insanlar tuhaf davranıyor. Bir keresinde kocasına onu terk edeceğini söylemek isteyen bir kadın tutmuştu beni. Kocasının kendisini vur-

masından korkuyordu. Bu yüzden adama ben söyledim ve inanır mısın, o pislik beni vurmaya kalktı. Boynumda askıyla üç hafta St. Gertrauden Hastanesi'nde kaldım. Bu, benim evlilikle ilgili son işim oldu. Bugünlerde sigorta soruşturmasından düğün hediyelerini korumaya ve kayıp kişileri bulmaya kadar her şeyi yapıyorum. Evet, Nasyonal Sosyalistler iktidara geldiğinden beri benim işimdeki tek gerçek gelişmenin yaşandığı alan bu oldu: Kayıp kişileri bulmak, polisin bildiklerinin yanında bilmedikleri de dahil." Olabildiğince cana yakın bir şekilde gülümseyip kaşlarımı imâlı bir şekilde oynattım. "Sanırım Nasyonal Sosyalizm hepimize iyi geldi, değil mi? Zavallı küçük Mart Menekşeleri."*

"Bernhard'a kulak asma," dedi Dagmar. "Garip bir mizah anlayışı vardır." Daha fazla şey söyleyebilirdim, ama orkestra çalmaya başladı ve Dagmar akıllılık edip Buerckel'i dans pistine götürdü. Herkes onları sıcak bir şekilde alkışladı.

Sunulan köpüklü şaraptan bıkıp gerçek bir içki arayışıyla bara gittim. Bir Bock ve Klares istedim. Patates esaslı, renksiz ve şeffaf Back'ı hızla içip aynısından bir tane daha söyledim.

"Düğünler insanı susatıyor, değil mi?" dedi yanımdaki küçük adam: Dagmar'ın babası. Sırtını bara dönmüş, gururla kızını seyrediyordu. "Güzel bir tablo oldu, değil mi Herr Günther?"

---

* Mart Menekşeleri (March Violets) Nazi Partisi'nin başına Hitler geçtikten sonra katılanları ifade eder. Nazi Partisi mayısta üyelikleri dondurmuştur –çn.

"Onsuz ne yapacağım bilmiyorum," dedim. "Belki onun kararını değiştirip benimle kalmaya ikna edebilirsiniz. Eminim paraya ihtiyaçları vardır. Genç çiftler yeni evlendiklerinde hep paraya ihtiyaçları olur."

Herr Lehmann başını iki yana salladı. "Ne yazık ki Johannes ve Nasyonal Sosyalist hükümetin bir kadına uygun olduğunu düşündüğü sadece tek bir iş var. O da dokuz ayın sonunda başlıyor." Piposunu yakıp bir filozof gibi tüttürdü. "Neyse," dedi. "Sanırım şu Reich Evlilik Kredileri'nden birine başvuracaklar. O zaman çalışması gerekmez, değil mi?"

"Evet, sanırım haklısınız," dedim, Klares'i de mideme indirerek. Yüzündeki ifade beni asla bir sarhoş olarak görmediğini söylüyordu, bu yüzden konuşmaya devam ettim. "Bunun sizi kandırmasına izin vermeyin Herr Lehmann. Sadece ağzımı çalkalamak için kullanıyorum, fakat tükürmeyecek kadar da tembelim." Buna gülüp omzuma bir şaplak indirdi ve bize iki büyük kadeh ısmarladı. İçkilerimizi içerken mutlu çiftin balayında nereye gideceklerini sordum.

"Rhine'a," dedi. "Wiesbaden. Frau Lehmann'la ikimiz, balayımızda Königstein'e gitmiştik. Güzel bir yerdir. Ama Johannes'in fazla zamanı yok. Reich İşçi Birliği'nin nezaketi sayesinde Eğlence Yoluyla Güç yolculuğuna çıkıyor."

"Öyle mi? Nereye?"

"Akdeniz."

"Peki, siz buna inandınız mı?"

Yaşlı adam kaşlarını çattı. "Hayır," dedi haşin bir ifadeyle. "Bundan Dagmar'a söz etmedim, ama sanırım İspanya'ya gidiyor..."

"...yani savaşa."

"Yani, savaşa, evet. Mussolini, Franco'ya yardım ettiği için, Hitler de eğlenceyi kaçırmak istemeyecektir, değil mi? Bizi yeni bir kanlı savaşa sokana kadar mutlu olmayacak."

Biraz daha içtik. Sonra kendimi Grunderfeld Mağazası'nda çorap tedarikçisi olan, ufak tefek, güzel biriyle dans ederken buldum. Adı Carola'ydı ve onu oradan benimle ayrılmaya ikna ettim. Birlikte iyi dileklerde bulunmak üzere Dagmar ve Buerckel'in yanına gittik. Buerckel'in benim savaş sicilimden bahsetmek için o ânı seçmesinin biraz tuhaf olduğunu düşündüm.

"Dagmar bana senin Türk cephesinde savaştığını söyledi." İspanya'ya gitme konusunda biraz endişeli olup olmadığını merak ettim. "Ayrıca Demir Haç kazandığını da."

Omuz silktim. "Sadece ikinci sınıf." Demek öyle, diye düşündüm; pilot şöhret açlığı çekiyordu.

"Yine de Demir Haç," dedi. "Führer'in Demir Haç'ı asla ikinci sınıf olamaz."

"Onun adına konuşamam, ama hatırladığım kadarıyla bir asker dürüst, yani nispeten dürüst olduğu ve cephede savaştığı sürece savaşın sonuna doğru kolaylıkla ikinci sınıf bir madalya kazanabilirdi. Söylememe gerek yok herhalde, birinci sınıf madalyaların çoğu mezarlıktaki adamlara verilir. Ben, Demir Haç'ımı beladan uzak durduğum için aldım." Konuya ısınıyordum. "Kim bilir?" dedim. "İşler yolunda giderse sen de bir tane kazanabilirsin. Böyle güzel bir ceketin üstünde iyi durur."

Buerckel'in ince, genç yüzündeki kaslar gerildi. Öne eğilip nefesimi kokladı.

"Sarhoşsunuz siz," dedi.

"Si," dedim. Ayaklarımın üstünde zor durarak döndüm. "*Adios, hombre.*"

2

Geç olmuştu. Sonunda arabamla Trautenaustrasse'deki daireme döndüğümde saat biri geçiyordu. Yaşadığım Wilmersdorf mütevazı bir mahalleydi, ama yine de Berlin'in büyüdüğüm kesimi olan Wedding'den çok daha iyiydi. Cadde Güntzelstrasse'den kuzeydoğuya gidip meydanın ortasında güzel bir fıskiyenin durduğu Nikolsburger Platz'dan geçiyordu. Bense Plager Platz tarafında rahat bir şekilde yaşıyordum.

Buerckel'le Dagmar'ın önünde dalga geçtiğim ve çorap tedarikçisi Carola'yla Tiergarten'deki Japon balığı havuzunun yakınında yapmaya cüret ettiğim şeyler için kendimden utanarak, arabamda oturup düşünceli bir şekilde sigara içtim. Dagmar'ın düğününün beni beklediğimden daha fazla etkilediğini itiraf etmek zorundaydım. Bunu düşünmenin bir yararı olmadığını görebiliyordum. Onu unutabileceğimi sanmıyordum, ama herhalde onu aklımdan çıkarmanın bir sürü yolunu bulabilirdim.

Arabamdan inince yirmi metre ileriye park etmiş büyük, lacivert, üstü açılabilir Mercedes'i gördüm. İki adam arabaya yaslanmış birini bekliyordu. Adamlardan biri sigarasını atıp bana doğru yürümeye başlayınca kendimi hazırladım. Adam yaklaştıkça Gestapo olamayacak kadar iyi giyimli olduğunu fark ettim. Diğerinin üstünde de şoför üniforması vardı, ama müzikhollere yaraşır halterci vücudu, leopar desenli taytla çok daha rahat görünürdü. Onun belirgin varlığı, iyi giyimli ve genç adama açık ara bir güven kazandırıyordu.

"Herr Günther? Siz Herr Bernhard Günther misiniz?" Önümde durdu, ona en sert bakışımla baktım, bir ayının bile gözlerini kırpıştırmasına yetecek bir bakış: Sabahın birinde evimin önünde beni taciz eden insanlardan hiç hoşlanmam.

"Ben kardeşiyim. O şehir dışında." Adam kocaman gülümsedi. Bunu yutmamıştı.

"Herr Günther, özel dedektif? Patronum sizinle konuşmak istiyor." Büyük Mercedes'i işaret etti. "Arabada bekliyor. Apartman görevlisiyle konuştum, bu gece geri döneceğinizi söyledi. Bu, üç saat önceydi, o yüzden tahmin edersiniz ki uzunca bir süredir bekliyoruz. Gerçekten acil bir konu."

Elimi kaldırıp saatime baktım.

"Bak ahbap, saat 1.40, anlayacağın, sattığınız şey her neyse ilgilenmiyorum. Yorgunum, sarhoşum ve yatmak istiyorum. Alexanderplatz'da bir ofisim var, onun için bana bir iyilik yapın ve konuyu sabaha bırakın."

Yakasına çiçek takılı, temiz yüzlü, hoş, genç adam yolumu kapadı. "Bu konu sabahı bekleyemez," dedi, sonra çekici bir gülümseyle, "Lütfen

onunla konuşun, sadece bir dakika. Size yalvarıyorum," diye konuşmasına devam etti.

"Kiminle konuşayım?" diye hırladım arabaya bakarak.

"İşte kartı." Kartı bana uzattı, ben kazanan piyango biletine bakar gibi aptalca karta baktım. Uzanıp tersten benim için okudu. "'Dr. Fritz Schemm, Schemm&Schellenberg'de Alman Avukat, Unter den Linden, Numara 67.' Bu iyi bir adres."

"Tabii ki öyle," dedim. "Ama gecenin bu saatinde ve böyle iyi bir firmadan gelen bir avukat? Peri masallarına inandığımı düşünüyor olmalısınız." Ama yine de onun peşinden arabaya yürüdüm. Şoför kapıyı açtı. Bir ayağımı basamağa koyup içeriye baktım. Yüz hatları gölgede kalan, kolonya kokulu bir adam öne eğildi. Sesi tuvalette zorlanıyormuş gibi soğuk ve iticiydi.

"Sen Günther misin, dedektif olan?"

"Öyle," dedim. "Ve siz de," kartvizitini okuyormuş gibi yaptım, "Dr. Fritz Schemm, Alman Avukat." "Alman" kelimesini alaycı bir vurguyla okumuştum. Irkçı bir saygınlığı imâ ettiği için kartvizitlerde ve tabelalarda bunu görmekten hiç hazzetmezdim; özellikle de avukatlar söz konusu olduğunda bu çok gereksizdi, çünkü Yahudilerin hukuk alanında çalışması zaten yasaktı. Kendime "Luteryan Özel Dedektif" veya "Antisosyal Özel Dedektif" veya "Dul Özel Dedektif" demediğim gibi, "Alman Özel Dedektif" de demiyordum, oysa bunların hepsi doğruydu ya da bir zamanlar öyleydi (gerçi bugünlerde sık sık kilisede görünmüyordum). Pek çok müşterimin Yahudi olduğu

da doğruydu. Onlarla iş yapmak çok kârlıydı (peşin ödeme yapıyorlardı) ve dertleri hep aynıydı: Kayıp Kişiler. Sonuç da çoğunlukla aynı oluyordu: Gestapo veya SA'nın inceliğiyle Landwehr Kanalı'na atılmış bir ceset, Wannsee'deki bir teknede intihar veya bir Toplama Kampı olan KZ'ye gönderilmiş mahkûmlar listesindeki bir isim. O yüzden bu avukattan, bu Alman Avukat'tan hiç hoşlanmamıştım.

Şöyle dedim: "Dinle, Herr Doktor, buradaki adamına dediğim gibi yorgunum ve refahım için endişelenen bir banka müdürüm olduğunu da unutacak kadar sarhoşum." Schemm ceketinin cebine uzanırken kıpırdamadım bile, bu da benim ne kadar keyifsiz olduğumu gösteriyor olmalı. Ama o sadece cüzdanını çıkardı.

"Seninle ilgili araştırma yaptırdım ve güvenilir hizmet verdiğini öğrendim. Sana birkaç saatliğine ihtiyacım var, bunun için 200 Reichsmark ödeyeceğim, yani bir haftalık para." Cüzdanını dizine koyup içinden iki mavilik çıkardı. Bunu yapması çok kolay olamazdı, çünkü sadece tek bir kolu vardı. "Daha sonra Ulrich seni evine bırakacak."

Paraları aldım. "Kahretsin," dedim. "Sadece gidip yatacaktım. Ama bunu her zaman yapabilirim." Başımı eğip arabaya bindim. "Gidelim Ulrich."

Kapı kapandı, Ulrich sürücü koltuğuna geçti, Temiz Yüz de yanına bindi. Batıya doğru ilerledik.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordum.

"Hepsi zamanı gelince, Herr Günther," dedi. "Kendine bir içki ya da sigara al." *Titanik*'ten kurtarılmış gibi görünen kokteyl dolabını açıp bir sigara kutusu çıkardı. "Bunlar Amerikan malı."

Sigaraya evet, içkiye hayır dedim: İnsanlar 200 Mark'tan Dr. Schemm kadar kolay ayrılmaya razı oluyorsa aklınızın başınızda olması önemliydi.

"Çok rica etsem sigaramı yakar mısın lütfen?" dedi Schemm, dudaklarının arasına bir sigara koyarak. "Kibrit yakmak beceremediğim şeylerden biri. Kolumu Liège kalesinin alınması sırasında Ludendorff'ta kaybettim. Orduda aktif görev aldın mı?" Sesi titiz, hatta nazikti: yumuşak ve yavaş, sadece birazcık acımasız. İnsanı güzelce suçu yüklenmeye sevk edebilecek türde bir ses, diye düşündüm. Gestapo için çalışıyor olsa, sahibinin çok işine yarayacak bir ses. Sigaraları yakıp Mercedes'in büyük koltuğuna yerleştim.

"Evet, Türkiye'deydim." Tanrım, birden bire askerlik sicilim herkesin ilgisini çekmeye başlamıştı. Eski Silah Arkadaşları Rozeti için başvursa mıydım acaba? Camdan dışarı baktım, şehrin batı yakasındaki ormanlık alan olan Grunewald'a, Havel Nehri'nin yakınına gittiğimizi gördüm.

"Subay mıydın?"

"Çavuş." Gülümsediğini duydum.

"Ben binbaşıydım," dedi. Böylece bana yerimi göstermiş oldu. "Savaştan sonra da polis oldun, öyle mi?"

"Hayır, hemen değil. Bir süre devlet memuru olarak çalıştım, ama rutine dayanamadım. Kolluk kuvvetlerine ancak 1922'den sonra katıldım."

"Ne zaman ayrıldın?"

"Dinle, Herr Doktor, arabaya bindiğimde bana yemin ettirdiğini hatırlamıyorum."

"Özür dilerim," dedi. "Sadece kendi isteğinle mi ayrıldığını merak etmiştim, yoksa..."

"Yoksa kovulup kovulmadığımı mı? Bunu bana sorman büyük cesaret, Schemm."

"Öyle mi?" dedi masum bir sesle.

"Ama yine de cevap vereceğim. Ben ayrıldım. Eminim ki yeterince uzun süre bekleseydim beni de diğerleri gibi ayıklarlardı. Ben Nasyonal Sosyalist değilim, ama lanet olası bir Kozi de değilim; Parti gibi ben de Bolşevizm'i sevmiyorum, en azından onların da sevmediğini düşünüyorum. Ama bu kadarı modern Kripo, Sipo ya da şimdi her ne deniyorsa onun için yeterli değil. Onların kitabına göre yanlarında değilsen, karşılarındasın."

"Yani sen, bir Kriminalinspektor, Kripo'dan öylece ayrıldın," diyerek durdu. Sonra sahte bir şaşkınlıkla ekledi, "hem de Adlon Oteli'nde özel otel dedektifi olmak için."

"Çok tatlısın," dedim alaycılıkla. "Cevapları bildiğin halde bana bütün bu soruları soruyorsun."

"Müvekkilim kendisi için çalışan insanları tanımak ister," dedi kendini beğenmiş bir şekilde.

"Davayı henüz almadım. Belki sırf yüz ifadeni görmek için geri çeviririm."

"Belki. Ama bunun için aptal olman gerekir. Berlin'de senin gibi düzinelercesi var, özel dedektif." Mesleğimi pek hoş karşılamadığını saklamaya çalışmamıştı.

"Peki neden beni seçtiniz?"

"Daha önce müvekkilim için çalışmışsın, yani dolaylı olarak. Birkaç yıl önce müvekkilimin büyük hissedarı olduğu Germania Hayat Sigortası Şirketi için bir sigorta araştırması yürütmüşsün. Kripo tahminlerde bulunurken, sen çalıntı senetleri ele geçirmişsin."

"Hatırlıyorum." Eh, bunun için iyi bir nedenim de vardı. Adlon'dan ayrılıp özel dedektif olduktan sonraki ilk davalarımdan biriydi. "Şanslıydım," dedim.

"Şansı hiç küçümseme," dedi Schemm kibirli bir şekilde. Tabii, diye düşündüm: Führer'e bir bak.

Bu arada Dahlem'deki Grunewald Ormanı'nın kıyısına varmıştık. Burası Ribbentrop'lar gibi ülkenin en zengin ve nüfuzlu insanlarına ev sahipliği yapıyordu. Devasa duvarların arasında uzanan kocaman demir bir kapıda durduk. Temiz Yüzlü kapıyı açmak üzere aşağıya atladı. Ulrich ise kapıdan geçmek için arabayı sürdü.

"Devam et," diye emretti Schemm. "Bekleme. Zaten çok geç kaldık." Beş dakika kadar etrafında ağaçların sıralandığı yolda ilerleyip çakıl taşı kaplı geniş bir avluya vardık. Avlunun üç tarafı, uzun bir merkez bina ve evi oluşturan iki kanatla çevrilmişti. Ulrich küçük bir fıskiyenin yanında durup dışarı fırladı ve kapılarımızı açtı. Biz de dışarı çıktık.

Avluyu çevreleyen ve çatısı kalın kirişler ve ahşap kolonlarla desteklenmiş kemerli yolda şeytani iki Doberman'la birlikte bir adam devriye geziyordu. Ön kapının yanındaki lamba dışında fazla ışık yoktu, ama görebildiğim kadarıyla beyaz ev kaba sıvalı ve dik çatılıydı; benim paramın yetmeyeceği türde bir otel kadar da büyüktü. Evin arkasındaki ağaçlarda bir yerde ise bir tavuskuşu yardım çığlıkları atıyordu.

Kapıya yaklaşınca doktora ilk kez alıcı gözle bakabildim. Bir hayli yakışıklı bir adam olduğunu söylenebilirdi. En az elli yaşında olduğu için

seçkin görünümlü olduğu da söylenebilirdi. Arabanın arkasında otururken göründüğünden daha uzun boyluydu ve titizlikle giyinmiş olsa da modayı hiç umursamadığı belliydi. Kolalanmış yakası bıçak gibi keskin görünüyordu. Açık gri renkte ince çizgili takım elbisesinin içinde krem rengi bir yelek ve ayakkabılarını örten aynı renkte tozluklar giymişti. Tek eline ise oğlak derisinden bir eldiven takmıştı. Muntazam kesilmiş kır saçlarının üstünde siperi, heybetli tepe kısımını bir kale hendeği gibi çevreleyen büyük, gri biri şapka vardı. Eskimiş zırları andırıyordu.

Beni büyük, maun kapıya götürdü. Kapı açılırken kül rengi suratlı bir uşak geçelim diye kenara çekildi, böylece geniş bir hole girdik. Burası kapıdan geçebildiğiniz için bile şanslı olduğunuzu hissedeceğiniz türde bir holdü. Parlak beyaz tırabzanlı çifte merdivenler üst katlara çıkıyor, tavandan bir kilise çanından daha büyük ve bir striptizcinin küpelerinden daha gösterişli bir avize sarkıyordu. Ücretimi artırmayı aklıma not ettim.

Bir Arap uşak eğilerek selam verip şapkamı istedi.

"Bir sakıncası yoksa bende dursun," dedim, şapkamın kenarına dokunarak. "Gümüşlerden uzak durmama yardım eder."

"Nasıl isterseniz, efendim."

Schemm, şapkasını malikânede doğmuş biri edasıyla uşağa verdi. Belki de öyleydi, ama avukatlar söz konusu olduğunda zenginliklerine açgözlülükleri sayesinde ve kötü yollarla ulaştıklarını düşünmüşümdür hep. Zaten daha önce

güvenebileceğim bir avukatla da hiç tanışmamıştım. Neredeyse çift eklemli görünen çarpılmış parmaklarından sıyırdığı eldiveni şapkanın içine attı. Sonra kravatını düzeltip uşaktan geldiğimizi bildirmesini istedi.

Kütüphanede beklemeye başladık. Burası Bismarck ve Hindenburg standartlarına göre büyük değildi ve kapıyla Reichstag* büyüklüğündeki masanın arasına altıdan fazla araba sığmazdı. Büyük kirişleri, bir kütüğün sessizce çıtırdadığı granit bacası ve duvara monte edilmiş silahlarıyla erken Lohengrin tarzında döşenmişti. Kiloyla satın alınmış gibi bir sürü kitap vardı: Alman şairleri, filozofları ve hukukçuları. İsimlerini bir dereceye kadar tanıdığımı söyleyebilirdim, ama sadece sokak, kafe ve bar isimleri olarak.

Odada dolaşmaya başladım. "Beş dakika içinde dönmezsem, bir arama ekibi gönderin."

Schemm sıkılmış bir şekilde iç çekip ateşe tam da doğru açılarla yerleştirilmiş iki deri kanepeden birine oturdu. Raftan bir dergi alıp okuyormuş gibi yaptı. "Bu küçük kulübeler sende de klostrofobi yaratmıyor mu?" Schemm papazın nefesinde içki kokusu alan yaşlı bir kız kurusu gibi huysuzlanarak göğüs geçirdi.

"Oturun, Herr Günther," dedi.

Ona aldırmadım. Uyanık kalmama yardım etmesi için cebimdeki iki adet yüzlüğe dokunup dolana dolana masaya gittim ve yeşil deri yüzeyine baktım. Masada çok okunmuş bir *Berliner Tageblatt* ile yarım ay çerçeveli bir gözlük, bir kalem;

---

* Hitler başa geçmeden önceki Alman parlamentosu –çn.

içinde ucu iyice çiğnenmiş bir puronun durduğu, ağır, pirinç bir kültablası onun yanındaysa içinden birkaç puro alınmış Black Wisdom Havanas kutusuyla bir mektup yığını ve gümüş çerçeveli birkaç fotoğraf duruyordu. Dergiye gereğinden fazla zaman harcayan Schemm'e bakıp çerçeveli fotoğraflardan birini aldım. Kız esmer ve güzeldi, benim sevdiğim gibi dolgun vücutluydu, ama yemek sonrası sohbetimi biraz itici bulabilirdi: Mezuniyet cüppesi buna şüphe bırakmıyordu.

"Çok güzel, değil mi?" dedi kütüphanenin kapısından gelen ve Schemm'in kanepeden ayağa fırlamasına neden olan bir ses. Bu, hafif Berlin aksanlı, şarkı söyler gibi çıkan bir sesti. Sahibini görmek için döndüğümde, dikkate değer boyu posu olmayan bir adama baktığımı fark ettim. Kırmızı ve şiş yüzünde o kadar umutsuz bir şey vardı ki neredeyse tanıyamıyordum. Schemm selam vermekle meşgulken, ben de fotoğraftaki kız ile ilgili iltifat niteliğinde bir şeyler mırıldandım.

"Herr Six," dedi Schemm bir sultanın cariyesinden daha yalaka bir sesle. "Size Herr Bernhard Günther'i takdim edebilir miyim?" Sesi çulsuz banka hesabıma uygun şekilde değişerek bana döndü. "Bu bey de Herr Doktor Hermann Six." Yüksek çevrelerde herkesin lanet bir doktor olmasının çok gülünç olduğunu düşündüm. Elini sıktığım yeni müşterimin gözleri yüzüme bakarken, rahatsız edecek kadar uzun bir süre el sıkıştığımızı fark ettim. Bunu yapan bir sürü müşteri oluyordu: Kendilerini insan karakteri konusunda usta sanıyorlardı, ne de olsa utanç verici küçük problemlerini kaypak ve düzenbaz bir adama

açıklayacak değillerdi. Bu yüzden dengeli ve güvenilir biri gibi görünmem iyi bir şeydi. Her neyse, yeni müşterimin gözleri mavi, iri ve belirgindi ve sanki hardal gazı bulutunun içinden yeni çıkmış gibi tuhaf, ıslak bir parlaklığı vardı. Adamın bir süredir ağladığını fark etmemle ufak bir şok yaşadım.

Six elimi bırakıp az önce baktığım fotoğrafı aldı. Birkaç saniye bakıp derin bir iç çekti.

"Benim kızımdı," dedi yüreği boğazındaymış gibi. Sabırla başımı salladım. Fotoğrafı yüzüstü masaya koydu. Keşişi andıran gri saçlarını alnından geriye itti. "Kızımdı, öldü."

"Üzgünüm," dedim ciddi bir sesle.

"Olmamalısınız," dedi. "Çünkü hayatta olsaydı, bir sürü para kazanabilme fırsatıyla burada olamazdınız." Onu dinledim, çünkü benim dilimde konuşuyordu. "Anlayacağınız üzere, öldürüldü." Çarpıcı bir etki yaratmak için bekledi: Müşteriler bunu da çok yapardı, ama bu adam gerçekten iyiydi.

"Öldürüldü," diye tekrarladım aptal gibi.

"Öldürüldü." Bir filinkine benzer gevşek kulaklarından birini çekiştirip eğri büğrü ellerini biçimsiz mavi takım elbisesinin ceplerine soktu. Elimde olmadan gömleğinin manşetlerinin yıpranmış ve pis olduğunu fark ettim. Daha önce hiç çelik milyoneriyle karşılaşmamıştım (Hermann Six'in adını duymuştum; büyük Ruhr sanayicilerinden biriydi), ama bu hali bana tuhaf göründü. Topuklarının üstünde sallanıyordu, ayakkabılarına baktım. Müşterilerin ayakkabılarına bakarak çok şey söyleyebilirdiniz. Sherlock Holmes'ten aldığım

tek şey buydu. Six'in ayakkabıları Winter Relief yani insanların eski giysilerini gönderdikleri Nasyonal Sosyalist Halkın Refahı Örgütü için hazırdı. Ama zaten Alman ayakkabıları o kadar da iyi değildi. Yapay deri mukavvayı andırıyordu; et gibiydi ve kahve ve tereyağı ve kumaş gibi. Herr Six'e geri dönecek olursak, adam bana kederinden giysileriyle uyuyacak bir tip gibi gelmemişti hiç. Hayır, onun gazetelerde okuduğunuz türde garip milyonerlerden biri olduğuna karar verdim: Hiçbir şeye beş kuruş harcamazlar, en başından öyle zengin olurlardı zaten.

"Soğukkanlılıkla vurularak öldürüldü," dedi buruk bir sesle. Uzun bir gecenin bizi beklediğini biliyordum. Sigara paketimi çıkardım.

"Sigara içmemin bir sakıncası var mı?" diye sordum. Bunun üzerine toparlanmış göründü.

"Beni bağışlayın, Herr Günther," diye içini çekti. "Nezaketi unuttum. İçki ya da başka bir şey ister misiniz?" Başka bir şey büyük bir yatak olabilirdi mesela, ama onun yerine kahve istedim. "Fritz?"

Schemm büyük kanepede kıpırdandı. "Teşekkür ederim, sadece bir bardak su," dedi mütevazı bir şekilde. Six bir çanın bağlı olduğu halatı çekip masasındaki kutudan tombul, siyah bir puro seçti. Bana koltuklara doğru eşlik etti, ben de kendimi Schemm'in karşısındaki kanepeye bıraktım. Six puronun ucunu kesip ateşe attı. Sonra purosunu yakıp grili adamın yanına oturdu. Arkasındaki kütüphane kapısı açıldı ve otuz beş yaşlarında, genç bir adam içeri girdi. Neredeyse bir zenciye aitmiş gibi görünen geniş burnunun üs-

tüne atletik bedeniyle çelişen çerçevesiz bir gözlük dikkatlice oturtulmuştu. Gözlüğünü çıkarıp ne yapacağını bilemez bir suratla bana ardından patronuna baktı.

"Bu toplantıda beni istiyor musunuz, Herr Six?" dedi. Belli belirsiz bir Frankfurt aksanı vardı.

"Hayır, sorun değil, Hjalmar," dedi Six. "Hadi bakalım sen gidip yat. Belki Farraj'a da bizim için kahve ve bir bardak su, benim için de her zamankinden getirmesini söyleyebilirsin."

"Hımm, hemen, Herr Six." Yine bana baktı. Oradaki varlığımın onun için bir sıkıntı kaynağı olup olmadığını anlayamadım, bu yüzden fırsatını bulur bulmaz onunla konuşmayı kafama not ettim.

"Bir şey daha var," dedi Six kanepede dönerek. "Sabah ilk iş bana hatırlat, seninle cenaze işlerinin ayarlanması hakkında konuşmamız gerekiyor. Ben yokken işlerle senin ilgilenmeni istiyorum."

"Nasıl isterseniz, Herr Six," dedikten sonra bize iyi geceler dileyerek odayı terk etti.

"Şimdi işimize bakalım, Herr Günther," dedi Six, kapı kapandıktan sonra. Black Wisdom'ı ağzının kenarına sıkıştırmış, konuşurken panayır çığırtkanlarına benziyor, sesi pamuk helva yiyen bir çocuğunki gibi çıkıyordu. "Bu uygunsuz saatte sizi buraya çağırdığım için özür dilerim, ama ben çok yoğun bir insanım. En önemlisi de benim mahremiyetine çok önem veren biri olduğumu anlamalısınız."

"Önemli değil, Herr Six," dedim. "Adınızı duymuş olmalıyım."

"Bu mümkün. Benim pozisyonumda birisinin pek çok davanın hamisi ve pek çok yardım derneğinin sponsoru olması gerekiyor; ne tür şeylerden bahsettiğimi anlamışsınızdır. Zenginliğin de kendine has yükümlülükleri var."

Dışarıdaki bir tuvaletin de diye düşündüm. Neyin geleceğini bilerek içimden esnedim. Ama şöyle dedim: "Buna kesinlikle inanabilirim." Bunu öyle yapmacık bir anlayışlı ifadeyle söylemiştim ki kısa bir an tereddüt ettikten sonra, daha önce defalarca duyduğum sözlerle konuşmaya devam etti. "Gizliliğin önemi" ve "yetkilileri işlerime dahil etmek istemem" ve "mahremiyete mutlak saygı," vesaire vesaire. İnsanlar hep size davalarıyla nasıl ilgilenmeniz gerektiğini söylerdi, sanki size güvenmiyormuş gibi, sanki onlarla çalışmak uğruna standartlarınızı iyileştirmek zorunda kalacakmışsınız gibi.

"O kadar da özel-olmayan dedektif olarak daha iyi para kazansaydım, bunu uzun zaman önce denerdim," dedim. "Ama benim işimde fazla konuşmak iş için iyi değildir. Sözler yayılır ve düzenli müşterilerim diyebildiğim bir iki iyi sigorta şirketi ve hukuk bürosu da başka yere gider. Bakın, beni araştırdığınızı biliyorum, o yüzden hemen işe koyulalım, olur mu?" Zenginlerle ilgili ilginç bir şey de nerede duracaklarının söylenmesinden hoşlanmalarıydı. Bunu dürüstlükle karıştırıyorlardı. Six takdirle başını salladı.

Bu noktada uşak cilalı zemindeki lastik bir tekerlek gibi akıcı hareketlerle içeri girdi. Belli belirsiz ter ve baharatlı bir şey kokuyordu. Kahveyi, suyu ve efendisinin konyağını, kulak tıkaçlarını günde altı kez değiştirmesi gereken bir adamın

boş ifadesiyle servis etti. Kahvemi yudumlarken Six'e doksanlık büyükannemin Führer'le kaçtığını söylesem uşağın kılı bile kıpırdamadan servis yapmaya devam edeceğini düşündüm. Odadan çıktığını bile fark etmediğime yemin edebilirdim.

"Baktığınız fotoğraf yalnızca birkaç yıl önce çekildi, kızımın mezuniyetinde. Daha sonra Berlin, Dahlem'deki Arndt İlköğretim Okulu'nda öğretmen olarak işe başladı." Bir kalem bulup Dagmar'ın davetiyesinin arkasına not almaya hazırlandım. "Hayır," dedi. "Lütfen not almayın, sadece dinleyin. Herr Schemm size bu görüşmenin sonucunda detaylı bir dosya verecek.

"Aslında çok iyi bir öğretmendi, ama dürüst olmam gerekirse hayatında başka şeyler yapmasını dilerdim. Grete, pardon, size adını söylemeyi unuttum, Grete'nin çok güzel bir sesi vardı. Onun şarkı söylemeye profesyonel olarak devam etmesini isterdim. Ama 1930'da Berlin Bölge Mahkemesi'ne bağlı genç bir avukatla evlendi. Adı Paul Pfarr'dı."

"Pfarr'dı derken?" dedim. Müdahalem yüzünden adam bir kez daha derin bir iç çekti.

"Evet. Bundan bahsetmeliydim. Ne yazık ki o da öldü."

"İki cinayet o halde," dedim.

"Evet," dedi aceleyle. "İki cinayet." Cüzdanını açıp bir fotoğraf çıkardı. "Bu, düğünde çekildi."

Düğünün pek çok sosyete düğünü gibi Adlon Hotel'de yapılmış olması dışında, fotoğraf hakkında söylenecek fazla bir şey yoktu. Adlon'un Goethe Bahçesi'ndeki oyma filleriyle Fısıldayan Fıskiye'nin kendine özgü *pagoda*'sını tanıdım. Es-

nememi bastırdım. Pek iyi bir fotoğraf değildi. Bir buçuk gün için yeterince düğün görmüştüm. Fotoğrafı geri verdim.

"Güzel bir çift," dedim bir Muratti daha yakarak. Six'in siyah purosu ise sönmüş; yuvarlak ve pirinç küllükte yatıyordu.

"Grete 1934'e kadar öğretmenlik yaptı, pek çok kadın gibi hükümetin çalışan kadınlara yönelik genel ayrımcılığının kurbanı oldu ve işini kaybetti. Bu arada Paul, İçişleri Bakanlığı'nda bir iş buldu. Çok geçmeden ilk karım Lisa öldü ve Grete oldukça depresif biri haline geldi. İçki içmeye ve geç saatlere kadar dışarıda kalmaya başladı. Ama birkaç hafta önce tekrar eski haline dönmüş gibiydi." Six kederle konyağına bakıp bir yudumda içti. "Paul ve Grete üç gece önce Lichterfelde-Ost'taki evlerinde çıkan yangında öldü. Fakat evleri yakılmadan önce ikisi de birkaç kez vuruldu ve kasaları yağmalandı."

"Kasada ne olduğu biliniyor mu?"

"Kripo'dan gelen adamlara kasada ne olduğu konusunda bir fikrim olmadığını söyledim."

Satır aralarını okuyup sordum. "Ancak bu doğru değildi, herhalde?"

"Kasadaki çoğu şey konusunda hiçbir fikrim yok, ama bildiğim bir şey vardı ki bunu onlara söylemedim."

"Neden, Herr Six?"

"Çünkü bilmemelerini tercih ettim."

"Ya ben?"

"Söz konusu şey sayesinde, katili bulmada polisin bir hayli önüne geçme fırsatı elde edeceksiniz."

"Ya sonra?" Umarım özel, küçük bir infaz planlamıyordu, çünkü vicdanımla mücadele etmek istemiyordum, özellikle çok para söz konusuyken.

"Katili yetkililere teslim etmeden önce, bana ait olanı geri alacaksınız. Hiçbir koşulda ona ellerini sürmemeliler."

"Tam olarak neden bahsediyoruz burada?"

Six ellerini düşüncelere dalmış gibi yumruk yaptı, sonra tekrar yumruğunu açtı ve bir parti kızı edasıyla kollarını göğsünde kavuşturdu. Sorarcasına bana baktı.

"Gizli tabii ki," diye hırladım.

"Mücevherler," dedi. "Görüyorsunuz, Herr Günther kızım vasiyetname bırakamadan öldü bu yüzden bütün mal varlığı kocasına geçiyor. Paul ise bir vasiyetname yazmıştı, her şeyini Reich'a bırakan bir vasiyetname." Başını iki yana salladı. "Herifteki aptallığa inanabiliyor musunuz, Herr Günther? Her şeyi bıraktı. Her şeyi. İnsanın buna inanası gelmiyor."

"Bir vatanseverdi o halde."

Six sözlerimdeki ironiyi fark edemedi. Küçümseyerek homurdandı: "Sevgili Herr Günther, o bir Nasyonal Sosyalistti. O insanlar, memleketini seven ilk insanların kendileri olduğunu sanıyorlar." Acımasız bir sırıtışla, "Ben ülkemi seviyorum. Ve benden daha fazla veren birisi yoktur. Ama Reich'ın benim sayemde daha fazla zenginleşeceği düşüncesine katlanamıyorum. Beni anlıyor musunuz?"

"Sanırım."

"Üstelik mücevherler annesinindi, maddi değerleri bir yana ki bunun da çok fazla olduğunu

söyleyebilirim, manevi değerleri çok daha fazla."

"Ne kadar ediyorlar?"

Schemm bazı rakamlar verebilmek için kalkıp bir şeyler aranmaya başladı. "Sanırım bu konuda ben yardımcı olabilirim, Herr Six," dedi, ayaklarının dibindeki evrak çantasını açarak. Pembemsi bir dosya çıkarıp iki kanepe arasındaki kilimin üstüne koydu. "Burada son sigorta hesaplamaları ve bazı fotoğraflar var." Bir kâğıdı kaldırıp en alttaki rakamı sanki aylık gazete masrafıymış gibi ifadesiz bir sesle okudu. "Yedi yüz elli bin Reichsmark." İstemeden ıslık çaldım. Schemm yüzünü buruşturup fotoğrafları bana uzattı. Daha büyük taşlar görmüştüm, ama sadece piramitlerin fotoğraflarında. Six taşların tarihini de anlatmaya başladı.

"Dünya mücevher piyasası 1925'te, Çar'ın yeğeniyle evli Prens Youssoupov'un sarayında duvara saklanmış bir hazine bulan Bolşevikler ve Rus sürgünler tarafından satışa çıkarılan mücevherlerle dolup taştı. O yıl İsviçre'de birkaç parça taş satın aldım: bir broş, bir bilezik ve en değerlisi de yirmi pırlantalı elmas bir kolye. Cartier tarafından yapılmıştı ve ağırlığı yüz karattan fazlaydı. Bu parçadan kurtulmanın kolay olmayacağını söylememe gerek yok, Herr Günther."

"Elbette," dedim. Alaycı görünmüş olabilirdim, ama mücevherlerin manevi değeri, maddi değerlerinin yanında çok basit kalıyordu. "Bana kasayı anlatın."

"Parasını ben verdim," dedi. "Evin parasını verdiğim gibi. Paul'un fazla parası yoktu. Grete'nin annesi öldüğünde mücevherleri ona verdim, aynı zamanda bir de kasa yaptırdım. Böylece mücev-

herleri bankadaki kasaya koyamadığında, orada saklayabilecekti."

"Yani mücevherleri yakın zamanda taktı, öyle mi?"

"Evet. Ölmeden birkaç gece önce karımla bana bir baloda eşlik etti."

"Ne tür bir kasaydı?"

"Bir Stockinger. Duvara monte edilen, kombinasyon kilidi olan türde."

"Kombinasyonu kim biliyordu?"

"Kızım ve Paul tabii ki. Birbirlerinden sır saklamazlardı ve sanırım Paul de işiyle ilgili bazı belgeleri orada tutuyordu."

"Başka kimse biliyor muydu?"

"Hayır. Ben bile bilmiyordum."

"Kasanın nasıl açıldığını biliyor musunuz, patlayıcı filan kullanılmış mı?"

"Sanırım patlayıcı kullanılmamış."

"Fındıkkıran kullanıldı o zaman?"

"O nasıl oluyor?"

"Profesyonel bir kasa hırsızı. Dikkatinizi çekerim, şifreyi çözmek için çok iyi olması gerekir." Six kanepede öne doğru eğildi.

"Belki," dedi. "Hırsız, Grete ya da Paul'u kasayı açmaya zorlamıştır, sonra yatağa gitmelerini emredip ikisini de vurmuştur. İzlerini örtmek, polisi şaşırtmak için de evi yakmıştır."

"Evet, bu mümkün," dedim. Normalde kirli sakallı olan yüzümdeki mükemmel derecede pürüzsüz olan yuvarlak bölgeyi ovuşturdum: Türkiye'deyken beni bir sivrisinek ısırmıştı, o zamandan beri orayı tıraş etmem gerekmiyordu. Ama bir konuda rahatsızlık hissettiğimde hep

orayı ovuşturuyordum. Beni rahatsız eden bir şey varsa, o da bir müşterimin dedektifçilik oynamasıydı. Söylediklerini bir kenara atmıyordum, ama uzmanı oynama sırası bendeydi: "Mümkün, ama çok pis," dedim. "Kendi özel Reichstag yangınınızı yaratmak dışında dikkat çekmenin daha iyi bir yolunu düşünemiyorum. Yine de Van der Lubbe'yi oynayıp evi yakmak profesyonel bir hırsızın yapacağı bir şeye benzemiyor, ama cinayet de öyle." Burada bir sürü boşluk vardı: Olayın profesyonel olup olmadığını bilmiyordum; benim mesleğimde profesyonel bir işe cinayetin karışması nadir görülürdü. Değişiklik olsun diye sadece kendi sesimi duymak istiyordum.

"Kasada mücevher olduğunu kim biliyordu?" diye sordum.

"Ben," dedi Six. "Grete kimseye söylemezdi. Paul'un söyleyip söylemediğini ise bilmiyorum."

"Peki, ikisinden birinin düşmanı var mıydı?"

"Buna Paul için cevap veremem, ama Grete'nin dünyada hiç düşmanı olmadığına eminim." Babasının küçük kızının her zaman dişlerini fırçalayıp gece duasını ettiği olasılığını kabul etsem de, Six'in damadı hakkında bu kadar belirsiz konuşmasını görmezden gelemiyordum. Paul'un ne yapmış olabileceği konusunda ikinci kez emin olmadığını söylüyordu.

"Ya siz?" dedim. "Sizin gibi zengin ve güçlü bir adamın çok sayıda düşmanı olmalı." Başını salladı. "Sizden kızınız aracılığıyla intikam alacak kadar çok nefret eden biri var mı?"

Black Wisdom'ı yeniden yaktı, bir nefes tüttürüp puroyu parmaklarının ucunda kendisinden uzak-

laştırdı. "Düşmanlar büyük zenginliğin kaçınılmaz sonucudur, Herr Günther," dedi. "Ama benim söz ettiklerim iş dünyasındaki rakipler, gangsterler değil. Rakiplerimden hiçbirinin bunu yapabilecek kadar soğukkanlı olduğunu sanmıyorum." Ayağa kalkıp ateşle ilgilenmeye gitti. Büyük, pirinç bir maşayla ızgaradan düşecek gibi duran kütükle büyük bir mücadeleye girişti. Six'in savunmaları inmişken, damadıyla ilgili bir soru daha sordum.

"Siz ve damadınız iyi geçiniyor muydunuz?"

Elinde maşayla bana bakmak için döndüğünde yüzü hafif kızarmıştı. İhtiyacım olan tek yanıt buydu, ama yine de beni kandırmaya çalıştı. "Neden böyle bir soru soruyorsunuz?"

"Gerçekten, Herr Günther," dedi Schemm, böyle duyarsız bir soru sorduğum için çok şaşırmış gibi yaparak.

"Görüş farklılıklarımız vardı," dedi Six. "Ama hangi adamın zaman zaman damadıyla aynı fikirde olmamasına şaşılabilir ki?" Maşayı yerine koydu. Bir süre sessiz kaldım. Sonunda o konuştu. "O halde soruşturmanızı nasıl yürüteceğimize gelirsek, hareketlerinizi sadece mücevherleri aramakla sınırlandırmanızı tercih ederim. Ailemin işlerine burnunuzu sokmanızı istemiyorum. Ücretinizi ödeyeceğim, ne kadarsa..."

"Günde yetmiş mark, artı masraflar," diye yalan söyledim, Schemm'in önceden kontrol etmediğini umarak.

"Ayrıca mücevherleri bulduğunuzda Germania Hayat Sigortası ve Germania Sigorta Şirketleri size yüzde beşlik bir ücret ödeyecek. Bu sizin için uygun mu Herr Günther?" Kafamdan bir he-

sap yaptım, 37.500 çıktı. Böyle bir para için her şeye hazırdım. Başımı sallarken koyduğu kurallar umurumda bile değildi; yaklaşık 40.000 papel veriyorsa bu onun oyunuydu.

"Ama sizi uyarıyorum, ben sabırlı bir adam değilim," dedi. "Sonuç isterim, hem de hemen. Acil ihtiyaçlarınız için bir çek yazdım." Yardakçısına işaret etti, Schemm de bana bir çek uzattı. Bu Privat Kommerz Bank'a ait 1000 Marklık bir çekti. Schemm elini tekrar evrak çantasına sokup Germania Hayat Sigortası Şirketi'nin mektubunu çıkardı ve bana uzattı.

"Bu mektup yangını araştırmak üzere şirketimiz tarafından tutulduğunuzu göstermektedir. Ev tarafımızdan sigortalanmıştı. Eğer bir sorun yaşarsanız benimle bağlantı kurun. Hiçbir şekilde Bay Six'i rahatsız etmeyecek ya da adından söz etmeyeceksiniz. Bu dosyada ihtiyacınız olabilecek her türlü bilgi mevcut."

"Her şeyi düşünmüşsünüz," dedim anlamlı bir şekilde.

Six ayağa kalktı, Schemm de onu takip etti. Ardından kaskatı olmuş bir halde ben de kalktım. "Soruşturmanıza ne zaman başlayacaksınız?" dedi.

"Yarın ilk iş."

"Mükemmel." Omzumu sıvazladı. "Ulrich sizi evinize götürecek." Masasına gidip oturdu, bazı belgeleri karıştırmaya başladı. Artık bana olan ilgisi dağılmıştı.

Uşağın, Ulrich'i getirmesi için holde dikilirken, dışarıdan bir araba sesi duydum. Bu bir limuzin olamayacak kadar gürültülüydü. Spor araba olduğunu düşündüm. Bir kapı kapandı, çakıl taşla-

rının üstünde ayak sesleri duyuldu, ardından ön kapının kilidine bir anahtar sokuldu. UFA Film Stüdyosu'nun yıldızı Ilse Rudel'i hemen tanıdım. Koyu renk samur kürk bir manto ve mavi saten organze bir gece elbisesi giymişti. Şaşkınlıkla bana bakarken, ben de bön bön ona bakıyordum. Sadece rüyamda görebileceğim hatta tekrar tekrar görmeyi hayal edeceğim bir vücudu vardı. bu vücudun yapamayacağını düşündüğüm pek bir şey yoktu, iş gibi sıradan şeyler ve bir erkeğe sorun teşkil etmek hariç.

"Günaydın," dedim, ama uşak hırsız gibi minik adımlarla yaklaşarak kadının dikkatini benden uzaklaştırıp mantosunu çıkarmasına yardım etti.

"Farraj, kocam nerede?"

"Herr Six kütüphanede, madam." Mavi gözlerim yerinden fırlayacak gibi oldu, ağzım açık kaldı. Bu tanrıçanın çalışma odasında oturan cüceyle evli olması, insanın Para'ya olan inancını artırıyordu. Kadının arkamdaki kütüphanenin kapısına doğru yürümesini seyrettim. Frau Six, onun etkisinden kurtulamıyordum; uzun boylu, sarışın ve kocasının İsviçre'deki banka hesabı kadar sağlıklı görünüyordu. Asık suratlıydı, fizyonomi bilgim bana onun istediğini almaya alışık olduğunu söylüyordu. Nakit olarak! Mükemmel kulaklarında elmas küpeler parlıyordu. Bana yaklaşırken hava 4711 parfümünün kokusuyla doldu. Tam beni görmezden geleceğini düşündüğüm sırada, bakıp soğuk bir sesle, "İyi geceler, her kimseniz," dedi. Ben de aynısını yapmaya fırsat bulamadan kütüphane onu bütün olarak yuttu.

Dilimi toparlayıp tekrar ağzıma soktum. Saatime baktım, 3.30'du. Ulrich göründü.

"Adamın bu saatlere kadar uyanık kalmasına şaşmamak gerek," dedim, Ulrich'in peşinden kapıdan çıkarken.

3

Ertesi sabah hava gri ve ıslaktı. Ağzımda berbat bir tatla uyandım. Bir fincan kahve içtim ve sabahki *Berliner Borsenzeitung*'a bir göz attım. Hess'ten alınan bir konuşma gibi uzun ve anlaşılmaz cümleleriyle gazeteyi anlamak her zamankinden daha zordu.

Tıraş olup giyindikten sonra bir saat içinde elimde çamaşır torbamla Doğu Berlin trafiğinin merkezi olan Alexanderplatz'daydım. Meydanın iki yanında da büyük birer ofis binası yükseliyordu: Neue Konigstrasse yönünden yaklaştığınızda sağda Berolina Haus solda ise dördüncü katında ofisimin yer aldığı Alexander Haus bulunuyordu. Yukarıya çıkmadan önce çamaşırlarımı zemin kattaki Adler's çamaşırhanesine bıraktım.

Asansör beklerken hemen yanda duran küçük ilan panosunu görmezden gelmek mümkün değildi. Panoda Anne ve Çocuk Vakfı'na bağış kampanyası afişi; Parti'nin seyredilmesini teşvik etti-

ği Yahudi düşmanı bir filmin daveti ve Führer'in ilham veren bir resmi asılıydı. İlan panosunun sorumluluğu binanın yöneticisi, hilebaz, küçük bir girişimci olan Herr Gruber'deydi. Kendisi yalnızca bölgenin kolluk kuvvetleri olan (üniformalı polis Orpo sayesinde) hava savunma denetleyicisi değil, aynı zamanda da bir Gestapo muhbiriydi. Uzun zaman önce Gruber'le kavga etmenin işim için kötü olacağını fark ettiğimden, Alman İşçi Cephesi DAF'ın hayalini kurduğu yeni para kazanma numarası her neyse, ona katkıda bulunmak üzere Alexander Haus'un bütün sakinleri gibi ben de Gruber'e haftada üç mark veriyordum.

Gruber'in kapısının, karabiberli uskumru suratını koridora uzatmasına yetecek kadar açıldığını görünce asansörün yavaşlığına küfrü bastım.

"Aa, Herr Günther, sizsiniz," dedi, ofisinden çıkarak. Nasırdan muzdarip bir yengeç gibi bana yanaştı.

"Günaydın, Herr Gruber," dedim, yüzüne bakmamaya çalışarak. Yüzünde bana Max Schreck'in Nosferatu'sunu hatırlatan bir şey vardı. İskelete benzer ellerini bir kemirgen gibi birbirine sürtmesi de bu etkiyi güçlendiriyordu.

"Sizin için gelen genç bir hanım vardı," dedi. "Onu yukarı gönderdim. Umarım bunun bir sakıncası yoktur, Herr Günther."

"Evet..."

"Yani eğer hâlâ oradaysa," dedi. "Yarım saat önceydi. Fräulein Lehmann'ın artık sizinle çalışmadığını bildiğimden, ona sizin ne zaman geleceğinizin belli olmadığını, düzensiz saatlerde

çalıştığınızı söylemek zorunda kaldım." Asansör gelince rahatlayarak, kapıyı açıp içeri girdim.

"Teşekkür ederim, Herr Gruber," diyerek kapıyı kapattım.

"Heil Hitler," dedi. Asansör yükselmeye başladı. "Heil Hitler," diye bağırdım. Gruber gibi birisinin Hitler selamını almamazlık edemezdiniz. Yaşayacağınız sıkıntıya değmezdi. Ama bir gün sırf zevk olsun diye bu gelincik suratlıyı feci dövecektim.

Dördüncü katı bir "Alman" diş hekimiyle, bir "Alman" sigorta komisyoncusuyla ve bir "Alman" iş bulma kurumuyla paylaşıyordum. Sonuncusu bana geçici bir sekreter bulmuştu. Şu anda bekleme salonumda oturan kişinin o olduğunu tahmin ediyordum. Asansörden çıkarken onun çok çirkin olmamasını diledim. Güzel bir kızın geleceğini bir an bile düşünmemiştim, ama yılışık birine de razı olacak değildim. Kapıyı açtım.

"Herr Günther?" Ayağa kalktı. Onu baştan aşağı hızla süzdüm: Eh, Gruber'in düşünmeme neden olduğu kadar genç değildi (kırk beş yaşlarında olduğunu tahmin ettim), ama fena değil, diye düşündüm. Biraz sıcak ve rahat gibiydi (arkası biraz genişti), ama ben de öylesini tercih ederdim. Arkaya toplanmış kızıl saçlarının şakaklarında ve tepesinde gri tutamlar vardı. Sade, gri bir takım elbiseyle yüksek yakalı beyaz bir bluz giymiş, Breton kenarları olan siyah bir şapka takmıştı.

"Günaydın," dedim, akşamdan kalmalığımın neden olduğu miyavlarcasına çıkan sesime rağmen olabildiğince dostça bir şekilde. "Geçici sekreter olmalısınız." Bir kadın geldiği için şanslıydım ve bu kadın yarı makul görünüyordu.

"Frau Protze," deyip elimi sıktı. "Dulum."

"Üzgünüm," dedim, ofisimin kapısını açarken. "Bavyera'nın neresindensiniz?" Aksanını fark etmemek mümkün değildi.

"Regensburg."

"Güzel kasaba."

"Orada gömülü bir hazine bulmuş olmalısınız." Ayrıca nüktedan, diye düşündüm. Bu iyiydi, benimle çalışmak için mizah duygusu gerekliydi.

Ona işimi anlattım. Çok heyecan verici olduğunu söyledi. Oturacağı bitişikteki bölmeyi gösterdim.

"Aslında, bekleme odasının kapısını açık bırakırsanız, o kadar da kötü değil," diye açıkladım. Sonra koridorun sonundaki tuvaleti gösterip sabun parçaları ve kirli havlular için özür diledim. "Ayda yetmiş beş mark ödüyorum ve böyle bir dağınıklıkla karşılaşıyorum," dedim. "Kahretsin, o orospu çocuğu mal sahibini şikâyet edeceğim." Ama bunu söylerken bile böyle bir şey yapmayacağımı biliyordum.

Ofisime dönünce ajandamı açtım, günün tek randevusunun saat on birde Frau Heine ile olduğunu gördüm.

"Yirmi dakika içinde bir randevum var," dedim. "Müşteri kayıp oğlunu bulup bulamayacağımı öğrenmek istiyor. Oğlu Yahudi bir denizaltı."

"Yahudi bir ne?"

"Kaçak Yahudi."

"Kaçmasını gerektiren ne yapmış?"

"Yahudi olmak dışında mı?" dedim. Bir Regensburglu için bile çok korunaklı bir hayatı olduğunu şimdiden anlayabiliyordum ve zavallı kadı-

nı ülkesinin kötü kokulu kıçının potansiyel olarak rahatsızlık verici görüntüsüne maruz bırakmak yazık olacaktı. Ama o artık bir yetişkindi ve benim onun için endişelenecek zamanım yoktu.

"Sadece bazı haydutlar tarafından dövülen yaşlı bir adamı kurtarmış. İçlerinden birini de öldürmüş."

"Ama yaşlı adama yardım ediyorsa..."

"Aa, ama yaşlı adam Yahudi'ymiş," diye açıkladım. "Ve o iki haydut da SA'danmış. Her şeyi nasıl da değiştiriyor bu, değil mi? Annesi oğlunun hâlâ hayatta ve özgür olup olmadığını öğrenmek istiyor. Bilirsiniz, bir adam tutuklandığında, kafası kesildiğinde ya da KZ'ye gönderildiğinde, yetkililer her zaman ailesine haber verme zahmetine girmiyor. Bugünlerde Yahudi ailelerden sürekli birileri kayboluyor. İşimin büyük bir parçası da onları bulmaya çalışmayı içeriyor." Frau Protze endişeli görünüyordu.

"Yahudilere yardım mı ediyorsunuz?"

"Endişelenmeyin," dedim. "Bu tamamen yasal. Ayrıca onların parası da herkesinki kadar geçerli."

"Herhalde."

"Dinleyin, Frau Protze," dedim. "Yahudi, Çingene, Kızılderili, hepsi benim için aynı. Onları sevmem için bir neden yok, ama onlardan nefret etmem için de bir neden yok. O kapıdan girdiği andan itibaren bir Yahudi de herkesle aynı muameleyi görür. Kaiser'in kuzeniyle aynıymış gibi. Ama bu onların refahı için çalıştığım anlamına gelmez. İş iştir."

"Elbette," dedi Frau Protze biraz kızararak. "Umarım Yahudilere karşı bir düşmanlığım olduğunu düşünmediniz."

"Elbette, hayır," dedim. Ama zaten herkes böyle söylüyordu. Hitler bile!

"Aman Tanrım," dedim, Denizaltı'nın annesi ofisimden çıkınca. "Tatmin olmuş müşteri aynen böyle görünür." Bu düşünce bana o kadar bastı ki biraz dışarı çıkmaya karar verdim.

Loeser&Wolff'tan bir paket Muratti almadan önce Six'in çekini bozdurdum. Yarısını kendi hesabıma koydum ve sırf Six gibi tatlı bir kazanç kapısı bulacak kadar şanslı olduğum için kendime Wertheim's mağazasından pahalı bir ipek robdöşambr aldım.

Sonra güneybatıya yürüdüm, kalkan bir trenin Jannowitz Köprüsü'ne ilerlediği tren istasyonunu geçtim ve arabamı bıraktığım Königstrasse'nin köşesine yöneldim.

Lichterfelde-Ost, Berlin'in güneybatısındaki, kıdemli memurların ve silahlı kuvvetler üyelerinin çok sevdiği zengin bir yerleşim yeriydi. Burası normalde genç bir çiftin fiyat aralığının çok dışındaydı, ama zaten çoğu çiftin Hermann Six gibi multimilyoner bir babası da yoktu.

Ferdinandstrasse, demiryolu hattının güneyindeydi. Çatısının çoğu ve pencerelerinin hepsi yıkılmış 16 numaranın dışında çaylak bir polis memuru, Orpo'nun genç Anwärter'lerinden biri dikiliyordu. Evin kararmış keresteleri ve tuğlaları hikâyeyi tüm çarpıcılığıyla dile getiriyordu. Hanomag'ı park edip bahçe kapısına yürüdüm. Yirmili yaşlardaki sivilceli genç polise kimliğimi gösterdim. Acemice de olsa, dikkatle kimliğime bakıp gereksiz yere, "Özel dedektif, öyle mi?" dedi.

"Doğru. Sigorta şirketi tarafından yangını incelemek üzere tutuldum." Bir sigara yakıp parmaklarımın arasında yanan kibrite manalı manalı baktım. Başını salladı, ama yüzü sıkıntılı görünüyordu. Birden beni tanıdı ve yüz ifadesi değişti.

"Hey, eskiden Alex'teki Kripo'da değil miydiniz?" Başımı sallarken burun deliklerimden fabrika bacası gibi duman çıkıyordu. "Evet, bu ismi hatırladığımı düşünüyordum: Bernhard Günther. Gormann'ı, Boğucu'yu yakalamıştınız, değil mi? Gazetelerde okuduğumu hatırlıyorum. Ünlü olmuştunuz." Alçakgönüllülükle omuz silktim. Ama haklıydı. Gormann'ı yakaladığımda bir süre ünlü olmuştum. O günlerde dikkate değecek kadar iyi bir polistim.

Genç çaylak şapkasını çıkarıp kare biçimindeki kafasının üstünü kaşıdı. "Vay canına," dedikten sonra ekledi: "Ben de Kripo'ya katılaçağım. Tabii beni alırlarsa."

"Zeki bir adama benziyorsun. Sorun çıkmaz."

"Teşekkürler," dedi. "Hey, bir tüyoya ne dersiniz?"

"Saat 3'te Hoppegarten'de Scharhorn'u deneyin." Omuz silktim. "Kahretsin, bilmiyorum. Adın ne genç adam?"

"Eckhart," dedi. "Wilhelm Eckhart."

"Peki, Wilhelm, bana yangını anlat. Öncelikle olay yeri pataloğu kim?"

"Alex'ten bir adam. Upmann mıydı, Illmann mı, öyle bir şey."

"Keçi sakallı, çerçevesiz gözlüklü, yaşlı bir adam mı?" Başını salladı. "Bu Illmann. Buraya ne zaman geldi?"

"Evvelki gün. O ve Kriminalkommissar Jost."

"Jost mu? Ellerini kirletmek pek onun tarzı değildir. Onun şişko kıçını kaldırması için bir milyonerin kızının öldürülmesinden daha fazlasının gerektiğini sanırdım." Sigaramı içi dışına çıkmış evin uzağına attım, kaderi kışkırtmanın bir anlamı yoktu.

"Kundaklama olduğunu duydum," dedim. "Bu doğru mu, Wilhelm?"

"Havayı bir kokla," dedi.

Derin bir nefes alıp başımı iki yana salladım.

"Petrol kokusunu almıyor musunuz?"

"Hayır. Berlin hep böyle kokar."

"Belki de ben çok uzun süredir burada dikiliyorum. Bahçede bir benzin bidonu buldular, böylece kundaklamada karar kıldılar."

"Bak, Wilhelm, etrafa şöyle bir bakmamın senin için bir sakıncası var mı? Bu sayede bazı formları doldurmaktan kurtulurum. Er ya da geç bakmama izin verecekler zaten."

"İşinize bakın, Herr Günther," dedi, ön kapıyı açarak. "Gerçi görülecek fazla bir şey yok. Yanlarında torbalarca şey götürdüler. Sizi ilgilendiren bir şey bulacağınızı sanmıyorum. Neden hâlâ burada olduğumu bile bilmiyorum."

"Katilin olay yerine geri dönme olasılığına karşı dikkatli olmak için herhalde," dedim dalga geçerek.

"Tanrım, sizce gelir mi?" diye nefesini bıraktı çocuk.

Dudaklarımı sıkıca kapadım. "Kim bilir?" dedim, ama şahsen ben hiç böyle bir şey duymamıştım. "Ben yine de şöyle bir etrafa bakınayım, teşekkürler."

"Önemli değil."

Haklıydı. Görecek fazla bir şey yoktu. Kibritli adam iyi iş çıkarmıştı. Ön kapıdan içeri baktım, ama o kadar çok moloz vardı ki nereye basacağımı bilmiyordum. Yan tarafa dolaşıp başka bir odaya açılan bir pencere buldum. Burada yerlerin durumu o kadar da kötü değildi. En azından kasayı bulacağımı umarak içeri girdim. Gerçi burada olmam da gerekmiyordu. Sadece kafamın içinde bir resim oluşturmak istiyordum. Böylesi daha iyi oluyordu, zihnim bir çizgi roman gibiydi. Bu yüzden polisin kasayı götürdüğünü görünce o kadar da düş kırıklığına uğramadım. Geriye duvarda kocaman bir delik kalmıştı. Illmann iş başında, dedim kendi kendime.

Kapıda Wilhelm'i, altmış yaşlarında, gözü yaşlı bir kadını teselli etmeye çalışırken buldum.

"Temizlikçi kadın," dedi. "Yeni geldi. Görünüşe göre izindeymiş ve yangını duymamış. Zavallıcık bir şok yaşadı." Kadına nerede yaşadığını sordu.

"Neuenburger Strasse," diye burnunu çekti kadın. "Şimdi iyiyim, teşekkür ederim genç adam." Mantosunun cebinden küçük, dantelli bir mendil çıkardı. Bir koltuk örtüsü boksör Max Schmeling'in ellerinde ne kadar uygunsuz duruyorsa, mendil de kadının iri, köylü ellerinde o kadar imkânsız ve önündeki iş için yetersiz görünüyordu: kadın kocaman burnunu öyle büyük bir güç ve sesle sildi ki şapkamı tutmak istedim. Sonra iri, geniş yüzünü ıslak kalıntıyla sildi. Pfarr hanesiyle ilgili bilgi alma umuduyla yaşlı kadını arabamla evine bırakmayı teklif ettim.

"Yolumun üstü," dedim.

"Rahatsızlık vermek istemem."

"Tabii ki de vermezsiniz," diye ısrar ettim.

"Eh, öyleyse, çok naziksiniz. Olanlara hâlâ inanamıyorum." Bir kasabın yüksük takılı baş parmağı gibi, cilalı ayakkabılarının üstünden dışarı taşan ayaklarının dibindeki kutuyu aldı. Adı Frau Schmidt'ti.

"Siz iyi birisiniz, Herr Günther," dedi Wilhelm.

"Saçma," dedim, gerçekten de öyleydi. Yaşlı kadından merhum işverenleriyle ilgili ne tür bir bilgi alabileceğimi kimse bilemezdi. Kutuyu kadının ellerinden aldım. "Size yardım edeyim," dedim. Özel hizmet veren Stechbarth's terzisine ait bir takım elbise kutusuydu bu. Kutuyu Pfarr'lara getiriyor olabileceğini düşündüm. Wilhelm'e sessizce başımı sallayıp arabaya yürüdüm.

"Neuenburger Strasse," diye tekrarladım arabayı sürerken. "Lindenstrasse'nin çıkışında, değil mi?" Öyle olduğunu doğruladı, bana yolu tarif ettikten sonra sessizliğe büründü. Ardından tekrar ağlamaya başladı.

"Ne korkunç bir trajedi," diye hıçkırdı.

"Evet, evet, büyük talihsizlik."

Wilhelm'in ona olayların ne kadarını anlattığını merak ettim. Ne kadar az bilirse o kadar iyi, diye düşündüm. En azından şu aşamada ne kadar az şok yaşarsa ondan o kadar fazla bilgi alabilirdim.

"Siz polis misiniz?" diye sordu.

"Yangını araştırıyorum," dedim kaçamak bir şekilde.

"Eminim benim gibi yaşlı bir kadını Berlin'in öteki ucuna götürmekten çok daha önemli işleriniz vardır. Neden beni köprünün diğer tarafın-

da indirmiyorsunuz, geri kalan yolu yürürüm. Şu anda iyiyim, gerçekten."

"Hiç sorun değil. Kaldı ki sizinle Pfarr'lar hakkında konuşmak isterim, tabii eğer bu durum sizi üzmeyecekse." Landwehr Kanalı'nı geçip ortasında büyük Barış Sütunu'nun yükseldiği Belle-Alliance Platz'a vardık. "Biliyorsunuz, bir soruşturma olacak ve onlar hakkında ne kadar çok şey bilirsem, o kadar yardımcı olur."

"Evet, benim için bir sakıncası yok, size yardım edebileceğimi düşünüyorsanız," dedi.

Neuenburger Strasse'ye vardığımızda arabayı park edip yaşlı kadını birkaç kat yüksekliğindeki apartmanın ikinci katına kadar takip ettim.

Frau Schmidt, bu şehirdeki yaşlı kuşağa özgü bir evde yaşıyordu. Mobilyalar sağlamdı ve özenle seçilmişti, açıkçası Berlinliler masa ve sandalyelerine çok para harcardı. Ayrıca oturma odasında büyük, çini bir soba vardı. Üzerinde çeşitli fotoğrafların (sevgili Führer'imizinki de dahil) ve büyük bronz bir çerçeveye kakılmış gamalı bir haçın durduğu vişne çürüğü rengi büfenin üstünde, Berlinlilerin evinde bir doktor muayenehanesindeki akvaryum kadar sık görülen Dürer'in oyması asılıydı. Büfede bir de içki tepsisi vardı. Oradan bir şişe Schnaps alıp küçük bir bardağa doldurdum.

"Bunu içtikten sonra kendinizi daha iyi hissedeceksiniz," dedim, bardağı ona uzatarak. Kendime de bir bardak doldurup doldurmamakta kararsız kaldım. Kadının içkiyi bir dikişte içmesini kıskanarak seyrettim. Tombul dudaklarını şapırdatarak pencerenin yanındaki sırmalı koltuğa oturdu.

"Birkaç soruya cevap verebilecek durumda mısınız?"

Başını salladı. "Ne bilmek istiyorsunuz?"

"Herr ve Frau Pfarr'ı ne zamandır tanıyordunuz?"

"Hımm, bir düşüneyim." Kadının yüzünden sessiz bir belirsizlik filmi geçti. Hafif fırlak dişlerinin göründüğü Boris Karloff ağzından, kovadaki kumları andıran bir ses çıktı. "Bir yıl kadar olmalı." Tekrar ayağa kalkıp mantosunu çıkardı; soluk renkli, çiçekli önlüğü ortaya çıktı. Sonra birkaç saniye öksürüp göğsünü yumrukladı.

Bütün bu süre zarfında ben, şapkam başımın gerisinde, ellerim ceplerimde odanın ortasında dikiliyordum. Pfarr'ların nasıl bir çift olduğunu sordum.

"Yani mutlu muydular? Tartışıyorlar mıydı?" İkisi için de başını salladı.

"Çalışmaya ilk başladığımda birbirlerine çok âşıklardı," dedi. "Ama çok geçmeden Frau öğretmenlik işini kaybetti ve buna çok üzüldü. Ardından da tartışmalar başladı. Gerçi ben oradayken Herr Pfarr pek evde olmazdı. Ama olduğunda çoğunlukla kavga ederlerdi. Çoğu çiftin yaptığı gibi öyle atışma filan değil. Hayır, yüksek sesle, öfkeli tartışmalar olurdu. Neredeyse birbirlerinden nefret ediyor gibiydiler. Birkaç kez Frau'yu odasında ağlarken buldum. Şey, neden o kadar mutsuz olduklarını bilmiyorum. Güzel bir evleri vardı, orayı temizlemek bir zevkti. Fakat şunu da hemen belirteyim, gösterişçi insanlar değillerdi. Frau Pfarr'ın bir şeylere çok para harcadığını hiç görmedim. Bir sürü güzel elbisesi vardı, yine de öyle gösterişli denemezlerdi."

"Ya mücevherler?"

"Galiba biraz mücevheri vardı, ama taktığını hatırladığımı söyleyemem, kaldı ki ben sadece gündüzleri oradaydım. Öte yandan bir keresinde Herr Pfarr'ın ceketini kaldırdım ve yere küpeler düştü. Bunlar Frau Pfarr'ın taktığı türden küpeler değildi."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Bunlar delik kulaklar içindi. Frau Pfarr ise sadece klipsli küpe takardı. Ben de kendimce bir sonuca vardım, ama kimseye bir şey söylemedim. Onun ne yaptığı beni ilgilendirmezdi. Ama Frau Pfarr'ın şüpheleri olduğunu düşünüyorum. Asla aptal bir kadın değildi. Tam tersine... Sanırım bu yüzden o kadar içiyordu."

"İçiyor muydu?"

"Sünger gibi."

"Ya Herr Pfarr? İçişleri Bakanlığı'nda çalışıyordu, değil mi?"

Omuz silkti. "Devlete bağlı bir yerde çalışıyordu, ama neresi olduğunu tam olarak bilmiyorum. Hukukla ilgili bir alandı. Çalışma odasının duvarında bir sertifika vardı. Ama işi söz konusu olduğunda çok ketumdu. Ben görmeyeyim diye kâğıtlarını ortalıkta bırakmamaya çok dikkat ederdi. Okumazdım gerçi ya, yine de işini sağlama alırdı."

"Evde çok çalışır mıydı?"

"Bazen. Bülowplatz'daki o büyük ofis binasında çok zaman geçirdiğini biliyorum, hani şu zamanında Bolşeviklerin karargâhı olarak kullanılan bina."

"DAF binası mı, Alman İşçi Cephesi'nin merkezi. Kozi'ler oradan atıldıktan sonra şimdi bu şekilde kullanılıyor."

"Doğru. Herr Pfarr ara sıra beni arabasıyla o tarafa bırakırdı. Kız kardeşim Brunnenstrasse'de yaşıyor ve ben de işten sonra Rosenthaler Platz'a gitmek istersem normal olarak 99 numaraya biniyorum. Ara sıra Herr Pfarr nezaket gösterip beni Bülowplatz'a götürürdü. O zaman onun DAF binasına girdiğini görürdüm."

"Onları en son ne zaman gördünüz?"

"Dün iki hafta oldu. İzindeydim biliyorsunuz. Rugen Adası'na Eğlence Yoluyla Güç yolculuğu yaptım. Frau Pfarr'ı gördüm, ama kocasını görmedim."

"Nasıldı?"

"Çok mutlu görünüyordu. Üstelik benimle konuşurken elinde içki yoktu. Küçük bir kaplıca tatili planladığını söyledi. Oraya sık sık giderdi. Galiba içkiyi de bırakmıştı."

"Anlıyorum. Bu sabah önce terziye uğrayıp sonra Ferdinandstrasse'ye gittiniz, değil mi Frau Schmidt?"

"Evet, öyle. Genellikle Herr Pfarr için ufak tekef ayak işleri yapardım. Beyefendi çoğu zaman dükkânlara uğrayamayacak kadar meşgul olduğundan, onun işlerini yerine getirmem için bana para verirdi. Tatile çıkmadan önce, takım elbisesini terziye bırakmamı, onların ne yapacaklarını bildiklerini söyleyen bir not vardı."

"Herr Pfarr'ın takım elbisesi dediniz."

"Evet, galiba." Kutuyu aldı.

"İçine bakabilir miyim?" diye sordum.

"Neden olmasın? Sonuçta kendisi öldü, değil mi?"

Kapağı kaldırmadan önce bile kutunun içinde ne olduğundan emin sayılırdım. Yanılmadım.

Kaiser ordusunun eski elit süvari birliğinin bir yansıması olan gece yarısı siyahını, sağ yakadaki Wagneryen çifte-yıldırım parıltısını ve sol koldaki Roma tarzı kartal ve gamalı haçı gözden kaçırmak mümkün değildi. Sol yakadaki üç yıldız üniformayı giyen kişinin yüzbaşı ya da yüzbaşılara SS'de hangi şık rütbe veriliyorsa, o olduğunu gösteriyordu. Sağ kola iğnelenmiş kâğıt, Stechbarth's faturasıydı. Hauptsturmführer Pfarr adına kesilmiş fatura yirmi beş marklıktı. Bir ıslık çaldım.

"Demek Paul Pfarr bir kara melekti."

"Buna inanamıyorum," dedi Frau Schmidt.

"Yani onu bu üniformayla hiç görmediniz mi?"

Başını iki yana salladı. "Bunun dolabında asılı olduğunu bile görmedim."

"Öyle mi?" Buna inanıp inanmamakta tereddütlüydüm, ama bu konuda neden yalan söylemesi gerektiği hakkında aklıma bir neden gelmiyordu. Reich için çalışan Alman avukatların SS'te olması sık görülen bir şeydi: Pfarr'ın bu üniformayı sadece törenlerde giydiğini tahmin ettim.

Şaşırma sırası Frau Schmidt'teydi: "Size yangının nasıl çıktığını soracaktım."

Bir an düşündüm, sonra bu cevabın neden alacağı şokun bana cevap veremeyeceğim başka sorular sormasına engel olması umuduyla olduğu gibi söyleyivermeye karar verdim.

"Kundaklamaydı," dedim sessizce. "İkisi de öldürüldü." Ağzı açık kaldı, gözleri rüzgârda kalmış gibi yeniden nemlendi.

"Aman Tanrım," diye yutkundu. "Ne kadar korkunç. Böyle bir şeyi kim yapabilir ki?"

"Bu iyi bir soru," dedim. "İkisinden birinin düşmanı var mıydı, biliyor musunuz?" Derin bir iç çekip başını iki yana salladı. "İkisinden birinin birbiriyle değil de başkasıyla kavga ettiğini duydunuz mu hiç? Mesela telefonda? Kapıdaki biriyle? Herhangi biriyle." Kadın yine başını salladı.

"Ama bir dakika," dedi yavaşça. "Evet, birkaç ay önce bir şey olmuştu. Herr Pfarr'ın çalışma odasında biriyle tartıştığını duydum. Çok hararetli bir tartışmaydı ve şu kadarını söyleyebilirim ki kullandıkları dil terbiyeli insanlara uygun değildi. Politika hakkında tartışıyorlardı. En azından ben öyle düşündüm. Herr Six, Führer hakkında korkunç şeyler söylüyordu..."

"Herr Six mi dediniz?"

"Evet," dedi. "Öteki adam oydu. Bir süre sonra çalışma odasından fırtına gibi çıktı, ön kapıdan çıkarken yüzü ciğer gibi kızarmıştı. Neredeyse beni yere deviriyordu."

"Başka ne konuştuklarını hatırlıyor musunuz?"

"İkisi de ötekini kendisini mahvetmeye çalışmakla suçluyordu."

"Bütün bunlar olurken Frau Pfarr neredeydi?"

"Seyahatteydi galiba."

"Teşekkür ederim," dedim. "Çok yardımcı oldunuz. Şimdi Alexanderplatz'a geri dönmeliyim." Kapıya gittim.

"Affedersiniz," dedi Frau Schmidt. Terzi kutusunu işaret etti. "Herr Pfarr'ın üniformasını ne yapayım?"

"Postayla gönderin," dedim masaya birkaç mark bırakarak. "Reichsführer Himmler, Prinz Albrecht Strasse, Numara 9."

4

Simeonstrasse, Neuenburger Strasse'den sadece birkaç sokak ötedeydi, ama ikinci sokaktaki binaların pencerelerinin boyaları eksikken, Simeonstrasse'deki binaların pencerelerinin camları eksikti. Buraya yoksul bir muhit demek Joey Goebbels'in ayak numarasına uygun ayakkabı bulmada sıkıntı çektiğini söylemek gibi bir şeydi.

Beş ya da altı katlı kiralık binalar, bir timsahın sırtını andıran dar, iki granit yamaç gibi parke yolları kuşatıyor çamaşır ipinden köprülerle birbirine bağlanıyordu. Kabından sıkılmış Japon balıklarının bokları gibi sarma sigaraları ağızlarından sarkan asık suratlı gençler, kasvetli ara sokakların köşelerine dayanmış, boş bir ifadeyle kaldırımlarda seksek oynayan sümüklü çocuk sürüsüne bakıyordu. Çocuklar gençlerin varlığından habersiz, duvarlara beceriksizce yapılmış gamalı haç, orak çekiç ve yetişkinleri bölen dogmaları oluşturan sokak duvarlarını doldurmuş genel edepsizliklere aldırmadan gürültüyle oynuyordu.

Yöreyi kuşatan ve güneşi engelleyen binaların gölgesinde, çöple kaplı sokak seviyesinin altında insanlara hizmet veren küçük dükkân ve ofislerin depoları yer alıyordu.

Gerçi burasının hizmete ihtiyaç duyduğu söylenemezdi, çünkü böyle bir bölgede para olmazdı ve buradakiler için iş, bir Luteryan kilisesindeki meşe parkeler kadar hareketliydi.

Bu küçük dükkânlardan birine, bir rehin dükkânına girdim. Dükkânın vitrininin kırılmasını engelleyen tahta kepenklerin üzerine boyanmış büyük Davud Yıldızı'na aldırmadım bile. Ben kapıyı açıp kaparken bir çan çaldı. Gün ışığından iki misli yoksun olan dükkânın tek ışık kaynağı, alçak tavandan sarkan gaz lambasıydı. İçeride yaratılan etkiyle insan kendisini eski bir geminin içindeymiş gibi hissedebilirdi. Dükkânın sahibi Weizmann'ın arka taraftan çıkıp gelmesini beklerken etrafa bakındım.

Eski bir Pickelhaube miğferi, cam muhafaza içinde şarbondan ölmüş gibi görünen, doldurulmuş bir dağ sıçanı ve eski bir Siemens elektrikli süpürge vardı; çoğu benimki gibi ikinci sınıf Demir Haç'tan oluşan askeri madalyalarla dolu birkaç cam dolap, uzun zaman önce batmış ya da hurdalığa gönderilmiş gemilerle dolu yirmi küsur ciltlik Kohler'in *Denizci Takvimi,* bir Blaupunkt radyo, Bismarck'ın kenarları kırılmış bir büstü ve eski bir Leica göze çarpanlar arasındaydı. Tütün kokusu ve tanıdık öksürüğü ile Weizmann geldiğini belli ettiği sırada madalyaları inceliyordum.

"Kendine iyi bakmalısın, Weizmann."

"Uzun bir hayatı ne yapacağım ki?" Weizmann'ın konuşmasında hep hırıltılı bir öksürük tehdidi vardı. Uyuyan bir kargılı piyade gibi ona çelme takmak üzere bekliyordu. Weimann bazen kendini tutmayı başarıyordu; ama bu kez hiç insani gelmeyen bir öksürük nöbetine tutuldu. Aküsü bitmiş bir arabanın çalıştırılmasına benziyordu. Ve her zamanki gibi bu öksürük ona hiçbir rahatlama sağlamadı, ama piposunu tütün kesesine benzer ağzından çıkarması da gerekmedi.

"Ara sıra içine hava çekmeyi denemelisin," dedim. "Ya da en azından ilk önce yakmadığın bir şeyi."

"Hava," dedi. "Başımı döndürüyor. Neyse onsuz idare etmek için kendimi eğitmeye çalışıyorum: Yahudilerin oksijen solumalarına ne zaman yasak geleceğini kimse bilmiyor." Tezgâhı kaldırdı. "Arka odaya gel dostum, senin için ne yapabileceğimi söyle bana." Onu takip edip boş kitaplığı geçtim.

"İşler hızlanıyor mu?" diye sordum. Bana bakmak için döndü. "Bütün kitaplara ne oldu?" Weizmann üzgün bir şekilde başını salladı.

"Ne yazık ki onları atmak zorunda kaldım. Nuremberg Kanunları..." alaycı bir şekilde güldü, "Yahudilerin kitap satmasını yasakladılar. İkinci el olsa bile." Dönüp arka odaya doğru ilerlemeye devam etti. "Bugünlerde kanunlara Horst Wessel'in kahramanlığı kadar inanıyorum."

"Horst Wessel mi?" dedim. "Onu hiç duymadım."

Weizmann gülümseyip pis kokulu piposunun sapıyla eski Jacquard kanepeyi işaret etti. "Otur Bernie, sana bir içki hazırlayayım."

"Vay canına. Yahudilerin içki içmesine hâlâ izin veriyorlar mı? Bana kitapları söylediğinde sana neredeyse acıyordum. Etrafta içki olduğu sürece işler hiçbir zaman göründüğü kadar kötü değildir."

"Bu doğru, dostum." Köşedeki dolabı açıp bir şişe Schnaps buldu, bir bardağa dikkatle ama bolca doldurdu. Bardağımı bana verirken, "Sana bir şey söyleyeyim," dedi. "İçki içen insanlar olmasa bu ülke berbat bir halde olurdu." Bardağını kaldırdı. "Daha fazla sarhoş ve etkin bir şekilde yönetilen Nasyonal Sosyalist Almanya'nın düş kırıklığı için içelim."

"Daha fazla sarhoşa," dedim onun neredeyse minnettarlıkla içmesini seyrederken. Kurnaz bir yüzü, baca gibi tüten pipoya rağmen alaycı, gülümseyen bir ağzı vardı. İri, etli burnu birbirine fazla yakın olan gözlerini ayırıyor; kalın, çerçevesiz gözlüğünü taşıyordu. Hâlâ koyu renk olan saçları geniş alnının üstünde düzgünce yana taranmıştı. Güzelce ütülenmiş mavi çizgili bir takım elbise giyen Weizmann, sonradan yönetmen olan komedyen Ernst Lubitsch'e benziyordu. Eski bir storlu masanın üstüne oturup bana bakmak için yan döndü.

"Söyle bakalım, senin için ne yapabilirim?"

Ona Six'in kolyesinin fotoğrafını gösterdim. Bakarken hafifçe hırıltılı bir ses çıkardı, yorum yapmak için öksürdü.

"Eğer gerçekse..." Gülümseyip başını iki yana salladı. "Gerçek mi? Tabii ki gerçek, yoksa bana neden bu güzel fotoğrafı gösteresin? O zaman gerçekten güzel bir parçaya benziyor."

"Çalındı," dedim.

"Bernie, sen burada oturduğuna göre bir ağacın dalına takılmış, itfaiyeyi beklediğini düşünmedim zaten." Omuz silkti. "Çok güzel bir kolye, ama hakkında zaten bilmediğin ne söyleyebilirim sana?"

"Hadi, Weizmann. Hırsızlıktan yakalanana kadar Freiedlaender'in en iyi mücevhercisiydin."

"Ah, çok nazik bir şekilde ifade ettin."

"Bu işte geçen yirmi yıldan sonra taşları avucunun içi gibi bildiğini biliyoruz."

"Yirmi iki yıl," dedi sessizce, sonra ikimize birer içki daha doldurdu. "Pekâlâ. Sorunu sor, Bernie. Sonra duruma bakarız."

"Bir insan bundan nasıl kurtulur?"

"Landwehr Kanalı'na atmak dışında mı? Para içinse, duruma göre değişir."

"Hangi duruma?"

"Elinde tutan kişinin Yahudi olup olmamasına."

"Hadi Weizmann," dedim. "Takkeni benim için kıvırıp durmana gerek yok."

"Hayır, gerçekten, Bernie. Şu anda mücevher piyasası dipte. Almanya'dan ayrılan ve göçlerini finanse etmek için aile mücevherlerini satması gereken bir sürü Yahudi var. En azından satacak bir şeyleri olan şanslılar. Tahmin edebileceğin gibi onlara en düşük fiyatlar veriliyor. Yahudi ol-

mayan biri piyasanın biraz daha hareketlenmesi için bekleyebilir. Ama bir Yahudi bekleyemez." Önü alınamayan patlamalar misali küçük öksürüklerin ardından Six'in fotoğrafına bir daha bakıp kendini beğenmiş bir havayla omuz silkti.

"Beni fersah fersah aşar bunlar, sana bu kadarını söyleyebilirim. Tabii ki bazı küçük şeyler alıyorum. Ama Alex'teki çocukları ilgilendirecek kadar büyük şeyler değil. Senin gibi onlar da beni biliyor, Bernie. Ne de olsa kodeste yatmışlığım var. Sınırları ciddi bir şekilde aşıyor olsam beni kit kat striptizcilerinin kıyafetlerini çıkarttığı hızla KZ'ye gönderirler." Sızıntı yapan eski bir org gibi vızlayarak sırıtırken, fotoğrafı bana geri verdi.

"Bunu satmak için en iyi yer Amsterdam olurdu," dedi. "Yani Almanya'dan çıkarabilirsen. Alman gümrük görevlileri kaçakçıların kâbusudur. Gerçi Berlin'de de bunu alacak bir sürü insan yok değil."

"Mesela kim?"

"İki tepsili çocuklar –tepsilerin biri tezgâhın üstünde, diğeri altında– ilgilenebilir. Peter Neumaier gibi. Schlüterstrasse'de güzel, küçük bir dükkânı var. Antika mücevherlerde uzmandır. Bu onun ilgilenebileceği bir şey olabilir. Bol parası olduğunu duydum, istediğin para biriminde ödeme yapabilir. Evet, onu kontrol etmeye değer." İsmi bir kâğıda yazdı. "Sonra bir de Werner Seldte var. O biraz Postdam görünebilir, ama bazı güzel taşları almaya tenezzül eder." Postdam, o kentin köhne kral yanlıları gibi kendini beğenmiş, ikiyüzlü, entelektüel ve sosyal fikirler açısından umutsuzca modası geçmiş insanlar için

kullanılan bir aşağılama sözcüğüydü. "Merdiven altı kürtaj yapan adamlardan bile daha az vicdan sahibidir." Dükkânı Budapester Strasse veya Ebertstrasse veya Hermann Goering Strasse ya da Parti şu anda oraya ne diyorsa orada...

"Sonra bir de aracılar var, nikâh yüzüğü bakanların bir hahamın cebindeki domuz pirzolası kadar popüler olduğu, şık ofislerinde alım satım yapan elmas tüccarları. Bu insanlar işlerinin çoğunu gevezelikle yapar." Birkaç isim daha yazdı. "Laser Oppenheimer Yahudi'dir. Bunu adil olduğumu, Yahudi olmayanlara karşı bir düşmanlığım olmadığını göstermek için yapıyorum. Oppenheimer'ın Joachimsthaler Strasse'de ofisi var. Her neyse, son duyduğumda hâlâ iş başındaydı.

"Gert Jeschonnek var. Berlin'de yenidir. Eskiden Münih'teymiş. Duyduğuma göre en kötü türden bir Mart Menekşesi; bilirsin, hızlı kâr etmek için Parti vagonuna tırmanıp yol alanlardan. Postdamer Platz'daki o çelikten hilkat garibesinde çok güzel, bir dizi ofisi var. Neydi oranın adı..."

"Columbus Haus," dedim.

"İşte o. Columbus Haus. Hitler'in modern mimariyi umursamadığını söylüyorlar Bernie. Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun?" Weizmann hafifçe güldü. "İkimizin de ortak bir yanı olduğu anlamına!"

"Başka kimse var mı?"

"Belki. Bilmiyorum. Olabilir."

"Kim?"

"Ünlü Başbakanımız."

"Goering mi? Taş mı alıyor? Ciddi misin?"

"Aa, evet," dedi kendinden bir hayli emin. "Herifin pahalı şeylere tutkusu var. Üstelik onları elde etmeye çalışırken, her zaman fazla titiz de davranmıyor. Mücevherlere karşı zafiyeti olduğunu biliyorum. Friedlaender'deyken sık sık dükkâna gelirdi. O günlerde yoksuldu, en azından fazla bir şey alamayacak kadar yoksul. Ama mümkün olsa çok şey alacağını görebiliyordun."

"Tanrım, Weizmann," dedim. "Bunu hayal edebiliyor musun? Ben Karinhall'a uğrayıp, 'Affedersiniz Herr Başbakan, ama birkaç gün önce Ferdinandstrasse'deki bir evden aşırılan değerli elmas kolye hakkında bir şey biliyor olabilir misiniz? Bir yerlere saklamış olup olmadığını görmek için karınız Emmy'nin dolabına bakmama itiraz etmezsiniz herhalde?' diyormuşum."

"Orada bir şey bulmak samanlıkta iğne bulmak kadar zor," diye hırladı Weizmann heyecanla. "O şişko domuz neredeyse kocası kadar iridir. Bahse girerim bütün Hitler Gençliği'ni emzirebilir ve yine de Hermann'ın kahvaltısı için süt bırakabilir." Başka bir insanı öldürecek bir öksürük krizine tutuldu. Biraz hafifleyinceye kadar bekleyip ona ellilik uzattım. Elini boş ver dercesine sallayıp reddetti.

"Sana ne anlattım ki?"

"O zaman bir şey almama izin ver."

"Neyin var senin? Birden ıvır zıvırın mı bitti?"

"Hayır, ama..."

"Ama bir dakika," dedi. "Almak isteyebileceğin bir şey var. Birisi bunu Unter den Linden'deki büyük gösteride yürütmüş." Kalkıp ofisin arkasındaki küçük mutfağa girdi. Döndüğünde elinde bir paket Persil vardı.

"Sağ ol," dedim. "Ama ben giysilerimi çamaşırhaneye gönderiyorum."

"Hayır, hayır, hayır," dedi, elini tozun içine sokarak. "İstenmeyen bir ziyaretçim olabilir diye buraya sakladım. Hah, işte burada." Paketten küçük, düz, gümüşümsü bir şey çıkardı, avucuma koymadan önce yakasında iyice sildi. Kibrit kutusu büyüklüğünde, oval bir diskti bu. Bir tarafında her yerde bulunan, gamalı haçı kuşatan defne dalından yapılma tacı yakalamış bir Alman kartalı vardı; diğer tarafındaysa bir seri numarası ile Gizli Devlet Polisi yazısı okunuyordu. En üstte rozeti taşıyan kişinin ceketinin içine iliştirebilmesi için bir delik vardı. Bu bir Gestapo izin belgesiydi.

"Bu senin için birkaç kapıyı açar, Bernie."

"Şaka yapmıyorsun yani," dedim. "Tanrım, seni bununla yakalasalar..."

"Evet, biliyorum. Seni bir sürü rüşvet vermekten kurtaracak, sence de öyle değil mi? Eğer istersen sana elli kâğıda verebilirim."

"Uygundur," dedim, ama onu taşıma konusunda tereddütlerim vardı. Söylediği doğruydu, bu kart beni rüşvet vermekten kurtaracaktı; ama eğer onunla yakalanırsam ilk trenle Sachsenhausen'e gönderilirdim. Ona elli markı verdim. "Rozeti olmayan bir polis. Tanrım, o sersemin yüzünü görmek isterdim." Gitmek için ayağa kalktım.

"Bilgi için teşekkürler," dedim. "Ve bilmiyorsan diye söylüyorum, dışarıda yaz geldi."

"Evet, yağmurun her zamankinden biraz daha ılık olduğunu fark ettim. En azından kötü bir yaz için Yahudileri suçlayamazlar."

"Sakın inanma!"

5

Bir trenin raydan çıktığı Alexanderplatz'da kargaşa vardı. Kırmızı tuğladan yapılmış, yüksek St. George's kulesindeki saat üçü gösterirken, kahvaltıdaki bir kâse Quaker Quick Flakes'ten ("Ülkenin Gençleri İçin") beri hiçbir şey yemediğimi fark ettim. Café Stock'a gittim, burası Wertheim's mağazasına yakındı ve S-Bahn demiryolu viyadükünün gölgesinde kalıyordu.

Café Stock mütevazı küçük bir restorandı ve uzak köşesinde daha da mütevazı bir barı vardı. Kafeye adını veren dükkân sahibinin içkici karnı o kadar büyüktü ki, barın arkasında sadece onun sığmasına yetecek kadar boşluk bulunuyordu; ben kapıdan girerken onu barın arkasında dikilmiş, bira doldurup bardak parlatırken buldum. Ufak tefek, güzel karısı da masalara bakıyordu. Bu masalara genellikle Alex'ten gelen Kripo subayları otururdu. Bu da nazik Stock'un Nasyonal Sosyalizm'e olan sadakatini vurgulamasını ge-

rektiriyordu. Duvarda Führer'in büyük bir resmi ve "Her zaman Hitler Selamı verin" yazılı bir tabela asılıydı.

Stock hep böyle değildi. Üstelik Mart 1933'ten önce biraz Kızıl'dı. Bunu benim bildiğimi biliyor ve hatırlayan başkalarının da olmasından hep endişe duyuyordu. Bu yüzden onu resim ve tabela yüzünden suçlamıyordum. Zaten Mart 1933'ten öcne Almanya'daki herkes daha farklıydı. Her zaman söylediğim gibi, "Kafasına bir silah dayanmışken, kim Nasyonal Sosyalist değildir ki?"

Boş bir masaya oturup diğer müşterileri inceledim. Birkaç masa ötede Homoseksüelliği Bastırma Departmanı'ndan yani Eşcinsel Ekibi'nden iki polis vardı: şantajcılardan biraz daha iyi bir grup. Yanlarındaki masada Werdersche Market'teki karakoldan genç bir Kriminalassistant tek başına oturuyordu. Fena haldeki çiçek bozuğu yüzünü, hırsızlık şüphesiyle muhbirimi tutukladığı için çok iyi hatırlıyordum.

Frau Stock hoşbeşe gerek duymadan, hızla lahana turşulu domuz ayağı siparişimi aldı. Huysuz kadın, Alex'te olup bitenlerle ilgili ilginç dedikodular karşılığında Stock'a küçük paralar ödediğimi biliyor ve onaylamıyordu. Oraya bu kadar çok polis girip çıkarken, Stock bir sürü şey duyuyordu. Karısı gidip yemek asansörüne siparişimi bağırdı. Stock barın arkasından çıkıp salınarak bana doğru geldi. Tombul elinde Parti gazetesi *Völkischer Beobachter* vardı.

"Merhaba, Bernie," dedi. "Kötü bir hava, değil mi?"

"Havuz kadar ıslak, Max," dedim. "Hazır olduğunda bir bira alayım."

"Hemen geliyor. Gazeteye bakmak ister misin?"

"Bir şey var mı?"

"Bay ve Bayan Charles Lindbergh Berlin'deymiş. Atlantik'i geçen adam."

"Kulağa büyüleyici geliyor, gerçekten. Büyük havacı hazır buradayken birkaç bomba fabrikası açar herhalde. Hatta belki parlak, yeni bir savaş uçağıyla birkaç test sürüşü de yapar. Muhtemelen İspanya'ya kadar bir uçağa onun pilotluk etmesini de isterler."

Stock endişeyle omzunun üstünden geriye bakıp sesimi alçaltmamı işaret etti. "O kadar yüksek sesle değil, Bernie," dedi bir tavşan gibi yüzünü buruşturarak. "Vurulmama neden olacaksın," diye mutsuz bir suratla mırıldanıp biramı getirmeye gitti.

Masama bıraktığı gazeteye baktım. "İki kişinin hayatını kaybettiği bilinen Ferdinandstrasse'deki yangın soruşturması" hakkında küçük bir paragraf vardı. Ölenlerin isimlerinden, müşterimle olan bağlarından ya da polisin bu olayı cinayet soruşturması gibi yürüttüğünden bahsedilmiyordu. Gazeteyi aşağılarcasına başka bir masaya fırlattım. Bir kibrit kutusunun arkasında *Völkischer Beobachter*'de olduğundan daha fazla haber vardı. Eşcinsel Ekibi'nden gelen polisler gidiyorken Stock biramı getirdi. Masaya koymadan önce dikkatimi çekmek için bardağı kaldırdı.

"İçinde her zamanki gibi güzel bir Sergeant Major birası var," dedi.

"Teşekkürler." İçkiden uzun bir yudum alıp elimin tersiyle ağzımı sildim. Frau Stock asansör-

den yemeğimi alıp getirdi. Kocasına gömleğinde bir delik açacak kadar keskin bakışlarla baktı, ama Stock görmemiş gibi yaptı. Karısı çiçek bozuğu suratlı Kriminalassistant'ın kalktığı masayı temizlemeye gitti. Stock oturup yemeğimi yememi seyretti.

Bir süre sonra, "Neler duydun bakalım?" dedim. "Bir şey var mı?"

"Landwehr'den bir adam çıkarılmış."

"Şişko demiryolu işçileri kadar sıradışı bir şey bu," dedim. "Kanal bir Gestapo tuvaleti, bunu biliyorsun. Öyle ki bu lanet şehirde birisi kaybolduğunda onu polis karakolu ya da şehir morgu yerine mavnacının ofisinde aramak daha hızlı oluyor."

"Evet, ama bu cesedin burnundan içeri giren bir bilardo sopası varmış. Beyninin dibine kadar gittiğini söylüyorlar."

Çatal bıçağımı bıraktım. "Korkunç ayrıntıları yemeğimi bitirene kadar bekletebilir misin?"

"Özür dilerim," dedi. "Şey, hepsi bu. Ama normalde bu tür şeyler yapmıyorlar, değil mi, Gestapo yani?"

"Prinz Albrecht Strasse'de neyin normal olduğunu bilen yok. Belki burnunu ait olmadığı bir yere sokmuştu. Şiirsel bir şey yapmak istemiş olabilirler." Ağzımı silip masaya birkaç bozukluk bıraktım, Stock bunları saymaya gerek duymadan topladı.

"Gestapo Merkezi'nin eskiden Sanat Okulu olduğunu düşünmek çok tuhaf."

"Çok komik. Orada çalışan zavallı sersemler bu düşünceyle küçük kardan adamlar kadar mut-

lu uyuyorlardır herhalde." Ayağa kalkıp kapıya gittim. "Ama Lindbergh haberi iyiydi."

Ofise yürüdüm. Frau Protze bekleme odasının duvarında asılı duran, sararmış Tilly baskısının camını parlatırken, eğlenerek Rothenburg'lu bahtsız Belediye Başkanı'nın açmazını düşünüyordu. Ben içeri girerken telefon çalmaya başladı. Frau Protze bana gülümseyip telefonu açmak için ustalıkla bölmesine girdi. Ben de temiz resme yeniden baktım. Ona alıcı gözle bakmayalı uzun zaman olmuştu. On altıncı yüzyıl Alman İmparatorluk Ordusu Komutanı Tilly, kentinin tahribattan bağışlanması için yalvaran Belediye Başkanına nefes almadan altı litre bira içmesini buyuruyordu. Hikâyeyi hatırladığım kadarıyla Belediye Başkanı bu olağanüstü işi başarıyor ve kent kurtuluyordu. Her zaman düşündüğüm gibi son derece Almanlara özgü bir şeydi bu. Tam da bir SA haydudunun yapacağı türde, sadistçe bir numaraydı. O zamandan beri fazla bir şey değişmemişti.

"Bir hanım arıyor," diye seslendi Frau Protze. "Adını vermiyor, ama sizinle konuşmakta ısrar ediyor."

"Bağlayın o zaman," dedim ofisime girerek. Ahizeyi aldım.

"Dün gece tanıştık," dedi ses. Küfredip bunun Dagmar'ın düğünündeki Carola olduğunu düşündüm. O küçük olayı tamamen unutmak istiyordum. Ama arayan Carola değildi. "Ya da belki bu sabah demeliyim. Saat çok geçti. Siz dışarı çıkıyordunuz, ben de bir partiden dönüyordum. Hatırladınız mı?"

"Frau..." dedim tereddütle, ama buna hâlâ inanamıyordum.

"Lütfen," dedi. "Frau değil, sizin için bir sakıncası yoksa Ilse Rudel, Herr Günther."

"Hiç sakıncası yok," dedim. "Sizi nasıl hatırlamam?"

"Hatırlamayabilirsiniz," dedi. "Çok yorgun görünüyordunuz." Sesi Kaiser'in gözlemeleri kadar tatlıydı. "Hermann ve ben, diğer insanların bu kadar geç saatlere kadar ayakta kalmadıklarını genellikle unutuyoruz."

"Söylememe izin verirseniz, siz gayet iyi görünüyordunuz."

"Şey, teşekkür ederim," diye mırıldandı cilveli bir sesle. Gerçekten gururu okşanmış gibiydi. Tecrübelerime göre, tıpkı bir köpeğe ne kadar bisküvi verseniz yetmeyeceği gibi, bir kadına da ne kadar iltifat etseniz az gelirdi.

"Peki, size nasıl yardım edebilirim?"

"Sizinle bir konuda acil olarak görüşmem gerek," dedi. "Ama telefonda konuşmak istemiyorum."

"Ofisime gelin?"

"Ne yazık ki bunu da yapamam. Şu anda Babelsberg'deki stüdyodayım. Belki siz bu akşam benim daireme gelebilirsiniz?"

"Sizin dairenize mi?" dedim. "Şey, tamam, memnun olurum. Nerede?"

"Badenschestrasse, Numara 7. Saat dokuz diyelim mi?"

"Olur." Telefonu kapattı. Ben de bir sigara yakarak, düşüncelere dalıp gittim. Muhtemelen bir

film çekiminde, diye düşündüm. Beni bir dağ gölünde çıplak yüzdüğü sahnenin bitiminden hemen sonra soyunma odasında, üzerinde sadece sabahlığıyla aradığını hayal ettim. Bu beni birkaç dakika oyaladı. İyi bir hayal gücüm vardı. Sonra Six'in bu daireyi bilip bilmediğini merak ettim. Bildiğine karar verdim. Six kadar zengin birinin karısının dairesini bilmemesi mümkün değildi. Muhtemelen Ilse Rudel bağımsızlığını bir dereceye kadar korumak için evi elden çıkarmamıştı. Onun aklına koyduğu her şeye sahip olabileceğini tahmin ediyordum. Bu işe bedenini de koyarsa herhalde aya kadar yol alır, hatta birkaç galaksiyi de buna ekleyebilirdi. Yine de Six'in onun beni göreceğini bildiğini ya da onaylayacağını sanmıyordum. Aile ilişkilerine burnumu sokmamamı söyledikten sonra, bunu kesinlikle onaylamazdı. Benimle acilen konuşmak istediği şey her neyse, yaşlı cücenin duymaması gerekiyordu.

Gazete tezgâhında kalan tek yarı-ahlaklı gazete bozuntusu *Berliner Morgenpost*'daki polis muhabiri Müller'i aradım. Müller çaptan düşmüş iyi bir gazeteciydi. Eski usul polis muhabirliğine artık ihtiyaç yoktu; Propaganda Bakanlığı bunun icabına bakmıştı.

"Bak," dedim giriş kısmını geçince. "Kütüphane dosyalarından bazı biyografik bilgilere ihtiyacım var. Hermann Six'le ilgili bulabildiğin ne varsa en kısa zamanda istiyorum."

"Çelik milyoneri mi? Kızının ölümü üstünde mi çalışıyorsun, ha, Bernie?"

"Yangını soruşturmam için sigorta şirketi tuttu beni."

"Şimdiye kadar ne buldun?"

"Öğrendiklerimi tramvay biletine yazabilirsin."

"Peki," dedi Müller. "Yarınki baskıda biz de o kadar yer ayırıyoruz zaten. Bakanlık bize bu işin peşini bırakmamızı söyledi. Sadece olayı yazıp kısa tutacakmışız."

"Nasıl yani?"

"Six'in nüfuzlu dostları var, Bernie. Onun parası bir sürü insanı susturuyor."

"Bir şey bulmuş muydun?"

"Kundaklama olduğunu duydum, hepsi bu. Bu bilgiyi ne zamana istiyorsun?"

"Ellilik yarın diyor. Ailenin geri kalanı hakkında da ne bulabilirsen."

"Ekstra paraya hiç hayır demem. Yakında haberleşiriz."

Telefonu kapatıp birtakım kâğıtları eski gazetelerin arasına tıkıp onları da hâlâ birazcık boşluğun kaldığı çekmecelere sokuşturdum. Sonra deftere birkaç şekil karaladım, masamdaki eski kâğıt ağırlıklarından birini aldım. Soğuk ağırlığı ellerimde yuvarlarken kapı çalındı. Frau Protze odaya girdi.

"Düzenlenmesi gereken dosyalar var mı, diye merak ettim." Masamın arkasında yerde duran dosya yığınlarını işaret ettim.

"Benim buradaki dosyalama sistemim bu," dedim. "İster inanın ister inanmayın, ama bir düzenleri var." Gülümsedi. Ona hayatını değiştirecek bir şey söylüyormuşum gibi dikkatle başını salladı.

"Peki, hepsi devam eden işler mi?"

Bir kahkaha attım. "Burası avukatlık bürosu değil," dedim. "Bir çoğunun devam edip etmediğini ben bile bilmiyorum. Soruşturma tez sonuç veren hızlı bir iş değildir. Çok sabır gerektirir."

"Evet, bunu görebiliyorum," dedi. Masamda yalnızca bir fotoğraf vardı. Daha iyi görmek için döndürdü. "Çok güzelmiş. Karınız mı?"

"Karımdı. Kapp Putsch gününde öldü." Bunu yüz kez söylemiş olmalıydım. Ölümünü böyle başka bir olayla birleştirmek, on altı yıl sonra bile ona olan özlemimi biraz olsun hafifletiyordu. Ama asla tam olarak başaramıyordu. "İspanyol gribi," diye açıkladım. "Sadece on aydır beraberdik." Frau Protze anlayışla başını salladı.

İkimiz de bir süre sessiz kaldık. Sonra saatime baktım.

"İsterseniz eve gidebilirsiniz," dedim.

O gittikten sonra geniş pencerenin önünde uzun süre dikilip öğleden sonra güneşinde rugan gibi parlayan aşağıdaki ıslak sokakları seyrettim. Yağmur dinmişti. Güzel bir akşam olacağa benziyordu. Karşıdaki Berolina Haus'tan çıkan ofis çalışanları Alexanderplatz U-Bahn istasyonuna giden yolların ve yeraltı tünellerinin oluşturduğu labirentlerde yürüyüp evlerine gidiyordu.

Berlin. Bir zamanlar bu eski şehri severdim. Ama bu, kendi yansımasını yakalayıp nefes bile alamayacak kadar sıkı bağlanan korseler giymeye alışmadan önceydi. Rahat, kaygısız felsefeleri, ucuz cazı ve edepsiz kabareleri gibi Weimar yıllarını karakterize eden ve Berlin'i dünyanın en heyecan verici şehirlerinden biri gibi gösteren bütün kültürel aşırılıkları severdim.

Ofisimin arkasında, güneydoğuda Polis Karakolu vardı. Berlin'deki suçu azaltmak için orada yapılmış bütün iyi işleri düşündüm. Suçlular, Führer hakkında saygısızca konuşmayı, kasabınızın vitrinine "Satıldı" tabelası koymayı, Hitler Selamı vermemeyi ve homoseksüelliği sever. Bu Nasyonal Sosyalist hükümetin yönetimi altındaki Berlin'di: karanlık köşeleri, kasvetli merdivenleri, tekinsiz mahzenleri, kilitli odaları; kitapları fırlatan, kapıları çarpan, camları kıran, geceleri bağıran ve ev sahiplerini evi satıp kaçmaya hazır hale getirecek kadar korkutan perilerle dolu tavan arasıyla büyük perili bir ev. Ama ev sahipleri genellikle kulaklarını tıkayıp kararmış gözlerini kapatıyor, ters giden bir şey yokmuş gibi davranıyordu. Korkudan çok az konuşuyor, ayaklarının altından çekilen halıyı görmezden geliyor, patronun yaptığı ufak şakaya güler gibi gergin, zayıf kahkahalar atıyorlardı.

Polislik de otoban inşaatı ve muhbirlik gibi yeni Almanya'nın büyüyen sanayilerinden biriydi; bu yüzden Alex hep yoğundu. Oraya vardığımda halkla uğraşan çoğu departmanın kapanış saatinin geçmiş olmasına rağmen, binanın çeşitli girişlerinde dolaşan bir sürü insan vardı. Özellikle Pasaport Dairesi'ne giden dört numaralı giriş çok yoğundu. Çıkış vizesi almak için bütün gün kuyrukta bekleyen çoğunluğu Yahudi olan Berlinliler, girişimlerinin sonucuna göre mutlu ya da üzgün yüz ifadeleriyle dışarı çıkıyordu.

Alexanderstrasse'de yürüyüp üç numaralı girişten geçtim. Kısa, beyaz ceketleri yüzünden

"beyaz fareler" lakabı takılmış birkaç trafik polisi toz mavisi BMW motosikletlerinden iniyordu. Polis minibüsü olan bir Yeşil Minna korna çalarak hızla caddeye girdi, Jannowitz Köprüsü'ne doğru gitti. Gürültüye kayıtsız kalan iki beyaz fare raporlarını vermek üzere kasılarak üç numaralı girişten geçti.

Orayı iyi bildiğimden, biri tarafından engellenme olasılığımın en az olduğu iki numaralı girişi seçtim. Birisi beni durdurursa, Kayıp Eşya Ofisi 32a'ya gittiğimi söyleyecektim. Ama iki numaralı giriş aynı zamanda polis morgu olarak da hizmet veriyordu.

Koridorda kaygısızca ilerleyip bodruma indim, küçük kantini geçip yangın çıkışına yürüdüm. Kapının koluna bastırıp açarak birkaç polis arabasının durduğu, büyük parke taşlarıyla kaplı avluya çıktım. Ayağında lastik çizmelerle arabalardan birini yıkayan adam, avluyu geçip başka bir kapıdan içeri girerken bana hiç dikkat etmedi. Bu giriş kazan dairesine gidiyordu. Nerede olduğumu anlamak için orada bir süre dikildim. Alex'te on yıl çalıştıktan sonra bulunduğum yeri bilmiyor değildim. Sadece beni tanıyan biriyle karşılaşmaktan endişeleniyordum. Kazan dairesinden çıkan diğer kapıyı açıp birkaç basamakla ucunda morgun olduğu kısa bir koridora indim.

Morgun dış ofisine girdiğimde insana sıcak ve ıslak tavuk etini hatırlatan ekşi bir kokuyla karşılaştım. Formaldehitle karışan kokuyu burun deliklerime çeker çekmez midemde hissettiğim, hastalıklı bir kokteyl oluştu. Birkaç sandalye ve masayla döşenmiş ofiste, iki cam kapının ardın-

da ne bulacağım konusunda beni uyaracak hiçbir şey yoktu. Koku ve "Morg: Giriş Yasaktır" tabelası hariç. Kapıyı biraz aralayıp içeriye baktım.

Tatsız, nemli odanın ortasında, oluklu bir ameliyat masası vardı. Lekeli seramik oyuğun iki yanında iki mermer parçası, hafif bir açıyla yerleştirilmişti. Bu sayede cesetten çıkan sıvılar ortaya akıyor, iki uçtaki yüksek musluklarla yıkanıyordu. Masa giderin iki tarafına birer tane olmak üzere iki cesedin yatacağı kadar büyüktü. Ama şu anda yalnızca bir ceset vardı. Erkek ceset bıçak ve cerrahi testerenin altında yatıyordu. Bu aletleri, seyrelmiş koyu renk saçlı, geniş alınlı, gözlüklü, karga burunlu, düzgün bıyıklı ve çenesinde hafif sakal bulunan, zayıf bir adam kullanıyordu. Adamın ayaklarında lastik çizmeler, üzerinde kalın bir önlük vardı, ayrıca lastik eldivenler, kolalı bir yaka ve kravat takmıştı.

Sessizce kapılardan geçtim, cesede mesleki bir merakla baktım. Biraz daha yaklaşarak adamı neyin öldürdüğünü görmeye çalıştım. Cesedin suda kaldığı belliydi, çünkü derisi çok su çekmişti, ellerde ve ayaklarda eldiven ve çorap gibi soyuluyordu. Onun dışında genel olarak iyi durumdaydı, kafası hariç. Kafası simsiyahtı ve çamurlu bir futbol topu gibi tanınmaz haldeydi. Kafasının üst kısmı kesilmiş, beyni çıkarılmıştı. Islak bir Gordion düğümü gibi böbrek biçimindeki çanakta kesilmeyi bekliyordu.

Şiddetli ölümün her türlü korkutucu çehresiyle, çarpık duruşu ve domuz vari semizliğiyle karşılaştığım için mahallemin "Alman" kasabının vitrinine baktığım zamankinden daha büyük bir

tepki vermedim, yalnız burada daha fazla et sergileniyordu. Bazen boğulmuş, bıçaklanmış, ezilmiş, vurulmuş, yanmış veya sopayla dövülmüş cesetleri gördüğümde hissettiğim kayıtsızlığa kendim de şaşırıyordum, fakat bu duyarsızlığın nasıl oluştuğunu gayet iyi biliyordum. Türk cephesinde ve Kripo'da çalışırken, o kadar çok şiddetli ölüm görmüştüm ki bir cesedi insan olarak algılamaktan vazgeçmiştim. Ölümle tanışıklığım özel dedektif olduğumda da devam etti, çünkü kayıp kişilerin izi genellikle Berlin'in en büyük hastanesi olan St. Gertrauden'deki morga ya da Landwehr Kanalı'ndaki bir cankurtaran kulübesine kadar uzanıyordu.

Şaşkınca, başın ve bedenin birbirinden farklı durumuna neyin sebep olduğunu düşünerek birkaç dakika dikilip önümdeki korkunç sahneye baktım. Sonunda Doktor Illmann döndü ve beni gördü.

"Aman Tanrım," diye gürledi. "Bernhard Günther. Sen hâlâ hayatta mısın?" Masaya yaklaşıp tiksintiyle nefesimi bıraktım.

"Tanrım," dedim. "En son bu kadar kötü bir vücut kokusuyla karşılaştığımda yüzümde bir at oturuyordu."

"Çok ilginç bir manzara, değil mi?" dedi.

"Sen söyle. Ne yapıyormuş, kutup ayısıyla mı öpüşüyormuş? Ya da belki de Hitler öpmüştür onu."

"Sıradışı, değil mi? Sanki kafası yanmış gibi."

"Asit mi?"

"Evet." Zeki bir öğrenci olduğum için Illmann'ın sesi memnun çıkmıştı. "Çok güzel. Ne tür bir asit

olduğunu söylemek zor, ama büyük olasılıkla hidroklorik ya da sülfürik asit."

"Sanki birisi adamın kim olduğunun anlaşılmasını istememiş gibi."

"Kesinlikle. Ama dikkatini çekerim, asit ölüm nedenini gizleyememiş. Burun deliğinde kırık bir bilardo sopası var. Beyni delmiş, adamı hemen öldürmüş. Bir adamı öldürmek için yaygın kullanılan bir yöntem değil; hatta benim tecrübelerime göre eşi benzeri yok. Yine de insan, katillerin kurbanlarını öldürmek uğruna seçtikleri yollara şaşırmamayı öğreniyor. Ama eminim ki sen şaşırmadın. Bir polis için her zaman çok iyi bir hayal gücün vardı, Bernie. Soğukkanlılığına ise tek bir söz bile söylemiyorum. Ne de olsa buraya bu şekilde girmek büyük cesaret ister. Seni zorla dışarı atmamı engelleyen tek şey duygusal yapım."

"Seninle Pfarr vakası hakkında konuşmam gerek. Otopsiyi sen yaptın, değil mi?"

"İyi bilgi almışsın," dedi. "Aslında aile cesetleri bu sabah aldı."

"Ya senin raporun?"

"Bak, burada konuşamam. Bir süre sonra bu arkadaşla işim bitecek. Bana bir saat ver."

"Nerede?"

"Künstler Eck'e ne dersin? Alt Kölln'de. Orası sessizdir ve rahatsız edilmeyiz."

"Küntsler Eck," diye tekrarladım. "Bulurum." Cam kapılara doğru döndüm.

"Aa, Bernie. Masraflarım için küçük bir şey getirmeyi de unutma."

Başkent tarafından uzun süre önce yutulan, bağımsız kasaba Alt Kölln, Spree Nehri'ndeki küçük

bir adaydı. Büyük ölçüde müzelerle dolu olduğundan, "Müze Adası" lakabını almıştı. Ama itiraf etmeliyim ki bu müzelerden birinin bile içini görmedim. Geçmişle ilgilenmiyorum. Bana sorarsanız bizi şu anda bulunduğumuz yere, yani pisliğin içine getiren şey bu ülkenin tarihe olan saplantısıydı. Ne zaman bir bara gitseniz, bir sersemin 1918'den önceki sınırlarımız hakkında konuştuğunu, Fransızları çok kötü benzettiğimiz zamanları ya da Bismark'ı yâd ettiğini duyardınız. Bunlar eski yaralardı ve bana göre kabuklarını kaldırmak bir işe yaramıyordu.

Dışarıdan mekâna bakınca insanı bir içki içmek için içeri girmeye teşvik edecek hiçbir şey yoktu: ne kapının çizikler içindeki boyası, ne pencerelerdeki kurumuş çiçekler, ne de pis camdaki kötü el yazısıyla yazılmış, "Bu gecenin konuşmasını burada dinleyebilirsiniz," yazısı. Küfrettim. Demek oluyordu ki Kötürüm Joey bu akşam bir Parti konuşması yapacaktı ve sonuç olarak her zamanki trafik kargaşası yaşanacaktı. Merdivenlerden inip kapıyı açtım.

Künstler Eck'in içi de farklı değildi. Hatta insanı orada kalmaya ikna edecek daha da az şey vardı. Duvarlar kasvetli ahşap oymalarla kaplıydı: minik top namluları modelleri, kurukafa, tabut ve iskeletler. Uzak duvarda bir mezarlık gibi boyanmış ölülerini açığa vuran mezar ve yeraltı mahzenleriyle büyük bir org vardı. Bir kambur Haydn'dan bir parça çalıyordu. Bunu başkalarından çok kendisi için yapıyor gibiydi, çünkü bir grup Fırtına Birliği üyesi, "Benim Prusyam O kadar Gururlu ve Büyük ki" şarkısını neredey-

se kamburun melodilerini bastıracak bir iştahla söylüyordu. Zamanında Berlin'de tuhaf şeyler görmüştüm, ama bu sanki bir Conrad Veidt filminden fırlamış gibiydi. Hem de pek iyi olmayan bir filmden. Tek kollu başkomiserin her an ortaya çıkmasını bekliyordum.

Onun yerine bir köşede tek başına oturan Illmann'ı buldum. Bir Engelhardt şişesiyle ilgileniyordu. Ben aynısından iki tane daha ısmarlayıp otururken, Fırtına Birliği üyeleri şarkılarını bitirdi ve kambur benim en sevdiğim Schubert sonatlarından birini katletmeye başladı.

"Burası seçmek için felaket bir yer," dedim haşin bir sesle.

"Korkarım bana çok çekici geliyor."

"Mahallendeki ceset hırsızı arkadaşlarınla buluşmak için ideal bir yer. Gün içinde yeterince ölü görmüyor musun da içki içmek için böyle bir mezarlığa geliyorsun?"

Arsızca omuz silkti. "Sadece etrafımda ölüler varken hayatta olduğumu hissediyorum."

"Ölü sevicilik hakkında söylenecek çok şey var." Illmann benimle aynı fikirdeymiş gibi gülümsedi.

"Zavallı Hauptsturmführer ve küçük karısı hakkında daha fazla şey öğrenmek istiyorsun, öyle mi?" Başımı salladım. "İlginç bir vaka ve şunu bilmelisin ki ilginç vakalar gittikçe azalıyor. Bu şehirde bu kadar çok kişi ölürken, insan sürekli meşgul olduğumu sanır. Ama çoğunun neden öldüğü, pek de sır sayılmaz. Kaldı ki çoğu zaman cinayetle ilgili adli kanıtları, halihazırda o cinayeti işleyenlere sunuyorum. Altüst olmuş bir

dünyada yaşıyoruz." Evrak çantasını açıp mavi kapaklı bir dosya çıkardı. "Fotoğrafları getirdim. Mutlu bir çift görmeyi bekliyorsundur. Ne yazık ki bunlar bir çift kömürcü gibi görünüyor. Kimlik teşhislerini yalnızca alyanslarından yapabildim."

Dosyayı karıştırdım. Kamera açıları değişiyordu, ama görüntü aynıydı: Mısır firavunları gibi kel olan iki gri ceset, bir zamanlar yatak olan kararmış yayların ortasında, ızgarada fazla bırakılmış sosisler gibi yatıyorlardı.

"Güzel albüm. Neymiş dertleri, kavga mı ediyorlarmış," dedim. İki cesedin de yumruklarını çıplak elle dövüşen boksörler gibi kaldırdığını fark etmiştim.

"Böyle bir durumda sık görülen bir haldir bu."

"Derideki şu kesikler ne? Bıçak yaralarına benziyor."

"Bu da beklenen bir şey," dedi Illmann. "Yangının neden olduğu yüksek ısı derinin olgun bir muz gibi yarılmasına neden olur. Yani eğer bir muzun neye benzediğini hatırlıyorsan."

"Benzin bidonlarını nerede buldunuz?"

Kaşlarını sorarcasına kaldırdı. "Vay, onları da biliyorsun, öyle mi? Evet, bahçede iki boş bidon bulduk. Uzun süredir orada olduklarını sanmıyorum. Paslı değillerdi ve birinin dibindeki benzin henüz buharlaşmamıştı. İtfaiye şefine göre evde güçlü bir petrol kokusu varmış."

"Kundaklama o zaman."

"Kesinlikle."

"Peki, mermi aramanın nedeni ne?"

"Tecrübe. Yangından sonra yapılan otopside her zaman yangının kanıtları yok etme girişimi

olabileceğini düşünmelisin. Bu standart bir prosedürdür. Kadında üç mermi, erkekte iki mermi, yatak başlığında da üç mermi buldum. Kadın yangından önce ölmüş. Başından ve boğazından vurulmuş. Adam öyle değil. Boğazında duman partikülleri ve kanında karbonmonoksit vardı. Dokuları hâlâ pembeydi. Göğsünden ve yüzünden vurulmuş."

"Silah bulundu mu?"

"Hayır, ama büyük olasılıkla 7,65 mm otomatik ve mermi konusunda çok cimri bir şey olduğunu söyleyebilirim, eski bir mavzer gibi."

"Peki, nasıl bir mesafeden ateşlenmiş?"

"Katil silahı ateşlediği sırada kurbanlarından 150 cm uzaktaymış. Kurşunların giriş ve çıkış izlerine bakarak katilin yatağın ayakucunda durduğunu söyleyebilirim; tabii bir de yatak başlığındaki mermiler var."

"Sadece bir silah olduğunu mu düşünüyorsun?" Illmann başıyla onayladı. "Sekiz mermi," dedim. "Cep silahı için bütün bir şarjör demek, öyle değil mi? Birileri yaptıkları işten emin olmak istemiş ya da çok kızgınmış. Komşular bir şey duymamış mı?"

"Görünüşe göre hayır. Duydularsa bile Gestapo'nun parti verdiğini düşünmüşlerdir. Yangın gece saat 3.10'a kadar haber verilmemiş. Ondan sonra da yangını kontrol altına almak mümkün olmamış."

Fırtına Birliği üyeleri, "Almanya Sen Bizim Gururumuzsun" yorumuna başlarken kambur org resitalinden vazgeçti. Yüzünde domuz pastırmasının dışı gibi uzun bir yara izi olan, iriyarı

bir adam barın etrafında dolanıp bira bardağını kaldırdı, Künstler Eck'in diğer müşterilerini de kendileriyle birlikte söylemeye davet etti. Illmann mesele çıkarmadan, yüksek bariton sesiyle söylemeye başladı. Benim kendi sesimin ise akort edilmeye ve şevke ihtiyacı vardı. Yüksek sesli şarkılar insanı vatansever yapmıyordu. Bu lanet Nasyonal Sosyalistlerle, özellikle genç olanlarla ilgili sıkıntı vatanseverliğin onların tekelinde olduğuna inanmalarıydı. Şu anda öyle değilse bile gidişat yakında olacağını gösteriyordu.

Şarkı bittiğinde Illmann'a başka sorular sordum.

"İkisi de çıplaktı," dedi. "Ve çok içmişlerdi. Kadın birkaç tane Ohio Kokteyli içmiş, adamsa bol miktarda bira ve Schnaps. Büyük olasılıkla vurulduklarında sarhoşlardı. Ayrıca kadının vajinasından örnek aldım, adamın kan grubuyla uyumlu meni buldum. Bence acayip bir gece geçirmişler. Bu arada kadın sekiz haftalık hamileymiş. Zavallının kandili yandığı gibi sönmüş, çok yazık."

"Hamile." Düşünceli bir şekilde tekrarladım. Illmann gerinip esnedi.

"Evet," dedi. "Yemekte ne yemişler, bilmek ister misin?"

"Hayır," dedim kararlı bir sesle. "Bana kasayı anlat. Açık mıydı, kapalı mı?"

"Açık." Duraksadı. "Çok ilginç, bana nasıl açıldığını sormadın. Bu durumda biraz kavrulmak dışında kasanın zarar görmediğini zaten bildiğini düşünüyorum; yani eğer kasa yasadışı yollarla açıldıysa ne yaptığını bilen biri tarafından açılmış. Stockinger kasası kolay lokma değildir."

"Parmak izi var mı?" Illmann başını salladı.

"İz alınamayacak kadar kötü yanmıştı."

"Pfarr'ların ölümünden hemen önce her şeyin olması gerektiği gibi kasanın içinde olduğunu ve kasanın kilitlendiğini varsayalım."

"Tamam."

"O zaman geriye iki olasılık kalıyor: Ya profesyonel bir kasa hırsızı kasayı açıp ikisini birden öldürdü ya da birisi onları kasayı açmaya zorladı, sonra tekrar yatağa dönmelerini emredip orada öldürdü. Yine de kasayı açık bırakmak bir profesyonelin işi değil."

"Eğer bir amatör gibi gözükmeye uğraşmadıysa," dedi Illmann. "Bence vurulduklarında ikisi de uyuyordu. Mermilerin giriş açısına bakılırsa yatıyorlarmış. Yani eğer uyanıksan ve birisi üzerine silah doğrultursa yatakta oturursun. Bu yüzden senin korkutma teorin olası değil." Saatine bakıp birasını bitirdi. Bacağımı sıvazlayarak ekledi. "Bu iyi oldu Bernie. Eski günlerdeki gibi. Dedektiflik deyince aklına sadece sorgu odası ve muşta gelmeyen biriyle konuşmak ne kadar hoş. Her neyse. Alex'e daha fazla katlanmam gerekmeyecek. Ünlü Reichkriminaldirektor'umuz Arthur Nebe beni emekli ediyor, tıpkı benden önceki eski muhafazakârları emekli ettiği gibi."

"Politikayla ilgilendiğini bilmiyordum."

"İlgilenmiyorum," dedi. "Zaten Hitler de böyle seçilmemiş miydi, ülkeyi kimin yönettiğini hiç umursamayan bir sürü insan yüzünden? Komik olan şu ki eskisine göre daha da az umursuyorum. Beni de çoğunluk partisindeki Mart Menekşeleri'ne katılırken bulabilirsin. Ayrıldı-

ğıma üzülmeyeceğim. Sipo ile Orpo arasındaki Kripo'yu kimin yöneteceğine dair ağız kavgasından bıktım usandım artık. Bir rapor yazarken Orpo'daki dostlarımızı haberdar etmemiz gerekip gerekmediğini bilmemek çok kafa karıştırıcı olabiliyor."

"Sipo ve Gestapo'nun Kripo'nun sürücü koltuğunda olduğunu sanıyordum."

"Yüksek komuta seviyelerinde öyle," dedi Illmann. "Ama orta ve alt seviyede eski emir komuta zinciri hâlâ işliyor. Belediye seviyesinde Orpo'nun bir parçası olan yerel polis şefleri Kripo'dan da sorumlu. Ama söylentiye göre Orpo'nun başı, Sipo'daki işkenceci çocukları düş kırıklığına uğratmaya hazır bütün polis şeflerini gizlice teşvik ediyormuş. Berlin'de bu bizim kendi polis şefimize uygun düşüyor. O ve Reichskriminaldirektor Arthur Nebe birbirinden nefret eder. Saçma, değil mi? Şimdi, eğer senin için bir sakıncası yoksa gerçekten gitmeliyim."

"Lanet olası polis arenasını yönetmek için amma da boktan bir yol," dedim.

"İnan bana Bernie, ayrılmakla çok iyi ettin." Mutlulukla sırıttı. "Ancak işler daha da kötüleşebilir."

Illmann'ın verdiği bilgiler bana yüz marka mal oldu. Bilgiyi hiçbir zaman ucuza elde ettiğimi söyleyemem, ancak görünen o ki son zamanlarda özel dedektifliğin maliyeti gittikçe yükseliyordu. Bunun nedenini çözmek de zor değildi. Bugünlerde herkes bir şekilde doğru yoldan sapıyordu. Öyle ya da böyle yozlaşma Nasyonal Sosyalizm

altındaki hayatın en belirgin özelliğiydi. Hükümet, Weimar Dönemi'ndeki siyasi partilerin yolsuzluğu hakkında birkaç açıklama yapmıştı, ama bunlar şu anda var olan yolsuzluğa kıyasla hiçbir şey değildi. Yolsuzluk en tepede kök salıyordu ve bunu da herkes biliyordu. Bu yüzden çoğu insan kendilerinin de pay alması gerektiğini düşünüyordu. Bu tür konularda eskisi kadar titiz olan birini tanımıyordum. Buna ben de dâhildim. Konu ister karaborsa yiyecek, isterse bir hükümet yetkilisinden bir fayda sağlamak olsun, insanların yolsuzluğa karşı duyarlılığı bir marangozun kullanıla kullanıla güdük kalmış kalemi gibi körelmişti.

6

O akşam neredeyse bütün Berlin, Goebbels'in yumuşak, ikna edici kemanlar ve nazik, alaycı trompetlerden oluşan bir orkestrayı andıran konuşmasına tanıklık etmek üzere Neukölln'e gidiyor gibiydi. Ama Berlin'de Popüler Aydınlatıcı'yı görmeyecek kadar şanssız olanların en azından sesini duyabilmeleri için çok sayıda tesis ayarlanmıştı. Kanun gereği restoran ve kafelere konan radyoların yanı sıra sokaklardaki ilan direklerinin ve lambaların çoğuna da hoparlörler monte edilmişti; bir de radyo bekçilerine kapıları çalıp halkı Parti yayınlarını dinlemeleri yani mecburi vatandaşlık görevlerini yerine getirmeleri için zorlama hakkı verilmişti.

Arabayla Leipzigerstrasse'den batıya giderken, Wilhelmstrasse'den güneye yürüyen Kahverengi Gömlekliler'in geçit törenine rastladım ve arabadan inip geçen sancağa selam vermek zorunda kaldım. Bunu yapmamak beraberinde dayak

yeme riskini getirebilirdi. Pek çok trafik polisi gibi sağ kollarını uzatmış kalabalığın içinde bunu sırf beladan kurtulmak için yapan ve kendini gülünç hisseden benim gibi başkalarının da olduğunu tahmin ediyordum. Kim bilir? Ama biraz düşününce Almanya'daki siyasal partiler selam konusuna her zaman önem vermişlerdi: Sosyal Demokratlar sıkılı yumruklarını başlarının üstüne, KPD'deki Bolşevikler ise omuz seviyesine kaldırıyorlardı; Merkezciler iki parmaklarıyla tetiği çekilmiş tabanca işareti yaparken, Naziler de tırnak teftişindeydi. Eskiden bunların gülünç ve melodramatik olduğunu düşündüğümüz zamanları hatırlıyordum. Belki de tam da bu yüzden hiçbirini ciddiye almadık. Ama işte şimdi, diğerleri gibi biz de onları selamlıyoruz. Delilik.

Berliner Strasse'den uzanan Badenschestrasse, yaşadığım Trautenau Strasse'den bir blok gerideydi. İkisinin yakınlığı aralarındaki tek ortak paydaydı. Badenschestrasse, 7 Numara şehirdeki en modern apartman bloklarından biri ve Ptolemaios hanedanını bir araya getiren akşam yemeği kadar özeldi.

Küçük ve pis arabamı devasa bir Deusenberg ve parlak bir Bugatti'nin arasına park edip bazı katedralleri yeterli mermer kullanamadıkları için geride bırakmış görünen lobiye girdim. Şişko bir apartman görevlisi ve Fırtına Birliği üyesi beni gördü, masalarından ve Parti yayınından önce Wagner çalan radyolarından ayrılıp önümde insandan bir bariyer oluşturdular. Buruşuk takım elbisem ve kendi yaptığım manikürümle oranın sakinlerinden birine hakaret edeceğimden endişeleniyorlardı.

"Dışarıdaki tabelada dediği gibi burası özel bir mülk," diye hırladı Şişko. Bana sert davranma konusundaki ortak çabalarından hiç etkilenmedim. İstenmemeye alışıktım ve kolayca geri çekilmezdim.

"Ben tabela görmedim," dedim.

"Burada bela istemiyoruz bayım," dedi Fırtına Birliği üyesi. Yumruğumla kısacık bir buluşma anında kuru bir dal parçası gibi çatırdayacak kadar narin görünen bir çenesi vardı.

"Ben bir şey satmıyorum," dedim. Şişko araya girdi.

"Her ne satıyorsan, burada ondan istemiyorlar."

Zoraki bir gülümsemeyle, "Dinle, Şişko, sizi itip geçmeme engel olan tek şey kötü kokan nefesiniz. Senin için zor olabilir, ama bir dene bakalım telefonu kullanabiliyor musun? Fräulein Rudel'i ara. Beni beklediğini göreceksin," dedim. Şişko bir mahzenin duvarındaki yarasa gibi kıvrık dudağının üstüne tünemiş olan kahverengi-siyah bıyığını çekiştirdi. Nefesi tahminimden çok daha kötüydü.

"Kendi iyiliğin için doğru söylüyor olsan iyi olur," dedi. "Seni dışarı atmak büyük zevk olacak." İçinden küfrederek masasına gitti ve hırsla numarayı çevirdi.

"Fräulein Rudel birisini bekliyor mu?" dedi ses tonunu ayarlayarak. "Bana haber vermedi." Hikâyem doğru çıkınca yüzü düştü. Telefonu bırakıp başıyla asansörün kapısını işaret etti.

"Üçüncü kat," diye tısladı.

Üçüncü katın iki ucunda da birer kapı vardı. İki kapının arasında parke bir zemin uzanıyordu ve sanki bekleniyormuşum gibi kapılardan biri aralıktı. Hizmetçi beni misafir odasına aldı.

"Otursanız iyi olur," dedi somurtuk bir suratla. "Hâlâ giyiniyor ve ne kadar süreceğini kimse bilemez. İsterseniz kendinize bir içki alın." Sonra ortadan kayboldu, bunun üzerine ben de etrafı incelemeye başladım.

Özel bir havaalanından daha büyük olmayan daire, kuyruklu piyanonun üstünde diğerleriyle yer kapmaya çalışan fotoğraflardan birindeki Cecil B. de Mille'nin filmlerindeki bir set kadar ucuzdu. Burayı dekore edip döşeyen kişiyle karşılaştırıldığında, Arşidük Ferdinand'a Türk sirk cüceleri topluluğunun zevki bahşedilmiş sayılırdı. Diğer fotoğraflara baktım. Çoğu Ilse Rudel'in çeşitli filmlerinden alınmış sahnelerdi. Genellikle Ilse Rudel'in üzerinde fazla bir şey yoktu, çıplak yüzüyor ya da en ilginç kısımları saklayan bir ağacın arkasından cilveli cilveli bakıyordu. Rudel fazla giyinmesi gerekmeyen rollerle ünlüydü. Başka bir fotoğrafta güzel bir restoranda sevgili Dr. Goebbels'le oturuyordu; başka birinde Max Schmeling'le tartışıyordu. Bir işçinin kucağında taşındığı bir fotoğraf vardı, ama bu "işçi" ünlü aktör Emil Jannings'ti. Bunun *The Builder's Hut*'tan bir sahne olduğunu fark ettim. Kitabı, filmi beğendiğimden daha çok sevmiştim.

4711'in kokusunu alınca döndüm, kendimi güzel film yıldızıyla tokalaşırken buldum.

"Küçük galerime baktığınızı görüyorum," dedi, elime alıp incelediğim fotoğrafları yeniden dü-

zenleyerek. "Bu kadar çok fotoğrafı sergilediğim için benim fena halde kibirli olduğumu düşünüyor olmalısınız, ama fotoğraf albümlerine katlanamıyorum."

"Hiç de değil," dedim. "Çok ilginçler." Ben dâhil binlerce Alman erkeğinin dizlerinin bağının çözülmesine neden olacak bir gülümsemeyle bana baktı.

"Onaylamanıza sevindim." Altın rengi, püsküllü, uzun bir kuşağı olan yeşil kadife pijama ile yüksek topuklu maroken terlikler giymişti. Sarı saçları son moda örülerek arkada toplanmıştı, ama çoğu Alman kadının aksine hem makyaj yapıyor, hem de sigara içiyordu. Kadınlar Birliği BdM, Nazilerin Alman Kadınlığı idealiyle bağdaşmadığı için bu tür şeyleri onaylamıyordu, ama ben bir şehir çocuğuyum: Sade, ovalanmış, kırmızı yüzler çiftliklerde hoş görünebilirdi, ama neredeyse bütün Alman erkekleri gibi ben de kadınımın pudralı ve makyajlı olmasını tercih ederdim. Kuşkusuz Ilse Rudel öteki kadınlardan farklı bir dünyada yaşıyordu. Muhtemelen Nazi Kadınlar Birliği'nin bir hokey birliği falan olduğunu sanıyordu.

"Kapıdaki o iki adam için özür dilerim," dedi. "Ama yukarıda Joseph ve Magda Goebbels'in dairesi var, bu yüzden güvenlik tahmin edebileceğiniz gibi ekstra sıkı. Bu arada aklıma gelmişken, Joseph'e konuşmasını, en azından bir kısmını dinleyeceğime söz vermiştim. Sizin için bir sakıncası var mı?"

Propaganda ve Popüler Aydınlanma Bakanı'na ve onun karısına ilk isimleriyle hitap edenler lis-

tesinde değilseniz, normalde sizin soracağınız bir soru olmazdı bu. Omuz silktim.

"Benim için sorun değil."

"Sadece birkaç dakika dinleriz," dedi, ceviz içki dolabının üstünde duran Philco radyoyu açarak. "Şimdi. Ne içersiniz?" Viski istedim. Bir diş protezini içine almaya yetecek kadar büyük bir bardak viski doldurdu. Kendisine uzun, mavi cam sürahiden Berlin'in en sevilen yaz içkisi olan Bowle koyup olgunlaşmamış ananas rengi ve çizgileri olan kanepede yanıma oturdu. Radyonun tüpleri ısınırken kadeh tokuşturduk. Üst kattaki adamın pürüzsüz sesi yavaşça odaya süzüldü.

Goebbels eleştirmek için önce yabancı gazetecileri seçerek, yeni Almanya'daki hayatı "önyargılı" haberlerle anlatmalarına çıkıştı. Bazı sözleri dalkavuk dinleyicilerinin kahkahalarını ve alkışlarını alacak kadar zekiceydi. Rudel tereddütle gülümsedi, ama sessiz kaldı. Üst kattaki yumru ayaklı komşusunun neden bahsettiğini anlayıp anlamadığını merak ettim. Sonra sesini yükseltip nasyonal devrimi sabote etmeye çalışan hainlere (onların kim olduğunu bilmiyordum) bağırıp çağırmaya başladı. Rudel burada esnemesini zor zaptetti. Sonunda Joey en sevdiği konuya gelip Führer'i yüceltmeye başlayınca Rudel yerinden fırlayıp radyoyu kapadı.

"Tanrım, sanırım bir gece için yeterince dinledik." Gramofona gidip bir plak seçti.

"Caz sever misin?" dedi konuyu değiştirerek. "Aa, merak etme, zenci cazı değil. Ben severim, sen?" Artık Almanya'da zenci cazına izin veril-

miyordu, ama ben farkı nasıl anladıklarını merak ediyordum.

"Ben her türlü cazı severim," dedim. Gramofonu kurup iğneyi plağa indirdi. Yaylım ateşi altında bir İtalyan bölüğünü sahipsiz topraklardan geçirmeye yetecek kadar güçlü klarnet ve saksafon sesiyle rahatlatıcı, güzel bir parça çalmaya başladı.

"Bir sakıncası yoksa neden ayrı bir eviniz olduğunu sorabilir miyim?"

Dans ederek kanepeye geri gelip oturdu. "Herr Özel Dedektif, Hermann arkadaşlarımı biraz yorucu buluyor. Dahlem'deki evimizde çok çalışıyor, hem de günün ve gecenin her saatinde... Ben de onu rahatsız etmemek için çoğunlukla burada eğleniyorum."

"Mantıklı," dedim. Zarif burun deliklerinden bana doğru duman üfledi, ben dumanı derin derin içime çektim; bunu sadece Amerikan sigarasının kokusundan hoşlandığım için değil, onun göğsünün içinden geldiği için yapıyordum ki göğüsle ilgili her şey bana göre iyiydi. Pijamasının altındaki hareketlerden göğüslerinin iri ve desteksiz olduğunu çoktan anlamıştım.

"Peki," dedim. "Beni neden görmek istediniz?" Beni şaşırtarak hafifçe dizime dokundu.

"Rahatla," diye gülümsedi. "Acelen yok, değil mi?" Başımı iki yana sallayıp sigarasını söndürmesini seyrettim. Küllükte şimdiden birkaç izmarit vardı. Hepsinde kalın ruj izleri görünüyordu, ama hiçbiri birkaç nefesten fazla içilmemişti. Rahatlaması gerekenin o olduğunu düşündüm. Bel-

ki bir konuda endişeliydi. Belki konu bendim. Teorimi doğrulamak istercesine kanepeden fırlayıp kendine bir kadeh daha Bowle doldurdu ve plağı değiştirdi.

"İçkinden memnun musun?"

"Evet," dedim, içimi kolay, arkada acı tat bırakmayan, pürüzsüz viskiden bir yudum daha alarak. Daha sonra ona Paul ve Grete Pfarr'ı ne kadar tanıdığını sordum. Sorumun onu şaşırttığını hiç sanmıyordum. Aksine oldukça yakınıma oturdu böylece birbirimize gerçekten dokunabiliyorduk ve garip bir şekilde gülümsedi.

"Aa, evet," dedi tuhaf bir şekilde. "Unuttum. Hermann'ın yangını soruşturması için tuttuğu adamdın sen, değil mi?" Biraz daha sırıtıp ekledi: "Sanırım bu dava polisin kafasını karıştırdı." Sesinde alaycı bir ton vardı. "Ve sonra sen çıkageliyorsun, Büyük Dedektif ve bütün gizemi çözen ipucunu buluyorsun."

"Bir gizem yok Fräulein Rudel," dedim kışkırtıcı bir tonla. Ancak bu onun dikkatini sadece biraz dağıttı.

"Neden ki? Gizemli olan tabii ki kimin yaptığı değil mi?" dedi.

"Gizem insan bilgisinin ve kavrayışının ötesinde bir şeydir ve benim araştırmamın zaman kaybından başka bir şey olmadığı anlamına gelir. Hayır, bu vaka sadece bir bulmaca ve şu işe bakın ki ben bulmacaları severim."

"Yaa, ben de öyle," derken neredeyse benimle dalga geçtiğini düşündüm. "Ve lütfen, buradayken bana Ilse de. Ben de seni ilk adınla çağırayım. Adın ne?"

"Bernhard."

"Bernhard," diye denedikten sonra kısaltti, "Bernie." İçtiği şampanya ve şarap karışımından büyük bir yudum aldı. Bardağının üstündeki çileği alıp ağzına attı. "Ee, Bernie, bu kadar önemli bir konuda Hermann için çalıştığına göre çok iyi bir dedektif olmalısın. Sizin hep kocaları takip edip gözetleme deliklerinden bakarak karılarına haber veren hırpani kılıklı adamlar olduğunuzu sanırdım."

"Boşanma vakaları benim baş edemediğim neredeyse tek iş türü."

"Gerçekten mi?" dedi, kendi kendine sessizce gülümseyerek. Bu gülümseme beni biraz rahatsız etti; kısmen beni hor gördüğü hissine kapıldığımdan, kısmen de gülüşüne bir öpücükle –o da olmazsa elimin tersiyle– son vermeyi çok istediğimden. "Söyle bana. Bu işi yaparak çok para kazanıyor musun?" Sorusunu bitirmediğini göstermek için bacağıma dokunup devam etti: "Kaba olmak istemem. Ama rahat olup olmadığını bilmek istiyorum."

Cevap vermeden önce etrafımdaki zenginliğe baktım. "Ben mi, rahat mı? Bir Bauhaus koltuğu kadar rahatım." Buna bir kahkaha attı. "Pfarr'larla ilgili soruma cevap vermedin," dedim.

"Vermedim mi?"

"Vermediğini çok iyi biliyorsun."

Omuz silkti. "Onları tanıyordum."

"Paul'un kocana karşı ne husumeti olduğunu bilecek kadar iyi mi?"

"Gerçekten ilgilendiğin şey bu mu?"

"Başlangıç için yeterli."

Sabırsızca iç çekti. "Pekâlâ. Senin oyununu oynarız, ama ben sıkılana kadar." Kaşlarını sorarcasına kaldırdı, neden bahsettiği konusunda bir fikrim olmasa da omuz silkip konuştum.

"Bana uyar."

"İyi geçinmedikleri doğru, ama nedeni konusunda hiçbir fikrim yok. Paul ve Grete ilk tanıştıklarında Hermann evlenmelerine karşı çıktı. Paul'un sadece zengin bir eş istediğini düşünüyordu. Grete'yi ondan ayrılması için ikna etmeye çalıştı. Ama Grete ona aldırmadı. Ondan sonra karı koca her açıdan iyi geçindiler. En azından Hermann'ın ilk karısı ölene kadar. O sıralarda ben bir süredir onunla görüşüyordum. Biz evlenince ikisi arasındaki şey soğumaya ve Grete içmeye başladı. Evlilikleri içi boş bir kılıftan ibaret oldu, sadece ahlaki nedenlerle devam etti, Paul'un bakanlıkta olması filan yüzünden."

"Orada ne yapıyordu, biliyor musunuz?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Başkalarıyla ilgileniyor muydu?"

"Başka kadınlarla mı?" Bir kahkaha attı. "Paul yakışıklıydı, ama biraz sıkıcıydı. Kendini işine adamıştı, başka bir kadına değil. Eğer öyleyse bile bunu çok gizli tuttu."

"Ya Grete?"

Rudel altın rengi saçlarını salladı, içkisinden büyük bir yudum aldı. "Onun tarzı değildi." Ama bir an durdu ve daha bir düşünceli göründü. "Yine de..." Omuz silkti. "Muhtemelen bir anlamı yoktu."

"Hadi," dedim. "Çıkar ağzındaki baklayı."

"Şey, bir keresinde Dahlem'de, Grete'nin Haupthändler'la bir şey yaşıyor olabileceğine dair

minicik bir şüphe duymuştum." Tek kaşımı kaldırdım. "Hermann'ın özel sekreteri. İtalyanların Addis Ababa'ya girdikleri sırada olmalı. Bunu sadece İtalyan Konsolosluğu'ndaki bir partiye gittiğim için hatırlıyorum."

"Mayıs başı olmalı."

"Evet. Her neyse, Hermann iş seyahatindeydi, ben de kendim gittim. Ertesi sabah UFA'da film çektiğim için erken kalkmak zorundaydım. Sabah zamandan kazanayım diye geceyi Dahlem'de geçirmeye karar verdim. Babelsberg'e oradan gitmek çok daha kolay. Neyse, eve vardığımda orada bıraktığım bir kitabı aramak üzere başımı misafir odasına uzattım ve karanlıkta kimleri otururken buldum dersin, Hjalmar Haupthändler ve Grete."

"Ne yapıyorlardı?"

"Hiç. Hiçbir şey. Beni şüphelendiren de bu oldu. Sabahın ikisiydi ve aynı kanepenin iki ucunda, ilk randevularına çıkmış okul çocukları gibi öylece oturuyorlardı. Beni görünce utandıklarını söyleyebilirim. Bana sadece sohbet ettikleriyle ilgili bir masal anlattılar, ama yutmadım."

"Bundan kocana bahsettin mi?"

"Hayır," dedi. "Aslında unuttum gitti. Ama unutmasam bile anlatmazdım. Hermann bu işi kendi haline bırakacak bir insan değildir. Galiba çoğu zengin öyle. Kimseye güvenmez ve her şeyden kuşkulanır."

"Kendi evini tutmana izin verdiğine göre sana güveniyor olmalı."

Küçümseyen bir kahkaha attı. "Tanrım, ne espri. Neye katlanmak zorunda olduğumu bir bilsen! Ama zaten hakkımızdaki her şeyi biliyorsundur,

özel dedektif olduğuna göre." Cevap vermeme izin vermedi. "Hakkımda casusluk yapması için rüşvet verdiği birkaç hizmetçiyi kovmak zorunda kaldım. Gerçekten çok kıskanç bir adamdır."

"Benzer şartlar altında muhtemelen ben de aynı şekilde davranırdım," dedim. "Senin gibi bir kadını her erkek kıskanır." Gözlerime, sonra bedenime baktı. Bu yalnızca fahişelerin ve aşırı zengin, güzel film yıldızlarının yanına kâr kalacak türde, tahrik edici bir bakıştı. Bir çardağa tırmanan sarmaşık gibi üzerine serilmemi sağlamaya çalışan bir bakış. Beni kilimde bir delik açmak istemeye iten bakış. "Açıkçası, sen muhtemelen bir erkeği kıskandırmaktan hoşlanıyorsundur. Adamı durmadan tahminlerde bulunmak zorunda bırakmak için sola işaret verip sağa dönen bir kadın gibi geldin bana. Beni bu gece neden buraya çağırdığını söylemeye hazır mısın artık?"

"Hizmetçiyi eve gönderdim," dedi. "Bu yüzden konuşmayı bırak da beni öp, koca salak." Normalde emir almaya alışık değilimdir, ama bu kez itiraz etmedim. Bir film yıldızı her zaman onu öpmenizi söylemezdi. Bana dudaklarının yumuşak, lezzetli iç kısmını verdi, ben de sırf kibar olmak adına aynı şekilde karşılık verdim. Bir dakika sonra bedeninin kıpırdanmaya başladığını hissettim. Dudaklarını yılan balığı gibi öpüşümden çekerken sesi sıcak ve nefes nefeseydi.

"Vay canına, çok tutkuluydu."

"Kolumda pratik yapıyorum." Gülümsedi, dudaklarını benimkilere yaklaştırıp kontrolünü kaybetmeye niyetliymiş gibi öpmeye başladı. Benim de ondan bir şey esirgemeye niyetim yoktu. Bur-

nundan daha fazla oksijene ihtiyacı varmış gibi nefes alıp veriyor, kendini giderek daha fazla kaptırıyordu. Ben de onun hızına ayak uyduruyordum. Sonunda şöyle dedi:

"Beni becermeni istiyorum Bernie." Her sözcüğü fermuarımda hissettim. Sessizce ayağa kalktım. Beni elimden tutup yatak odasına götürdü.

"Önce banyoya gitmem gerek," dedim. Pijamasının üstünü çıkarırken göğüsleri sallanıyordu: Bunlar gerçek bir film yıldızının memeleriydi ve bir süre gözlerimi onlardan alamadım. Kahverengi meme uçları İngiliz askeri miğferine benziyordu.

"Sakın gecikme, Bernie," dedi. Kuşağı ve pijamasının altını da çıkarmış, karşımda sadece külotuyla dikiliyordu.

Banyodaki duvarlardan birini bütünüyle kaplayan aynada kendime uzun uzun, dürüstlüğü elden bırakmadan baktım. Kendi kendime, şu anda beyaz saten çarşafları açan gibi kanlı canlı bir tanrıçanın, pahalı bir çamaşırhane masrafını haklı çıkarmak uğruna, onca insan arasından nasıl olup da bana ihtiyaç duyduğunu sordum. Bunun nedeni sevimli korocu çocuk yüzüm değildi, neşeli yapım da değildi. Kırık burnum ve araba tamponunu andıran çenemle ancak bir panayırın dövüş kulübesi standartlarına göre yakışıklı sayılırdım. Sarı saçlarımın ve mavi gözlerimin beni modaya uygun hale getirdiğini bir an bile düşünmemiştim. Belli ki oynaşmaktan başka bir şey daha istiyordu ve onun ne olduğu konusunda iyi bir fikrim vardı. Sorun şu ki ereksiyon olmuştum, geçici de olsa, bütün komuta ondaydı.

Yatak odasına döndüğümde, hâlâ orada dikilmiş beni bekliyordu. Sabırsızlanarak külotunu indirdim, onu yatağa götürüp heyecanlı bir âlimin paha biçilmez bir kitabı açması gibi pürüzsüz ve bronzlaşmış bacaklarını takdir ederek araladım. Bir süre kitaptaki metni okuyup sayfaları parmaklarımla çevirdim, sahip olabileceğimi hayal bile edemeyeceğim şeylerle gözlerlerime ziyafet çektim.

Işıkları açık bırakmıştık, bu yüzden sonunda bacaklarının arasındaki tüylere dalarken, mükemmel bir manzaraya sahiptim. Daha sonra üstüme uzanmış, uykulu ama mutlu bir köpek gibi nefes alıp veriyor, bana hayran olmuş gibi göğsümü okşuyordu.

"Amma da yapılı bir adamsın."

"Annem demirciydi," dedim. "Elinin tersiyle bir ata nal çakabilirdi. Vücut yapım ona çekmiş." Kıkırdadı.

"Fazla konuşmuyorsun, ama konuştuğunda da espri yapmaktan hoşlanıyorsun, değil mi?"

"Almanya'da son derece ciddi görünen dehşet verici sayıda ölü insan var."

"Ve çok da müstehzi! Neden?"

"Bir zamanlar rahiptim."

Küçük bir şarapnel parçasının kestiği alnımdaki yara izine dokundu. "Bu nasıl oldu?"

"Pazar günleri kiliseden sonra korodaki çocuklarla boks yapardım. Boks sever misin?" Piyanodaki Schmeling fotoğrafını hatırlıyordum.

"Boksa taparım," dedi. "Şiddeti, fiziksel açıdan güçlü erkekleri severim. Busch Sirki'ne gitmeyi ve büyük bir maçtan önce adamların idman yap-

malarını, sırf savunacaklar mı hücum mu edecekler, nasıl yumruk atıyorlar, cesaretleri var mı diye görmek için onları seyretmeye bayılırım."

"Antik Roma'daki soylu kadınlar gibi," dedim. "Bahse girmeden önce kazanıp kazanmayacaklarını görmek için gladyatörlerini kontrol eden kadınlar."

"Elbette. Ben kazananları severim. Şimdi, sen..."

"Evet?"

"Bence sen de iyi bir yumruğa dayanabilirsin. Belki de epeyce yumruğa... Bana dayanıklı, sabırlı biri gibi göründün. Sistem sahibi biri. Küçük bir cezadan fazlasını kaldırabilirsin. İşte seni tehlikeli kılan da bu."

"Ya sen?" Göğsümde heyecanla sıçradı, göğüsleri tüm cazibeleriyle oynadı, ama en azından şimdilik ona karşı daha fazla iştahım kalmamıştı.

"Aa, evet, evet," diye bağırdı heyecanla. "Ben nasıl bir dövüşçüyüm?"

Gözümün kıyısıyla ona baktım. "Bence önce bir adamın etrafında dans edip epeyce enerji kaybetmesine izin verirsin, sonra da tek bir yumrukla nakavt edersin. Puanla kazanmak senin için iyi bir mücadele olmaz. Sen hep onları yere sermek istersin. Bu mücadelede beni şaşırtan tek bir şey var."

"Neymiş o?"

"Bilerek nakavt olacağımı düşündüren neydi?"

Yatakta doğruldu. "Anlamadım."

"Tabii ki anladın." Artık ona sahip olduğuma göre, söylemek daha kolay olacaktı. "Kocanın beni, seni dikizlemek için tuttuğunu sandın. Yangını

araştırdığıma hiç inanmadın. Bu yüzden bütün akşam bu kaçamağı planladın, sanırım benim de bir fino köpeği gibi davranmam gerekiyordu, böylece işten vazgeçmemi istediğinde, sen ne dersen yapacaktım, aksi takdirde bana ödül vermeyecektin. Eh, zamanını boşa harcıyorsun. Daha önce de söylediğim gibi ben boşanma işi almıyorum."

İçini çekip göğüslerini kollarıyla örttü. "Tam da zamanını buldun değil mi, Herr Koklayan Köpek?"

"Doğru, değil mi?"

Yataktan dışarı fırladığında şapkasız bir broş kadar çıplak vücudunu son kez gördüğümü biliyordum; o andan itibaren, bu baştan çıkaran sahneleri görmek için diğer erkekler gibi sinemaya gitmek zorunda kalacaktım. Dolaba gidip askıdan bir sabahlık kaptı. Cebinden bir sigara paketi çıkardı. Bir kolunu göğsüne koyarak sigarayı yaktı, öfkeyle içine çekti.

"Sana para teklif edebilirdim," dedi. "Onun yerine sana kendimi verdim." Öfkeyle bir nefes daha çekti. "Ne kadar istiyorsun?"

Bezginlikle elimi bacağıma vurdum: "Kahretsin, dinlemiyor musun beni? Sana söyledim. Anahtar deliğinden bakıp sevgilinin adını bulmak için tutulmadım ben."

Şüpheyle omuz silkti. "Sevgilim olduğunu nereden bildin?"

Yataktan inip giyinmeye başladım. "Bunu anlamak için büyüteç ve cımbıza ihtiyacım yok. Sevgilin olmasa benimle bu kadar gergin olmazdın." Bana cılız ve ikinci el kondomdaki kauçuk kadar şüpheli bir gülüş attı.

"Öyle mi? Öküz altında buzağı arıyorsun. Her neyse senin yüzünden gergin olduğumu da kim söyledi? Sadece mahremiyetimin ihlal edilmesini istemiyorum, o kadar. Bak, artık gitsen iyi olur." Konuşurken arkasını bana döndü.

"Gidiyorum." Düğmelerimi ilikleyip ceketimi giydim. Yatak odasının kapısında, son bir kez ona ulaşmaya çabaladım.

"Son kez söylüyorum, seni kontrol etmek için tutulmadım."

"Beni aptal yerine koydun."

Başımı iki yana salladım. "Söylediğin hiçbir şeyde incir çekirdeğini dolduracak kadar akıl yoktu. Üstelik sütçü kız kafasıyla yaptığın hesap kitapla kendini aptal yerine koymak için bana ihtiyacın da yoktu. Bu unutulmaz gece için teşekkürler." Ben odadan çıkarken ancak çekiçle başparmağına vuran bir adamdan beklenebilecek maharetle bana küfretmeye başladı.

Eve dönerken kendimi bir vantriloğun ağız ülseri gibi hissediyordum. İşlerin aldığı hal yüzünden berbat haldeydim. Ne de olsa her gün Almanya'nın en büyük film yıldızlardan biri sizi yatağına alıp sonra da dışarıya fırlatmazdı. Ünlü vücudunu yakından tanımak için biraz daha zamanım olsun isterdim. Panayırda büyük ödülü kazanan, ama sonra bir hata olduğu söylenen biri gibiydim. Yine de dedim, kendi kendime, böyle bir şey beklemeliydim. Hiçbir şey zengin bir kadın kadar sokak fahişesine benzemez.

Evime girince kendime bir içki koyup banyo yapmak için su kaynattım. Daha sonra

Wertheim's mağazasından aldığım robdöşambrı da giyince kendimi yeniden iyi hissetmeye başladım. İçerinin havası boğucuydu, bu yüzden birkaç pencere açtım. Sonra bir süre okumaya çalıştım. Uyuya kalmış olmalıydım, çünkü kapının çalındığını duyduğumda aradan birkaç saat geçmişti.

"Kim o?" diye sordum hole giderek.

"Aç. Polis," dedi bir ses.

"Ne istiyorsunuz?"

"Ilse Rudel hakkında birkaç soru sormak," dedi. "Bir saat önce evinde ölü bulundu. Öldürülmüş." Kapıyı açar açmaz bir Parabellum namlusu karnıma bastırdı.

"İçeri gir," dedi tabancalı adam. Ellerimi içgüdüsel olarak kaldırarak geri çekildim.

Açık mavi ketenden Bavyera kesimli spor bir ceket giymiş, kanarya sarısı kravat takmıştı. Solgun genç yüzünde bir yara izi vardı, ama düzgün ve temiz görünüyordu. Muhtemelen öğrenci kavgası sonucunda olduğunun sanılmasını umarak jiletle kendisi yapmıştı. Güçlü bir bira kokusuyla birlikte içeri girip kapıyı arkasından kapattı.

"Sen ne dersen, evlat," dedim. Parabellum'la çok rahat olmadığını görüp rahatlamıştım. "Fräulein Rudel'le ilgili hikâyeyle beni kandırmayı başardın. Bunu yutmamalıydım."

"Seni pislik," diye hırladı.

"Ellerimi indirebilir miyim? Kan dolaşımım eskisi gibi değil." Ellerimi iki yana indirdim. "Neler oluyor?"

"İnkâr etme."

"Neyi?"

"Ona tecavüz ettiğini." Silahı iyice kavrayıp endişeyle yutkundu. Âdem elması pembe bir çarşafın altındaki balayı çifti gibi inip kalkıyordu. "Ona neler yaptığını bana söyledi. İnkâr edeyim deme sakın."

Omuz silktim. "Ne anlamı olur ki? Senin yerinde olsam ben de ona inanırdım. Ama dinle, ne yaptığını bildiğine emin misin? Buraya girdiğinde nefesin kırmızı bayrak sallıyordu. Naziler bazı konularda liberal olabilir, ama idamı kaldırmadılar, biliyorsun. İçkini tutacak yaşa yeni gelmiş olsan bile."

"Seni öldüreceğim," dedi kurumuş dudaklarını yalayarak.

"Tamam, sorun değil, ama sakıncası yoksa beni karnımdan vurmasan?" Tabancayı işaret ettim. "Beni böyle öldürebileceğin kesin bile değil ve ben de hayatımın geri kalanını süt içerek geçirmek istemiyorum. Hayır, senin yerinde olsam beni kafamdan vururdum. Becerebilirsen gözlerimin arasından. Zor bir atıştır, ama kesin öldürür. Açıkçası şu anda bana bir iyilik yaptığını düşünüyorum. Yediğim bir şeyden olmalı, ama içim lunapark'taki dalga havuzu gibi." Bunu doğrulamak için borazan sesini andıran bir gürültüyle osurdum.

"Ah, Tanrım," dedim, elimi yüzümün önünde sallayarak. "Ne demek istediğimi anladın mı?"

"Kapa çeneni, hayvan," dedi genç adam. Ama namluyu kaldırıp başıma doğrulttuğunu gördüm. Standart askerlik silahı olan Parabellum'u askerlik günlerimden hatırlıyordum. Pistol 08, horozun

silahı ateşlemesi için geri tepmeye dayanan bir silahtı, ama ilk atışta ateşleme mekanizması her zaman nispeten daha sert olurdu. Başım karnımdan daha küçük bir hedefti ve zamanında yere eğilebileceğimi umuyordum.

Kendimi onun karnına doğru fırlattım, bu arada bir parıltı gördüm ve başımın üstünden geçip arkada bir yere saplanan 9 milimetrelik merminin rüzgârını hissettim. Ağırlığımla ikimiz birden ön kapıya savrulduk. Ama onun zayıf bir direnç göstereceğini düşünmüş olsaydım yanılırdım. Silahı tutan bileğini kavradığımda kolunun tahmin etmediğim bir güçle bana doğru döndüğünü anladım. Yakamı tutup çevirdiğini hissettim. Sonra yakamın yırtıldığını işittim.

"Kahretsin," dedim. "Bu kadarı yeter." Silahı ona doğru ittim, namluyu kaburgasına bastırmayı başardım. Kaburgasını kırmayı umarak bütün ağırlığımı üstüne verdim, ama onun yerine silah tekrar ateşlenirken boğuk, etli bir patlama meydana geldi. Adamın buharlı kanıyla kaplandığımı fark ettim. Gevşek bedenini birkaç saniye tuttuktan sonra benden uzağa ittim.

Ayağa kalkıp ona baktım. Öldüğüne hiç kuşku yoktu, ama göğsündeki delikten kan akmaya devam ediyordu. Ceplerini karıştırdım. İnsan her zaman kendisini kimin öldürmeye çalıştığını bilmek ister. Cüzdanında Walther Kolb yazan bir kimlik ve 200 mark vardı. Parayı Kripo'daki çocuklara bırakmak mantıksız olacağından, robdöşambrımı tazmin etmek için 150 mark aldım. Ayrıca iki de fotoğraf vardı; ilki adamın tekinin lastik bir boruyla bir kızın poposuna bir şeyler

yaptığı müstehcen bir kartpostaldı; diğeri ise Ilse Rudel'in "sevgilerimle" yazılı bir fotoğrafıydı. Eski yatak arkadaşımın fotoğrafını yaktım, kendime bir içki koyduktan sonra erotik lavmanın resmine hayretle bakıp polisi aradım.

Alex'ten birkaç polis geldi. Kıdemli memur Oberinspektor Tesmer bir Gestapo'ydu; diğeri Inspektor Stahlecker, Kripo'da kalan tek tük arkadaşımdan biriydi, ama Tesmer etraftayken bu iş kolay olmayacaktı.

"Hikâyem bu," dedim, üçüncü kez anlatarak. Parabellum ve ölü adamın ceplerinden çıkanları koyduğumuz yemek masasının etrafına oturmuştuk. Tesmer sanki ona bir şey satmaya uğraşıyormuşum onun da almaya hiç niyeti yokmuş gibi yavaşça başını iki yana salladı.

"Hikâyeni her zaman başka bir şeyle değiştirebilirsin. Hadi, bir daha dene. Belki bu kez beni güldürebilirsin." Tesmer'in ağzı, neredeyse var olmayan ince dudaklarıyla ucuz bir perdedeki bir kesiğe benziyordu. Ve delikten gördüğünüz tek şey kemirgen dişlerinin sivri uçları ve ara sıra göze çarpan pütürlü, gri-beyaz istiridyeye benzer diliydi.

"Bak, Tesmer," dedim. "Biraz yıpranmış göründüğünü biliyorum, ama beni dinle, hikâyem çok güvenilir. Parlayan her şey iyi değildir."

"Üzerindeki lanet tozu biraz almayı dene o zaman. Ceset konusunda ne biliyorsun?"

Omuz silktim. "Sadece ceplerindekileri. Bir de onun ve benim iyi geçinmediğimizi."

"Bu yüzden benden birkaç ekstra puan kazandı."

Stahlecker patronunun yanında pek de rahat değildi, gerginliğini belli edercesine göz bandını çekiştiriyordu. Prusya'da piyadeyken bir gözünü kaybetmiş, aynı zamanda cesaretinden dolayı çok arzu edilen "pour le mérite" kazanmıştı. Ben, gözüme sahip çıkmıştım, ama göz bandı çok çarpıcı duruyordu. Her ne kadar tavırları heyecansız, hatta yavaş olsa da; koyu teni, siyah ve gür bıyıklarıyla birleşince göz bandı ona korsan görüntüsü veriyordu. Ama o iyi bir polis ve sadık bir dosttu. Yine de Tesmer benim alev almam için elinden geleni yaparken, parmaklarını yakma riskine girmezdi. Dürüstlüğü yüzünden 1933 seçimlerinde NSDAP ile ilgili bir iki düşüncesiz fikrini açıklamıştı. O zamandan beri akıllılık edip ağzını kapalı tutuyordu, fakat Kripo yöneticisinin onu cezalandırmak için yanıp tutuştuğunu ikimiz de biliyorduk. Bu kadar uzun süre polis gücünde kalmasının tek nedeni dikkate değer savaş başarısıydı.

"Ve seni parfümünü sevmediği için öldürmeye karar verdi herhalde," dedi Tesmer.

"Bunu siz de fark ettiniz, ha?" Stahlecker'ın hafiften gülümsediğini fark ettim. Hatta Tesmer de gülümsüyordu, ama onun hoşuna gitmemişti bu.

"Günther, pabuç kadar dilin var. Arkadaşın senin komik olduğunu düşünebilir, ama ben senin bir kancık olduğunu düşünüyorum, bu yüzden benimle uğraşma. Ben mizah duygusu olan biri değilim."

"Sana gerçeği söylüyorum, Tesmer. Kapıyı açtım, Herr Kolb tabancasıyla akşam yemeğimi işaret ediyordu."

"Üzerine bir Parabellum doğrultulmuştu, ama onu yine de içeri aldın. Sende hiç delik göremiyorum Günther."

"Hipnotizma konusunda ders alıyorum. Dediğim gibi, şanslıydım, ıskaladı. Kırık lambayı gördünüz."

"Dinle, ben kolay hipnotize olmam. Bu adam bir profesyonel. Bir torba şeker karşılığında sana tabancasını vermez."

"Profesyonel mi, ne yani profesyonel bir... Tuhafiyeci mi? İşkembeden atma Tesmer. Bu daha bir çocuk."

"Eh, bu da durumu senin için daha kötü hale getiriyor, çünkü artık büyüyemeyecek."

"Genç olabilir," dedim. "Ama zayıf biri değildi. Dudağımı seni çok çekici bulduğum için ısırmadım. Bu gerçek kan, biliyorsun. Ve robdöşambrım. Yırtıldı, fark etmedin mi yoksa?"

Tesmer küçümseyerek güldü. "Daha çok senin kötü giyindiğini düşündüm."

"Hey, bu robdöşambr elli mark. Sence sırf görüntü olsun diye yırtar mıyım?"

"Satın almaya gücün yetiyorsa, kaybetmeye de yetiyordur. Senin gibilerin hep çok para kazandığını düşünmüşümdür." Arkama yaslandım. Tesmer'in Emniyet Müdürü Walther Wecke'nin baltacısı olduğunu, polisteki muhafazakârların ve Bolşeviklerin kökünü kazımakla görevli olduğunu hatırladım. Pisliğin tekiydi, hem de en berbatından. Stahlecker'ın hayatta kalmayı nasıl başardığını merak ettim.

"Ne kazanıyorsun, Günther? Haftada üç, dört yüz mark? Muhtemelen benim ve Stahlecker'ın

kazancının toplamı kadar kazanıyorsundur, değil mi Stahlecker?" Arkadaşım yorum yapmadan omuz silkti.

"Bilmem."

"Gördün mü?" dedi Tesmer. "Stahlecker bile senin yılda kaç bin kazandığını bilmiyor."

"Sen yanlış iştesin, Tesmer. Abartma şekline bakılırsa Propaganda Bakanlığı'nda çalışmalısın." Bir şey söylemedi. "Tamam, tamam, anladım. Bu iş bana ne kadara patlayacak?" Tesmer omuz silkti, yüzünde belirmek üzere olan sırıtmayı kontrol altına almaya çalıştı.

"Elli marklık robdöşambr giyen bir adam için? Yuvarlak yüz diyelim."

"Yüz mü? O küçük ucuz pezevenk için mi? Gidip ona bir daha bak Tesmer. Charlie Chaplin bıyığı ve katı bir sağ kolu yok."

Tesmer ayağa kalktı. "Çok konuşuyorsun Günther. Umalım da başını ciddi belaya sokmadan önce çeneni tutmayı öğrenirsin." Stahlecker'a baktı, sonra bana döndü. "Çişe gidiyorum. Bu eski dostunun seni ikna etmek için ben geri dönene kadar zamanı var, yoksa..." Dudaklarını sıkıp başını iki yana salladı. Kapıdan çıkarken arkasından seslendim:

"Kapağı kaldırmayı unutma." Stahlecker'a sırıttım.

"Nasılsın, Bruno?"

"Ne oluyor, Bernie? Kafan mı iyi? Ölümüne mi susadın? Yahu, Tesmer'in işleri senin için ne kadar zorlaştırabileceğini biliyorsun. Önce bütün o küstah lafları ediyorsun, şimdi de kazanma ihti-

mali olmayan ata oynuyorsun. Pisliğin parasını öde de gitsin."

"Bak, ona karşı kazanma ihtimali olmayan ata oynamaz ve bu parayı ödeme konusunda böyle zorlayıp ayak diremezsem daha fazla ettiğimi düşünecektir. Bruno, o orospu çocuğunu gördüğüm an bu akşamın bana bir şeye mâlolacağını biliyordum. Ben Kripo'dan ayrılmadan önce o ve Wecke beni mimledi. Ben unutmadım, o da unutmadı. Ona hâlâ biraz acı borçluyum."

"Eh, o robdöşambrın fiyatından söz ederek miktarı sen kendin artırdın."

"Hiç de değil," dedim. "Fiyatı yüze yakındı."

"Tanrım," diye nefesini bıraktı Stahlecker. "Tesmer haklı. Sen gerçekten çok para kazanıyorsun." Ellerini ceplerine sokup bana dürüstçe baktı. "Burada gerçekten neler olduğunu söylemek ister misin bana?"

"Başka bir zaman, Bruno. Ama anlattıklarımın çoğu doğruydu."

"Bir iki küçük ayrıntı bekliyorum."

"Tamam. Dinle, bir iyiliğe ihtiyacım var. Yarın buluşabilir miyiz? Haus Vaterland'deki Kammerlichtspiele'de matinede. Arka sıra, saat dörtte."

Bruno içini çekip başını salladı. "Denerim."

"Ondan önce Paul Pfarr davası konusunda bir şey bulup bulamayacağına bir bak." Kaşlarını çatıp bir şey söylemek üzereyken, Tesmer tuvaletten döndü.

"Umarım yeri silmişsindir."

Tesmer, Gotik bir binadaki pervazlar gibi şekillenen saldırgan bir yüz ifadesiyle bana baktı. Çenesinin yapısı ve geniş burnu ona kurşun bir boruyu andıran bir profil veriyordu. Bıraktığı genel etki erken Paleolitik döneme aitti.

"Akıllandığını umarım," diye gürledi. Bir mandayla anlaşma şansım bile daha yüksek olurdu.

"Fazla seçeneğim yok gibi," dedim. "Makbuz alma şansım da yok herhalde?"

7

Dahlem'in kıyısındaki Kronprinzenallee'nin hemen dışında Six'in arazisine açılan devasa bir demir kapı yükseliyordu. Arabada bir süre oturup yolu seyrettim. Gözlerimi birkaç kez kapayınca başımın ileri geri sallandığını fark ettim. Uzun bir gece olmuştu. Kısa bir şekerlemeden sonra dışarı çıkıp demir kapıyı açtım. Sonra sallana sallana arabama dönüp özel yola doğru sürdüm. Hafif meyilli uzun yoldan aşağıya inerken, çakıltaşı kaplı yolun iki yanını kaplayan yüksek çam ağaçlarının serin gölgesine girdim.

Six'in evi gün ışığında daha da heybetliydi, ama burası bir değil, birbirine yakın iki evden oluşuyordu: güzel ve sağlam Wilhelm Dönemi çiftlik evleri.

Ön kapıda, Ilse Rudel'i ilk gördüğüm gece BMW'sini park ettiği yerde durdum. Aşağıya indim, ama iki Doberman ortaya çıkabilir diye kapıyı açık bıraktım. Köpekler özel dedektifleri sevmezdi ve bu duygu tamamen karşılıklıydı.

Kapıyı çaldım. Sesin holde yankılandığını duydum. Kapalı kepenkleri görünce boş yere gelmiş olabileceğimi düşündüm. Bir sigara yakıp kapıya yaslandım, sigaramı içip etrafı dinledim. İçerisi hediye paketi yapılmış plastik bir ağacın öz suyu kadar sessizdi. Birden ayak sesleri duydum. Ben doğrulurken kapı açıldı, uşak Farraj'ın Levanten başı ve yuvarlak omuzları göründü.

"Günaydın," dedim neşeyle. "Herr Haupthändler'i evde bulacağımı umuyordum." Farraj bir ayak hastalıkları uzmanının mikrop kapmış bir tırnağa baktığı gibi klinik bir hoşnutsuzlukla bana baktı.

"Randevunuz var mı?" diye sordu.

"Pek sayılmaz," dedim, ona kartımı uzatarak. "Ama bana beş dakika ayırabileceğini umuyordum. Geçen gece Bay Six'i görmek için buradaydım." Farraj sessizce başını salladı, kartımı geri verdi.

"Sizi tanımadığım için özür dilerim, bayım." Kapıyı tutmaya devam ederek, hole geri çekildi, beni içeri davet etti. Kapıyı arkasından kapatırken keyiften yoksun bir şekilde şapkama baktı.

"Şüphesiz şapkanızı yine çıkarmak istemeyeceksiniz, efendim."

"Çıkarmasam daha iyi olur, değil mi?" Onun yakınında dikilince çok keskin bir alkol kokusu alıyordum ki bu seçkin beyefendi kulüplerinde servis edilen türde bir alkol de değildi.

"Peki, efendim. Burada bir dakika beklerseniz, Herr Haupthändler'i bulup sizi görüp göremeyeceğini sorayım."

"Teşekkürler," dedim. "Kül tablanız var mı?" Sigaramın külünü bir şırınga gibi havaya kaldırmıştım.

"Evet, efendim." Koyu renk oniksten yapılma, bir Kilise İncili büyüklüğündeki küllüğü getirdi. O küllüğü iki eliyle tutarken ben sigaramı söndürdüm. Sigaram sönünce döndü, elinde küllükle koridorda kayboldu. Ben de beni görmeyi kabul ederse Haupthändler'e ne söyleyeceğimi düşünmeye başladım. Aklımda belirgin bir şey yoktu. Ilse Rudel'in o ve Grete Pfarr'la ilgili hikâyesini konuşmaya hazır olacağını bir an bile düşümemiştim. Sadece etrafı yokluyordum. On kişiye aptalca on soru sorarsınız, ama bazen bir yerlerde hassas bir noktaya dokunursunuz. Olur da bunu fark edemeyecek kadar sıkılmış değilseniz, bir şey bulduğunuzu görürsünüz. Altın aramak gibi bir şeydir bu. Her gün nehre gider, çamur üstüne çamur elersiniz. Ve gözünüzü açık tuttuğunuz için tesadüfen bulduğunuz küçük, pis taş parçası aslında bir altın külçesi çıkar.

Merdivenlerin dibine gidip yukarıya baktım. Büyük, yuvarlak bir tavan penceresi kırmızı duvarlardaki tabloları aydınlatıyordu. Bir ıstakoz ve kalay kabın donmuş ömrüne bakarken arkamdaki mermer zeminden gelen ayak seslerini işittim.

"Karl Schuch'a ait," dedi Haupthändler. "Çok para ediyor." Duraklayıp ekledi: "Ama çok, çok sıkıcı. Lütfen, böyle gelin." Beni Six'in kütüphanesine götürdü.

"Ne yazık ki size fazla zaman ayıramayacağım. Yarınki cenaze için hâlâ yapmam gere-

ken bir sürü şey var. Eminim beni anlarsınız." Kanepelerden birine oturup bir sigara yaktım. Haupthändler kollarını göğsünde kavuşturunca geniş omuzları boyunca deri spor ceketi çatırdadı daha sonra patronunun masasına yaslandı.

"Beni hangi konuda görmek istediniz?"

"Aslında cenaze hakkında," dedim bana verdiği bilgiden doğaçlama yaparak. "Nerede yapılacağını merak ediyordum."

"Özür dilerim, Herr Günther," dedi. "Herr Six'in sizin orada bulunmanızı isteyeceğini sanmıyorum. Kendisi Ruhr'dayken bütün ayarlamaları bana bıraktı, ama katılacaklar listesi ile ilgili bir talimat bırakmadı."

Şaşırmış görünmeye çalıştım. "Eh, ne yapalım," dedim ayağa kalkarak. "Doğal olarak Herr Six gibi bir müşterim söz konusuyken, kızına saygılarımı sunabilmeyi isterdim. Bu âdettendir. Ama eminim kendisi anlayacaktır."

"Herr Günther," dedi Haupthändler kısa bir sessizlikten sonra. "Size davetiyeyi şimdi elden versem, bunu kabalık olarak görür müsünüz?"

"Kesinlikle hayır," dedim. "Eğer sizin ayarlamalarınızı bozmayacaksa."

"Sorun değil," dedi. "Burada bazı kartlar olacaktı." Masanın etrafından dolaşıp çekmeceyi açtı.

"Uzun zamandır mı Herr Six için çalışıyorsunuz?"

"İki yıldır," derken dalgındı. "Ondan önce Alman Konsolosluğu'nda diplomattım." Ceketinin cebinden bir gözlük çıkarıp burnunun ucuna yerleştirdi, davetiyeyi yazmaya başladı.

"Grete Pfarr'ı iyi tanır mıydınız?"

Bana kısa bir an için baktı. "Onu hiç tanımazdım," dedi. "Sadece merhabamız vardı."

"Hiç düşmanı, kıskanç bir sevgili gibi şeyleri var mıydı, biliyor musunuz?" Kartı yazmayı bitirip kurutma kâğıdını üzerine bastırdı.

"Eminim yoktu," dedi, hızlıca gözlüğünü çıkarıp cebine koyarken.

"Öyle mi? Ya Paul?"

"Ne yazık ki onun hakkında daha da az şey biliyorum," dedi, davetiyeyi zarfa koyarak.

"O ve Herr Six iyi geçinir miydi?"

"İmâ ettiğiniz buysa, düşman değillerdi. Farklılıkları tamamen siyasetle ilgiliydi."

"Eh, bugünlerde bu çok temel bir konu, sizce de öyle değil mi?"

"Bu olayda değil. Şimdi eğer beni bağışlarsanız, Herr Günther, gerçekten gitmeliyim."

"Tabii, elbette." Bana davetiyeyi uzattı. "Bunun için teşekkürler," dedim, peşinden koridora giderek. "Siz de burada mı yaşıyorsunuz, Herr Haupthändler?"

"Hayır, benim şehirde evim var."

"Gerçekten mi? Nerede?" Bir an tereddüt etti.

"Kurfürstenstrasse'de," dedi sonunda. "Neden sordunuz?"

Omuz silktim. "Ben çok fazla soru sorarım, Herr Haupthändler," dedim. "Beni bağışlayın. Maalesef bu bir alışkanlık. Bu iş için şüpheci bir yapı gerekiyor. Lütfen alınmayın. Artık gitmeliyim." Zoraki gülümsedi. Bana kapıyı gösterirken rahatlamış gibiydi, ama ben suyu bulandıracak kadar söz sarf ettiğimi umuyordum.

Hanomag'ın hızlanması bir asır sürüyordu, dolayısıyla şehir merkezine dönerken hız limiti olmayan Avus otobanına girmem gerçekten isabetsiz bir iyimserlik olmuştu. Otobana girmek bir marka mal oluyordu, ama Avus buna değiyordu: Potsdam'dan Kurfürstendamm'a kadar hiç virajsız on kilometre. Burası şehirde, kendini müthiş araba yarışçısı Carraciola sanan her sürücünün gaza basıp saatte 150 kilometrelik hıza ulaşabildiği tek yoldu. En azından, metamfetaminden daha iyi olmayan düşük oktanlı petrol ikamesi olan BV Aral'dan önceki günlerde bunu yapabiliyorlardı. Bense Hanomag'ın 1,3 litrelik motoruyla sadece doksan kilometre yapabiliyordum.

Kurfürstendamm ve Joachimsthaler Strasse kavşağına park ettim. Burası oradaki alışveriş merkezi yüzünden "Grunfeld Köşesi" olarak biliniyordu. Bir Yahudi olan Grunfeld hâlâ oranın sahibiyken bodrumdaki Fıskiye'den bedava limonata servis ediyorlardı. Ama Devlet, Wertheim, Hermann Tietz ve Israel gibi Yahudilerin sahip olduğu bütün büyük mağazalara ve haliyle oraya da el koyunca bedava limonata günleri sona ermişti. Bu yeterince kötü değilmiş gibi bir zamanlar bedavaya alıp şimdi para ödemeniz gereken limonatanın tadı eskisinin yarısı kadar bile iyi değildi ve şekeri azalttıklarını anlamak için dünyanın en iyi tat tomurcuklarına sahip olmanız da gerekmiyordu. Her şeyde olduğu gibi burada da hile yapıyorlardı.

Oturup limonatamı içerken asansörün her katta mağazayı görmenizi sağlayan cam boşluktan inip çıkmasını seyrediyor, Dagmar'ın düğününde

tanıştığım ve çorap bölümünde çalışan Carola'yı görmeye gidip gitmeme konusunda kararsızlık yaşıyordum. Limonatanın ekşi tadı aklımı başıma getirip kendi ahlaksız davranışımı fark etmemi sağladı. Carola'yı görmemeye karar verdim. Onun yerine Grunfeld'den çıkıp Kurfürstendamm'dan aşağıya kısa bir yol yürüyüp Schlüterstrasse'ye yürüdüm.

Berlin'de kuyumcular, insanların satın almak yerine satmak için kuyruğa girdiği çok az sayıda yerden biriydi. Peter Neumaier'in Antika Dükkânı da bir istisna değildi. Ben oraya vardığımda kuyruk kapıdan dışarı çıkmamış, ama vitrine dayanmıştı ve benim dikilmeye alışık olduğum kuyrukların çoğundan daha yaşlı ve üzgün bir kuyruktu bu. Orada dikilen insanların geçmişleri birbirinden farklı da olsa, çoğunun ortak iki yanı vardı: Yahudilikleri ve bunun doğal bir sonucu olarak işsizlikleri. Mallarını da bu yüzden satmaya başlamışlardı zaten. Kuyruğun başındaki uzun cam tezgâhın arkasında iyi takım elbiseler giymiş donuk yüzlü iki tezgâhtar vardı. Bütün malları aynı şekilde değerlendirerek, satıcıya parçanın ne kadar kötü olduğunu ve serbest piyasada ne kadar az kazandıracağını söylüyorlardı.

Önündeki tezgâhta duran incilere ve broşlara dudaklarını büzüp başını iki yana sallayarak bakarken, "Böyle parçaları her zaman görüyoruz," dedi biri. "Biliyorsunuz, manevi değer için etiket koyamıyoruz. Eminim bunu anlarsınız." Tezgahtar genç bir adamdı, karşısındaki sönmekte olan eski bir şilteyi andıran kadının yarı yaşındaydı ve yakışıklıydı, ama belki biraz tıraşa ihtiyacı vardı.

Meslektaşı kayıtsızlığını daha açık dile getiriyordu; burnunu çekince burnu alaycı bir küçümsemeyle buruştu, askı genişliğindeki omuzlarını silkeledi, isteksizce homurdandı. Sıska, cimri ellerindeki desteden otuz katı değerindeki parça için beş tane yüz markı sessizce saydı. Karşısındaki yaşlı adam, gülünç teklifi kabul edip etmemesi gerektiği konusunda kararsız kaldı. Titreyen eliyle, sarmak için kullandığı bez parçasındaki bileziği işaret etti.

"Ama şuraya bakın," dedi. "Vitrinde bunun gibi bir bileziği bana yaptığınız teklifin üç katına satıyorsunuz."

Palto askısı dudaklarını sıktı. "Fritz," dedi. "O safir bilezik ne kadar zamandır vitrinde?" Bunun etkileyici bir "iki kişilik gösteri" olduğunu kabul etmek gerekirdi.

"Altı ay olmalı," dedi öteki. "Bir tane daha alma. Burası yardım derneği değil, biliyorsun." Bunu günde birkaç kez söylüyor olmalıydı. Palto Askısı can sıkıntısıyla gözlerini kırpıştırdı.

"Ne demek istediğimi görüyor musunuz? Bakın, daha fazla alacağınızı düşünüyorsanız başka bir yere gidin." Ama nakit paranın görüntüsü yaşlı adamın karşı koyamayacağı bir şeydi. Teslim oldu. Kuyruğun başına doğru yürüyüp Herr Neumaier'i aradığımı söyledim.

"Satacağınız bir şey varsa kuyrukta beklemeniz gerekiyor," diye mırıldandı Palto Askısı.

"Bir şey satmayacağım," dedim. "Elmas bir kolye arıyorum," diye ekledim. Bunun üzerine Palto Askısı bana uzun süre önce kaybettiği amcasıymışım gibi gülümsedi.

"Bir dakika beklerseniz," dedi yavşakça. "Herr Neumaier müsait mi bir bakayım." Perdenin arkasında kayboldu, döndüğünde beni koridorun sonundaki küçük bir ofise aldı.

Peter Neumaier masasında oturmuş, bir tesisatçının çantasına aitmiş gibi görünen bir puro içiyordu. Sevgili Führer'imiz gibi parlak mavi gözleri olan esmer bir adamdı. Karnı bir kasa gibi dışarı fırlamıştı. Yanaklarında egzama olmuş gibi kırmızı, soyulmuş bir görüntü vardı ya da belki o sabah usturaya fazla yakın durmuştu. Kendimi tanıtırken elimi sıktı. Bu salatalık tutmak gibi bir şeydi.

"Sizinle tanıştığıma sevindim, Herr Günther," dedi sıcak bir sesle. "Elmas aradığınızı duydum."

"Doğru. Ama başka biri adına hareket ettiğimi söylemeliyim."

"Anlıyorum," diye sırıttı. "Aklınızda belirli bir şey var mı?"

"Aslında var. Elmas bir kolye."

"Eh, doğru yere geldiniz. Size gösterebileceğim birkaç elmas kolye var."

"Müşterim ne istediğini çok iyi biliyor," dedim. "Cartier yapımı bir elmas gerdanlık olmalı." Neumaier purosunu küllüğe koydu; duman, soğukkanlılık ve keyif karışımı bir nefes verdi.

"Peki," dedi. "Bu listeyi bayağı daraltıyor."

"Zenginler böyle, Herr Neumaier," dedim. "Ne istediklerini her zaman çok iyi biliyorlar, değil mi?"

"Evet, gerçekten de öyle, Herr Günther." Sandalyesinde öne doğru eğilip purosunu aldı. "Tarif ettiğiniz türde bir kolye her gün gelen bir şey de-

ğildir. Ve tabii ki çok pahalıya mâlolur." Isırgan otunu pantolonunun içine sokma zamanı gelmişti.

"Doğal olarak müşterim çok para ödemeye hazır. Sigorta değerinin yüzde yirmi beşi karşılığında kimse soru sormaz."

Kaşlarını çattı. "Ne demek istediğinizi anlamıyorum," dedi.

"Bırak numarayı, Neumaier. İkimiz de biliyoruz ki işinde ön tarafta sergilediğin yürek ısıtan sahneden çok daha fazlası söz konusu."

Dumanı üfleyip purosunun ucuna baktı. "Benim çalıntı mal aldığımı mı imâ ediyorsunuz, Herr Günther, çünkü eğer öyleyse..."

"Kulaklarını dört aç, Neumaier, daha bitirmedim. Müşterim çok sağlam. Nakit para." Six'in elmaslarının fotoğrafını adamın önüne attım. "Eğer bir fare gelip bunu sana satmaya çalışırsa beni ara. Numaram arkada."

Neumaier fotoğrafa ve bana tiksintiyle bakıp ayağa kalktı. "Gerizekâlının tekisin, Herr Günther. Kafanda birkaç tahtan eksik senin. Şimdi polis çağırmadan defol git buradan."

"Biliyor musun, bu hiç de fena fikir değil," dedim. "Kasanı açıp içindekileri polisin incelemesine izin verdiğinde, eminim kamu yararını düşünmeni çok takdir edeceklerdir. Dürüstlüğün verdiği bir kendine güven olmalı bu."

"Git buradan."

Ayağa kalkıp ofisinden çıktım. İşi bu hale getirmek niyetinde değildim, ama Neumaier'in çalışma şekli hoşuma gitmemişti. Dükkânda, Palto Askısı yaşlı kadına getirdiği mücevher kutusu

için Kurtuluş Ordusu barınağında alacağının yarısı kadar fiyat teklif ediyordu. Kuyrukta kadının arkasında bekleyenler bana umut ve umutsuzluk karışımıyla baktılar ve kendimi mermerin üstündeki bir alabalığın hissedebileceği kadar rahat hissetmeme neden oldular. Bilmediğim bir nedenden dolayı utanca benzer bir şey hissettim.

Gert Jeschonnek başka bir meseleydi. İşyeri Potsdamer Platz'daki dokuz katlı, dikey silüette oldukça güçlü bir etki bırakan Columbus Haus'un sekizinci katındaydı. Bol kibrit verilirse, müebbete çarptırılmış bir mahkûmun yapabileceği bir şeye benziyordu. Aynı zamanda bana, binaya adını veren kişiyle neredeyse aynı isme sahip olan, Tempelhof Havaalanı'nın yakınındaki Columbia Haus'u, yani Berlin'deki Gestapo hapishanesini hatırlatıyordu. Bu ülke Amerika'nın kâşifine hayranlığını garip şekillerde gösteriyordu.

Sekizinci kat yılda sadece 30.000'le geçinmeye çalışan doktorlar, avukatlar ve yayıncılardan oluşan bir şehir kulübü gibiydi.

Jeschonnek'in ofisinin çifte giriş kapısı cilalı maundan yapılmıştı. Kapının üzerinde altın harflerle "GERT JESCHONNEK, DEĞERLİ TAŞ TÜCCARI" yazıyordu. Kapıların ilerisinde çerçevelenmiş elmas, yakut ve Süleyman'ın açgözlülüğünü uyaracak türde göz alıcı küçük taşların fotoğraflarının asılı olduğu duvarları hoş bir pembeye boyanmış L-biçiminde bir ofis vardı. Bir sandalye çekip daktilonun arkasındaki anemik genç adamın telefonunu bitirmesini beklemeye başladım. Bir dakika sonra şöyle dedi:

"Seni sonra ararım, Rudi." Ahizeyi yerine koyup bana haşinden sadece birkaç santim uzak olan bir ifadeyle baktı.

"Evet?" dedi. Bana eski kafalı diyebilirsiniz, ama erkek sekreterlerden hiç hoşlanmamışımdır. Bir erkeğin kibri, başka bir erkeğin ihtiyacına hizmet etmesini engeller ve bu özel örnek de beni kazanabilecek gibi durmuyordu

"Tırnaklarını törpülemeyi bitirdiğinde belki patronuna onu görmek istediğimi söyleyebilirsin. Adım Günther."

"Randevunuz var mı?" diye sordu kibirle.

"Ne zamandan beri elmas arayan birisinin randevu alması gerekiyor? Söyler misin bana?" Beni bir paket sigaradan bile daha az eğlenceli bulduğu açıktı.

"Nefesini çorbanı soğutmaya harca," dedi. Masanın etrafından dolaşıp diğer kapıya doğru gitti. "Seni görüp görmeyeceğini sorayım." O odadan çıkınca dergi rafından *Der Stürmer*'in son sayısını aldım. Ön sayfada bir melek pelerini giymiş, yüzüne melek maskesi tutmuş bir erkek çizimi vardı. Arkasında pelerininden çıkan şeytan kuyruğu ve "melek" gölgesi görünüyordu, ama bu gölge maskenin arkasındaki profilin Yahudi olduğunu açığa vuruyordu. Belli ki *Der Stürmer* karikatüristleri iri burun çizmeyi seviyordu ve bu adamınki gerçekten bir pelikan gagasını andırıyordu. Saygıdeğer bir işadamının ofisi için garip bir şey, diye düşündüm. Anemik genç adam basit bir açıklamayla geri geldi.

"Seni fazla bekletmeyecek," dedi. "Onu Yahudileri etkilemek için alıyor."

"Pardon, anlayamadım."

"Bir sürü Yahudi müşterimiz var," diye açıkladı. "Tabii ki hepsi satmak istiyor, almak değil. Herr Jeschonnek, onun *Der Stürmer*'e üye olduğunu görürlerse, bunun daha sıkı pazarlık yapma şansını artıracağını düşünüyor."

"Çok kurnazca," dedim. "Peki işe yarıyor mu?"

"Sanırım öyle. Ona sorsan daha iyi olur."

"Belki sorarım."

Patronun ofisinde görecek fazla bir şey yoktu. Halının üstünde bir zamanlar küçük bir savaş gemisi olan gri bir çelik kasa ile üstü koyu renkli deri kaplı panzer büyüklüğünde bir masa vardı. Masanın üstündeyse sadece kare biçiminde bir keçe, onun üstünde de bir mihracenin en sevdiği fili süslemeye yetecek büyüklükte bir yakut ve Jeschonnek'in kusursuz beyaz tozlukları ile ayakları duruyordu. Ben kapıdan girerken ayakları masanın altına savruldu.

Gert Jeschonnek küçük, domuz gibi gözleri, bronz tenini süsleyen kısa kesilmiş sakalı ile iriyarı bir adamdı. Kendisine göre on yıl daha genç işi olan açık gri, kruvaze bir ceket giymişti. Yakasında korkunç Parti Rozeti vardı. Mart Menekşesi olduğu böcek ilacı gibi her yerine sıvanmıştı.

"Herr Günther," dedi neşeyle. Bir an için neredeyse hazır ola kalkacak gibiydi. Sonra beni selamlamak için odayı geçti. Bir kasabınkini andıran morumsu eli elimi sıktı, ben onu bıraktığımda üzerinde beyaz benekler belirdi. Kanı pekmez gibi olmalıydı. Hoş bir gülümseyişle, omzumun üstünden kapıyı arkamdan kapamak üzere olan anemik sekreterine baktı.

"Helmut," dedi. "En iyi koyu kahvenden lütfen. İki fincan, gecikmeden." Hızlı ve açık konuşuyor, hitabet öğretmeni gibi eliyle tempo tutuyordu. Beni masaya, nasıl ki Yahudi müşterileri etkilemek için *Der Stürmer*'leri koyuyorsa, beni etkilemek için koyduğunu düşündüğüm yakuta doğru götürdü. Ona aldırmamış gibi yaptım, ama Jeschonnek küçük performansını gerçekleştirecekti. Tombul parmaklarıyla yakutu ışığa doğru kaldırdı, müstehcen bir şekilde sırıttı.

"Çok güzel kesimli bir yakut," dedi. "Hoşunuza gitti mi?"

"Kırmızı benim rengim değil," dedim. Saçlarıma uymuyor." Bir kahkaha atıp yakutu kadifesine koydu, onu da katlayıp kasaya kaldırdı. Masanın önündeki büyük koltuğa oturdum.

"Elmas bir kolye arıyorum," dedim. Karşıma oturdu.

"Herr Günther, ben tanınmış bir elmas uzmanıyım." Başını bir yarış atı gibi gururla sallarken güçlü bir kolonya kokusu aldım.

"Öyle mi?"

"Berlin'de elmasları benim kadar iyi tanıyan biri olduğunu sanmıyorum." Sakallı çenesini ona karşı çıkmamı bekliyormuş gibi bana doğru kaldırdı. Neredeyse kusuyordum.

"Bunu duyduğuma sevindim," dedim. Kahveler geldi, Jeschonnek sekreterinin arkasından rahatsız bir bakış attı.

"Erkek sekretere alışamadım bir türlü," dedi. "Tabii ki bir kadının yerinin evi olduğunu, ailesine bakması gerektiğini biliyorum, ama kadınlara çok düşkünüm, Herr Günther."

"Bir erkek sekreteri işe almadan önce bir eşe sahip olurdum," dedim. Kibarca gülümsedi.

"Şimdi, sanırım elmas arıyorsunuz."

"Elmaslar," diye düzelttim.

"Anlıyorum. Tek başına bir elmas mı, yoksa bir takımın içinde mi?"

"Aslında bir müşterimden çalınan özel bir parçanın izini sürüyorum," diye açıkladım ona kartımı uzatarak. Karta bakarken kayıtsız kaldı. "Daha açık konuşmak gerekirse bir kolye arıyorum. Fotoğrafı burada." Bir fotoğraf daha çıkarıp ona verdim.

"Müthiş," dedi.

"Her baget bir karat," dedim.

"Güzel," dedi. "Ama size nasıl yardım edebileceğimi bilmiyorum, Herr Günther."

"Eğer hırsız size bir teklifle gelirse ya da denerse ve siz de benimle bağlantı kurarsanız çok memnun olurum. Tabii ki büyük bir ödül söz konusu. Müşterim bana, hiç soru sormadan sigorta bedelinin yüzde yirmi beşini teklif etme yetkisi verdi."

"Müşterinizin adını öğrenebilir miyim, Herr Günther?"

Tereddüt ettim. "Şey," dedim. "Doğal olarak müşterimin kimliği gizli. Ama sizin gizliliğe saygı duyan bir adam olduğunuzu görebiliyorum."

"Çok naziksiniz."

"Kolye Hint yapımı ve Olimpiyatlar için hükümetin konuğu olarak Berlin'de bulunan bir prensese ait." Jeschonnek yalanlarımı dinlerken kaşlarını çattı. "Ben prensesle tanışmadım, ama Berlin'in gördüğü en güzel yaratık olduğunu duy-

dum. Adlon Oteli'nde kalıyor. Kolye birkaç gece önce oradan çalındı," diye devam ettim.

"Bir Hint prensesinden çalındı, öyle mi?" dedi, gülümseyerek. "Peki, yani neden bu konuda gazetelerde bir şey çıkmadı? Neden polis olayı araştırmıyor?" Çarpıcı etkiyi uzatmak için kahvemden bir yudum aldım.

"Adlon'un müdürü skandaldan korkuyor," dedim. "Ünlü mücevher hırsızı Faulhaber orada bir dizi talihsiz soygun gerçekleştireli çok zaman geçmedi."

"Evet, bunu okuduğumu hatırlıyorum."

"Tabii ki kolye sigortalı, ama Adlon'un şöhreti söz konusu olunca bunun hiçbir anlamı yok. Eminim siz de bunu anlarsınız."

"Şey, bayım, işinize yarayacak bir bilgiye ulaştığımda sizi hemen arayacağım," dedi Jeschonnek cebinden altın bir saat çıkararak. Saatine dikkatle baktı. "Şimdi, beni bağışlarsanız gitmeliyim." Ayağa kalkıp tombul elini uzattı.

"Bana zaman ayırdığınız için teşekkür ederim," dedim. "Ben çıkarım."

"Rica etsem dışarı çıktığınızda o oğlana buraya gelmesini söyleyebilir misiniz?"

"Tabii."

Bana Hitler selamı verdi. Ben de "Heil Hitler" diyerek aptal gibi tekrarladım.

Dışarıdaki ofiste anemik çocuk bir dergi okuyordu. Patronunun onu çağırdığını söylerken, gözlerim anahtarlarına takıldı. Masada, telefonun yanında duruyordu. Homurdanıp yerinden kalktı. Ben kapıda duraksadım.

"Bir parça kâğıt alabilir miyim?"

Anahtarların üzerinde durduğu kâğıt tomarını işaret etti. "İstediğin kadar al," deyip Jeschonnek'in ofisine gitti.

"Teşekkürler," dedim. Anahtarlıkta "Ofis" yazıyordu. Cebimdeki sigara kutusunu çıkarıp açtım. Kalıp kilinin pürüzsüz yüzeyinde iki anahtarın üç kalıbını çıkardım: iki yan, bir dik. Bunu içgüdüsel olarak yaptığımı düşünebilirdiniz. Jeschonnek'in bana söylediklerini ya da söylemediklerini hazmedecek zaman bulamamıştım. Ayrıca bu kalıbı hep yanımda taşırdım. Fırsatını bulduğumda kullanmamak yazık olurdu. Bu kalıpla yaptığım anahtarların ne sıklıkta işime yaradığını bilemezsiniz.

Dışarıda bir telefon kulübesi bulup Adlon'u aradım. Adlon'da geçirdiğim iyi zamanları hâlâ hatırlıyordum. Orada hâlâ bir sürü arkadaşım vardı.

"Merhaba, Hermine," dedim. "Ben Bernie." Hermine, Adlon'un santralindeki kızlardan biriydi.

"Hey yabancı," dedi. "Seni uzun zamandır görmüyoruz."

"Biraz yoğundum."

"Führer de öyle, ama o yine de etrafta dolaşıp bize el sallamayı başarıyor."

"Belki kendime üstü açık bir Mercedes alıp birkaç motosikletli eskort tutmalıyım." Bir sigara yaktım. "Küçük bir iyiliğe ihtiyacım var, Hermine."

"İste."

"Biri telefon açıp sana ya da Benita'ya Hintli bir prensesin otelde kalıp kalmadığını sorarsa, lütfen kaldığını söyleyebilir misin? Onunla konuşmak isterse, prensesin kimseyle görüşmediğini söyle."

"Hepsi bu mu?"

"Evet."

"Bu prensesin bir adı var mı?"

"Hiç Hintli adı biliyor musun?"

"Geçen hafta seyrettiğim filmde Hintli bir kız vardı. Adı Mushmi'ydi."

"O zaman Prenses Mushmi olsun. Teşekkürler, Hermine. Yakında görüşürüz."

Pschorr Haus restoranına gidip bir tabak domuz pastırmalı bakla yiyip birkaç bira içtim. Ya Jeschonnek elmaslar hakkında hiçbir şey bilmiyordu ya da saklayacak bir şeyi vardı. Ona kolyenin Hint yapımı olduğunu söylemiştim, oysa Cartier olduğunu anlamış olmalıydı. Üstelik taşların baget olduğunu söylediğimde bana itiraz etmemişti. Bagetler kenarları düz, kare veya dikdörtgen biçiminde oluyordu; ama Six'in kolyesi yuvarlak pırlantalardan oluşuyordu. Sonra bir de karat meselesi vardı; her taşın bir karat olduğunu söylemiştim halbuki birkaç misli daha büyük oldukları barizdi.

Devam edecek fazla bir şey yoktu; hatalar yapılmıştı; bir sopayı her zaman doğru yerinden tutmak mümkün değildi; ama yine de Jeschonnek'i yeniden ziyaret etmek zorunda kalacağımı hissediyordum.

8

Pschorr Haus'tan ayrıldıktan sonra Haus Vaterland'a gittim. Burada, Bruno Stahlecker'le buluşacağım sinema salonunun yanı sıra sınırsız sayıda bar ve kafe de vardı. Turistler için popüler olan yer bana göre fazla eski modaydı. Büyük, çirkin salonlar, gümüş boya, minyatür fırtınaları ve hareketli trenleriyle barlar; hepsi tuhaf ve eski Avrupa'nın yani mekanik oyuncakların, müzikhallerin leoper desenli streç giymiş güçlü erkeklerinin ve eğitilmiş kanaryaların dünyasına aitti. Bu barı sıradışı yapan başka bir şey de Almanya'da içeri girmek için ücret ödenen tek yer olmasıydı. Stahlecker bu konuda çok mutsuzdu.

"İki kez ödeme yapmak zorunda kaldım," diye homurdandı. "Önce ön kapıda, sonra da buraya girmek için."

"Sipo kartını göstermeliydin," dedim. "Hiçbir şey ödemeden girerdin içeri. O karta sahip olmanın tüm anlamı bu değil mi?" Stahlecker boş gözlerle sahneye bakıyordu.

"Çok komik," dedi. "Her neyse, bu saçmalık da ne böyle?"

"Hâlâ haber filmindeyiz," dedim. "Peki, sen ne buldun?"

"Daha halletmemiz gereken dünkü küçük mesele var."

"Sana yemin ederim Bruno, o çocuğu daha önce hiç görmedim." Stahlecker yorgun bir iç çekti. "Görünüşe göre bu Kolb basit bir oyuncuymuş. Filmlerde bir iki rol oynamış, birkaç gösteride yer almış. Bir Richard Tauber değil. Neden onun gibi bir adam seni öldürmek istesin? Ama belki sen eleştirmene dönmüş ve ona birkaç kötü eleştiride bulunmuş olabilirsin."

"Bir köpek ateş yakmaktan ne anlarsa, ben de tiyatrodan o kadar anlarım."

"Ama seni neden öldürmeye çalıştığını biliyorsun, değil mi?"

"Bir kadın vardı," dedim. "Bir iş yapmam için kocası beni tuttu. Kadın kocasının beni kendisini gözetlemem için tuttuğunu sandı. Dün gece beni evine çağırıp ondan uzak durmamı söyledi, ben onun kiminle yattığıyla ilgilenmediğimi söyleyince bana inanmadı. Ardından tek bildiğim, bu armut kafanın elinde silahla kapıma dayanıp o kadına tecavüz ettiğimi söylemesi. Odada biraz dans ettik, o arada silah patladı. Benim tahminim çocuk kadının peşinde koşuyor, kadın da bunu biliyordu."

"Yani onu bu işe kadın koştu, öyle mi?"

"Ben öyle görüyorum. Ama sen de bak bakalım, ne bulabileceksin."

"Herhalde bana kadının ya da kocasının adını söylemeyeceksin, değil mi?" Başımı iki yana salladım. "Hayır, sanırım söylemeyeceğim."

Film başlıyordu, adı *The Higher Order*'dı. Propaganda Bakanlığı'ndaki çocukların kötü bir günde hayalini kurduğu o vatansever küçük eğlencelerden biriydi. Stahlecker inledi.

"Hadi," dedi. "Gidip içki içelim. Bu pisliği seyretmeye katlanabileceğimi sanmıyorum."

Birinci kattaki, kovboy orkestrasının *Home on the Range*'ı çaldığı Wild West Bar'a gittik. Duvarlara bufalo ve Kızılderililer de dahil olmak üzere, büyük bir çayırlık resmedilmişti. Bara yasanıp bira istedik.

"Bunların Pfarr vakasıyla bir ilgisi yoktur herhalde değil mi Bernie?"

"Yangını soruşturmak için tutuldum," diye açıkladım. "Sigorta şirketi tarafından."

"Tamam," dedi. "Sana tek bir şey söyleyeyim, sonra istersen cehenneme gitmemi söyleyebilirsin. Bence davayı bırak. Tabirimi bağışlarsan, çok ateşli."

"Bruno," dedim. "Cehenneme git. Ben yüzde alıyorum."

"Seni KZ'ye attıklarında seni uyarmadığımı söyleme."

"Söz, söylemem. Şimdi dökül bakalım."

"Bernie, bir borçlunun icra memuruna ettiğinden daha fazla söz veriyorsun." İçini çekip başını iki yana salladı. "Peki, elimde şunlar var. Anlaşılan Paul Pfarr denen herifin gözü bir hayli yükseklerdeymiş. 1930'da hâkimlik sınavını geçmiş,

Stuttgart ve Berlin Bölge Mahkemesi'nde staj yapmış. Mart Menekşesi adamımız 1933'de SA'ya katılmış ve 1934'e kadar Berlin Polis Mahkemesi'nde hâkim yardımcısı olarak, polis yolsuzluğu gibi konulara bakmaya başlamış. Aynı yıl SS'e alınmış ve 1935'te Gestapo'ya katılmış. Dernekleri, ekonomik birlikleri ve tabii ki Reich İşçi Cephesi DAF'ı denetlemiş. O yıl tekrar transfer edilmiş, bu kez İçişleri Bakanlığı'na geçmiş. Reich için çalışanlar arasındaki yozlaşmayı soruşturan kendi birimini kurmuş ve doğrudan Himmler'e rapor veriyormuş."

"Bunu fark ettiklerine şaşırdım."

"Görünüşe göre Himmler bu yozlaşmalara hiç iyi gözle bakmıyormuş. Her neyse Paul Pfarr'ın yozlaşmanın çok yaygın olduğu DAF'a özel önem vermesi gerekiyormuş."

"Yani Himmler'in adamıymış, öyle mi?"

"Öyle. Ve eski patronu kendisi için çalışanların öldürülmesine yozlaşmadan daha kötü gözle bakıyormuş. Böylece birkaç gün önce Reichskriminaldirektor durumu soruşturması için özel bir ekip tayin etmiş. Etkileyici bir ekip: Gohrmann, Schild, Jost, Dietz. Bu işe karışırsan Bernie bir sinagog penceresinden daha uzun yaşamazsın."

"İpucu bulmuşlar mı?"

"Duyduğum tek şey bir kız aradıkları. Görünüşe göre Pfarr'ın bir metresi varmış. Adı yok, kusura bakma. Üstelik ortadan kaybolmuş."

"Bir şey bilmek ister misin?" dedim. "Ortadan kaybolmak moda oldu. Herkes yapıyor."

"Duydum. Umarım modayı takip etmezsin."

"Ben mi? Bu şehirde üniforması olmayan tek insanın ben olduğumu söyleyebilirim. Bu da benim modayı hiç takip etmediğimi gösterir."

Alexanderplatz'a döndüğümde, anahtarcıya gidip Jeschonnek'in ofis anahtarlarının kopyasını çıkarması için kalıbı verdim. Adamı daha önce de defalarca kullanmıştım, hiç soru sormazdı. Sonra çamaşırlarımı alıp ofise çıktım.

Tam kapıdan geçerken yüzüme bir Sipo kimliği uzatıldı. Aynı anda adamın iliklenmemiş gri flanel ceketinin altındaki Walther'i gördüm.

"Dedektif sen olmalısın," dedi. "Seninle konuşmak için bekliyorduk." Koyun kırpma müsabakasında kesilmiş gibi duran hardal rengi saçları ve şampanya mantarını andıran bir burnu vardı. Bıyıkları bir Meksika şapkasının kenarlarından daha genişti. Diğeri Prusya seçim posterinden kopyalanmış gibi abartılı çenesi ve çıkık elmacık kemikleriyle ırkçı arketiplerden biriydi. İkisinin de salamuradaki bir midye gibi soğuk ve sabırlı gözleri vardı. Birisi osurmuş ya da tatsız bir espri yapmış gibi küçümseyici bir şekilde dudak büküyorlardı.

"Bilseydim birkaç film seyretmeye giderdim." Kimliğini gösteren ve kısa saçlı olan bana boş boş baktı.

"Bu Kriminalinspektor Dietz," dedi.

Daha kıdemli olduğunu düşündüğüm Dietz denen adam masamın kenarına oturmuş, bacağını sallarken genel olarak sıkıcı görünüyordu.

"İmza defterimi getirmediğim için beni bağışlayın," dedim. Pencerenin kenarına, Frau

Protze'nin dikildiği köşeye gittim. Frau Protze burnunu çekip bluzunun kolundan bir mendil çıkararak burnunu sildi. Mendilin ardından, "Üzgünüm, Herr Günther," dedi. "Buraya öylece dalıp etrafı karıştırmaya başladılar. Nerede olduğunuzu ya da ne zaman döneceğinizi bilmediğimi söyledim, çok kabalaştılar. Polisin böyle nezaketsiz olabileceğini hiç bilmezdim."

"Bunlar polis değil," dedim. "Sadece takım elbiseli muşta olduklarını söyleyebiliriz. Siz şimdi eve gidin. Yarın görüşürüz."

Biraz daha burnunu çekti. "Teşekkür ederim, Herr Günther," dedi. "Ama geri geleceğimi sanmıyorum. Sinirlerim bu tür şeylere dayanmaz. Üzgünüm."

"Önemli değil. Size borcumu postalarım." Başını salladı. Yanımdan geçip ofisten neredeyse koşarak çıktı. Kısa saçlı bir kahkaha atıp kapıyı arkasından tekmeyle kapattı. Pencereyi açtım.

"Burası biraz kokuyor," dedim. "Dul kadınları korkutup kasaları aramadığınızda neler yapıyorsunuz?"

Dietz masadan kalkıp pencereye geldi. "Senden haberim var, Günther," dedi, aşağıdaki trafiğe bakarak. "Eskiden aynasızmışsın, dolayısıyla resmi evrak üzerinde işleri ne kadar ileri götürebileceğimi bildiğini biliyorum. Ve yapabileceklerim bununla da bitmez. Bütün öğleden sonra yüzünün üstünde oturur ve sana sebebini bile söylemem. Bu yüzden neden bu saçmalığı kesip Paul Pfarr hakkında bildiklerini anlatmıyorsun, ki biz de çekip gidelim."

"Onun çok sigara içtiğini biliyorum," dedim. "Bakın, burayı zelzele gibi birbirine katmamış

olsaydınız, Germania Hayat Sigortası Şirketi'nin beni yangını soruşturmak için tuttuğunu gösteren kâğıdı bulabilirdim."

"Ha, biz onu bulduk," dedi Rietz. "Hatta bunu da bulduk." Ceketinin cebinden tabancamı çıkarıp muzipçe başıma doğrulttu.

"Ruhsatım var."

"Tabii ki vardır," dedi gülümseyerek. Sonra namluyu koklayıp ortağına baktı. "Biliyor musun Martins, bu tabancanın temizlendiğini söyleyebilirim; hem de kısa bir süre önce."

"Ben temiz bir çocuğum," dedim. "İnanmazsanız tırnaklarıma bakın."

"Walther PPK, 9 mm," dedi Martins bir sigara yakarak. "Zavallı Herr Pfarr ve karısını öldüren tabanca gibi."

"Ben öyle duymadım." İçki dolabına gittim. Viskimden hiç almamalarına şaşırmıştım.

"Elbette," dedi Dietz. "Alex'te hâlâ dostların olduğunu unutuyorduk, değil mi?" Kendime bir içki koydum. Üç yudumda bitmeyecek kadar fazla içki.

"Bütün o gericilerden kurtulduklarını sanıyordum," dedi Martins. Kalan ağız dolusu viskime baktım.

"Size içki teklif ederdim, ama daha sonra bardakları atmak zorunda kalmak istemiyorum." İçkimi bitirdim.

Martins sigarasını bir fiskeyle fırlatıp yumruklarını sıktı, birkaç adım ileri çıktı. "Bu herifin çenesi bir Yahudi'nin burnu kadar büyük," diye hırladı. Dietz olduğu yerde kalıp camdan dışarı baktı. Ama bana döndüğünde gözleri ateş gibiydi.

"Sabrım taşıyor, katır ağızlı."

"Anlamadım," dedim. "Sigorta şirketinin mektubunu görmüşsünüz. Sahte olduğunu düşünüyorsanız kontrol edin."

"Ettik zaten."

"O zaman bu komedi niye?" Dietz yanıma gelip beni ayakkabısındaki bir pislikmişim gibi baştan aşağı süzdü. Sonra kalan son iyi viski şişemi aldı, eliyle şöyle bir tartıp masanın üstündeki duvara fırlattı. Şişe merdivenlerden dökülen bir kova dolusu çatal bıçak sesiyle kırıldı, havaya birden alkol kokusu yayıldı. Dietz harcadığı çabadan sonra ceketini düzeltti.

"Biz sadece yaptığın iş hakkında bizi haberdar etmen için seni etkilemeye çalışıyoruz. Bir şey bulursan, yani en ufak bir şey, bize söylesen iyi olur. Çünkü eğer bizden bir şey saklamaya kalktığını anlarsam, seni KZ'ye o kadar hızlı gönderirim ki kulakların uğuldar." Bana doğru eğilince ter kokusu aldım. "Anladın mı, katır ağızlı?"

"Çeneni çok sarkıtma, Dietz," dedim. "Yoksa bir şaplak indirmeye mecbur kalacağım."

Gülümsedi. "Bunu bir ara yapmanı isterim. Gerçekten." Ortağına döndü. "Hadi," dedi. "Şunun hayalarına tekmeyi basmadan gidelim."

Ofisimdeki dağınıklığı temizlerken telefon çaldı. *Berliner Morgenpost*'tan Müller'di. Üzgün olduğunu, ama Hermann Six'in dosyalarında insanların yıllar içinde biriktirdiği materyaller dışında fazla bir şey olmadığını söylemek için aramıştı.

"Beni deniyor musun, Eddie? Tanrım, adam bir milyoner. Ruhr'un yarısına sahip. Parmağını

kıçına soksa petrol bulur. Birisi bir ara adamın anahtar deliğinden bakmış olmalı."

"Bir süre önce Krupp, Voegler, Wolff, Thyssen gibi Ruhr'daki koca çocuklarla ilgili epey önemli işler yapan bir gazeteci varmış. Hükümet işsizlik problemini çözünce kadın işini kaybetmiş. Bakalım nerede yaşadığını bulabilecek miyim?"

"Teşekkürler, Eddie. Ya Pfarr'lar? Bir şey buldun mu?"

"Kadın kaplıcaları gerçekten seviyormuş. Nauheim, Wiesbaden, Bad Homburg, aklına neresi gelirse hepsine gitmiş. *Die Frau* için bir yazı bile yazmış. Koca karı ilaçlarına da düşkünmüş. Ne yazık ki adam hakkında bir şey yok."

"Dedikodu için teşekkürler, Eddie. Bir dahaki sefere sosyete sayfasını okuyup seni sıkıntıdan kurtarırım."

"Yüzlük etmiyor, öyle mi?"

"Elli bile etmiyor. Şu kadın gazeteciyi bul, o zaman bakarız."

Daha sonra ofisimi kapatıp yeni anahtarlarımı ve kil kutumu almak için anahtarcıya indim. Kulağa biraz dramatik geldiğini kabul ediyorum, ama açıkçası o teneke kutuyu birkaç yıldır taşıyorum ve kilitli kapıları açmak için anahtarların aslını çalmak haricinde, ondan daha iyi bir yol bilmiyorum. Her kilidi açacak hassas bir çelik mekanizmam yok. Gerçek şu ki en iyi modern kilitleri açmayı unutabilirsiniz: öyle kullanışlı, harika küçük aletler yok. O şeyler UFA'daki artistlere göre oluyor. Hırsızlar genellikle kilit başını testereyle kesiyor ya da etraflarında delikler açıp kapının bir parçasını çıkarıyorlar. Bu arada er ya da

geç kasa hırsızları kardeşliğinde Pfarr'ların kasasını açacak beceriye kimin sahip olduğunu öğrenmem gerektiği aklıma geldi. Tabii eğer kasayı o şekilde açtılarsa... Bu da demek oluyordu ki bizim minik kuşun ötme vakti gelmişti de geçiyordu.

Neumann'ı Kottbusser Tor bölgesindeki Admiralstrasse'de yaşadığı çöplükte bulmayı ummuyordum, ama yine de şansımı denedim. Kottbusser Tor bir müzikhol posteri kadar yıpranmış bir bölgeydi ve Admiralstrasse, 43 Numara farelerin kulak tıkacı taktığı, hamam böceklerinin de çirkin bir şekilde öksürdüğü bir yerdi. Neumann'ın odası bodrumda, arka taraftaydı. Nemliydi. Pisti. İğrençti. Ve Neumann orada değildi.

Kapıcı yaşı geçmiş ve kullanılmayan maden kuyusuna dönmüş bir fahişeydi. Saçları Wilhelmstrasse'de kaz adımlarıyla ilerleyen geçit töreni kadar doğaldı. Ataşı andıran dudaklarına kan kırmızısı rujunu sürerken de ellerine herhalde boks eldiveni takmıştı. Memeleri uzun bir günün sonundaki yük beygirlerinin kıçlarına benziyordu. Belki hâlâ birkaç müşterisi vardı, ama bir Yahudi'nin Nuremberg'deki bir domuz kasabının önünde kuyruğa girdiğini görmek daha büyük bir olasılıktı. Apartmanın girişinde, üzerinde önünü açık bıraktığı pis bir bornozla dikilmiş, yarısı içilmiş bir sigarayı yakıyordu.

"Neumann'a bakıyordum," dedim, benim için açılmış mandal gibi bacakları ve Rus soylularının sakalına benzer kılları görmemek için elimden geleni yaparak. Sırf ona bakarak bile frenginin

kaşıntısını ve zonklamasını kuyruğunuzda hissedebilirdiniz. "Arkadaşıyım." Ucuz bir esneyişle, bedavaya yeterince şey gördüğüme karar verip bornozunu kapattı ve ipini bağladı.

"Aynasız mısın?" diye burnunu çekti.

"Dediğim gibi arkadaşıyım." Kollarını göğsünde kavuşturup kapıya yaslandı.

"Neumann'ın hiç arkadaşı yoktur," dedi pis tırnaklarını inceledikten sonra bana bakarak. "Belki ben hariç, o da sadece o küçük komşuma acıdığım için. Arkadaşı olsaydın ona doktora gitmesini söylerdin. Kafası iyi değil." Sigarasından uzun bir nefes çekti, izmariti omzumun üstünden arkama attı.

"O kaçık değil. Sadece kendi kendine konuşma eğilimi var. Biraz garip, hepsi bu."

"Kaçık değilse ne olduğunu bilmiyorum," dedi.

"Peki ne zaman geleceğini biliyor musunuz?"

Fahişe omuz silkti. Mavi damarlı ve muştayı andıran yüzüklü eliyle kravatımı kavradı; cilveli bir edayla gülümsemeye çalıştı, ama sadece yüzünü buruşturmuş gibi göründü. "Belki onu beklemek istersin," dedi. "Yirmi mark sana bir sürü zaman kazandırır."

Kravatımı geri alıp cüzdanımı çıkardım, bir beşlik uzattım. "İsterdim. Gerçekten. Ama gitmeliyim. Belki Neumann'a onu aradığımı söylersiniz. Adım Günther. Bernhard Günther."

"Teşekkür ederim, Bernhard. Sen gerçek bir beyefendisin."

"Nerede olabileceği konusunda bir fikrin var mı?"

"Bernhard, sen ne biliyorsan ben de onu biliyorum. Onu Pontius'tan Pilate'ye kadar arar, ama

yine de bulamayabilirsin." Omuz silkip başını salladı. "Eğer züğürtse X Bar ya da Rucker'da olabilir. Eğer cebinde biraz mangır varsa, Femina ya da Café Casanova'da karı götürmeye uğraşıyor olabilir." Merdivenleri inmeye başladım. "Eğer bunlardan hiçbirinde yoksa yarış pistindedir." Sahanlığa kadar peşimden gelip birkaç basamak indi. Arabama binince rahatlayarak iç çektim. Fahişelerden kaçmak her zaman çok zordu. Bir müşterinin kapıdan çıkıp gitmesini görmeyi hiç istemezlerdi.

Uzmanlara fazla inancım yoktur ya da, bu tip konularda tanıkların ifadelerine de. Yıllar içinde ben de suçu o adamın işlediğini, çünkü bunu yapabilecek biri gibi göründüğünü söyleyen sağlam, eski moda, duruma dayalı kanıtlara inanan dedektif grubuna ait olmaya başlamıştım.

Neumann gibi bir muhbire sahip olmak güven ve sabır gerektiriyordu; oysa bunların ilki Neumann'da, ikincisi de bende doğal olarak yoktu: Neumann'ın söz konusu olduğu zamanlar hariç. Neumann tanıdığım en iyi muhbirdi ve verdiği bilgiler genellikle doğru çıkardı. Onu korumak için yapmayacağım şey yoktu. Öte yandan bu ona güvenebileceğiniz anlamına gelmezdi. Bütün muhbirler gibi kız kardeşini bile satabilirdi. Birisinin size güvenmesini sağlamanız işin zor kısmıydı, ama siz kendiniz onlara hiç güvenemezdiniz, Hoppegarten Hipodromu'nda Sierstorpff bahsini kazanabileceğimden daha da az hem de.

X Bar ile başladım. burası orkestranın masum ve kabul edilebilir Aryan şarkılarının başlangıç ve bitiş akorları arasına en sevilen Amerikan

parçalarını yerleştirdiği yasadışı bir caz barıydı; bunu da sözde bayağı müzikle ilgili olarak hiçbir Nazi'nin vicdanını rahatsız etmeyecek kadar iyi yapıyorlardı.

Neumann ara sıra sergilediği garip davranışlara rağmen gördüğüm en dikkat çekmeyen, en anonim görünüşlü insanlardan biriydi. Onu bu kadar iyi muhbir yapan da buydu. Onu görmek için dikkatle bakmanız gerekirdi, ama o gece X'de ondan hiçbir iz yoktu. Allaverdi'de ve genelevlerin bulunduğu mahallenin en haşin kısmındaki Rucker Bar'da da değildi.

Hava henüz kararmamıştı, ama uyuşturucu satıcıları ortaya çıkmıştı. Kokain satarken yakalanmak KZ'ye gönderilmek anlamına geliyordu ve bence çok fazla yakalayamıyorlardı da kaldı ki onları yakalamak çok kolay değildi, kendi tecrübelerimden de biliyordum. Satıcılar kokaini asla üzerlerinde taşımıyorlardı, yakınlardaki bir ara sokak ya da kapı eşiği gibi bir zulaya saklıyorlardı. Bazıları sigara satan savaş gazisi gibi görünmeye çalışıyordu, bazıları ise Weimar günlerinden kalma üç siyah noktalı sarı bantlar takan ve sigara satan gerçek savaş gazileriydi. Bu kol bandı resmi bir statü kazandırmıyordu; yalnızca Kurtuluş Ordusu'nun sokak köşelerinde işportacılık yapma izni vardı, ama serseriliğe karşı kanunlar, şehrin turistlerin daha fazla gittiği, daha gözde bölgeleri haricinde katı bir uygulamaya tabi değildi.

"Ssigara, ssigara," diye tısladı bir ses. Bu "kokain işareti"ni tanıyanlar, gürültülü bir burun çekişle karşılık verirdi; genellikle de tuz ve aspirin aldıklarını fark ederlerdi.

Nurnberger Strasse'deki Femina, iri, kırmızı yanaklı ve otuz mark olmalarına aldırmadığınız kadın arkadaşlar arıyorsanız gideceğiniz türde bir yerdi. Masa telefonları Femina'yı utangaç tipler için daha da uygun hale getiriyordu, dolayısıyla burası parası olduğunu varsayarsak tam da Neumann'a uygun bir yerdi. Bir şişe köpüklü şarap ısmarlayıp masasından kalkmadan bir kızı davet edebilirdi. Kulübün karşı tarafındaki bir kızın eline küçük hediyeler üfleyebileceğiniz basınçlı borular bile vardı. Bir adamın Femina'da para dışında ihtiyacı olan tek şey ise keskin gözlerdi.

Köşedeki bir masaya oturup boş boş menüye baktım. Menüde içki listesinin yanı sıra garsondan alınıp borular aracılığıyla gönderilebilecek olan hediyelerin de bir listesi vardı: bir buçuk marka pudra kutusu; bir marka bir kibrit kutusu; beş marka bir parfüm. Elimde olmadan paranın gözünüze kestirdiğiniz parti kızına göndermek için en popüler hediye olabileceğini düşündüm. Neumann'dan bir iz yoktu, ama gelirse diye bir süre orada takılmaya karar verdim. Garsona işaret edip bira ısmarladım.

Salonda bir çeşit kabare vardı. Turuncu saçlı ve Yahudi arpı gibi genizden gelen sesi olan bir şantöz ile dondurmalı sundae'nin üstündeki bir gofret kadar müstehcen, kaşları bitişik, sıska bir komedyen vardı. Femina'daki kalabalığın eğlenme olasılığı, Reichstag'ı yeniden inşa etme olasılığından daha düşüktü; öyle ki şarkılar sırasında gülüyor, komedyenin monologları sırasında şarkı söylüyorlardı. Kabere ekibinin avcunun içinde olmaktan kuduz bir köpek kadar uzaklardı.

Etrafa bakınca o kadar çok takma kirpiğin bana göz kırptığını gördüm ki cereyanda kaldığımı hissetmeye başladım. Birkaç masa ileride şişko bir kadın benim alaycı dudak bükmemi gülümseme olarak algılayıp tombul elini bana doğru salladı ve koltuğundan kalkmak için mücadele etmeye başladı.

"Evvet efendim?" diye cevapladı garson. Cebimden buruşuk bir para çıkarıp tepsisine attım, para üstünü beklemeden dönüp kaçtım.

Akşam bana çirkin bir kadının eşlik etmesinden daha çok sinirimi bozan bir şey varsa, o da aynı çirkin kadının ertesi sabah da bana eşlik etmesiydi.

Arabaya binip Potsdamer Platz'a sürdüm. Sıcak, kuru bir akşamdı, ama mor gökyüzündeki homurtu havanın kötüleşeceğini söylüyordu. Leipziger Platz'da, Palast Hotel'in önüne park ettim. Sonra içeri girip Adlon'u aradım.

Benita'ya ulaştım. Hermine'in kendisine bir mesaj bıraktığını, mesajda ben onunla konuştuktan yarım saat sonra bir adamın arayıp Hintli prensesi sorduğunu söyledi. Bilmem gereken tek şey buydu.

Arabadan yağmurluğumu ve fenerimi aldım. Feneri yağmurluğun altına sokup Potsdamer Platz'a elli metre geri yürüdüm, Berlin Tramway Şirketi'ni ve Ziraat Bakanlığı'nı geçip Columbus Haus'a doğru ilerledim. Beşinci ve yedinci katlarda ışık vardı, ama sekizinci katta hiç ışık yoktu. Kalın camlı kapılardan içeri baktım. Bir güvenlik görevlisi masasında oturmuş gazete okuyordu. Koridorun daha ilerisinde ise bir kadın yer-

leri cilalıyordu. Köşeyi dönüp Hermann Goering Strasse'ye çıktığımda yağmur yağmaya başladı. Sola dönüp Columbus Haus'un arkasındaki yeraltı otoparkına giden dar servis yoluna girdim.

Park etmiş sadece iki araba vardı: bir DKW ve bir Mercedes. Herhangi birinin güvenlik görevlisi ya da temizlikçiye ait olması mümkün görünmüyordu, büyük olasılıkla sahipleri üst katlardaki ofislerde çalışmaya devam ediyordu. İki arabanın arkasında ve büyük bir lambanın altında gri, çelik bir kapı vardı. Üzerinde "Servis" yazan kapının tokmağı yoktu ve kilitliydi. Kilidin içeriden yaylı bir sürgüyle ya da dışarıdan anahtarla kilitlendiğini tahmin ettim. Temizlikçinin binadan çıkarken bu kapıyı kullanma olasılığının da yüksek olduğunu düşündüm.

Park yerindeki iki arabanın kapılarını öylesine bir yokladım ve Mercedes'in kilitli olmadığını keşfettim. Sürücü koltuğuna oturup ışık düğmesini aradım. İki devasa far, Nuremberg'deki bir Parti toplantısındaki spot ışıkları gibi gölgeleri yardı. Bekledim. Birkaç dakika geçti. Canım sıkılınca torpido gözünü açtım. Bir harita, bir paket naneli şeker ve mühürlerinin güncel olduğu bir Parti üyeliği defteri buldum. Defterin sahibi Henning Peter Manstein'dı. Manstein nispeten üst seviye bir Parti üyesiydi ki bu durum dokuzuncu sayfadaki fotoğrafta görünen adamın gençliğiyle ters düşüyordu. Eski Parti üyeliklerinin satışında epey bir curcuna vardı. Manstein'ın da bu şekilde üye olduğuna kuşku yoktu. Üst seviyeli bir üyelik hızlı politik ilerleme için esastı. Yakışıklı genç yüzünün her yerine, fotoğrafın köşesindeki

kabartmalı Parti sembolü gibi açık seçik bir Mart Menekşesi'nin açgözlülüğü mühürlenmiş gibiydi.

On beş dakika sonra servis kapısının açıldığını işittim. Koltuktan fırladım. Eğer gelen Manstein ise koşmak zorunda kalacaktım. Garajın zeminine bolca ışık yayılırken temizlikçi kadın kapıdan çıkıyordu.

"Kapıyı tut," diye seslendim. Farları kapatıp arabanın kapısını çarptım. "Yukarıda bir şey unuttum," dedim. "Bir an için ön tarafa yürümek zorunda kalacağımı düşündüm." Ben yaklaşırken kadın da kapıyı tutup bekledi. Yanına gelince kenara çekilip, "Ben Nollendorf Platz'a kadar yürümek zorundayım," dedi. "Beni eve götürecek büyük bir arabam yok."

Manstein'ın olduğunu tahmin ettiğim ahmak biri gibi mahcup bir havayla gülümsedim. "Çok teşekkür ederim," deyip anahtarımı ofiste unuttuğumla ilgili bir şeyler mırıldandım. Temizlikçi kadın biraz daha oyalanıp kapıyı bana bıraktı. Binaya girip kapıyı bıraktım. Arkamdan kapandı ve kilit yuvaya çarparken silindirik sürgünün gürültülü klik sesini duydum.

Üzerinde yuvarlak pencereler olan iki kapı, kenarlarına mukavva kutuların sıralandığı, parlak ışıklarla aydınlatılmış, uzun bir koridora açılıyordu. Koridorun sonunda bir asansör vardı, ama güvenlik görevlisini uyandırmadan onu kullanmak mümkün değildi. Bu yüzden merdivenlere oturup ayakkabılarımı ve çoraplarımı çıkardım, sonra onları ters giydim, önce ayakkabıları, sonra çorapları. Deri ayakkabıların sert zeminlerde ses çıkarmasını engellemek için hırsızların kullandı-

ğı eski bir numaraydı bu. Ayağa kalkıp uzun tırmanışa başladım.

Sekizinci kata vardığımda tırmanış için harcadığım efordan ve sessizce nefes almak zorunda olduğumdan kalbim deli gibi çarpıyordu. Merdivenlerin dibinde bekledim, ama Jeschonnek'in ofisinin yanındaki ofislerden hiç ses gelmiyordu. Feneri koridorun iki ucuna tuttum. Sonra onun kapısına doğru yürüdüm. Çömelip alarm olduğunu gösterecek bir kablo olup olmadığına baktım, ama yoktu; önce ilk anahtarı denedim, sonra diğerini. İkincisi neredeyse dönüyordu, bu yüzden onu çıkarıp sivri kenarlarını küçük bir törpüyle düzelttim. Tekrar denedim, bu kez başarılı oldu. Kapıyı açıp içeri girdim, güvenlik görevlisi tura çıkmaya karar verebilir diye kapıyı arkamdan tekrar kilitledim. Feneri masanın üstüne ve duvardaki resimlere doğru tuttum, sonra Jeschonnek'in özel ofisine çevirdim. Anahtar manivelaya biraz bile direnç göstermeden parmaklarımın arasında rahatlıkla döndü. Anahtarcıma teşekkür ederek pencereye yürüdüm. Pschorr Haus'un üstündeki neon tabela Jeschonnek'in zengin ofisini kırmızıya boyuyordu, böylece ben de kullanmama gerek olmayan feneri kapadım.

Masaya oturup ne aradığımı bilmeden bakınmaya başladım. Çekmeceler kilitli değildi, ama içlerinde bana ilginç gelecek bir şey yoktu. Kırmızı deri kaplı bir defter bulunca çok heyecanlandım, ama içindekileri okuyunca yalnızca tek bir adı tanıdım: Hermann Goering, ama ona Derfflingerstrasse'de yaşayan Gerhard Von Greis'in aracılığıyla ulaşılıyordu. Rehinci Weizmann'ın Şişko Hermann'la il-

gili olarak onun adına değerli taşlar alan birinden bahsettiğini hatırladım, bu yüzden Von Greis'in adresini yazıp cebime koydum.

Dosya dolabı da kilitli değildi, ama yine eli boş çıktım; bir sürü değerli ve yarı değerli taş katalogu, bir Lufthansa uçuş tablosu, dövizle ilgili bir sürü kâğıt, bazı faturalar ve biri Germania Life'a ait olan hayat sigortası poliçeleri vardı.

Bu arada büyük kasa bir köşede duruyor, Jeschonnek'in eğer varsa sırlarını açığa çıkarmak için gösterdiğim zayıf çabayla alay edercesine ele geçirilemez görünüyordu. Ofise neden alarm takılmadığını görmek zor değildi. Bu kutuyu bir kamyon dinamitle bile açamazdınız. Geriye çöp sepetinden başka bir şey kalmıyordu. Çöptekileri masaya boşaltıp kâğıt parçalarını karıştırmaya başladım: bir Wrigley çiklet kâğıdı, sabahki *Völkischer Beobachter,* Lessing Tiyatrosu'na ait yırtılmış iki bilet koçanı, KDW mağazasından alınan bir kasa fişi ve birkaç tane top yapılmış kâğıt. Kâğıtları düzelttim. Birinde Adlon'un numarası vardı, altında "Prenses Mushmi" ve benim adım yazıyordu. Yanına soru işareti yapılmış, sonra üzeri birkaç kez çizilmişti. Adımın yanına yazılmış bir telefon numarası daha vardı. Bunun etrafına karalamalar yapıldığı için Ortaçağ İncili'nden alınma bir sayfaya benziyordu. Numarayı tanımıyordum, ama Batı Berlin'e aitti. Ahizeyi kaldırıp santrali bekledim.

"Numara lütfen?"

"J 1-90-33."

"Sizi bağlamaya çalışıyorum." Kısa bir sessizlik oldu, sonra çalmaya başladı.

Bir yüz, veya bir sesi tanımak söz konusu olduğunda hafızam mükemmeldi, yine de telefonu açan hafif Frankfurt aksanlı, kültürlü sesi tanımam birkaç dakika alabilirdi. Ama adam numarayı doğrular doğrulamaz kendini tanıttı.

"Özür dilerim," diye mırıldandım belli belirsiz bir sesle. "Yanlış numara." Ama ahizeyi kapatırken hiç de öyle olmadığını biliyordum.

9

Cesetler, Molken Market'e yakın mesafedeki Nikolai Kirche'de düzenlenen kısa bir törenden sonra Nasyonal Sosyalizm'in en saygı gösterdiği şehidi Horst Wessel anıtına kısa mesafede bulunan, Prenzlauer Allee'deki Nikolai Mezarlığı'nın kuzeye bakan duvarına yakın bir mezara üst üste gömüldü.

Kapağı kalkık büyük bir piyanoyu andıran siyah, çarpıcı bir şapka takan Ilse Rudel cenazede yatakta olduğundan daha da güzel görünüyordu. Birkaç kez göz göze geldik, ama sanki boynum dişlerinin arasındaymış gibi dudaklarını sıkıyor, kirli bir cam parçasıymışım gibi bakışları adeta içimden geçiyordu. Six'in yüzünde ise yaslıdan çok öfkeli bir ifade vardı: Kaşları çatık, başı öndeydi. Mezara doğaüstü bir iradeyle kızının canlı bedenini geri vermesini sağlamaya çalışıyormuş gibi bakıyordu. Sonra bir de kendisini bekleyen, elmas bir kolyeden kurtulmak gibi başka önemli

işleri varmış gibi düşünceli görünen Haupthändler vardı. Jeschonnek'in çöp sepetindeki kâğıtta Hauptändler'ın ev telefonu ve Adlon Hotel'le birlikte benim ve sahte prensesin adının yer alması, olası bir neden sonuç zincirini gösteriyordu: Ziyaretimle telaşlanan, ama hikâyemle kafası karışan Jeschonnek, Hintli prensesin varlığını doğrulamak için Adlon Hotel'i aramış, bunu yaptıktan sonra da mücevherlerin sahibi ve çalınması gibi kendisine anlatılandan farklı gerçekler hakkında yüzleşmek üzere Haupthändler'i aramıştı.

Belki. En azından artık üzerine gidebileceğim bir şey vardı.

Haupthändler bir ara bana ifadesiz bir suratla birkaç saniye baktı, ama yüzünden hiçbir şey okuyamadım: ne suçluluk, ne korku, ne o ve Jeschonnek arasında kurduğum bağlantıdan bihaber oluşu, ne de buna dair bir şüphe. Onda çifte cinayet işleyemeyeceğini düşünmeme neden olacak hiçbir şey görmedim. Ama kesinlikle bir kasa hırsızı da değildi; acaba Frau Pfarr'ı kasayı kendisi için açmaya ikna etmiş olabilir miydi? Mücevherlerini almak uğruna onunla yatmış mıydı? Ilse Rudel'in onların sevgili olabileceğine dair şüphesi düşünülünce, bunu bir olasılık olarak kabul etmem gerekiyordu.

Cenaze töreninde tanıdığım başka yüzler de vardı. Eski Kripo yüzleri: Reichskriminaldirektor Arthur Nebe; Kripo Yöneticisi Hans Lobbe; çerçevesiz gözlükleri ve küçük bıyığıyla Gestapo ve SS'in Reichsführer'inden çok, titiz bir okul müdürüne ait gibi duran bir yüz daha. Himmler'in cenazedeki varlığı Bruno Stahlecker'in izlenimini

doğruluyordu, yani Pfarr, Reichsführer'in yıldız öğrencisiydi ve Himmler katilin paçayı kurtarmasına izin verecek değildi.

Cenazede Bruno'nun sözünü ettiği, Paul Pfarr'ın sevgilisi olabilecek yalnız bir kadın görünmüyordu. Gerçi ben de onu görmeyi pek beklemiyordum, ama insan emin olamazdı.

Cenazeden sonra Haupthändler, benim ve kendisinin patronunun birkaç tavsiye sözüyle beni bekliyordu. "Herr Six özünde bir aile hadisesi olan bu durum ile ilgilenmenizi gereksiz görüyor. Ayrıca size hatırlatmalıyım ki günlük ücret alıyorsunuz."

Yas tutan insanların büyük siyah arabalara binmelerini seyrettim. Himmler ve Kripo'daki büyük polisler kendi arabalarına bindiler. "Bak, Haupthändler," dedim. "Bunlarla vakit kaybetme. Patronuna söyle, dolandırıldığını düşünüyorsa, işime hemen son verebilir. Buraya temiz hava almak ve methiye dinlemek için gelmedim."

"O zaman neden buradasınız, Herr Günther?" diye sordu.

"Hiç *Neibelungen Saga*'sını okudun mu?"

"Tabii ki."

"O zaman Niebelung savaşçılarının Siegfried cinayetinin intikamını almak istediğini hatırlarsın. Ama kimden hesap soracaklarını bilmiyorlardı. Bu yüzden kan mahkemesi başladı. Burgonyalı savaşçılar teker teker kahramanın tabutunun önünden geçtiler. Sıra katil Hagen'e geldiğinde Siegfried'in yaraları tekrar kanamaya başladı, böylece Hagen'in suçu ortaya çıktı."

Haupthändler gülümsedi. "Sözünü ettiğiniz şeyin modern suç soruşturmalarıyla uzaktan yakından bir alakası varmışa benzemiyor, değil mi?"

"Dedektiflikte, görünüşte çağdışı da olsa küçük merasimlere uymak gerekir, Herr Haupthändler. Bu davayı çözmeye çalışan, cenazedeki tek kişinin de ben olmadığımı fark etmişsinizdir."

"Paul ve Grete Pfarr'ı buradaki birinin öldürmüş olabileceğini mi imâ ediyorsunuz gerçekten?"

"Bu kadar burjuva olmayın. Tabii ki mümkün."

"Akıl almaz bir şey, orası kesin. Yine de Hagen rolü için kafanızda biri var mı?"

"İncelenmekte..."

"Öyleyse çok geç olmadan Herr Six'e katilin kimliğini saptadığınızı bildireceğinize inanıyorum. İyi günler."

Bir şeyi itiraf etmeliydim. Eğer Haupthändler, Pfarr'ları öldürdüyse elli kulaçlık bir suyun dibindeki hazine sandığı kadar sakindi.

Prenzlauer Strasse'den aşağı doğru sürerek Alexanderplatz'a gittim. Mektuplarımı alıp ofisime çıktım. Temizlikçi kadın pencereyi açmıştı, ama içki kokusu hâlâ oradaydı. Viskiyle yıkandığımı düşünmüş olmalıydı.

Postada birkaç çek, bir fatura ve Neumann'ın saat 12'de Café Kranzler'de onunla buluşmamı söyleyen, elden teslim edilmiş notu vardı. Saatime baktım. Neredeyse 11.30'du.

Bir Reichswehr topluluğu, Alman Savaş Anıtı'nın önünde bando eşliğinde ayak sağlı-

ğı uzmanlarına para kazandırıyorlardı. Bazen Almanya'da motorlu arabadan çok bando olduğunu düşünüyordum. Bu bando *Büyük Seçmen Prensin Süvari* Marşı'nı çalıyor ve Brandenburger Tor'a doğru hızlıca ilerliyordu. Onları seyreden herkes kol egzersizi yapmak durumunda kalıyordu. Bir dükkânın girişinde duraklayarak onlara katılmaktan kaçındım.

Geçit törenini uzaktan takip ederek ve başkentin en ünlü bulvarındaki son değişiklikleri ayıplayarak yürümeye devam ettim: Bunlar, hükümetin Unter den Linden'i izlediğime benzer askeri törenlere daha uygun hale getirmek için gerekli gördüğü değişikliklerdi. Bulvara adını veren ıhlamur ağaçlarının çoğunu yok etmekle kalmamış, bir de üzerine Alman kartallarının tünediği beyaz, Dor stilinde sütunlar dikmişlerdi; yeni ıhlamur ağaçları da dikilmişti, ama boyları sokak lambaları kadar bile değildi. Orta şerit genişletilmişti, böylece askerler on iki kişilik sıralar halinde yan yana yürüyebiliyorlardı. Ayakkabılarının kaymaması için de yola kırmızı kum serpilmişti. Ayrıca yaklaşan Olimpiyatlar için yüksek beyaz bayrak direkleri de sıralanmıştı. Unter den Linden, mimari tasarım ve tarzların karışımında fazla uyum olmadığında da her zaman göz alıcı olmuştu; ama şimdi bu göz alıcılık zalimleştirilmişti. Bir bohemin fötr şapkası, tepesi sivri uçlu miğferlere dönüşmüştü.

Friedrichstrasse'nin köşesindeki Café Kranzler turistler arasında çok popülerdi ve fiyatlar da ona uygun olarak yüksekti, dolayısıyla Neumann'ın buluşmak üzere orayı seçmesini beklemezdim.

Onu bir fincan Yemen kahvesi ve terk edilmiş bir kekin başında öylece otururken buldum.

"Ne oldu?" diye sordum oturarak. "İştahını mı kaybettin?"

Neumann tabağına baktı. "Tıpkı bu Hükümet gibi," dedi. "Harika görünüyor, ama tadı hiçbir şeye benzemiyor. Berbat, yapay bir krema." Garsona işaret edip iki kahve istedim. "Bakın, Herr Günther, bu işi çabuk halledebilir miyiz? Bu öğleden sonra Karlshorst'a gidiyorum."

"Ya? Bilgi getirdin mi?"

"Şey, aslında..."

Güldüm. "Neumann, Hamburg trenini bile geçecek olsa senin üzerine oynadığın bir at üstüne bahse girmezdim."

"Defol o zaman," diye çıkıştı.

Eğer Neumann insan ırkının bir üyesiyse bile en itici türüydü. İki zehirli tırtıl gibi kıvrılan ve seğiren kaşları düzensiz kıllarla birbirine bağlanıyordu. Yağlı parmak izleriyle neredeyse opak hale gelen gözlüğünün ardından bakan gri gözleri kaypak ve endişeliydi. Her an kendini boylu boyunca yerde yatıyor bulacakmış gibi yeri inceliyordu. Tütünle fena halde lekelendiği için iki ahşap çite benzeyen dişlerinin arasından duman çıkıyordu.

"Başın belada değil, değil mi?" Neumann'ın yüzünde soğuk bir ifade belirdi.

"Bazı insanlara biraz borcum var, o kadar."

"Ne kadar?"

"Birkaç yüz."

"Yani Karlshorst'a denemek ve bu paranın bir kısmını kazanmak için gidiyorsun, öyle mi?"

Omuz silkti. "Öyleyse ne olmuş?" Sigarasını söndürüp ceplerinde başka sigara aradı. "Sigaran var mı? Bende kalmamış." Paketi ona attım.

"Sende kalsın," dedim ikimizin sigarasını da yakarak. "Birkaç yüz öyle mi? Biliyor musun, sana bu konuda yardımcı olabilirim. Hatta sana bile biraz para kalabilir. Tabii eğer doğru bilgi alırsam."

Neumann kaşlarını kaldırdı. "Ne tür bir bilgi?"

Sigaramdan bir nefes çekip ciğerlerimde tuttum. "Hayret uyandıran bir şahsın adını istiyorum. Bir hafta önce bir iş yapıp bazı taşlar çalmış olabilecek, birinci sınıf profesyonel bir kasa hırsızının..."

Dudaklarını sıkıp başını yavaşça iki yana salladı. "Ben bir şey duymadım, Herr Günther."

"Eh, eğer duyarsan bana haber ver."

"Öte yandan," dedi sesini alçaltarak. "Gestapo'yla iyi ilişki kurmanı sağlayacak bir şey söyleyebilirim."

"Neymiş o?"

"Bir Yahudi Denizaltısı'nın nerede saklandığını biliyorum." Kendini beğenmişçesine gülümsedi.

"Neumann, benim o tür pis işlerle ilgilenmediğimi biliyorsun." Ama bunu söylerken müşterim Frau Heine ve oğlunu düşündüm. "Bir dakika," dedim. "Yahudi'nin adı ne?" Neumann bana bir isim söyleyip sırıttı, iğrenç bir görüntüydü. Onun yaşam düzeyi kalkerli süngerinkinden daha yüksek bile değildi. Parmağımla burnunu işaret ettim. "Eğer o denizaltının yakalandığını duyarsam, onu kimin ihbar ettiğini bilmem gerekmiyor. Sana yemin ederim Neumann, gelip senin lanet olası göz bebeklerini oyarım."

"Sana ne?" diye inledi. "Ne zamandan beri Goldberg'in zırhını giymiş bir şövalyesin?"

"Annesi müşterim. Sen onunla ilgili duyduklarının hepsini unutmadan önce adresini bilmek istiyorum, annesine söyleyeceğim."

"Tamam, tamam. Ama bir değeri olmalı, değil mi?" Cüzdanımı çıkarıp ona bir yirmilik verdim. Sonra Neumann'ın bana söylediği adresi yazdım.

"Sen bir bok böceğini bile tiksindirirsin," dedim. "Şimdi, şu kasa hırsızına ne diyorsun?"

Kızgınlıkla kaşlarını çattı. "Bak, dediğim gibi bir şey bilmiyorum."

"Sen bir yalancısın."

"Gerçekten, Herr Günther, hiçbir şey bilmiyorum. Bilseydim söylerdim. Paraya ihtiyacım var, değil mi?" Zorlukla yutkunup alnındaki teri kamu sağlığını tehdit eden bir mendille sildi. Gözlerime bakmaktan kaçınıp sadece yarısını içtiği sigarasını söndürdü.

"Hiçbir şey bilmeyen biri gibi davranmıyorsun," dedim. "Bence bir şeyden korkuyorsun."

"Hayır," dedi renk vermeden.

"Hiç Eşcinsel Ekibi diye bir şey duydun mu?" Başını iki yana salladı. "Eskiden meslektaşlarım olduklarını söyleyebilirsin. Düşünüyordum da eğer benden bir şeyler sakladığını öğrenseydim, onlarla konuşurdum. Senin iğrenç kokulu, küçük bir 'para 175' olduğunu söylerdim." Bana şaşkınlık ve kızgınlık karışımıyla baktı.

"Hiç hıyar emen birine benziyor muyum? Ben eşcinsel değilim, olmadığımı biliyorsun."

"Evet, ama onlar bilmiyorlar. Sence kime inanırlar?"

"Bunu yapamazsın." Bileğimi tuttu.

"Duyduğuma göre solaklar KZ'de pek iyi zaman geçirmiyormuş." Neumann somurtarak kahvesine baktı.

"Seni pis şeytan," diye içini çekti. "Birkaç yüz ve biraz daha fazlası dedin."

"Yüz şimdi, eğer doğruysa iki yüz de sonra." Yüzü seyirmeye başladı.

"Sen ne istediğini bilmiyorsun, Herr Günther. Bir kartel söz konusu. Öttüğümü öğrenirlerse beni kesinlikle öldürürler." Karteller, suçluların rehabilitasyonu için kurulmuş, eski mahkûmlara ait sendikalardı; saygın kulüpleri vardı; kural ve yönetmeliklerinde spor etkinlikleri ve sosyal toplantılar mevzu edilirdi. Bir kartelin verdiği, savunma avukatlarının ve polis memurlarının onur konuğu olduğu gösterişli ziyafetlere (hepsi çok zengindi) sık rastlanırdı. Ama karteller yarı saygın paravanlarının ardında, aslında Almanya'daki organize suç örgütlerinden başka bir şey değildi.

"Hangisi?" diye sordum.

"Alman Gücü."

"Eh, bunu öğrenmeyecekler. Zaten hiçbiri eskiden olduğu kadar güçlü değil. Bugünlerde iyi iş yapan tek bir kartel var, o da Parti."

"Ahlaksızlık ve uyuşturucu darbe yemiş olabilir," dedi. "Ama kumarı, döviz hareketlerini, karaborsayı, yeni pasaportları, tefeciliği ve çalıntı eşyaların alım satımını hâlâ karteller yürütüyor." Bir sigara daha yaktı. "İnan bana, Herr Günther, hâlâ güçlüler. Onların yoluna çıkmak istemezsin." Sesini alçaltıp bana doğru eğildi. "Başbakan

için çalışan eski bir Prusya aristokratını bile geberttiklerini duydum. Buna ne dersin, ha? Aynasızlar daha onun öldüğünü bile bilmiyor."

Beynimi tarayıp Gert Jeschonnek'in adres defterinden bulduğum ismi hatırladım. "Bu Prusyalının adı Von Greis olabilir mi?"

"Ben isim duymadım. Bütün bildiğim öldüğü ve aynasızların hâlâ onu aradığı." Külünü baştan savma bir hareketle küllüğe silkti.

"Şimdi bana kasayı açanı anlat."

"Şey, bir şeyler duydum gibi. Bir ay önce, Kurt Mutschmann adında bir adam Tegel Hapishanesi'nde iki yıllık cezasını tamamladı. Duyduğum kadarıyla Mutschmann gerçek bir sanatkârmış. Ölüm katılığı içindeki bir rahibenin bacaklarını bile açabilirmiş. Ama polipler herifi bilmiyor, çünkü içeriye araba hırsızlığından girmiş. Gerçek işi yüzünden değil. Her neyse, o bir Alman Gücü üyesi ve dışarı çıktığında kartel onunla ilgilenmek üzere hazır bekliyordu. Bir süre sonra ona ilk işini verdiler. Ne olduğunu bilmiyorum. Ama işin ilginç kısmı şu, Herr Günther: Alman Gücü'nün patronu, Kızıl Dieter şu anda hiçbir yerde bulunamayan Mutschmann'ı öldürtme emri verdi. Söylentiye göre Mutschmann ona yamuk yapmış."

"Mutschmann'ın profesyonel olduğunu söyledin."

"En iyisi."

"Cinayet de porföyünde olabilir mi?"

"Ee," dedi Neumann. "Adamı ben tanımıyorum. Ama duyduğum kadarıyla bir sanatçıymış. Cinayet onun işi gibi görünmüyor."

"Ya Kızıl Dieter?"

"O tam bir pislik. Birisinin burnunu karıştırdığı rahatlıkta adam öldürebilir."

"Onu nerede bulabilirim?"

"Bunu sana benim söylediğimi söylemezsin, değil mi, Herr Günther? Kafana silah dayasalar bile."

"Söylemem," diye yalan söyledim; sadakat da bir yere kadardı.

"Potsdamer Platz'daki Rheingold Restoran'ı deneyebilirsin. Ya da Germania Roof'u. Eğer tavsiyemi dinlersen yanında bir silah götür."

"Sağlığım için bu kadar endişelenmen beni çok etkiledi, Neumann."

"Parayı unutuyorsun," diye beni düzeltti. "200'ü sözlerimin doğruluğunu kontrol ettikten sonra vereceğini söyledin." Biraz durakladıktan sonra ekledi: "Yüzlük de şimdi." Cüzdanımı yeniden çıkardım. Ona iki ellilik verdim. Paraları pencereye doğru tutup kontrol etti.

"Şaka yapıyor olmalısın."

Neumann bana boş boş baktı. "Ne konuda?" Parayı hızlıca cebine attı.

"Boş ver." Ayağa kalkıp masaya biraz bozukluk bıraktım. "Bir şey daha var. Mutschmann'ın ölüm emrinin ne zaman verildiğini biliyor musun?" Neumann olabildiğince düşünceli görünmeye çalıştı.

"Şey, biraz düşününce geçen haftaydı, bu Prusyalının öldüğünü duyduğum zaman."

Unter den Linden'den aşağıya, Praiser Platz ve Adlon'a yürüdüm.

Otelin şık kapılarından geçip sarı dalgalı, koyu renk mermer sütunlarıyla alabildiğine gösterişli

lobiye girdim. Her yerde zevkli *objets d'art* vardı ve her köşede daha fazla mermer parıltısı. Yabancı gazeteciler ve konsolosluk çalışanlarıyla dolu bara girip eski bir dostum olan barmenden bir bira ve telefon istedim. Alex'deki Bruno Stahlecker'i aradım.

"Alo, benim, Bernie."

"Ne istiyorsun, Bernie?"

"Gerhard Von Greis'e ne dersin?" dedim. Uzun bir duraklama oldu. "Ne olmuş ona?" Bruno'nun sesi belli belirsiz meydan okur gibiydi. Sanki bilmem gerekenden fazlasını bildiğim için bana kafa tutuyordu.

"Şu anda benim için sadece bir kâğıt parçasının üstündeki bir isim."

"Hepsi bu mu?"

"Eh, kaybolduğunu da duydum."

"Nasıl duyduğunu söyleyebilir misin bana?"

"Hadi Bruno, neden bu kadar çekingensin? Bana küçük bir kuş söyledi, oldu mu? Belki biraz daha fazla şey bilirsem, sana yardımcı olabilirim."

"Bernie, şu anda bu departmanda iki sıcak dava var ve sen ikisine de bulaşmış gibisin. Beni endişelendiriyorsun."

"Kendini daha iyi hissetmeni sağlayacaksa söyleyeyim, erken yatacağım. Beni rahat bırak, Bruno."

"Bir haftada ikinci kez oluyor bu."

"Sana borçluyum."

"Tabii ki borçlusun."

"Hikâye nedir?"

Stahlecker sesini alçalttı. "Walther Funk'ı hiç duydun mu?"

"Funk mı? Hayır, sanmıyorum. Bir dakika, iş dünyasındaki ağır toplardan biri değil mi o?"

"Eskiden Hitler'in ekonomi danışmanıydı. Şimdi Reich Kültür Dairesi'nin Başkan Yardımcısı. Görünüşe göre o ve Herr Von Greis biraz fazla yakın. Von Greis, Funk'ın erkek arkadaşıymış."

"Führer'in eşcinsellere dayanamadığını sanıyordum."

"Kötürümlere de dayanamıyor, o zaman Joey Goebbels'in yumru ayağını öğrenince ne yapacak?" Espri eskiydi, ama yine de güldüm.

"Bunca gizliliğin nedeni Funk'a, dolayısıyla Hükümet'e utanç vermemek mi?"

"Sadece o da değil. Von Greis ve Goering eski dostlar. Savaşta birlikte çarpışmışlar. Goering, Von Greis'in I. G. Farben Kimya'da ilk işini bulmasına yardım etmiş. Son zamanlarda da Von Greis, Goering'in temsilcisi gibi davranıyormuş. Onun adına sanat eserleri falan alıyormuş. Reichskriminaldirektor, Von Greis'i mümkün olduğunca çabuk bulmamızı istiyor. Ama bir haftayı geçti ve adamdan hiç iz yok. O ve Funk'ın Privatstrasse'de, Funk'ın karısından gizli bir aşk yuvaları var. Ama Von Greis günlerdir oraya da gitmemiş." Cebimden Jeschonnek'in çekmecesindeki defterden kopyaladığım adresin yazılı olduğu kâğıt parçasını çıkardım, üzerinde Derfflingestrasse'deki bir adres vardı.

"Privatstrasse, öyle mi? Başka adres var mı?"

"Bildiğimiz kadarıyla yok."

"Bu davaya sen mi bakıyorsun Bruno?"

"Artık bakmıyorum. Dietz devraldı."

"Ama o Pfarr davasında çalışıyor, değil mi?"

"Galiba."

"Eh, bu sana bir şey anlatmıyor mu?"

"Bilmiyorum, Bernie. Senin gibi gerçek bir dedektif olabilmek uğruna burnunun içinden yarım bilardo sopası geçen adamın adını öğrenmeye çalışmakla çok meşgulüm."

"O nehirden çıkardıkları adam mı?"

Bruno kızgınlıkla içini çekti. "Onu da mı biliyorsun, bir gün sana bilmediğin bir şey söyleyeceğim."

"Illmann bahsetmişti bana. Geçen gece karşılaştım onunla."

"Öyle mi? Nerede?"

"Morgda. Müşterin de oradaydı. Yakışıklı biriymiş. Belki Von Greis odur."

"Hayır, bunu düşündüm. Von Greis'in sağ kolunda imparatorluk kartalı dövmesi var. Bak, Bernie, gitmeliyim. Sana daha önce de yüz kere dediğim gibi benden bilgi saklama. Bir şey duyarsan bana haber ver. Patron beni bu kadar sıkıştırıyorken rahat bir nefes almaya ihtiyacım var."

"Dediğim gibi Bruno sana bir borcum var."

"İki. Bana iki borcun var."

Telefonu kapatıp bir yeri daha aradım, Tegel Hapishanesi'nin müdürünü. Onu görmek için bir randevu alıp bir bira ısmarladım. Biramı içerken kâğıda bir şeyler karaladım. İnsanın açık düşünmesine yardım edeceğini umduğu türde cebirsel çizimler. Çizmeyi bitirdiğimde kafam her zamankinden daha karışıktı. Cebir hiçbir zaman en iyi olduğum alan değildi. Bir yerlere vardığımı biliyordum, ama neresi olduğunu ancak oraya varınca anlayacağımı düşündüm.

10

Derfflingerstrasse, Wilhelmstrasse'nin güney ucu ve Leipzigerstrasse'nin köşesindeki yeni Havacılık Bakanlığı için çok elverişliydi, yakındaki Leipzigerplatz'da yer alan Başkanlık Sarayı'na değinmeye gerek bile yoktu: Von Greis'in, Luftwaffe'nin Şefi ve Prusya Başbakanı yetkisiyle efendisini beklemesi için çok uygundu.

Von Greis'in dairesi gösterişli bir apartmanın üçüncü katındaydı. Kapıcıdan iz yoktu, bu yüzden doğruca yukarıya çıktım. Kapıyı çalıp beklemeye başladım. Bir dakika geçtikten sonra posta kutusundan bakmak için eğildim. Posta kutusunun gergin yayları üstündeki kapağını itince kapının açıldığını görüp şaşırdım.

İçerisinin alt üst edildiğini fark etmek için Sherlock Holmes şapkasına ihtiyacım yoktu. Uzun koridorun parke zemini kitaplar, kâğıtlar, zarflar ve boş dosyalarla doluydu. Büyük yazı masasının kitaplığındaki boş cam kapılardan geldiği belli olan bol miktarda cam kırığı da vardı.

Birkaç kapı geçtim, ilerideki odalardan birinde bir sandalyenin gıcırdama sesini duyunca olduğum yerde kaldım. İçgüdüsel olarak silahıma uzandım. Ne yazık ki silahım hâlâ arabadaydı. Duvardaki ağır süvari kılıcına uzanmak üzereyken arkamda birisinin bir cam parçasına bastığını işittim. Ensemde hissettiğim keskin bir acıyla birlikte dünyadaki delikten düşmeye başladım.

Aslında sadece birkaç dakika süren ama saatler boyunca sürmüş gibi gelen bir süre zarfında derin bir kuyunun dibinde yattım. Bilincimi tekrar kazanmaya boş yere çabalarken, ceplerimdeki bir şeyin farkına vardım ve uzaklardan gelen bir ses duydum. Sonra birisinin beni omuzlarımdan kaldırdığını, birkaç kilometre sürükleyip bir şelalenin altına soktuğunu hissettim.

Başımı iki yana sallayıp gözlerimi kısarak bana vuran adamı görmeye çalıştım. Her biri ekmek dilimleriyle doldurulmuş gibi bir sürü ağzı ve yanağı olan devasa bir adamdı. Berber koltuğuna aitmiş gibi gözüken gömleğin sarmaladığı boynu sabana bağlanabilecek türdeydi. Hem haşlanmış ıstakoz renginde hem de büyüklüğündeki bileklerini ve yumruklarını gün yüzüne çıkaran ceketin prematüre kolları birkaç kilo patates sıkıştırılmış gibiydi. Derin derin nefes alıp başımı acıyla iki yana salladım. İki elimle boynunu tutarak yavaşça oturdum.

"Tanrım, bana neyle vurdun? Tren rayıyla mı?"

"Bunun için üzgünüm," dedi bana saldıran adam. "Ama o kılıca uzandığını görünce seni biraz yavaşlatmam gerektiğine karar verdim."

"Galiba beni bayıltmaya karar vermediğin için şanslıyım, yoksa..." Devin iri pençelerinde tuttu-

ğu kimliğimi başıma onayladım. "Görünüşe göre benim kim olduğumu biliyorsun. Bir sakıncası yoksa sen de kim olduğunu söyleyebilir misin? Bilmem gerekiyor galiba."

"Rienacker, Wolf Rienacker. Gestapo. Eskiden polistin, değil mi? Alex'te."

"Doğru."

"Şimdi de dedektifsin. Peki, seni buraya ne getirdi?"

"Herr Von Greis'i arıyorum." Odaya baktım. Çok karışıktı, ama eksik bir şey yok gibiydi. Boş çekmeceleri yerde yatan büfenin üstünde kusursuz gümüş bir kâse duruyordu; duvarlarda bir düzine yağlı boya tablo düzgün hizada diziliydi. Belli ki evi dağıtan her kimse yağmanın değil, belirli bir şeyin peşindeydi.

"Anlıyorum." Yavaşça başını salladı. "Buranın sahibi kim biliyor musun?"

Omuz silktim. "Herr Von Greis olduğunu düşündüm."

Rienacker kova büyüklüğündeki kafasını salladı. "Sadece bazen. Hayır, bu dairenin sahibi Hermann Goering. Bunu az kişi bilir, çok az kişi." Bir sigara yakıp paketi bana attı. Bir tane yakıp müteşekkir kalarak içime çektim. Elim titriyordu.

"Dolayısıyla ilk muamma senin burayı nereden bildiğin," diye devam etti Rienacker. "İkincisi de Von Greis'le neden konuşmak istediğin. Sen de ilk çetenin peşinde olduğu şeyi arıyor olabilir misin? Üçüncü muamma da Von Greis'in şu anda nerede olduğu. Belki saklanıyor, belki birisi onu kaçırdı, belki de öldü. Bilmiyorum. Burası bir hafta önce arandı. Bugün ilk aramada gözümden

kaçan bir şey olup olmadığını görmek ve biraz da düşünmek için tekrar geldim. Sonra içeri sen girdin." Sigarasından uzun bir nefes çekti. Sigara muazzam büyüklükteki elinde bir bebek dişi gibi kalıyordu. "Bu davadaki ilk büyük keşfim bu! Sadede gelecek olursak, konuşmaya başlasan nasıl olur!"

Biraz doğrulup kravatımı düzelttim, ıslak yakamı doğrultmaya çalıştım. "Sadece şunu anlamama izin ver," dedim. "Alex'teki bir arkadaşım polisin burayı bilmediğini söyledi, ama işte buradasın ve evi gözlem altına almışsınız bile. Bu da beni, sen ya da kimin için çalışıyorsan o kişinin bunu böyle tercih ettiği fikrini getiriyor. Von Greis'i bulmayı ya da en azından onu bu kadar popüler hale getiren şeyi onlardan önce ele geçirmeyi tercih ediyorsunuz. İstediğiniz şey gümüş değil, tablolar değil, çünkü onlar hâlâ burada."

"Devam et."

"Burası Goering'in evi, dolayısıyla sanırım bu seni Goering'in tazısı yapıyor. Goering'in Himmler'e hürmet göstermesinin hiçbir nedeni yok. Ne de olsa Himmler, polis ve Gestapo'nun kontrolünü onun elinden aldı. Bu da demektir ki Goering'in Himmler'in adamlarıyla gereğinden fazla ilişki içinde olmaktan kaçınması mantıklı."

"Bir şey unutmuyor musun? Ben Gestapo için çalışıyorum."

"Rienacker, ben dövüşte kolay lokma olabilirim, ama aptal değilim. İkimiz de biliyoruz ki Goering'in Gestapo'da bir sürü arkadaşı var. Ve orayı o kurduğuna göre bu hiç de şaşırtıcı değil."

"Biliyor musun, hafiye olmalıymışsın."

"Müşterim polisleri bu işe karıştırmama konusunda patronun ile aynı şekilde düşünüyor. Bu da seninle anlaşabileceğim anlamına geliyor, Rienacker. Müşterimin yağlıboya bir tablosu kayıp. Bilinen kanallar dışında elde ettiği bir tablo. Bu yüzden polisin bunu öğrenmemesi önemli." İri polis bir şey söylemeyince, konuşmaya devam ettim.

"Her neyse, birkaç hafta önce evinden çalınmış. İşte ben de tam burada devreye giriyorum. Bir süredir satıcılarla görüşüyorum ve Hermann Goering'in hevesli bir sanat eseri alıcısı olduğunu öğrendim. Karinhall'ın derinliklerinde bir yerde, bir kısmını yasal yollardan almadığı, eski ustalardan oluşan bir koleksiyona sahip olduğunu duydum. Sanat eseri alınmasıyla ilgili bütün konularla ilgilenen bir temsilcisi olduğunu öğrendim, Herr Von Greis. Bu yüzden belki onunla konuşabilir miyim diye buraya gelmeye karar verdim. Kim bilir, aradığım tablolardan biri duvarda asılı duranların arasında olabilir."

"Olabilir," dedi Rienacker. "Sana inandığımı varsayalım. Tablo kime ait, konusu ne?"

"Rubens," dedim, kendi yaratıcılığımın tadını çıkararak. "Nehir kenarında dikilen birkaç çıplak kadın resmi. Adı *The Bathers* ya da öyle bir şey. Ofiste bir fotoğrafı var."

"Peki, müşterin kim?"

"Ne yazık ki bunu söyleyemem."

Rienacker yavaşça yumruğunu sıktı. "Seni ikna etmeyi deneyebilirim."

Omuz silktim. "Yine de söyleyemem. Onurlu bir tip olduğum, müşterimin saygınlığını koru-

mak istediğim için gibi zırvalıklar yüzünden değil. Sadece hatırı sayılır bir ücret alıyorum. Bu dava benim gerçek para kazanmam için büyük bir fırsat. Bana birkaç kırık kaburgaya ve yara bereye mâlolacaksa da olsun."

"Pekâlâ," dedi Rienacker. "Resimlere bakmak istiyorsan bak. Ama eğer buradaysa önce benim onaylamam gerekiyor." Sarsak bacaklarımın üstünde ayağa kalkıp resimlere doğru gittim. Sanat konusunda fazla bir şey bilmezdim. Yine de kaliteyi gördüğüm zaman tanırdım. Goering'in evindeki eserlerin çoğu gerçekti. Rahatlayarak hiçbirinde çıplak kadın olmadığını gördüm. Neyse ki resmi gerçekten Rubens'in yapıp yapmadığını değerlendirmeye gerek kalmamıştı.

"Burada değil," dedim sonunda. "Ama bakmama izin verdiğin için teşekkür ederim." Rienacker başını salladı.

Koridorda şapkamı alıp ağrıyan başıma koydum. "Charlottenstrasse'deki karakoldayım. Französische Strasse'nin köşesi," dedi.

"Evet," dedim. "Biliyorum orayı. Lutter and Wegner's Restaurant'ın üstü, değil mi?" Rienacker başını salladı. "Ve evet, eğer bir şey duyarsam sana haber vereceğim."

"Yapma da gör," diye gürleyip gitmeme izin verdi.

Alexanderplatz'a döndüğümde bekleme odamda bir konuğum olduğunu gördüm.

Boyu posu yerinde bir kadındı. Üzerinde ona İspanyol gitarının çizgilerini hatırlatan kıvrımlar kazandıran siyah kumaştan bir takım elbise vardı. Kısa ve dar etek geniş kalçasının üstüne sıkıca

oturmuştu. Ceket muazzam göğüslerinin altına uygun büzgüler ve yüksek bir bel çizgisi oluşturacak şekilde kesilmişti. Parlak siyah saçlı kafasının üstüne kenarları yukarı doğru kalkık, siyah bir şapka takmıştı. Ellerinde beyaz saplı ve tokalı, siyah kumaştan bir çanta ve ben gelince sehpaya bıraktığı bir kitap vardı.

Mavi gözleri ve mükemmel sürülmüş rujlu dudakları dostça ve yatıştırıcı bir şekilde gülümsedi.

"Herr Günther, sanırım." Dilimi yutmuş gibi başımı salladım. "Ben Inge Lorenz. Eduard Müller'in bir arkadaşı. *Berliner Morenpost*'tan?" Tokalaştık. Ofisimin kapısını açtım.

"İçeri gelip rahatınıza bakın," dedim. Etrafına bakınıp havayı birkaç kez kokladı. İçerisi hâlâ bir barmenin önlüğü gibi kokuyordu.

"Koku için özür dilerim," dedim. "Bir kaza oldu." Pencereye gidip camı açtım. Döndüğümde kadının yanımda dikildiğini gördüm.

"Etkileyici bir manzara," dedi.

"Fena değil."

"Berlin Alexanderplatz. Döblin'in romanını okudunuz mu?"

"Bugünlerde fazla okuyacak zaman bulamıyorum," dedim. "Zaten okumaya değer çok az şey var."

"Tabii ki bu kaçak bir kitap," dedi. "Ama tekrar piyasaya çıkmışken okumalısınız."

"Anlamadım," dedim.

"Aa, fark etmediniz mi? Yasak yazarlar tekrar kitapçılarda. Olimpiyatlar yüzünden. Böylece turistler buradaki durumun söylendiği kadar baskıcı olmadığını düşünecekler. Tabii ki her şey bitin-

ce kitaplar yeniden raflardan kalkacak, ama sırf yasak oldukları için onları okumalısınız."

"Teşekkürler. Bunu aklımda tutacağım."

"Sigaranız var mı?"

Masadaki gümüş kutuyu açtım, kapağından tutup ona doğru çevirdim. Bir tane alıp sigarasını yakmama izin verdi.

"Geçen gün, Kurfürstendamm'da bir kafede dalgınlıkla bir sigara yaktım ve yaşlı bir işgüzar yanıma gelip ister bir eş, ister anne olayım, bir Alman kadını olarak bana görevlerimi hatırlattı. Hiç şans yok, diye düşündüm. Neredeyse otuz dokuz yaşındayım, Parti için yeni üyeler üretmeye başlayacak bir yaş değil. Ben öjenik fiyasko dedikleri şeyim." Koltuklardan birine oturup bacak bacak üstüne attı. Onda fiyasko namına hiçbir şey göremiyordum, belki sık sık gittiği kafeler hariç olabilirdi. "İş o hale geldi ki artık bir kadın fahişe denir diye hafifçe ruj sürüp dışarıya bile çıkamıyor."

"Bana insanların ne dediği konusunda endişelenecek biri gibi gelmedin," dedim. "Ve aslında ben bir kadının hanımefendi gibi görünmesini isterim, çuval giymiş bir sütçü kız gibi değil."

"Teşekkür ederim, Herr Günther," dedi gülümseyerek. "Çok hoşsunuz."

"Müller senin önceden DAZ'da bir gazeteci olduğunu söyledi."

"Evet, doğru. Parti'nin 'Kadınları Sanayiden Temizleyin' kampanyası sırasında işimi kaybettim. Almanya'nın işsizlik problemini çözmek için dâhiyane bir yol, sizce de öyle değil mi? Kadının zaten bir işi olduğunu söylüyorlar, o da evine ve

ailesine bakmak. Kocası yoksa da kendi iyiliği için birini bulsa iyi olur. Bu mantık çok ürkütücü."

"Nasıl geçiniyorsunuz şimdi?"

"Biraz serbest çalıştım. Ama şu anda, Herr Günther, açıkçası bitmiş durumdayım, bu yüzden buradayım. Müller sizin Hermann Six'le ilgili bilgi istediğinizi söyledi. Bildiklerimi satabilirim. Onu mu araştırıyorsunuz?"

"Hayır. Aslında bakarsanız, benim müşterim kendisi."

"Aa." Buna biraz şaşırmış gibiydi.

"Beni tutma şeklinde onun hakkında biraz daha fazla şey öğrenmek istememe neden olan bir şeyler var" diye açıkladım. "Yani sadece gittiği okulu kastetmiyorum. Sanırım beni rahatsız ettiğini söyleyebilirsiniz. Ne yapacağımın dikte edilmesinden hoşlanmam."

"Bugünlerde bu pek sağlıklı bir tavır değil."

"Galiba değil." Sırıttım. "O zaman bildiklerin karşılığında elli mark diyelim mi?"

"Yüz mark desek? Hayal kırıklığına uğramayacaksın."

"Yetmiş beş ve akşam yemeği için ne dersin?"

"Anlaştık." Bana elini uzattı, tokalaştık.

"Bir dosya filan var mı, Fräulein Lorenz?"

Parmağıyla başına vurdu. "Lütfen bana Inge de. Her şey burada. Son ayrıntısına kadar."

Ve anlatmaya başladı.

"Hermann Six, 1881 yılı Nisan ayında Almanya'nın en zengin ailelerinden birinin çocuğu olarak doğdu. Sevgili Führer'imiz dünyaya gelmeden sekiz yıl önce. Okuldan bahsettiğin için söyleyeyim,

Berlin'deki König Wilhelm Gymnasium'a gitti. Sonra borsaya girdi, ardından da babasının işine, yani Six Steel Works'e.

"Coşkulu bir milliyetçi olan Six, başka bir büyük aile servetinin varisi olan Fritz Thyssen ile birlikte, 1923'te Ruhr'daki Fransız işgaline karşı pasif bir direniş organize etti. Bunun sonucu Six ve Fritz tutuklanıp hapse atıldı. Ama ikisi arasındaki benzerlik burada sona eriyor, çünkü Six, Fritz'in aksine Hitler'i hiçbir zaman sevmemişti. O Muhafazakâr Milliyetçiydi, Nasyonal Sosyalist değil. Parti'ye vermiş olabileceği bütün destek fırsatçı olmasa da pratik amaçlar içindi.

"Bu arada Berlin Devlet Tiyatrosu'ndan eski bir Devlet Sanatçısı olan Lisa Voegler'le evlendi. Bir çocukları oldu. Grete, 1911'de doğdu. Lisa 1934'te veremden öldü, Six ise aktris Ilse Rudel'le evlendi." Inge Lorenz ayağa kalktı, konuşurken odada dolaşmaya başladı. Onu seyretmek dikkatimi yoğunlaştırmamı zorlaştırıyordu; döndüğü zaman gözlerim arkasındaydı, bana döndüğünde de karnında.

"Six'in Parti'yi umursamadığını söyledim. Bu doğru. Ama işçi sendikasının davasına da aynı şekilde karşıydı ve Parti'nin ilk kez iktidara geldiğinde onu etkisiz hale getirme yolunu takdirle karşılamıştı. Ama Parti'nin sözde Sosyalizmi canını sıkıyordu. Bir de Parti'nin ekonomik politikası. Six, 1933'ün başlarında Başkanlık Sarayı'nda düzenlenen ve gelecekteki Nasyonal Sosyalist ekonomik politikanın Hitler ve Goering tarafından açıklandığı gizli toplantıdaki birkaç işadamından biriydi. Her neyse bu işadamları Hitler'in

Bolşevikleri temizleme ve orduyu yeniden kurma sözüne güvenerek, Parti kasalarına birkaç milyon marklık katkıda bulundu. Bu fazla uzun sürmeyen bir flört oldu. Almanya'nın sanayicilerinden pek çoğu gibi Six de işini genişletip ticareti artırmak istiyordu. Özellikle çelik endüstrisi söz konusu olduğunda hammaddeyi yurtdışından getirmeyi tercih ediyordu, çünkü daha ucuzdu. Ama Goering aynı fikirde değildi ve Almanya'nın her konuda olduğu gibi demir filizi bakımından da kendine yetmesi gerektiğine inanıyordu. Tüketim ve ihracat seviyelerinin kontrol edilmesi gerektiğini düşünüyordu. Bunun nedenini görmek çok kolay." Ona görülmesi çok kolay olan açıklamayı sunmamı bekleyerek durakladı.

"Öyle mi?" dedim.

Aynı anda dilini şaklatıp içini çekti, başını iki yana salladı. "Eh, tabii ki öyle. İşin gerçeği Almanya savaşa hazırlanıyordu, dolayısıyla geleneksel ekonomik politika hiç önemli değildi."

Zekice başımı salladım. "Evet, ne demek istediğini anlıyorum." Koltuğun kenarına oturup kollarını göğsünde kavuşturdu.

"Hâlâ DAZ'da çalışan birisiyle konuşuyordum," dedi. "Söylentiye göre birkaç ay içinde Goering ikinci dört yıllık ekonomik plan üzerinde kontrolü ele alacakmış. Demir gibi stratejik kaynakların teminini garanti etmek için devlete ait hammadde tesisleri kurmakla ilgilendiğini açıkladığı düşünülürse, insan Six'in bu olasılıktan hiç memnun olmadığını tahmin edebilir. Biliyorsun buhran sırasında kaydadeğer aşırı kapasite yüzünden çelik sanayi zarar gördü. Six, Almanya'nın demir

filizi bakımından kendine yeterli hale gelmesini gerektiren yaptırım ile yatırım yapmakta gönülsüz, çünkü yeniden silahlanmanın yarattığı yükseliş biter bitmez, yüksek maliyetle yerel demir filizi üretip kullanmanın pahalı demir ve çeliğe neden olacağını bu yüzden kârının sermayesine oranla çok düşük kalacağını biliyor. Yüksek fiyat yüzünden Alman çeliğini dışarıya da satamayacak. Six'in, ticaretin Alman ekonomisindeki inisiyatifi elinde tutmaya devam etmesini istediğini söylemeye gerek bile yok. Tahminimce Goering'e karşı önde gelen diğer işadamlarını kendisine katılmaya ikna etmek uğruna da elinden geleni yapacaktır. Eğer onu desteklemezlerse neler yapabileceğini kimse bilemez. Elinden her türlü pislik gelir. Yeraltı dünyasıyla bağlantıları olduğundan şüpheleniyorum. Dikkatini çekerim, bu yalnızca bir şüphe."

Alman ekonomisiyle ilgili bilgiler pek az önemli, diye düşündüm; ama Six ve yeraltı dünyası kesinlikle ilgimi çekmişti.

"Neden böyle söylüyorsun?"

"Öncelikle çelik grevleri sırasında grev kırma oldu," dedi. "İşçileri döven bazı adamların çete bağlantıları vardı. Çoğu eski mahkûmlar, kartel üyeleriydi. Bilirsin, hani şu suçlu rehabilitasyon topluluklarından biri."

"Bu kartelin adını hatırlıyor musun?" Başını iki yana salladı.

"Alman Gücü olabilir mi sence?"

"Hatırlamıyorum." Biraz daha düşündü. "İşine yarayacaksa, ilgili kişilerin ismini bulabilirim."

"Mümkünse," dedim. "Bir de senin için bir sakıncası yoksa, o grev kırmayla ilgili ne bulabilirsen öğrenmek isterim."

Çok daha fazlası da vardı, ama ben yetmiş beş markın karşılığını bol bol almıştım. Artık mahrem ve ketum müşterim hakkında daha fazla şey bildiğim için kendimi tam anlamıyla sürücü koltuğunda hissediyordum. Inge'yi dinledikten sonra onu daha verimli kullanabileceğim aklıma geldi.

"Gelip benim için çalışmaya ne dersin? Asistanım olacak, kamu kayıtlarını karıştıracak ve ara sıra burada olacak birine ihtiyacım var. Bence bu iş sana uyar. Haftada, mesela altmış mark ödeyebilirim. Nakit olarak, böylece çalıştığını kimseye bildirmek zorunda kalmayız. İşler iyi giderse belki daha fazla veririm. Ne diyorsun?"

"Sen eminsen..." Omuz silkti. "Para kesinlikle işime yarar."

"Anlaştık o zaman." Bir an için düşündüm. "Muhtemelen gazetelerde ve hükümet dairelerinde hâlâ tanıdıkların vardır, değil mi?" Başını salladı. "DAF'ta, Alman İşçi Servisi'nde kimseyi tanıyor musun?"

Bir an düşündü, ceketinin düğmeleriyle oynadı. "Biri vardı," dedi düşünceli bir sesle. "Eski bir erkek arkadaş, bir SA adamı. Neden sordun?"

"Onu ara ve bu akşam seni yemeğe çıkarmasını iste."

"Ama onunla aylardır görüşmedim ve konuşmadım," dedi. "Üstelik geçen sefer yakamdan düşsün diye uğraşmak da yeteri kadar berbattı. Tam bir sülüktür." Mavi gözleri endişeyle bana baktı.

"Six'in damadı Paul Pfarr'ın haftada birkaç kez oraya gidecek kadar neyle ilgilendiğine dair bulabileleğin her türlü şeyi istiyorum. Bir de metresi varmış, onun hakkında da bir şeyler öğrenebilirsen iyi olur. Demek istediğim ne olursa, herhangi bir şey bile."

"O zaman çift külot giysem iyi olur," dedi. "Adamın öyle elleri var ki ebe olması gerektiğini düşünüyor." Adamın ona yanaştığını hayal edince, bir an için küçük bir kıskançlık duymama izin verdim. Belki zamanla ben de aynısını yapabilirdim.

"Beni bir gösteriye götürmesini isteyebilirim," dedi beni erotik dalgınlığımdan kurtararak. "Hatta belki onu sarhoş bile edebilirim."

"Bu iyi fikir," dedim. "Eğer o da işe yaramazsa piç kurusuna para teklif et."

11

Tegel Hapishanesi, Berlin'in kuzeybatısındaydı. Çevresinde küçük bir göl ve Borsig Lokomotif Şirketi'nin toplu konutları bulunuyordu. Arabayla Seidelstrasse'de giderken hapishanenin kırmızı tuğla duvarları, derisi dikenli bir dinozorun çamurlu sırtı gibi görüş alanıma girdi ve ağır ahşap kapı arkamdan kapanıp mavi gökyüzü ışık düğmesi kapatılmışçasına kaybolduğunda, Almanya'nın en zorlu hapishanelerinden birinin mahkûmlarına bir miktar sempati duymaya bile başladım.

Hayvan sürüsünü andıran gardiyanlar ana girişin etrafında dolaşıyordu. Bunlardan fenollü sabun kokan ve ortalama bir araba lastiği büyüklüğünde anahtarlık taşıyan buldog suratlı biri beni sararmış tuğla kaplı koridorlardan oluşan bir Girit labirentinden geçirip ortasında bir giyotinin durduğu, küçük parke taşı kaplı avluya çıkardı. Giyotin korkunç görünümlü bir nesneydi ve ne

zaman görsem omurgamdan aşağıya bir ürperti inerdi. Parti iktidara geldiğinden beri giyotin çok çalışmıştı ve şimdi bile, giriş kapısında ertesi sabah şafakta gerçekleştirileceği duyurulan idamlara hazırlık için test ediliyordu.

Gardiyan beni meşe bir kapıdan geçirip halı kaplı merdivenlerden yukarıya çıkardı ve bir koridora soktu. Koridorun sonunda cilalı bir kapının kenarında durup kapıyı çaldı. Bir iki saniye bekleyip beni içeriye aldı. Hapishane müdürü Dr. Konrad Spiedel beni karşılamak üzere masasının arkasından kalktı. Onunla tanışalı birkaç yıl olmuştu. O zamanlar Köln yakınlarındaki Brauweiler Hapishanesi'nin müdürüydü, ama tanışmamızın sebebini unutmamıştı.

"Bir mahkûmun hücre arkadaşı hakkında bilgi istiyordunuz," diye hatırladı, bana koltuğu işaret ederek. "Banka soygunuyla ilgili bir şeydi."

"İyi bir hafızanız var, Herr Doktor," dedim.

"Bunu hatırlamam sizi şaşırtmasın, ne de olsa o kadar da tesadüfi değil," dedi. "Aynı adam şimdi başka bir suç yüzünden burada mahkûm." Spiedel uzun boylu, geniş omuzlu, elli yaşlarında bir adamdı. Schiller kravatı takmış, zeytin yeşili bir Bavyera ceketi giymişti; yaka iliğinde savaş gazisi olduğunu gösteren siyah-beyaz ipek bir fiyonk ve çapraz kılıçlar vardı.

"İşin tuhafı, ben de aynı türde bir iş için buradayım," diye açıkladım. "Öğrendiğime göre kısa bir süre öncesine kadar burada Kurt Mutschmann adında bir mahkûm varmış. Bana onun hakkında bir şeyler anlatabileceğinizi umuyordum."

"Mutschmann, evet, onu hatırlıyorum. Buradayken beladan uzak durduğu ve mantıklı bir adam gibi göründüğü dışında ne söyleyebilirim ki?" Spiedel ayağa kalkıp dosya dolabına gitti, birkaç bölümü karıştırdı. "Evet, işte burada. Mutschmann, Kurt Hermann, otuz altı yaşında. Nisan 1934'te araba hırsızlığından tutuklanmış, iki yıla mahkûm olmuş. Adresi Cicerostrasse, 29 numara, Halensee olarak verilmiş."

"Serbest kalınca oraya mı gitmiş?"

"Ne yazık ki ben de en fazla sizin gibi tahminde bulunabilirim. Mutschmann'ın bir karısı vardı, ama kayıtlardan anlaşıldığına göre karısı onu yalnızca bir kez ziyaret etmiş. Dışarıda özlediği fazla bir şey var gibi görünmüyor."

"Başka ziyaretçisi var mıydı?"

Spiedel dosyaya baktı. "Sadece bir kişi, Eski Mahkûmlar Sendikası'ndan biri. Bunun bir refah örgütü olduğuna inanmamız bekleniyor, ama ben bu kuruluşun güvenilirliği konusunda şüpheliyim. Kasper Tillessen adında bir adam. Mutschmann'ı iki kez ziyaret etmiş."

"Mutschmann'ın hücre arkadaşı var mıydı?"

"Evet, 7888319, Bock, H. J. ile aynı hücreyi paylaşıyorlardı." Çekmeceden bir dosya daha çıkardı. "Hans Jürgen Bock, otuz sekiz yaşında. Mart 1930'da eski Çelik İşçileri Sendikası'ndaki bir adama saldırıp yaralamaktan mahkûm olmuş. Altı yıl hapis cezası almış."

"Yani onun bir grev kırıcı olduğunu mu söylüyorsunuz?"

"Evet, öyleymiş."

"O davanın ayrıntıları elinizde olabilir mi acaba?"

Spiedel başını iki yana salladı. "Ne yazık ki yok. Dava dosyası Alex'teki Suç Kayıtları'na gönderildi." Bir an durdu. "Hımm. Ama bu işinize yarayabilir. Bock salıverilirken kalmayı planladığı adres olarak 'Tillessen Pansiyonu, Chamissoplatz, 17 Numara, Kreuzberg' adresini vermiş. Ayrıca bu Kasper Tillessen, Eski Mahkûmlar Sendikası adına Bock'u da ziyaret etmiş." Belirsiz bir ifadeyle bana baktı. "Ne yazık ki hepsi bu kadar."

"Sanırım bu kadarı yeterli," dedim neşeyle. "Bana zaman ayırmanız büyük incelik."

Spiedel'in yüzünde büyük bir samimiyet ifadesi belirdi ve ciddiyetle, "Efendim, Gormann'ı adalete teslim eden adama yardım etmek benim için büyük bir zevk," dedi.

Bundan on yıl sonra bile hâlâ Gormann işi sayesinde pazarlık edebileceğimi düşündüm.

Bir adamın karısı iki yıllık hapis hayatı boyunca onu yalnızca bir kez ziyaret ediyorsa, özgür kalmasını kutlamak için de ona pasta yapacak değildi. Ama Mutschmann'ın serbest kaldıktan sonra sadece canına okumak için bile olsa onu ziyarete gitmiş olması mümkündü, bu yüzden kadını bir yoklamaya karar verdim. Aşikâr olanı her zaman elemek gerekirdi. Dedektifliğin temeli buydu.

Mutschmann da, karısı da artık Cicerostrasse'deki adreste oturmuyordu. Konuştuğum kadın Frau Mutschmann'ın yeniden evlendiğini ve Ohmstrasse'de Siemens konutlarında yaşadığını söyledi. Onu aramaya gelen başkaları olup olmadığını sordum, ama olmamıştı.

Siemens toplu konutlarına vardığımda saat yedi buçuk olmuştu. Sitede, Siemens Elektrik Şirketi çalışanlarının aileleri için barınma sağlayan, her biri aynı beyaz sıvalı tuğladan inşa edilmiş bin kadar ev vardı. Kesmeşeker karakterine sahip bir evde yaşamaktan daha sevimsiz bir şey düşünemiyordum, ama Üçüncü Reich döneminde ilerleme adına çalışanların evlerini tek tipleştirmekten çok daha kötü şeyler yapıldığını biliyordum.

Ön kapıda dikilirken burnuma pişmekte olan et kokusu geldi. Domuz eti olduğunu düşündüm ve birden ne kadar acıktığımı fark ettim ve ne kadar yorgun olduğumu. Evde olmak istiyordum ya da Inge'yle birlikte basit, beyin gerektirmeyen bir gösteri seyretmeyi. Bana kapıyı açan çakmaktaşı suratlı kumralla yüzleşmek dışında her yerde olabilirdim. Kadın çilli, pembe ellerini önlüğüne silip şüpheyle bana baktı.

"Frau Buverts?" dedim yeni soyadını kullanıp neredeyse o olmaması için dua ederek.

"Evet," dedi berrak bir sesle. "Siz kimsiniz? Gerçi sormama gerek yok. Her yerinden polis olduğun anlaşılıyor. İyisi mi hemen söyleyeyim de çek git. Onu on sekiz aydır görmedim. Ve eğer onu bulursan söyle, beni aramaya kalkmasın. Burada ancak Goering'in götüne giren bir Yahudi siki kadar isteniyor. Bu senin için de geçerli."

Bu mesleği bu kadar değerli hale getiren şey alışılagelmiş iyi mizahın tezâhürü ve toplumun genel nezaketiydi.

O gece 23.00 ve 23.30 arasında ön kapım gürültüyle çalındı. İçki içmemiştim, ama o kadar derin

uyuyordum ki içmiş gibi hissediyordum. Dengemi bulmakta zorlanarak salona yürüdüm. Walther Kolb'un etrafı tebeşirle çizilmiş cesedinin hatırası beni birden kendime getirince, dönüp silahımı aldım. Kapı bu kez daha yüksek sesle çalındı ve bir erkek sesi ona eşlik etti.

"Hey, Günther, benim Rienacker. Hadi, kapıyı aç, seninle konuşmak istiyorum."

"Son sohbetimiz yüzünden canım hâlâ acıyor."

"Aa, onun için hâlâ kırgın değilsin, değil mi?"

"Sorun yok. Ama boynum söz konusu olduğu sürece, kesinlikle *persona non grata*'sın. Özellikle gecenin bu saatinde."

"Hey, alınmaca darılmaca yok ama, Günther," dedi Rienacker. "Bak, bu önemli. Para söz konusu." Uzun bir sessizlik oldu, Rienacker tekrar konuştu. Bu kez bas sesinde bir kızgınlık tonu vardı. "Hadi Günther, kapıyı aç, olur mu? Ne demeye bu kadar korkuyorsun? Seni tutuklayacak olsaydım, şimdiye kadar kapıyı kırardım." Doğru söze ne hacet, diye düşündüm ve kapıyı açıp devasa cüssesiyle yüz yüze geldim. Soğukkanlılıkla elimdeki silaha baktı, şimdilik üstünlüğün bende olduğunu kabul etmiş gibi başını salladı.

"Beni görmeyi beklemiyordun herhalde," dedi kuru bir sesle.

"Öyle deme, senin olduğunu hemen anladım, Rienacker. Muştanın merdivenlere süründüğünü işittim."

Esasen tütün dumanından oluşan bir kahkaha attı. "Giyin, bir yolculuğa çıkıyoruz. O silahı da bıraksan iyi olur."

Tereddüt ettim. "Ne oldu?"

Rahatsızlığıma sırıtarak baktı. "Bana güvenmiyor musun?"

"Neden böyle söylüyorsun şimdi? Gestapo'dan gelen hoş bir adam gece yarısı kapımı çalıp büyük, parlak, siyah arabasıyla bir tur atmak isteyip istemediğimi soruyor. Haliyle dizlerimin bağı çözülüyor, çünkü bize Horcher's restoranında en iyi masayı ayırttığını biliyorum."

"Önemli biri seni görmek istiyor," diyerek esnedi. "Çok önemli biri."

"Beni Olimpiyatlarda bok atma takımına mı almışlar?" Rienacker'ın yüzünün rengi değişti, burun delikleri boşalmakta olan iki sıcak su şişesi gibi hızla kabarıp büzüldü. Sabırsızlanmaya başlamıştı.

"Tamam, tamam," dedim. "Galiba istesem de istemesem de gidiyorum. Giyineyim." Yatak odasına doğru yürüdüm. "Dikizlemece yok ama."

Arabası büyük siyah bir Mercedes'ti. Tek kelime etmeden içine bindim. Ön koltukta iki hilkat garibesi oturuyordu. Arkada, yerde elleri arkasında kelepçelenmiş, yarı baygın bir adam yatıyordu. Karanlıktı, ama iniltilerinden bayağı dayak yediğini anlayabiliyordum. Rienacker arkamdan bindi. Yerdeki adam arabanın hareketiyle kıpırdandı, doğrulmak için bir girişimde bulundu. Bunun üzerine kulağına Rienacker'ın çizmesini yedi.

"Ne yaptı? Fermuarını açık mı bıraktı?"

"Lanet Kozi," dedi Rienacker. Gedikli bir çocuk tacizcisini yakalamış gibi öfkeliydi. "Gece yarısı postacısı. Onu suçüstü yakaladık, bölgedeki posta

kutularına KPD için Bolşevik broşürler bırakıyordu."

Başımı iki yana salladım. "Bu işin her zamanki gibi tehlikeli olduğunu görüyorum."

Bana aldırmayıp şoföre seslendi: "Bu pisliği bırakıp Leipzigerstrasse'ye devam edeceğiz. Majestelerini bekletmemeliyiz."

"Onu nereye bırakacaksınız? Schöneberger Köprüsü'ne mi?"

Rienacker bir kahkaha attı. "Belki." Ceketinin cebinden bir içki matarası çıkarıp uzun bir yudum aldı. Önceki akşam da benim posta kutuma böyle bir broşür konmuştu. Büyük bir bölümü Prusya Başbakanı'yla alay etmeye ayrılmıştı. Olimpiyatlara kadar geçecek haftalarda Gestapo'nun Berlin'deki komünist yeraltı dünyasını ezmek için büyük bir çaba göstereceğini biliyordum. Binlerce Kozi tutuklanıp Oranienburg, Columbia Haus, Dachau ve Buchenwald gibi KZ kamplarına gönderiliyordu. İkiyle ikiyi toplayınca beni kime götürdükleri birden şaşkınlıkla kafama dank etti.

Araba Grolmanstrasse Polis Karakolu'nda durdu. Hilkat garibelerinden biri esiri ayaklarımızın altından sürükleyerek çekti. Fazla şansı olduğunu sanmıyordum. Landwehr'de gece yarısı yüzme dersleri alacak bir adam varsa o da buydu. Berlinstrasse ve Charlottenburger Chaussee üzerinden doğuya doğru devam ettik. Berlin'in doğubatı ekseni, yaklaşan Olimpiyatları kutlamak için bir sürü siyah, beyaz ve kırmızı bayrakla süslenmişti. Rienacker onlara haşin bir ifadeyle baktı.

"Lanet olası Olimpiyatlar," dedi. "Bir sürü para kaybı."

"Seninle aynı fikirde olmak zorundayım," dedim.

"Bilmek istediğim bütün bunların ne için olduğu. Biz neysek oyuz, o zaman neden öyle değilmişiz gibi davranıyoruz? Bütün bu numaralar beni gerçekten sinir ediyor. Biliyor musun, Münih ve Hamburg'dan fahişe bile getiriyorlar, çünkü Berlin'deki kadın eti pazarı Olağanüstü Hal yüzünden büyük darbe aldı. Zenci cazı da yeniden yasal. Bundan ne çıkarıyorsun Günther?"

"Bir şey söyleyip başka şey yapıyorlar. Bu hükümet hep böyle yapıyor."

Gözlerini kısıp bana baktı. "Senin yerinde olsam etrafta bu tür şeyler söylemezdim,"

Başımı iki yana salladım. "Benim ne dediğim önemli değil, Rienacker, bunu biliyorsun. Patronuna hizmet edebildiğim sürece... Ona faydalı olabileceğimi düşünüyorsa aynı bedende Karl Marx ve Musa olsam bile umurunda olmaz."

"O zaman işe yarasan iyi olur. Bu kadar önemli bir müşteriyi bir daha asla bulamazsın."

"Hepsi öyle diyor."

Brandenburger Tor'a az bir mesafe kala araba Hermann Goering Strasse'ye döndü. İngiliz Konsolosluğu'ndaki bütün ışıklar yanıyordu. Önde birkaç düzine limuzin park etmişti. Araba yavaşlayıp bitişikteki büyük binanın garaj yoluna dönerken, şoför camı indirip güvenliği sağlayan Fırtına Birliği üyesine bizi tanıttı. Büyük bir partinin sesi, bahçeden süzülüp bize kadar geliyordu.

Rienacker ve ben tenis kortu büyüklüğünde bir odada beklemeye başladık. Çok geçmeden Luftwaffe subayı üniforması giymiş uzun boylu, zayıf

bir adam Goering'in üzerini değiştirdiğini ve on dakika içinde bizimle görüşeceğini söyledi.

Burası kasvetli bir saraydı; mütehakkim ve heybetliydi, şehirde bulunmasıyla çelişen pastoral bir havası vardı. Rienacker ortaçağdan kalmış gibi görünen bir koltuğa oturup ben etrafa bakarken hiçbir şey söylemedi, ama beni yakından izlemeye devam etti.

"Ev gibi sıcacık," dedim. Hindenburg'un tam ölçekli bir versiyonunu kolayca içine alabilecek büyüklükteki, çeşitli av manzaralarını tasvir eden bir Gobelin duvar halısının önünde dikildim. Odanın tek ışığı Rönesans tarzı bir masada duran, gölgelikleri parşömenden yapılma iki gümüş şamdandan oluşan lambadan geliyordu; lamba fotoğraflardan oluşan küçük bir tapınağı aydınlatıyordu: Birinde Hitler kahverengi bir gömlek giymiş, bir SA adamının çapraz deri kayışını takmış, küçük bir izci çocuk gibi görünüyordu; ayrıca iki kadın fotoğrafı vardı. Bunlardan birinin Goering'in ölen karısı Karin, diğerinin yaşayan karısı Emmy'ye ait olduğunu tahmin ettim. Fotoğrafların yanında büyük deri ciltli bir defter duruyordu. Üstünde Goering'e ait olduğunu tahmin ettiğim bir arma vardı. Armada zırhlı bir el bir sopayı kavramıştı. Birden bunun Nasyonal Sosyalistler için gamalı haçtan çok daha uygun bir arma olabileceğini fark ettim.

Rienacker'ın yanına oturdum. Bana sigara uzattı. Bir saat, belki daha fazla bekledikten sonra kapının önünde sesler duyduk. Kapı açıldı, ikimiz birden ayağa fırladık. Luftwaffe üniformalı iki

adam Goering'in ardından odaya girdi. Şaşırarak Goering'in kollarında bir aslan yavrusu tuttuğunu fark ettim. Hayvanın başını öptü, kulaklarını çekip ipekli halının üstüne bıraktı.

"Gidip oyna Mucki, aferin küçük adam." Yavru mutlulukla hırladı, sıçrayarak pencereye doğru gitti. Ağır perdelerden birinin püskülüyle oynamaya başladı.

Goering tahminimden daha kısaydı, bu da onun çok daha iri görünmesine neden oluyordu. Kolsuz, yeşil deriden bir av ceketi, beyaz bir gömlek, beyaz antrenman pantolonu ve beyaz tenis ayakkabıları giymişti.

"Merhaba," dedi elimi sıkıp kocaman gülümseyerek. Hafif hayvani bir yanı vardı. Mavi gözleri sert ve zekice bakıyordu. Eline birkaç yüzük birden takmıştı. Birinde kocaman bir yakut vardı. "Geldiğiniz için teşekkür ederim. Beklemek durumunda kaldığınız için de özür dilerim. Devlet işleri, anlarsınız." Önemli olmadığını söyledim, ama gerçekte ne denirdi bilmiyordum. Yakından bakınca teninin pürüzsüz, neredeyse bebeksi yapısı beni şaşırttı. Pudralı olup olmadığını merak ettim. Oturduk. Birkaç dakika boyunca orada olduğum için neredeyse çocuksu bir sevinç içinde, çok mutluymuş gibi gözükmeye devam etti. Bir süre sonra kendini açıklamak zorunda kalmış hissetti.

"Hep gerçek bir özel dedektifle tanışmak istemişimdir," dedi. "Söyleyin bana, Dashiell Hammett'in dedektif hikâyelerini okudunuz mu hiç? Amerikalıdır, ama bence harika yazıyor."

"Okuduğumu söyleyemem, efendim."

"Hadi ama okumalısınız. Size *Kızıl Hasat*'ın Alman baskısını ödünç vereyim. Hoşunuza gidecektir. Peki, silah taşıyor musunuz, Herr Günther?"

"Bazen, efendim, ihtiyacım olacağını düşündüğüm zaman."

Goering'in gözleri heyecanlı bir okul çocuğununki gibi. "Şu anda taşıyor musunuz?"

Başımı iki yana salladım. "Rienacker silahın kediyi ürküteceğini düşündü."

"Çok yazık," dedi Goering. "Gerçek bir hafiyenin silahını görmek isterdim." Bir zamanlar devasa bir Medici papasına aitmiş gibi duran koltuğunda arkasına yaslanıp elini salladı.

"Peki, o halde işimize bakalım," dedi. Yardımcılarından biri bir dosya getirip efendisinin önüne koydu. Goering dosyayı açıp içindekileri birkaç saniye inceledi. Dosyanın benim hakkımda olduğunu tahmin ettim. Bugünlerde hakkımda o kadar çok dosya vardı ki tıbbi bir vaka incelemesi gibi hissetmeye başlamıştım.

"Burada eskiden polis memuru olduğunuz yazılı," dedi. "Çok etkileyici bir kaydınız var. Şimdiye kadar kommissar olurmuşsunuz. Neden ayrıldınız?" Cevabımı beklerken ceketinden küçük, vernikli bir ilaç kutusu çıkarıp tombul avucuna birkaç pembe hap döktü. Bir bardak suyla içti.

"Polis kantinini fazla sevmiyordum, efendim." Yüksek sesle güldü. "Size saygım sonsuz, Herr Başbakan, ama neden ayrıldığımı bildiğinize eminim, çünkü o zaman polisin başında siz vardınız. Sözde güvenilmez polis memurlarının işten atılmasına karşı çıkışımın bir sır olduğunu sanmıyo-

rum. O adamların çoğu benim arkadaşımdı. Çoğu emeklilik hakkını kaybetti. Birkaç arkadaşımın da kellesi gitti."

Goering yavaşça gülümsedi. Geniş alnı, soğuk gözleri, alçak, hırlayan sesi, avcı gülümsemesi ve tembel göbeğiyle bana kocaman, şişko, adam yiyen bir kaplanı hatırlatıyordu ve üzerimde yarattığı etkinin telepatik olarak farkındaymış gibi koltuğunda öne doğru eğildi, kilimin üstündeki aslan yavrusunu kucaklayıp kanepe genişliğindeki kucağına koydu. Yavru uykulu gözlerini kırpıştırdı, sahibi başını ve kulaklarını okşarken kıpırdamadı bile. Goering kendi yavrusuna hayranlık duyar gibi bakıyordu aslana.

"Görüyorsunuz," dedi. "İşte kimsenin gölgesinde olmayan bir adam. Aklından geçeni söylemekten korkmuyor. Bağımsızlığın en büyük özelliği de bu değil mi? Bu adamın bana hizmet etmesi için hiçbir neden yok. Başka birinin sessiz kalacağı yerde bana bunu hatırlatabilecek cesarate sahip. Böyle bir adama güvenebilirim."

Masadaki dosyayı işaret ederek, "Bahse girerim onu Diels hazırlamıştır," dedim.

"Böylece bahsi de kazanmış olurdun. Gestapo şefi olarak pozisyonunu, o küçük tavuk çiftçisi pisliğe kaptırınca bu dosyayı, senin dosyanı, pek çoğununkiyle beraber miras olarak aldım. Benim için yaptığı son büyük hizmetti."

"Ona ne olduğunu sormamın bir sakıncası var mı?"

"Kesinlikle yok. Hâlâ bana çalışıyor, ama daha basit bir görevde, Cologne'daki Hermann Goering Fabrikası'nda nakliye yöneticisi." Goering kendi

adını en ufak bir tereddüt ya da mahcubiyet duymadan söylemişti; bir fabrikanın onun adını taşımasının dünyanın en doğal şeyi olduğunu düşünüyor olmalıydı.

"Görüyorsun ya," dedi gururla. "Bana hizmet eden insanlara bakarım. Öyle değil mi, Rienacker?"

İri adamın cevabı Bask topu hızıyla geldi. "Evet, efendim, Herr Başbakan, kesinlikle bakarsınız." Tam not, diye düşündüm. O sırada elinde büyük bir tepsiyle Başbakan için kahve, Benedict usulü yumurta ve sek Alman beyaz şarabı taşıyan hizmetçi odaya girdi. Goering bütün gün tek lokma yememiş gibi tıkınmaya başladı.

"Artık Gestapo'nun başı olmayabilirim, ama güvenlik polisinde hâlâ Rienacker gibi Himmler yerine bana sadık adamlarım var."

"Hem de çok sayıda," dedi Rienacker sadık bir şekilde.

"Bana Gestapo'nun neler yaptığı hakkında bilgi veren adamlar." Geniş ağzını peçeteyle zarifçe sildi. "Peki, o zaman," dedi. "Rienacker bana bu öğleden sonra Derfflingerstrasse'deki evime çıkageldiğini söyledi. Orası Rienacker'in sana daha önce de söylemiş olabileceği gibi bazı konularda benim gizli temsilcim olan bir adama tahsis edildi. Adını bildiğinden eminim, Gerhard Von Greis ve kendisi bir haftayı aşkın süredir kayıp. Rienacker senin birisinin ona çalıntı tablo satmaya çalışmış olabileceğini düşündüğünü söyledi. Tam olarak, Ruben'in nü tablosu. Temsilcimin görüşmeye değer olduğu fikrine neden kapıldın ya da onun izini o adrese kadar nasıl sürdüğün hakkın-

da en ufak fikrim yok. Ama beni etkiledin, Herr Günther."

"Çok teşekkür ederim, Herr Başbakan." Kim bilir, diye düşündüm; biraz pratikle Rienacker gibi konuşabilirdim.

"Polis memuru olarak sicilin zaten kendini belli ediyor. Özel dedektif olarak da daha kötü olmadığına eminim." Yemeyi bitirdi. Bir bardak beyaz şarabı mideye indirip muazzam büyüklükte bir puro yaktı. İki yardımcısı ve Rienacker'in aksine hiçbir yorgunluk belirtisi göstermiyordu. Minik pembe hapların ne olduğunu merak etmeye başlamıştım. Ağzından tatlı bir çörek büyüklüğünde bir halka çıkardı. "Günther, senin müşterin olmak istiyorum. Gerhard Von Greis'i, tercihen Sipo bulmadan önce bulmanı istiyorum. Bir suça filan bulaşmadı, bunu anlamalısın. Sadece Himmler'in eline geçmesini istemediğim bazı gizli bilgileri koruyor."

"Ne tür gizli bilgiler, Herr Başbakan?"

"Korkarım bunu sana söyleyemem."

"Bakın, efendim," dedim. "Eğer bir sandalda kürekleri çekeceksem, sızıntı olup olmadığını bilmeliyim. Benimle normal polis arasındaki fark budur. Polis nedenini soramaz. Bağımsızlığın ayrıcalığı budur."

Goering başını salladı. "Doğrudanlığına hayranım," dedi. "Bir şeyi yapacağımı söylemem, sadece yaparım ve iyi yaparım. Galiba sana sırrımı açmadığım takdirde seni tutmanın bir anlamı olmayacak. Ama şunu anlamalısın ki bu sana büyük bir yükümlülük getiriyor, Herr Günther. Güvenime ihanet etmenin bedeli ağırdır."

Bundan hiç kuşkum yoktu. Bugünlerde o kadar az uyuyordum ki Goering hakkında bildiklerimi düşünürken, uykularımın biraz daha kaçması bir fark yaratmayacaktı. Geri çekilemezdim. Üstelik iyi para söz konusuydu ve mümkün olduğunca parayı geri çevirmemeye çalışırdım. Küçük pembe haplardan iki tane daha aldı. O hapları benim sigara içtiğim kadar sık alıyordu herhalde.

"Efendim, Rienacker de söyleyecektir, bu öğleden sonra sizin dairenizde karşılaştığımızda bana çalıştığım adamın adını sordu, Rubens'in sahibini. Ona söylemedim. Beni dövmekle tehdit etti. Yine de söylemedim."

Rienacker öne doğru eğildi. "Bu doğru, Herr Başbakan."

Satış konuşmama devam ettim. "Müşterilerimin hepsi aynı muameleyi görür. Gizlilik ve ketumluk. Başka türlü olsaydı, bu işte bu kadar süre tutunamazdım."

Goering başını salladı. "Bu yeterince açık oldu. Öyleyse ben de sana aynı şekilde açık olacağım. Reich bürokrasisindeki pek çok pozisyon benim himayeme geçti. Sonuç olarak sık sık eski bir meslektaşım, iş bağlantım olan birisi iyilik istemek için bana geliyor. Bunun için insanları suçlamıyorum. Elimden gelirse onlara yardım ediyorum. Tabii ki karşılığında ben de onlardan bir iyilik istiyorum. Sonuçta dünyanın işleyişi böyle. Aynı zamanda büyük bir istihbarat deposu oluşturdum. İşlerin yapılmasını sağlamak üzere kullandığım bir bilgi birikimi de denebilir. Benim bildiklerimi bilince, insanları benim görüş açımı benimsemeye ikna etmek kolay oluyor. Vatanın

iyiliği için büyük resmi görmek zorundayım. Şu anda bile Führer ve benim Almanya'nın gerektiği gibi büyümesini, dolayısıyla bu harika ülkemizin dünyadaki haklı yerini alabilmesini sağlamak uğruna belirlediğimiz öncelikleri kabul etmeyen nüfuzlu ve güç sahibi insanlar var." Durakladı. "Belki benim ayağa fırlayıp Führer selamı vermemi ve *Horst Wessel*'den birkaç dize söylememi bekliyordu; ama ben öyle durup sabırla başımı salladım, konuya gelmesi için bekledim.

"Von Greis benim zaafım olduğu kadar irademin gerçekleşmesi için de bir araçtı," dedi yumuşak bir sesle. "Benim hem satın alma temsilcim, hem de adıma para toplayan kişiydi."

"Yani üst sınıftan para sızdırma sanatkârıydı."

Goering aynı anda hem gülümseyip hem yüzünü buruşturdu. "Herr Günther, bu kadar dürüst ve tarafsız olmanız size puan kazandırıyor, ama şansınızı da fazla zorlamayın, lütfen. Ben de dürüst bir adamım, ama bundan üstünlük elde etmeye çalışmıyorum. Şunu anlayın: Devlete hizmet söz konusu olduğunda, gerisi teferruattır. Bazen insanın sert olması gerekir. Galiba Goethe'ydi, şöyle demiş, insan ya fetheder ve yönetir ya da hizmet eder ve kaybeder, acı çeker veya zafer kazanır, ya örs olur ya da çekiç. Anlıyor musunuz?"

"Evet, efendim. Bakın, Von Greis'in kimlerle iş yaptığını öğrenirsem işime yarayabilir."

Goering başını iki yana salladı. "Bunu size söyleyemem. Gizlilik ve ketumluk konusunda ahkâm kesme sırası bende. Bu konuda karanlıkta kalmak zorundasınız."

"Pekâlâ efendim, elimden geleni yaparım. Beyefendinin fotoğrafı var mı sizde?"

Çekmeceye uzanıp küçük bir fotoğraf çıkardı ve bana uzattı. "Beş yıl önce çekilmiş bir fotoğraf," dedi. "O zamandan beri fazla değişmedi."

Resimdeki adama baktım. Pek çok Alman gibi onun sarı saçları da acımasızca kafatasına kadar kısa kesilmişti, tek fark alnındaki küçük bir lüleydi. Eski bir sigara paketi gibi buruşuk yüzünde parafin sürülmüş bir bıyık göze çarpıyordu. *Jugend*'in eski bir sayısının sayfalarında yer alabilecek bir Alman asilzadesi klişesini andırıyordu.

"Ayrıca bir dövmesi var," diye ekledi Goering. "Sağ kolunda. İmparatorluk kartalı."

"Tam bir vatansever," dedim. Fotoğrafı cebime koyup bir sigara istedim. Goering'in yardımcılarından biri bana büyük gümüş kutudan bir sigara uzatıp kendi çakmağıyla yaktı. "Sanırım polis, kayboluşunun homoseksüelliğiyle ilgili olabileceği varsayımı üzerinde duruyor." Neumann'ın bana verdiği Alman Gücü kartelinin isimsiz bir aristokratı öldürmesiyle ilgili bilgiye dair bir şey söylemedim. Hikâyenin doğruluğunu kontrol edene kadar koz olabilecek bir kâğıdı ortaya atmanın bir anlamı yoktu.

"Bu da bir olasılık." Goering bunu kabul ederken biraz rahatsız görünüyordu. "Doğru, homoseksüelliği onu bazı tehlikeli yerlere götürdü ve bir keresinde polisin dikkatini de çekti. Ama suçlamanın düşmesini sağladım. Hayırlı olabilecek bu tecrübe, ne yazık ki Gerhard'ın cesaretini kırmadı. Hatta önemli bir bürokratla bile ilişki kurdu. Aptallık ederek, bunun Gerhard'ı daha ketum

olmaya zorlayacağı umuduyla bu ilişkinin devam etmesine izin verdim."

Bu bilgiye epey bir şüpheyle yaklaştım. Goering'in bu ilişkinin devam etmesine, daha önemsiz bir politik rakip olan Funk'ı yan cebine atabileceği umuduyla izin verdiğini düşündüm. Tabii çoktan yapmadıysa.

"Von Greis'in başka erkek arkadaşı var mıydı?"

Goering omuz silkip Rienacker'a baktı. O da biraz kıpırdanıp cevap verdi: "Bildiğimiz kadarıyla özel biri yoktu. Ama bunu kesin olarak bilmek zor. Ateşli çocukların çoğu Olağanüstü Hal yüzünden yeraltına girdi. Ve Eldorado gibi eşcinsel kulüplerinin çoğu kapandı. Yine de Herr Von Greis çok sayıda bağlantısını sürdürmeyi başardı."

"Bir olasılık var," dedim. "Bir gece seks için şehrin gözlerden uzak bir köşesine gittiğinde beyefendi yerel Kripo tarafından alındı, dövüldü ve bir KZ'ye atıldı. Ondan birkaç hafta haber alamayabilirsiniz." Durumun ironisinin farkındaydım; pek çok ortadan kaybolmanın bizzat mimarı olan bir adamın hizmetkârının ortadan kayboluşu hakkında konuşuyordum. Kendisinin de bunun farkında olup olmadığını merak ettim. "Açıkçası efendim, bugünlerde Berlin'de bir iki hafta, ortadan kaybolmak için uzun bir süre değil."

"O türlü bir araştırma zaten yapıldı," dedi Goering. "Ama dile getirmekte haklısınız. Bunun dışında gerisi size kalmış. Rienacker'ın hakkınızda yaptığı araştırmaya göre kayıp kişiler sizin uzmanlık alanınız. Buradaki yardımcım size para ve ihtiyacınız olan her şeyi sağlayacak. Başka bir şey var mı?"

Bir an düşündüm. "Bir telefon dinlemek istiyorum."

Eski Havacılık Bakanlığı binasındaki, telefon dinlemelerle ilgilenen Bilimsel Araştırma Direktörlüğü Forschungsamt'ın Goering'in emri altında olduğunu ve Himmler'in bile birisini dinlemek için Goering'den izin alması gerektiğini biliyordum. Goering'in, Diels'in eski efendisine bıraktığı "istihbarat deposu"na bu sayede bilgi eklemeye devam ettiğine dair ciddi kuşkularım vardı.

Goering gülümsedi. "Doğru bilgilendirilmişsiniz. İstediğiniz gibi olsun." Dönüp yardımcısına konuştu. "Her şeyi hallet. Bu işe öncelik verin. Herr Günther'in günlük kayıt almasını sağla ve kopyanın ulaştığından emin ol."

"Evet, efendim," dedi adam. Bir kâğıda birkaç numara yazıp adama verdim. Goering ayağa kalktı.

"Bu sizin en önemli davanız," dedi, elini hafifçe omzuma koyarak. Beni kapıya kadar geçirdi. Rienacker az geriden takip ediyordu. "Eğer başarılı olursanız cömertliğimi eksik bulmayacaksınız."

Ya başarılı olamazsam? Şimdilik bu olasılığı unutmayı tercih ettim.

12

Eve ulaşıncaya kadar hava neredeyse aydınlanmıştı. "Boyayla örtme" ekibi sokaklarda sıkı bir çalışma sürdürüyordu, şehir yeni bir güne uyanmadan önce KPD'nin gece yazdığı, "Kızıl Cephe Kazanacak" ve "Thälman ve Torgler Çok Yaşa" gibi sloganları siliyorlardı.

Uykuya daldıktan bir iki saat sonra, siren ve ıslık sesleri beni hafif ve sessiz uykumdan uyandırdı. Bir hava saldırısı tatbikatı yapılıyordu.

Başımı yastığın altına gömüp kapımı yumruklayan bölge sorumlusuna aldırmamaya çalıştım, fakat daha sonra yokluğumu açıklamak zorunda kalacağımı ve eğer mantıklı bir bahane ortaya koyamazsam ceza alacağımı biliyordum.

Yarım saat sonra ıslıklar susup alarm ortalığın temiz olduğunu bildirdiğinde, tekrar uyumaya çalışmanın bir anlamı da kalmamıştı. Bunun üzerine Bolle sütçüsünden fazladan bir litre süt alıp kendime muazzam büyüklükte bir omlet yaptım.

Inge saat dokuzu birkaç dakika geçe ofise geldi. Fazla merasime gerek duymadan masamın diğer ucuna oturup bazı vaka notlarını tamamlamamı seyretti.

"Arkadaşını gördün mü?" diye sordum işim biter bitmez.

"Tiyatroya gittik."

"Öyle mi? Ne seyrettiniz?" Her şeyi bilmek istiyordum, herifin Paul Pfarr hakkında bildikleriyle ilgisi olmayan diğer bütün ayrıntılar da buna dahildi.

"*Base Wallah*'ı. Pek iyi değildi, ama Otto'nun hoşuna gitmiş gibi gözüküyordu. Biletleri almak için ısrar etti, böylece kasadan para kullanmak zorunda kalmadım."

"Sonra ne yaptınız?"

"Baarz's birahanesine gittik. Tam anlamıyla nefret ettim. Gerçek bir Nazi mekânı. *Horst Wessel* şarkısı ve *Deutschland Über Alles* çaldığında herkes kalkıp radyoyu selamlıyordu. Ben de yapmak zorunda kaldım, ama selam vermekten nefret ediyorum. Taksi durduruyormuşum gibi geliyor. Otto fazla içip çok gevezeleşti. Aslında ben de çok içtim, açıkçası bu sabah kendimi biraz kötü hissediyorum." Bir sigara yaktı. "Neyse Otto, Pfarr'ı biraz tanıyordu. Pfarr'ın DAF'ta lastik çizmedeki bir sıçan kadar popüler olduğunu söyledi. Neden öyle olduğunu tahmin etmek hiç zor değil. Pfarr, İşçi Sendikası'ndaki yolsuzluk ve dolandırıcılığı araştırıyormuş. Bu soruşturmaların bir sonucu olarak Nakliye İşçileri Sendikası'nın iki sorumlusu kovulup KZ'ye gönderilmiş; büyük baskı fabrikası Ullstein'in Koch Strasse mağaza-komitesi-

nin başkanı para çalmaktan suçlu bulunup idam edilmiş; Metal İşçileri Sendikası'nın veznedarı Rolf Togotzes Dachau'ya gönderilmiş; daha böyle bir sürü vaka var. Düşmanları olan bir adam varsa o da Paul Pfarr'mış. Görünüşe göre Pfarr'ın öldüğü duyulunca departmandaki herkesin yüzü gülmüş."

"Ölümü sırasında ne araştırdığı belli mi?"

"Hayır. Belli ki her şeyi kendine saklıyormuş. Muhbirlerle çalışıp resmi suçlama yapana kadar kanıt toplamayı tercih ediyormuş."

"Birlikte çalıştığı insanlar var mıymış?"

"Sadece bir stenograf, Marlene Sahm adında bir kız. Arkadaşım Otto, arkadaşım diyebilirsek eğer, ondan fena hoşlanmış ve birkaç kez dışarı çıkma teklif etmiş. Ama oradan pek bir şey çıkmamış. Sanırım Otto'nun hayatının hikâyesi bu. Ama kızın adresini hatırladı." Inge çantasını açıp küçük not defterine baktı. "Nollendorfstrasse, 23 Numara. Büyük olasılıkla Pfarr'ın neyin peşinde olduğunu biliyordur."

"Şu arkadaşın kadınlara biraz düşkün galiba."

Inge güldü. "Pfarr için de öyle dedi. Pfarr'ın karısını aldattığına ve bir metresi olduğuna emindi. Onu aynı gece kulübünde birkaç kez bir kadınla görmüş. Pfarr'ın yakalanınca utanmış göründüğünü söyledi. Otto kadının biraz gösterişli olsa da çok güzel olduğunu söyledi. Adı Vera ya da Eva ya da öyle bir şeymiş."

"Polise bunu anlatmış mı?"

"Hayır. Hiç sormadıklarını söyledi. Genel olarak gerekmedikçe Gestapo'yla görüşmemeyi tercih ediyor."

"Yani onu hiç sorgulamamışlar mı?"

"Görünüşe göre hayır."

Başımı iki yana salladım. "Acaba ne çeviriyorlar?" Bir an düşündükten sonra ekledim: "Bu arada bunu yaptığın için teşekkür ederim. Umarım senin için çok büyük bir sıkıntı olmamıştır."

Başını iki yana salladı. "Ya sen? Yorgun görünüyorsun?"

"Geç saatlere kadar çalıştım. Pek iyi de uyuyamadım. Sonra bu sabah lanet olası bir hava saldırısı tatbikatı oldu." Başıma masaj yaparak biraz canlanmaya çalıştım. Ona Goering'i anlatmadım. Gerekenden fazlasını bilmesine gerek yoktu. Böylesi onun için daha güvenliydi.

Bu sabah yakası dalgalı, manşetleri kolalı ve beyaz dantelli, koyu yeşil, pamuklu bir elbise giymişti. Kısa bir an için eteklerini kaldırıp kalçalarının kıvrımıyla ve cinselliğinin derinliğiyle tanışma fantezisi kurdum.

"Şu kız, Pfarr'ın metresi. Onu bulmaya çalışacak mıyız?"

Başımı iki yana salladım. "Polisler muhtemelen bunu duyar. Sonra işler garipleşebilir. Onu kendi başlarına bulmaya oldukça hevesliler ve ben de içinde zaten parmak olan bir burnu karıştırmak istemem." Telefonu açıp Six'in ev telefonuna bağlanmak istedim. Cevap veren uşak Farraj'dı.

"Herr Six ya da Herr Haupthändler evde mi? Ben Bernhard Günther."

"Üzgünüm efendim, ama bu sabah ikisi de bir toplantıya gitti. Sonra da sanırım Olimpiyat Oyunları'nın açılışına katılacaklar. İkisinden birine mesaj bırakmak ister misiniz?"

"Evet, lütfen," dedim. "İkisine de yaklaştığımı söyleyin."

"Hepsi bu mu efendim?"

"Evet, ne demek istediğimi anlayacaklardır. Ve mutlaka ikisine de söyle Farraj, olur mu?"

"Evet, efendim."

Telefonu kapattım. "Tamam," dedim. "Başlama zamanı geldi."

U-Bahn'dan Zoo İstasyonu'na gitmek on fenikti. İstasyon, Olimpiyatlarda güzel görünmesi için yeniden boyanmıştı. İstasyona bakan evlerin duvarları bile yeni bir beyaz örtü ile kaplanmıştı. Ama şehrin çok yukarısında, Hindenburg zeplininin gürültülüyle bir ileri bir geri giderek Olimpiyat bayrağını sallandırdığı gökyüzünde haşin, koyu gri bulutlar toplanmıştı. Biz istasyondan ayrılırken Inge yukarıya bakıp, "Yağmur yağarsa hak ettiklerini bulurlar," dedi. "Hatta keşke iki hafta boyunca durmadan yağsa."

"Kontrol edemeyecekleri tek şey bu," dedim. Kurfürstenstrasse'nin üst kısmına yaklaştık. "O zaman, Herr Haupthändler patronuyla birlikte uzaktayken adamın odalarına bir göz atmayı teklif ediyorum. Beni Aschinger'in restoranında bekle." Inge itiraza kalkıştı, ama ben konuşmaya devam ettim: "Soygun ciddi bir suçtur ve işler sertleşirse senin ortalarda olmanı istemem. Anlaşıldı mı?"

Kaşlarını çattı, sonra başını salladı. "Kaba herif," diye homurdandı ben yürüyüp giderken.

120 Numara beş katlı, pahalı görünümlü bir binaydı. Hani şu ağır, siyah kapısı dikkatle cila-

lanan binalardan. Hatta cilası o kadar parlaktı ki zenci bir caz orkestrasının soyunma odasında ayna olarak kullanılabilirdi. Kocaman bir üzengi biçimindeki pirinç tokmakla kapıyı çalıp ufak tefek apartman görevlisi çağırdım. Ancak bir tembelhayvan kadar tetikte görünüyordu. Gestapo izin belgesini çapaklı gözlerinin önünden geçirdim. Aynı zamanda sertçe "Gestapo" deyip hızla içeri girdim. Apartman görevlisinin her zerresinden korku fışkırıyordu.

"Hangisi Herr Haupthändler'ın dairesi?"

Tutuklanıp bir KZ'ye gönderilmeyeceğini anlayan apartman görevlisi hafifçe rahatladı. "İkinci kat, beş numara. Ama şu anda evde değil."

Parmaklarımı ona doğru şaklattım. "Anahtar, ver çabuk." Hevesle, hiç tereddüt etmeyen ellerle küçük bir grup anahtar çıkardı, birini halkadan ayırdı. Anahtarı titreyen parmaklarının arasından kaptım.

"Herr Haupthändler dönecek olursa telefonu bir kez çaldır, sonra ahizeyi kapat. Anlaşıldı mı?"

"Evet, efendim," dedi işitilebilir bir şekilde yutkunarak.

Haupthändler'ın iki katlı dairesi, kemerli girişleri ve parlak ahşap zemini kaplayan kalın şark kilimleriyle hatırı sayılır genişlikte, etkileyici suit odalardan oluşuyordu. Her şey düzgün ve cilalıydı, hatta o kadar ki evde birinin yaşadığına bin şahit isterdi. Yatak odasında iki büyük ikiz yatak, bir tuvalet masası ve puf vardı. Eve şeftali, yeşim ve mantar rengi hâkimdi, ama ilki ağırlıktaydı. Hiç sevmedim. İki yatağın her birinde açık bir bavul, yerde C&A, Grunfeld's, Gerson's

ve Tietz mağazalarına ait boş torbalar duruyordu. Bavulları araştırdım. İlk baktığım bir kadına aitti ve içindeki şeyin yeni ya da en azından öyle görünmesi yüzünden oldukça şaşırmıştım. Bazı giysilerin etiketleri bile hâlâ üzerindeydi. Ayakkabıların topuklarından da giyilmemiş oldukları anlaşılıyordu. Diğerinin aksine, Haupthändler'a ait olduğunu tahmin ettiğim bavulda ise birkaç kişisel bakım malzemesi dışında yeni bir şey yoktu. Elmas kolye yoktu. Ama tuvalet masasının üstünde, cüzdan büyüklüğündeki klasörde pazartesi akşamı Croydon, Londra'ya giden iki Deutsche Lufthansa uçak bileti vardı. Gidiş dönüş biletleri Herr ve Frau Teichmüller'e aitti.

Haupthändler'ın dairesinden çıkmadan önce Adlon Hotel'i aradım. Hermine cevap verince Prenses Mushmi hikâyesiyle bana yardım ettiği için teşekkür ettim. Goering'in Forschungsamt'taki adamlarının telefonu henüz dinlemeye başlayıp başlamadıklarını anlayamadım; işitilebilir bir klik sesi ya da Hermine'in sesinin yankısı yoktu. Ama Haupthändler'ın telefonuna gerçekten böcek yerleştirdilerse, Hermine'le konuşmamın kayıtlarının ertesi gün elime geçeceğini biliyordum. Başbakan'ın işbirliğinin gerçek ölçüsünü test etmenin de iyi bir yoluydu bu.

Haupthändler'ın evinden çıkıp zemin kata indim. Apartman görevlisi ofisinden çıkıp anahtarı geri aldı.

"Buraya geldiğimi kimseye söylemeyeceksin. Yoksa durum senin için çok kötü olur. Anlaşıldı mı?" Sessizce başını salladı. Dikkat çekmemeye çalışsamda yaratacağı etki uğruna Gestapo'nun

asla yapmadığı, ama yapmasını dilediğim gibi şık bir şekilde selam verdim.

"Heil Hitler," dedim.

"Heil Hitler," diye tekrarladı apartman görevlisi. Selamıma karşılık verirken anahtarları yere düşürdü.

"Bunu çözmek için pazartesi akşamına kadar zamanımız var," dedim Inge'nin masasına oturarak. Biletleri ve iki bavulu anlattım. "Tuhaf olan şey kadının bavulunun tamamen yeni eşyalarla dolu olmasıydı."

"Senin Herr Haupthändler bir kıza nasıl bakacağını iyi biliyormuş."

"*Her şey* yeniydi. Çorap lastiği, el çantası, ayakkabılar. O bavulda daha önce kullanılmış tek bir şey bile yoktu. Sence bu ne anlama geliyor?"

Inge omuz silkti. Onu yanımda götürmediğim için hâlâ kırgındı. "Belki yeni bir iş aldı. Kapı kapı dolaşıp kadın eşyası satıyordur."

Kaşlarımı kaldırdım.

"Peki, o zaman," dedi. "Belki Londra'ya götürdüğü bu kadının güzel giysileri yoktur."

"Ya da belki de hiç giysisi yoktur," dedim. "Belki garip bir kadındır, ne diyorsun?"

"Bernie, benimle eve gel de sana elbisesi olmayan bir kadın göstereyim."

Bir saniye için bu fikirle kendimi eğlendirdim. Ama sonra devam ettim. "Hayır, Haupthändler'ın gizemli, yeni kız arkadaşının bu geziye baştan aşağı tamamen yeni bir gardıropla çıktığına inanıyorum. Geçmişi olmayan bir kadın gibi."

"Ya da," dedi Inge. "Yeni bir başlangıç yapan bir kadın gibi." Konuşurken bile teorisi kafasında şekillenmeye devam ediyordu. Büyük bir inançla ekledi. "Önceki varoluşuyla bağını kesmek zorunda kalan bir kadın. Zaman olmadığı için eve gidip eşyalarını alamayacak bir kadın. Hayır, bu doğru olamaz. Ne de olsa pazartesi gecesine kadar zamanı var. Öyleyse belki de eve gitmeye korkuyordur, belki onu orada bekleyen biri vardır." Başımı onaylarcasına salladım, bu mantığı geliştirmek üzereydim, ama baktım ki o benden önce devam ediyor. "Belki de," dedi, "bu kadın Pfarr'ın metresi, hani şu polisin aradığı... Vera ya da Eva, hangisi olduğunu unuttum."

"Haupthändler bu işte onunla birlikte mi? Evet," dedim düşüncelerimde kaybolarak. "Bu, duruma uygun. Belki Pfarr karısının hamile olduğunu öğrenince metresine yol vermiştir. Babalık olasılığının bazı adamların aklını başına getirdiği bilinir. Ancak Frau Pfarr'la ilgili hayalleri olan Haupthändler için işler yolunda gitmemiş olmalı. Belki Haupthändler ve Eva bir araya gelip mağdur âşıkları oynamaya karar vermiştir. Ardından tabiri caizse işin içine para da girmiştir. Pfarr'ın, Eva'ya karısının mücevherlerini anlatmış olması da kuvvetle muhtemel." Ayağa kalkıp içkimi bitirdim.

"O halde Haupthändler Eva'yı bir yerlerde saklıyor olabilir."

"Bu durumda elimizde üç belki var. Bu benim öğle yemeğinde kaldırabileceğimden fazla. Biraz daha olursa kusacağım." Saatime baktım. "Hadi gel, yolda biraz daha düşünürüz."

"Nereye giderken yolda?"

"Kreuzberg."

Manikürlü parmağını bana uzattı. "Ve bu kez sen bütün eğlenceyi yaşarken ben güvenli bir yerlere saklanmayacağım. Anlaşıldı mı?"

Sırıtıp omuz silktim. "Anlaşıldı."

✻

Haç Tepesi de denen Kreuzberg, şehrin güneyinde Viktoria Park'ta, Tempelhof Havaalanı'nın yakınında uzanıyordu. Berlinli sanatçılar resimlerini satmak için orada toplanırlardı. Parktan yalnızca bir blok ötedeki Chamissoplatz yüksek, gri, kale biçiminde binalarla çevrili bir meydandı. Tillessen Pansiyonu, 17 Numara'nın köşesini işgal ediyordu, ama Parti posterleri ve KPD grafitileriyle kaplanmış kapalı kepenkleriyle Bismarck ilk kez bıyık bıraktığından beri konuk kabul ediyor gibi görünmüyordu. Ön kapıya gittim, kilitli olduğunu gördüm. Eğilip mektup kutusundan baktım, ama kimse görünmüyordu.

Bitişikteki "Alman" Muhasebeci Heinrich Billinger'in ofisinde, bir kömürcü fırın tepsisine benzer bir şeyin üstüne kahverengi kömür briketleri dolduruyordu. Ona pansiyonun ne zaman kapandığını hatırlayıp hatırlamadığını sordum. İsli alnını silip hatırlamaya çalışırken yere tükürdü.

"Orası hiçbir zaman normal diyebileceğiniz bir pansiyon olmadı," dedi sonunda. Inge'ye tereddütle baktı, sözcüklerini dikkatle seçip ekledi: "Daha çok bir randevu evi gibiydi. Ama anlayacağınız, tam bir genelev gibi de değil. Bir fahişenin

müşterisini götürdüğünü gördüğünüz türde bir yer. Daha birkaç hafta önce oradan çıkan adamlar gördüğümü hatırlıyorum. Sahibi de hiçbir zaman düzenli kömür almazdı. Şuradan bir tepsi, buradan bir tepsi. Ama ne zaman kapandığını sorarsanız bilemem. Yani eğer gerçekten kapalıysa. Görünüşüne aldanmayın. Bana hep bu durumdaymış gibi geliyor."

Inge'yi iki yanında garajların ve depoların uzandığı küçük parke taşlı arka sokağa götürdüm. Uyuz sokak kedileri hallerinden memnun, tuğla duvarların üstünde oturuyorlardı; bir kapı eşiğine atılmış şiltenin demirden bağırsakları yere dökülüyordu; birisi onu yakmaya çalışmıştı. Illmann'ın bana gösterdiği kararmış yatak iskeletinin adli tıp fotoğrafları aklıma geldi. Pansiyona ait olduğunu düşündüğüm garajın yanında durduk ve kirli camdan içeri baktım, fakat herhangi bir şey görmek mümkün değildi.

"Bir dakika içinde geri geleceğim," deyip garajın yanındaki borulardan oluklu demir kaplama çatıya çıktım.

"Gelmeye çalış," dedi.

Berbat durumdaki, paslanmış çatıda ellerimin ve dizlerimin üstünde dikkatle ilerlemeye başladım. Ayağa kalkıp, bütün ağırlığımı tek bir noktaya yoğunlaştırmaya cesaret edemiyordum. Çatının arka tarafına varınca pansiyona giden küçük avluya baktım. Odalardaki pencerelerin çoğu kirli tül perdelerle örtülüydü ve hiçbirinde hayat belirtisi yoktu. Aşağıya inecek bir yol aradım, ama buraya su borusu döşenmemişti. Ayrıca bitişikteki mülk, Alman muhasebecinin duvarı işe yaramayacak

kadar alçaktı. Neyse ki, pansiyonun arka tarafının başını sıkıcı muhasebe kayıtlarından kaldırabilecek birinin garajı görmesini engelleyecek olması talihli bir durumdu. Dört metre yüksekliğinde olmasına rağmen aşağıya atlamaktan başka çarem de yoktu. Atlamayı başardım, ama topuklarım hortumla dövülmüş gibi dakikalarca ağrıdı. Garajın arka tarafı kilitli değildi ve eski araba lastikleri dışında boştu. Çift kanatlı kapının sürgüsünü çekip Inge'yi içeri aldım. Sonra tekrar kilitledim. Bir an tek kelime etmeden öylece durup yarı karanlıkta birbirimize baktık. Onu neredeyse öpüyordum. Ama güzel bir kızı öpmek için Kreuzberg'deki kullanılmayan bir garajdan daha iyi yerler vardı.

Avluyu geçtik, pansiyonun arka kapısına gelince tokmağı denedim. Kapı açılmadı.

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu Inge. "Maymuncuk? Özel bir anahtar?"

"Öyle bir şey," diyerek kapıyı tekmeledim.

"Çok zekice bir hareket," dedi, kapının menteşelerinin üstünde geriye savruluşunu seyrederken. "İçeride kimse olmadığına karar verdin herhalde?"

Sırıttım. "Mektup kutusundan içeri baktığımda yerde bir sürü açılmamış posta gördüm." İçeri girdim. Dönüp ona bakmama neden olacak kadar uzun bir süre tereddüt etti. "Sorun olmaz. İçeride kimse yok. Bahse girerim bir süredir de kimse gelmemiş buraya."

"Peki, biz burada ne arıyoruz?"

"Etrafa bakıyoruz, hepsi bu."

"Grunfeld's mağazasındaymışız gibi konuşuyorsun," dedi, kasvetli taş koridorlarda beni takip

ederken. Sadece ayak seslerimiz duyuluyordu. Benimki güçlü ve ne istediğini bilen, onunki endişeli ve parmak uçlarında.

Koridorun sonunda durup büyük ve aşırı derecede pis kokulu mutfağa baktım. Kirli tabaklar dağınık yığınlar halinde duruyordu. Mutfak masasında sineklenmiş peynir ve et vardı. Şişko bir böcek kulağımın kenarından vızıldayarak geçti. İçeri bir adım attım. Lavabo insanı bayıltacak gibiydi. Arkamda Inge'nin öğürürcesine öksürdüğünü duydum. Koşup pencereyi açtım. Orada bir süre dikilip temiz havanın tadını çıkardık. Daha sonra yere bakınca ocağın önünde bazı kâğıtlar gördüm. Sobanın kapaklarından biri açıktı. İçine bakmak için eğildim. Soba yanmış kâğıtlarla doluydu, çoğu küle dönmüştü; ama şurada burada tek tük bir şeylerin köşe ya da kenarları alevler tarafından tamamen yutulmadan kalmıştı.

"Bak bakalım bunlardan bir kısmını kurtarabilecek misin?" dedim. "Birisi aceleyle izlerini örtmeye çalışmış gibi."

"Özel bir şey var mı?"

"Okunabilir herhangi bir şey iş görür sanıyorum." Mutfak kapısına doğru yürüdüm.

"Sen nerede olacaksın?"

"Üst kata bakacağım." Yemek asansörünü işaret ettim. "Bana ihtiyacın olursa şuradaki şafttan bağır." Sessizce başını sallayıp kollarını sıvadı.

Üst katta, ön kapıyla aynı seviyede daha da fazla pislik mevcuttu. Resepsiyon masasının arkasında boş çekmeceler vardı. Çekmecelerin içindekiler ise eski püskü halının üstüne saçılmıştı. Dolapların kapakları da menteşelerinden sarkı-

yordu. Goering'in Derfflingerstrasse'deki dairesi aklıma geldi. Yatak odası parkelerinin çoğu sökülmüştü. Bacaların çoğu sopayla kurcalanmış gibi görünüyordu. Yemek odasına girdim. Beyaz duvar kâğıtlarına sıçrayan kan büyük bir yarayı andırıyordu. Yerdeki halıda da yemek tabağı büyüklüğünde bir leke vardı. Sert bir şeyin üstüne basınca eğilip mermiye benzer şeyi aldım. Bu kanla kaplı kurşundan bir ağırlıktı. Avucumun içinde zıplatıp cebime attım.

Servis asansörünün ahşap pervazında daha fazla kan lekesi vardı. Inge'ye bağırmak için servis boşluğundan eğilince iğrenç leş kokusu yüzünden öğürdüm. Sendeleyerek geri çekildim. Servis boşluğuna bir şey sıkışmıştı ve bu gecikmiş bir kahvaltı değildi. Burnumu ve ağzımı mendille kapatıp başımı boşluğa uzattım. Aşağıya bakınca asansörün katlar arasında kaldığını gördüm. Yukarıda asansörü taşıyan halatlardan birinin palangadan geçtiği yere bir tahta parçası sıkıştırılmıştı. Pervaza oturup bedenimin yarısı servis boşluğundan sarkar bir halde uzandım, tahta parçasını çektim. Halat hızla yüzümün önünden geçti, altımdaki asansör gürültüyle mutfak zeminine indi. Inge'nin şok içindeki çığlığını duydum; sonra bir kez daha çığlık attı, ama bu seferki daha yüksek ve sürekli bir çığlıktı.

Yemek odasından fırladım, merdivenlerden hızla bodruma indim. Onu koridorda, mutfağın dış duvarına dayanmış halde buldum. "İyi misin?"

Yüksek sesle yutkundu. "Korkunç."

"Ne?" İçeri girdim. Inge'nin, "Oraya girme Bernie," dediğini duydum, ama çok geçti.

Asansörün bir köşesinde cenin pozisyonundaki ceset, bira fıçısı içinde Niagara şelalesine atlamaya cüret eden bir adam gibi oturuyordu. Cesede bakarken bir an için dönüyormuş gibi görünen başının, aslında kararmış yüzle beslenen ve parlak bir maskeyi andıran kurtçuklarla kaplı olduğunu fark etmem biraz zaman aldı. Birkaç kez zorlukla yutkundum. Burnumu ve ağzımı bir kez daha kapatıp daha yakından bakmak için bir adım attım. O kadar yakındım ki nemli yaprakların arasından geçen hafif bir esintiyi andıran, yüzlerce minik ağzın çıkardığı hafif hışırtı sesini duyabiliyordum. Biraz adli tıp bilgim sayesinde, ölümden sonra sineklerin yumurtalarını kadavranın yalnızca gözler ve ağız gibi nemli yerlerine değil, açık yaralarına da bıraktıklarını biliyordum. Kafatasının üst kısmından ve sağ şakağından beslenen kurtçukların sayısına bakılırsa, kurban dövülerek öldürülmüş olabilirdi. Giysilerinden cesedin bir erkek; ayakkabılarının kalitesinden de zengin olduğu anlaşılıyordu. Elimi ceketinin sağ cebine soktum, içini dışına çıkardım. Birkaç bozuk para ve bazı kâğıt parçaları çıktı, ama kimliğini gösterecek bir şey yoktu. Göğüs cebine dokundum, ama o da boş gibiydi. Emin olmak için elimi dizleriyle kurtlu kafasının arasına sokacak değildim. Temiz hava almak için pencerelerden birine giderken aklıma bir şey geldi.

"Ne yapıyorsun Bernie?" Inge'nin sesi artık daha güçlüydü.

"Sadece olduğun yerde kal," dedim. "Çok uzun sürmez. Sadece bu arkadaşın kim olduğunu öğrenip öğrenemeyeceğimi görmek istiyorum."

Onun derin bir nefes aldığını ve sigarasını yakmak için kullandığı kibritin sürtünme sesini duydum. Bir mutfak makası bulup asansörün yanına geri gittim. Adamın ceketinin kolunu ön kısmından yukarıya doğru kesmeye başladım. Adamın yeşilimsi ve morumsu renklere bürünmüş derisi ve beneklenmiş damarlarının aksine dövme hâlâ açıkça görünüyordu. Dövme, daha küçük sinek ve böcekler gibi adamın kafasından beslenmek yerine, çürümüş etin daha büyük bir parçasını tek başına yemeye karar vermiş büyük, kara bir sinek gibi koluna yapışmıştı. İnsanların neden dövme yaptırdığını hiç anlamamışımdır. Kendi bedenini tahrif etmek yerine yapılabilecek çok daha iyi şeyler bulunabilir. Ama yine de dövme bir insanı teşhis etmeyi çok kolaylaştırıyordu. Bütün Alman vatandaşlarının dövme yaptırmak zorunda bırakılmasına çok uzun zaman kalmamış olabileceği aklıma geldi. Ama şu anda imparatorluk Alman kartalı, Gerhard Von Greis'i bana Parti kartı ve pasaportu uzatılmışçasına teşhis etmişti.

Inge kapı eşiğinden bakıyordu. "Kim olduğu konusunda bir fikrin var mı?" Kolumu sıvayıp elimi sobanın içine soktum. "Evet, var," dedim, soğuk küllere dokunarak. Parmaklarım uzun ve sert bir şeye dokundu. Nesneyi dışarı çıkarıp tarafsız bir bakış attım. Kolay yanan türde bir ahşaptan olmadığı için ateşten pek etkilenmemişti. Kalın tarafı çatlamış, diğer bir kurşun ağırlık ortaya çıkmıştı. Öteki tarafında da, üst kattaki yemek odasında bulduğum kurşun ağırlığın boş gözü vardı. "Adı Gerhard Von Greis ve oldukça kalite-

li bir para sızdırma sanatkârıydı. Görünüşe göre ücretini sonsuza dek almış. Birisi bununla saçını taramış."

"Nedir o?"

"Kırık bilardo sopası ucu," dedim, tekrar sobaya atarak.

"Polise söylememiz gerekmiyor mu?"

"Durumu anlamaya çalışmalarına yardım edecek zamanımız yok. En azından şimdilik. Yoksa hafta sonunu aptalca sorulara cevap vermekle geçiririz." Ayrıca Goering'den birkaç günlük daha fazla ücret almak da hiç fena olmazdı, ama bunu kendime sakladım.

"Ya o ne olacak, ölü adam?"

Von Greis'in kurtlu kafasına bakıp omuz silktim. "Acelesi yok. Üstelik pikniği de bozmak istemezsin, değil mi?"

Inge'nin sobadan kurtarabildiği kâğıtları topladık, ofise geri dönmek için bir taksi bulduk. İkimize de büyük bir kadeh konyak doldurdum. Inge limonataya susamış bir çocuk gibi kadehi iki eliyle tutup minnettarlıkla içti. Sandalyesinin koluna oturup titreyen omuzlarına sarıldım, onu kendime doğru çektim. Von Greis'in ölümü ikimizin yakın olma ihtiyacını artırmıştı.

"Ne yazık ki cesetlere alışık değilim," dedi mahcup bir gülümsemeyle. "Hele servis asansörlerinde beklenmedik bir anda ortaya çıkan çürümüş cesetlere hiç."

"Evet, senin için tam bir şok olmalı. Onu görmek zorunda kaldığın için üzgünüm. İtiraf etmek gerek, Vor Greis de kendin biraz salıvermiş."

Hafifçe ürperdi. "Onun insan olduğunu düşünmek bile zor. O kadar... o kadar bitki gibi görünüyordu ki; bir çuval çürük patates gibi." Tatsız bir espri daha yapmamak için kendimi zor tuttum. Onun yerine masama gidip Tillessen'in mutfağındaki sobadan aldığımız kâğıtları masanın üzerine serip şöyle bir baktım. Çoğu faturaydı, ama içlerinden biri, alevlerin neredeyse hiç dokunmadığı bir kâğıt çok ilgimi çekti.

"Nedir bu?" diye sordu Inge.

Kâğıdı işaret ve başparmağımın arasına aldım. "Bir maaş ödeme makbuzu." Ayağa kalkıp daha yakından baktı. "Gesellschaft Reichsautobahnen tarafından otoyol yapımı işçilerinden biri için hazırlanan maaş zarfından çıkmış."

"Kimin?"

"Hans Jürgen Bock adında bir adama ait. Kısa bir süre öncesine kadar kasa hırsızı Kurt Mutschmann adında biriyle kodesteydi."

"Ve sen bu Mutschmann'in, Pfarr'ların kasasını açan kişi olabileceğini düşünüyorsun, değil mi?"

"O ve Bock aynı kartelin üyeleri, az önce ziyaret ettiğimiz otel müsveddesinin sahibi gibi."

"Ama eğer Bock, Mutschmann ve Tillessen'le aynı karteldeyse otoyol inşaatında ne işi var?"

"İyi bir soru." Omuz silkip ekledim. "Kim bilir? Belki dürüst bir hayat kurmaya çalışıyordur. Ne yapıyorsa yapsın, onunla konuşmamız gerek."

"Belki bize Mutschmann'ı nerede bulabileceğimizi söyler."

"Bu mümkün."

"Ve Tillessen'i."

Başımı iki yana salladım. "Tillessen öldü," diye açıkladım. "Von Greis de öldürüldü, kırık bir bilardo sopasıyla dövüldü. Birkaç gün önce morgda bilardo sopasının öteki ucuna ne olduğunu gördüm. Tillessen'in burnundan içeri sokulmuştu, beynine kadar."

Inge rahatsız olmuş gibi yüzünü buruşturdu. "Ama onun Tillessen olduğunu nereden biliyorsun?"

"Kesin olarak bilmiyorum," diye itiraf ettim. "Ama Mutschmann'ın saklandığını ve hapisten çıktığında birlikte kalmak üzere gittiği kişinin Tillessen olduğunu biliyorum. Tillessen'in elinden gelse kendi pansiyonunda bir ceset bırakmayı tercih edeceğini de sanmıyorum. Son duyduğumda polis cesedin kimliğini kesin olarak teşhis edememişti, bu yüzden Tillessen olduğunu tahmin ediyorum."

"Peki Mutschmann olamaz mı?"

"Ben durumu öyle görmüyorum. Birkaç gün önce muhbirim bana Mutschmann hakkında ölüm emri verildiğini söyledi. Ama o zamana kadar Landwehr'den burnunda bilardo sopası olan bir adam çıkarılmıştı bile. Hayır, o ceset sadece Tillessen olabilir."

"Ya Von Greis? O da kartelin bir üyesi miydi?"

"Bu kartelin değil, ama başka birinin, hem de çok daha güçlü bir kartelin üyesi. Greis, Goering için çalışıyordu. Yine de neden orada olduğunu bilemiyorum." Sanki gargaraymış gibi biraz konyakla ağzımı çalkaladım. Yutunca telefonu alıp Reichsbahn'ı aradım. Maaş departmanındaki bir memurla konuştum.

"Adım Rienacker," dedim. "Gestapo'dan Kriminalinspektor Rienacker. Hans Jürgen Bock adındaki bir otoban-inşaatı işçisini bulmaya çalışıyoruz. Bordro numarası 30-4-232564. Reich'in bir düşmanını tutuklamamıza yardım edebilir."

"Evet," dedi memur uysal bir sesle. "Ne bilmek istiyorsunuz?"

"Tabii ki de otobanın hangi kesiminde çalıştığını ve bugün işe gelip gelmeyeceğini?"

"Bir dakika beklerseniz gidip kayıtları kontrol edeyim." Birkaç dakika geçti.

"Çok güzel rol yapıyorsun," dedi Inge.

Ahizeyi elimle kapadım. "Gestapo olduğunu söyleyerek arayan biriyle işbirliği yapmayı ancak çok cesur biri reddeder."

Memur telefonu alıp Bock'un Büyük Berlin sınırının ötesinde, Berlin-Hanover uzantısında çalıştığını söyledi. "Özellikle Brandenburg ve Lehnin kesimi arasında. Brandenburg'un birkaç kilometre gerisindeki saha ofisiyle bağlantı kurmanızı öneririm. Yaklaşık yetmiş kilometre. Potsdam'a gidip Zeppelin Caddesi'ne dönün. Kırk kilometre sonra Lehnin'de A-Bahn'a girin."

"Teşekkür ederim," dedim. "Peki, bugün çalışıyor mu?"

"Maalesef bilmiyorum," dedi. "Çoğu, cumartesileri çalışır, ama çalışmıyorsa bile büyük olasılıkla onu işçi barakalarında bulabilirsiniz. İnşaat alanında yaşıyorlar zaten."

"Çok yardımcı oldunuz" dedim ve Gestapo subaylarına has kibirle ekledim, "Bu verimli çabanızı üstünüze rapor edeceğim."

13

"Lanet olası tipik Naziler," dedi Inge. "Halkın arabasından önce, halkın yollarını inşa ediyorlar."

Avus Otoyolu'ndan Potsdam'a doğru gidiyorduk. Inge bir hayli geciken Neşe Yoluyla Güç arabası KdF-Wagen'den bahsediyordu. Belli ki hassas olduğu bir konuydu bu.

"Bana sorarsan bu, arabayı atın önüne koymak gibi bir şey. Yani bu devasa otoyollara kimin ihtiyacı var ki? Şimdiki yolların nesi varmış? Sanki Almanya'da çok araba varmış gibi." Konuşmaya devam ederken beni daha iyi görmek için koltuğunda yan döndü. "Bir arkadaşım var, bir mühendis. Polonya Koridoru'nun tam karşısına bir otoban inşa ettiklerini ve hatta yolun Çekoslavakya'nın içinden geçirilmesinin planlandığını söyledi bana. Şimdi insan bunu oraya bir ordu göndermek amacı dışında neden yapar?"

Cevap vermeden önce boğazımı temizledim, böylece düşünecek birkaç saniyem daha oldu.

"Otobanların fazla askeri değeri olduğunu sanmıyorum ve Rhine'ın batısında, Fransa'ya doğru hiç otoban yok. Hem uzun bir yolda bir kamyon konvoyu hava saldırısı için kolay hedef olur."

Son söylediğim üzerine yol arkadaşım bana kısa ve alaycı bir kahkaha attı. "Luftwaffe'yi de tam olarak bu nedenle inşa ediyorlar, konvoyları korumak için."

Omuz silktim. "Olabilir. Ama Hitler'in bu yolları neden inşa ettiğinin gerçek nedenini arıyorsan, cevabı çok daha basit. İşsizlik rakamlarını düşürmenin çok kolay bir yolu olduğu için. Bir adam otobanda çalışma teklifini reddettiğinde, devlet yardımı alması da riske giriyor. Bu yüzden işi kabul ediyor. Kim bilir, belki Bock'a da böyle olmuştur."

"Bir ara Wedding ve Neukölln'e bakmalısın," dedi, Berlin'in geriye kalan KPD sempatizan kalelerini ifade ederek.

"Eh, tabii ki otobanlardaki kötü koşulları ve berbat ücretleri bilenler de var. Sanırım pek çoğu yollarda çalışmaya gönderilme riski yerine kafalarını rahatlatmak için sözleşmeyi imzalamamanın daha iyi olacağını düşünüyor." Neue Königstrasse'den Potsdam'a giriyorduk. Potsdam. Kasabanın daha yaşlı sakinlerinin, memleketin görkemli geçmiş günlerine ve gençliklerine mum yaktıkları tapınak; İmparatorluk Prusyası'nın sessiz, içi boş kabuğu. Alman'dan çok Fransız görünümlü, eski konuşma tarzının ve duyguların hürmetle korunduğu, muhafazakârlığın mutlak olduğu, pencerelerin Kaiser'in resimlerindeki camlar gibi cilalı olduğu müze.

Lehnin'e giden yolda birkaç kilometre daha ilerleyince, etkileyici manzara yerini kargaşaya bıraktı. Bir zamanlar Berlin dışındaki en güzel kırsallardan biri olan yerde, şimdi toprağı kaldıran makineler ve yarısı inşa edilmiş Lehnin-Brandenburg otobanının uzandığı, talan edilmiş kahverengi bir vadi vardı. Brandenburg'a yaklaşırken ahşap kulübeler ve boştaki iş makinalarının bulunduğu alanda kenara çekip bir işçiye beni ustabaşının kulübesine yönlendirip yönlendiremeyeceğini sordum. Birkaç metre ileride duran adamı işaret etti.

"Eğer kendisini arıyorsanız ustabaşı şurada." Ona teşekkür edip arabayı park ettim. Dışarı çıktık.

Ustabaşı tıknaz, orta boylu, kırmızı suratlı bir adamdı. Dokuz ayını doldurmuş hamile bir kadınınkinden büyük karnı, bir dağcının sırt çantası gibi pantolonunun üstünden sarkıyordu. Yaklaşırken bize döndü ve neredeyse bana horozlanmaya hazırlanıyormuş gibi pantolonunu düzeltip, kısa sakallı çenesini kürek büyüklüğündeki elinin tersiyle sildi, ağırlığının büyük bölümünü de arka ayağına aldı.

"Merhaba," diye seslendim yanına yaklaşmadan önce. "Siz ustabaşı mısınız?" Bir şey söylemedi. "Adım Günther. Bernhard Günther. Özel dedektifim, bu da asistanım Fräulein Inge Lorenz." Ona kimliğimi uzattım. Ustabaşı, Inge'ye başıyla selam verip bakışlarını lisansıma çevirdi. Davranışında neredeyse maymunsu bir yalınlık vardı.

"Peter Welser," dedi. "Sizin için ne yapabilirim."

"Herr Bock'la konuşmak istiyorum. Bize yardım edebileceğini umuyorum. Kayıp bir kişiyi arıyoruz da."

Welser gülüp pantolonunu yeniden çekiştirdi. "Tanrım, bu çok komik." Başını iki yana sallayıp yere tükürdü. "Sadece bu hafta üç işçim ortadan kayboldu. Belki onları bulmanız için sizi tutabilirim, ha?" Tekrar güldü.

"Bock da onlardan biri mi?"

"Tanrıya şükürler olsun ki, hayır," dedi Welser. "Herif çok iyi bir işçi. Dürüst bir hayat yaşamaya çalışan eski bir mahkûm. Umarım yeni hayatının içine edecek bir şey yapmazsınız."

"Herr Welser, ona sadece bir iki soru sormak istiyorum, onu dertop edip arabanın bagajında Tegel Hapishanesi'ne götürmeyeceğim. Şu anda burada mı?"

"Evet, burada. Muhtemelen kulübesindedir. Sizi oraya götüreyim." Ustabaşını bir zamanlar orman olan ve şu anda otoban olma yolunda ilerleyen yerin kenarına sıralanmış tek katlı ahşap kulübelerden birine kadar takip ettik. Welser kulübenin merdivenlerinin dibinde durup bize döndü. "Bu adamlar biraz kaba ve hödüktürler. Belki hanımefendi içeri gelmese daha iyi olur. Bu adamları olduğu gibi kabul etmelisiniz. Bazıları giyinik bile olmayabilir."

"Ben arabada beklerim Bernie," dedi Inge. Ona bakıp özür dilercesine omuzlarımı silktim, ardından merdivenlerden çıkmaya başlayan Welser'i takip ettim. Tahta kilidi kaldırdı ve kapıdan içeri geçtik.

İçeride duvarlar ve yerler sarının solgun bir gölgesine boyanmıştı. Duvarlara da on iki işçinin ranzası sıralanmıştı. Üçünde yatak yoktu, bir başka üçünde üzerinde sadece iç çamaşırları olan adamlar yatıyordu. Kulübenin ortasındaki geniş karınlı, siyah, dökme demir sobanın bacası tavandan çıkıyordu. Sobanın yanındaki masaya dört adam oturmuş, birkaç fenik için iskambil oynuyordu. Welser iskambil oynayanlardan birine seslendi.

"Bu adam Berlin'den geliyor," diye açıkladı. "Sana birkaç soru sormak istiyor."

Ağaç kütüğü büyüklüğünde kafası olan masif levha gibi bir adam, kocaman elinin avucunu dikkatle inceledikten sonra ustabaşına baktı, ardından da şüpheyle bana döndü. Başka bir adam ranzasından kalkıp hiçbir şey olmamış gibi yeri süpürmeye başladı.

Zamanında daha iyi karşılandığım olmuştu. Bock'un rahatsızlığını görünce hiç şaşırmadım. Welser'in yetersiz açıklamasına karşın kendi açıklamamı yapmak üzereyken Bock yerinden fırladı ve onun çıkışını engelleyen çenem, yediği kroşeyle tam gerektiği gibi yana savruldu. Tam bir yumruk sayılmasa da, kafamın içinde düdüklü tencere varmış gibi hissetmeme neden olacak kadar güçlüydü ve beni yana devirdi. Bir iki saniye sonra kısa, donuk bir çınlama duydum. Sanki birisi bir kepçeyle teneke tepsiye vuruyordu. Duyularım yerine geldiğinde etrafıma bakındım ve Welser'in Bock'un yarı baygın bedeninin başında dikildiğini gördüm. Elinde bir kömür küreği vardı. İri adamın kafasına bununla vurmuş olmalıy-

dı. Bock'un iskambil oynayan arkadaşları ayağa fırlarken sandalyelerin ve masa ayaklarının yere sürtünme sesleri duyuldu.

"Gevşeyin hepiniz," diye bağırdı Welser. "Bu adam lanet olası polis değil, özel dedektif. Hans'ı tutuklamaya gelmedi. Ona sadece birkaç soru sormak istiyor, hepsi bu. Kayıp birini arıyor." İskambil oynayan adamlardan birini işaret etti. "Sen, bana yardım et." Sonra bana baktı. "Sen iyi misin?" dedi. Belli belirsiz başımı salladım. Welser ve öteki adam eğilip Bock'u yattığı kapı eşiğinden kaldırdı. Bunun kolay olmadığını görebiliyordum. Adam ağırdı. Onu bir sandalyeye oturtup kendine gelmesini beklediler. Bu arada ustabaşı kulübedeki bütün adamlara on dakikalığına dışarı çıkmalarını söyledi. Adamlar ona direnmedi. Welser'in itaat edilmeye alışık bir adam olduğu belliydi. Hem de hızlıca.

Bock kendine geldiğinde Welser ona kulübedeki adamlara söylediklerini tekrarladı. Bunu en başında yapmış olmasını dilerdim.

"Bana ihtiyacın olursa dışarıdayım," dedi Welser. Son adamı da kulübeden dışarı itti, ikimizi yalnız bıraktı.

"Eğer polip değilsen Kızıl'ın adamlarından biri olmalısın." Bock ağzının kıyısından konuşuyordu. Ağzının birkaç katı büyüklüğündeymiş gibi duran dilinin ucu yanağının bir yerlerine gömülü kalıyordu, o yüzden ben yalnızca dilinin en kalın kısmı olan büyük, pembe parçayı görüyordum.

"Bak, ben salak değilim," dedi daha da hararetle. "Kurt'ü korumak için öldürülecek kadar aptal da değilim. Nerede olduğunu gerçekten bilmiyo-

rum." Sigara kutumu çıkarıp ona uzattım. İkimizinkini de sessizlik içinde yaktım.

"Önce dinle, ben Kızıl'ın adamlarından değilim. Ustabaşının dediği gibi gerçekten özel dedektifim. Ama çenem acıyor ve eğer sorularıma düzgün cevap vermezsen, Alex'teki çocukların Tillessen Pansiyon'daki ceset için giyotine göndermek üzere şapkadan çekecekleri ilk isim seninki olacak." Bock oturduğu yerde gerildi. "Ve eğer o sandalyeden kalkacak olursan yemin ederim lanet boynunu kırarım." Bir sandalye çekip ayağımı üzerine koydum, böylece dizimin üstüne eğilip Bock'a bakabilecektim.

"Orada olduğumu kanıtlayamazsın."

Sırıttım. "Ya, öyle mi?" Sigaramdan uzun bir nefes çekip yüzüne üfledim. "Tillessen'e yaptığın son ziyarette nezaket gösterip maaş makbuzunu orada bırakmışsın. Sobanın içinde buldum, cinayet silahının yanında. Senin izini nasıl buldum sanıyorsun? Tabii ki şu anda orada değil, ama kolayca geri koyabilirim. Polis cesedi henüz bulmadı, ama bunun tek nedeni henüz onlara söyleyecek zamanı bulamamış olmam. Makbuz seni zor bir duruma sokuyor. Fakat cinayet silahının yanında oluşu seni hapse göndermeye yeter de artar bile."

"Ne istiyorsun?"

Karşısına oturdum. "Cevaplar," dedim. "Bak dostum, senden Moğolistan'ın başkentini söylemeni istersem, cevap versen iyi olur, yoksa bunun için kelleni alırım. Anladın mı?" Omuz silkti. "Ama Kurt Mutschmann'la başlayacağız. Ve ikinizin Tegel'den çıktıktan sonra neler yaptığınızdan."

Bock ağır ağır iç çekip başını salladı. "Önce ben dışarı çıktım. Düzelmeye, doğru yoldan ayrılmamaya karar verdim. İnşaat işçiliği iyi bir iş değil, ama iş işte. Tekrar kodese dönmek istemedim. Eskiden ara sıra hafta sonu Berlin'e giderdim. Tillessen'in yerinde kalırdım. Herif pezevengin teki ya da eskiden öyleydi. Bazen bana kadın falan ayarlardı." Sigarayı ağzının kıyısına sokup başını ovdu. "Neyse, ben dışarı çıktıktan birkaç ay sonra Kurt cezasını tamamlayıp Tillessen'le kalmaya başladı. Onu görmeye gittim. Kartelin ona bir hırsızlık ayarladığını söyledi.

"Onu gördüğüm gece Kızıl Dieter ve birkaç adamı geldi. Karteli aşağı yukarı onun yönettiğini biliyorsudur. Yanlarında yaşlıca bir adam daha vardı. Onu yemek odasında dövmeye başladılar. Ben yollarına çıkmamak için odamda durdum. Bir süre sonra Kızıl gelip Kurt'a bir kasayı açmasını ve benim de arabayı sürmemi istediğini söyledi. Eh, ikimiz de durumdan pek mutlu değildik. Ben, bu tür şeylerden bıktığım için, Kurt da profesyonel olduğu için. Şiddetten, pislikten hoşlanmıyor, bilirsin. Acele etmeyi de sevmez. Planı oturtmadan gidip bir iş yapmak istemiyordu."

"Bahsettiğin kasayı Dieter yemek odasındaki adamdan mı öğrendi, dövdükleri adamdan?" Bock başıyla onayladı. "Sonra ne oldu?"

"Ben bu işe karışmak istemediğime karar verdim. O yüzden camdan kaçıp geceyi Frobestrasse'deki ucuz bir pansiyonda geçirdim, sonra buraya geri geldim. O adam, yani dövdükleri adam ben oradan ayrılırken hâlâ hayattaydı. Doğruyu

söyleyip söylemediğinden emin oluncaya kadar hayatta kalmasına izin verdiler." Ağzındaki sigara izmaritini çıkarıp ahşap zemine attı ve topuğuyla ezdi. Ona bir sigara daha verdim.

"Sonra ilk duyduğum işin ters gittiği oldu. Görünüşe göre arabayı Tillessen kullanmış. Daha sonra Kızıl'ın adamları onu öldürmüş. Kurt'u da öldürmüş olmaları gerekirdi, ama o kaçmış."

"Kızıl'a kazık mı atmışlar?"

"Kimse o kadar aptal değil."

"Doğruyu söylüyorsun değil mi?"

"Tegel'de kodesteyken, bir sürü adamın giyotinde can verdiğini gördüm," dedi usulca. "Şansımı Kızıl'la denemeyi tercih ederim. Gideceksem tek parça halinde gitmek isterim."

"Bana işi biraz daha anlat."

"'Sadece bir kasa açılacak,' dedi Kızıl. Kurt gibi bir adam için çok kolaydı, herif gerçek bir profesyonel. Hitler'in kalbini bile açabilir. İş gecenin bir yarısındaydı. Kasayı açıp bazı belgeleri alacaklardı. Hepsi bu."

"Ya elmaslar?"

"Elmas mı? Elmasla ilgili hiçbir şey söylemedi."

"Bundan emin misin?"

"Tabii ki eminim. O sadece kâğıtları istiyordu. Başka bir şey değil."

"O kâğıtlarda ne varmış, biliyor musun?"

Bock başını iki yana salladı. "Sadece kâğıt."

"Ya cinayetler?"

"Kimse cinayetlerden bahsetmedi. Kurt birini öldürmek zorunda kalacağını bilse işi kabul etmezdi. Öyle bir adam değildir."

"Ya Tillessen? İnsanları yataklarında öldürecek biri midir?"

"Yok artık! Hiç onun tarzı değil. Tillessen basit bir pezevenktir. Bir tek fahişeleri dövmede iyidir. Ona bir silah gösterin tavşan gibi kaçmış olurdu."

"Belki açgözlülük ettiler ve almaları gerekenden fazlasını aldılar."

"Sen söyle. Dedektif olan sensin."

"O zamandan beri de Kurt'tan bir haber almadın, öyle mi?"

"Benimle bağlantı kurmayacak kadar zekidir. Biraz aklı varsa şimdiye kadar bir denizaltı olmuştur."

"Hiç arkadaşı var mı?"

"Birkaç kişi. Ama ben kim olduklarını bilmiyorum. Karısını unut, çünkü kadın Kurt'un kazandığı her kuruşu yedikten sonra başka bir adamla kaçtı. Kurt o sürtükten yardım istemektense ölmeyi tercih eder."

"Belki çoktan ölmüştür," dedim.

"Yok, ona bir şey olmaz," dedi Bock, kararlı bir suratla. "Zeki heriftir. Beceriklidir. Ne yapar eder, bir yolunu bulur."

"Belki," dedim. "Anlamadığım tek şey senin düzelmeye karar vermen, özellikle de burada çalışman. Haftada ne kadar kazanıyorsun?"

Bock omuz silkti. "Kırk mark kadar." Yüzümdeki şaşkınlığı gördü. Bu benim tahminimden bile azdı. "Fazla değil, değil mi?"

"Peki, ne gereği var? Neden Kızıl Dieter için kafa kırmaya devam etmiyorsun?"

"Bunu daha önce yaptığımı kim söyledi?"

"İçeri çelik grevi sözcülerini dövdüğün için girmedin mi?"

"O bir hataydı. Paraya ihtiyacım vardı."

"Parayı kim ödedi?"

"Kızıl."

"O neden bu işin içindeydi?"

"Benim gibi, para için. Sadece daha fazla para. Onun gibiler asla yakalanmaz. Bunu kodeste anladım. En kötüsü de ben tam düzelmeye karar verdim diye ülkenin geri kalanının yoldan çıkmaya karar vermiş gibi görünmesi. Hapse giriyorum ve dışarı çıktığımda aptal serserilerin bir grup gangsteri seçtiğini görüyorum. Buna ne diyorsun?"

"Eh, beni suçlama, ben Sosyal Demokratlara oy verdim. Çelik grevcilerini dağıtması için Kızıl'a kimin para verdiğini biliyor musun? Hiç isim duymuş olabilir misin?"

Omuz silkti. "Patronlardır herhalde. Bunu anlamak için dedektif olmaya gerek yok. Ama ben hiç isim duymadım."

"Ama kesinlikle organize bir şeydi."

"Aa, evet, elbette organizeydi. Üstelik işe yaradı. İşçiler işe geri döndüler, değil mi?"

"Ve sen de hapse girdin."

"Yakalandım. Zaten hiç şanslı biri olmadım. Buraya gelmen de dediğimi kanıtlıyor."

Cüzdanımı çıkarıp bir ellilik uzattım. Bana teşekkür etmek için ağzını açtı.

"Boş ver," dedim. Ayağa kalkıp kulübenin kapısına doğru gittim. Dönüp sordum, "Senin Kurt soyduğu kasayı açık bırakacak türde biri midir?"

Bock elliliği katlayıp başını iki yana salladı. "Kimse bir işte Kurt Mutschmann kadar düzenli değildir."

Başımı salladım. "Ben de öyle düşünmüştüm."

"Gözün sabaha felaket olacak," dedi Inge. Çenemi tutup yanağımdaki morluğu daha iyi görmek için başımı çevirdi. "Üzerine bir şey koymama izin versen iyi olur." Banyoya gitti. Brandenburg'dan dönerken evime uğramıştık. Musluğu açtığını duydum. Geri geldiğinde yüzüme soğuk bir bez koydu. O öylece dikilirken nefesi kulağımı okşuyor, parfümünün belli belirsiz kokusunu derin derin içime çekiyordum.

"Bu şişmesini engelleyebilir," dedi.

"Teşekkürler. Morluk bu işte kötü görünür. Öte yandan benim kararlı bir tip olduğumu da düşünebilirler; bilirsin, bir davadan asla vazgeçmeyen bir tip."

"Hareketsiz dur," dedi sabırsızlıkla. Karnı bana sürtündü, şaşkınlıkla uyarıldığımı hissettim. Hızla gözlerini kırpıştırdı. Galiba o da fark etmişti, fakat geri çekilmedi. Onun yerine neredeyse gönülsüzce, ama öncekinden daha büyük bir basınçla bir kez daha sürtündü. Elimi kaldırıp geniş göğsünü avuçladım. Az sonra göğüs ucunu işaret parmağımla başparmağımın arasına aldım. Göğüs ucunu bulmak zor olmamıştı. Bir çaydanlığın kapağı kadar sert ve iriydi. Birden dönüp uzaklaştı.

"Artık dursak iyi olur," dedi.

"Şişliğin inmesinden bahsediyorsan çok geç," dedim. Gözleri yavaşça üzerimde dolaştı. Biraz

kızararak kollarını göğsünde kavuşturdu, uzun boynunu sırtına doğru esnetti.

Kasti hareketlerimin tadını çıkararak ona yaklaştım, yavaşça yüzünden aşağıya, göğüslerine, karnına, bacaklarına, yeşil elbisesinin eteğine baktım. Aşağıya uzanıp eteğini kaldırdım, eteğinin ucunu benden alıp bıraktığım yerde, belinde tutarken ellerimiz birbirine sürtündü. Önüne çömelip uzun saniyeler boyunca iç çamaşırına baktıktan sonra uzanıp külotunu ayak bileklerine indirdim. Bir eliyle omzuma tutunup dengesini sağladıktan sonra külotunun içinden çıktı. Hareket ederken uzun bacakları titriyordu. Başımı kaldırıp karşımdaki, gıpta ettiğim manzaraya, sonra daha yukarıya, gülümseyen yüzüne baktım. Elbisesi başının üstünde yükselip göğüslerini ve boynunu ortaya çıkarırken yüzü kayboldu. Az sonra yüzü tekrar ortaya çıkarken bir şelaleyi andıran parlak siyah saçları kanat çırpan bir kuş gibi aşağıya döküldü. Elbisesini yere bırakıp karşımda jartiyeri, çorapları ve ayakkabılarıyla çırılçıplak dikildi. Kıçımın üstüne oturmuş, serbest kalmak için yanıp tutuşan bir heyecanla; önümde yavaşça dönerek kasık tüylerinin profilini, dik göğüs uçlarını, uzun sırtını ve iki mükemmel kalçasını ve sonra yine karnının hafif çıkıntısını, havayı kendi heyecanıyla deler gibi görünen koyu renk üçgen flamayı ve pürüzsüz, titreyen bacaklarını bana sergilerken, onu seyrettim.

Onu kucaklayıp yatak odasına götürdüm, öğleden sonranın geri kalanını birbirimizin tenini okşayarak, keşfederek ve mutlulukla ziyafetin tadını çıkararak geçirdik.

Öğleden sonra tembelce hafif bir uyku ve şefkat dolu sözler eşliğinde akşama dönüştü; şehvetimizi tatmin etmiş bir halde yatağımdan çıkar çıkmaz kurtlar gibi acıktığımızı fark ettik.

Onu Peltzer Grill'de yemeğe, sonra Hardenbergstrasse yakınlarındaki Germania Roof'ta dansa götürdüm. Roof, Berlin'in çoğu üniformalı olmak üzere en şık takımıyla doluydu. Inge etrafımızdaki mavi cam duvarlara, küçük mavi yıldızlarla aydınlatılmış, parlak bakır sütunlarla desteklenen tavana, nilüferlerle kaplanmış süs havuzuna bakıp heyecanla gülümsedi.

"Her şey ne kadar da muhteşem, değil mi?"

"Buranın senin tarzın olduğunu hiç düşünmemiştim," dedim, ama sesim hiç de ikna edici değildi. Zaten beni duymadı. Beni elimden tutmuş, iki dans pistinden daha sakin olana doğru çekiştiriyordu.

Orkestra iyiydi. Ona sıkıca sarılıp saçlarının arasında nefes alıp verdim. Onu aşina olduğum Johnny's ya da Golden Horseshoe gibi kulüplerden biri yerine buraya getirdiğim için kendimi kutladım. Sonra Neumann'ın, Germania Roof'un Kızıl Dieter'in uğrak yerlerinden biri olduğunu söylediğini hatırladım. Bu yüzden Inge tuvalete gidince garsonu çağırıp bir beşlik verdim.

"Birkaç basit soruma birkaç basit cevap getirir mi bu?" Garson omuz silkip parayı cebine koydu. "Dieter Helfferrich bu gece burada mı?"

"Kızıl Dieter mi?"

"Başka hangi renkleri mevcut?" Bunu anlamadı, ben de ısrar etmedim. Bir an için düşündü, Alman Gücü'nün kartel liderinin onun tarafından

bu şekilde ifşa edilmesine bozulup bozulmayacağını merak etti. Doğru kararı verdi.

"Evet, bu gece burada." Sonraki sorumu tahmin ederek başıyla omzunun gerisindeki barı işaret etti. "Orkestradan en uzak locada oturuyor." Masadan boşları toplarken sesini alçaltarak ekledi, "Kızıl Dieter hakkında fazla soru sormak iyi değildir. Bu da sana bedavaya olsun."

"Sadece bir sorum daha var," dedim. "Hangi birayı içer?" Limon yemiş taze oğlan gibi yüzünü buruşturan garson, böyle bir soruya cevap vermek bile gereksizmiş gibi acıyarak baktı bana.

"Kızıl, şampanyadan başka bir şey içmez."

"Hayat avamlaştıkça, tadından yenmez olur, değil mi? İyi dileklerimle masasına benden bir şampanya götür." Ona kartvizitimle para verdim. "Eğer varsa üstü kalsın." Garson tuvaletten gelen Inge'yi baştan aşağı süzdü. Onu suçlayamazdım. Üstelik yalnız o değildi; barda oturan bir adam da Inge'nin bakmaya değer olduğunu düşünüyordu.

Tekrar dans ettik, garsonun şampanyayı Kızıl Dieter'in masasına götürmesini seyrettim. Oturduğu yerden yüzünü göremiyordum, ama kartvizitimi ona uzatan garsonun benim tarafımı işaret ettiğini gördüm.

"Bak," dedim. "Yapmam gereken bir şey var. Fazla uzun sürmez, ama seni kısa bir süre yalnız bırakmak zorundayım. İstediğin bir şey olursa garsona söyle." Onu tekrar masaya oturturken endişeyle bana baktı.

"Ama nereye gidiyorsun?"

"Birini görmeliyim, şurada oturuyor. Sadece birkaç dakika sürer."

Gülümseyerek bana baktı. "Lütfen dikkatli ol."

Eğilip yanağını öptüm. "Olacağım, hem de ip üstünde yürüyen bir cambaz kadar."

Uçtaki locada oturan yalnız adamda, Şişko Arbuckle havası vardı. Semiz boynu donut büyüklüğünde halkalar halinde smokininin yakasına bastırıyordu. Yüzü haşlanmış jambon kadar kırmızıydı. Takma adının arkasındaki nedenin bu olup olmadığını merak ettim. Kızıl Dieter Helfferich'in ağzı kalın bir puro çiğnemesi gerekiyormuş gibi sert bir açıyla kalmıştı. Konuştuğunda sesi küçük mağarasının içinde hırlayan ve her an öfkelenmenin kenarlarında dolaşan orta büyüklükteki kahverengi bir ayının sesini andırıyordu. Sırıttığında ağzı erken dönem Maya ile Gotik dönem melezi bir şeye benziyordu.

"Özel dedektif, ha? Hiç özel dedektifle tanışmadım."

"Bu da etrafta bizden fazla bulunmadığını gösteriyor. Size katılabilir miyim?"

Şişenin etiketine baktı. "Bu iyi bir şampanya. En azından sizi dinleyebilirim. Oturun..." Çarpıcı bir etki yaratmak için elini kaldırıp kartıma baktı "...Herr Günther." İkimize de birer kadeh doldurdu, kendi kadehini şerefe kaldırdı. Yatay Eyfel Kulesi biçiminde ve büyüklüğünde olan kaşların altındaki gözleri beni rahatsız edecek kadar iriydi ve her biri kırık kurşun kalem benzeri göz bebeklerini açığa vuruyordu.

"Kayıp dostlara," dedi.

Başımı sallayıp şampanyadan içtim. "Mesela Kurt Mutschmann gibi."

"Kayıp, ama unutulmadı." Arsız, sinsi bir kahkaha patlatıp şampanyasından içti. "Görünüşe göre ikimiz de onun nerede olduğunu öğrenmek istiyoruz. Tabii ki sırf kafamızı rahatlatalım ve onun adına daha fazla endişelenmeyelim diye, değil mi?"

"Endişelenmeli miyiz?" diye sordum.

"Bunlar Kurt'ın işindeki bir adam için tehlikeli zamanlar. Ama bunu sana söylememe gerek olduğunu sanmıyorum. Eski bir polis olduğuna göre, bunu en iyi sen bilirsin, değil mi Pire Isırığı?" Takdirle başını salladı. "Müşterinin hakkını vermeliyim, eski meslektaşların yerine Pire Isırığı, seni işe alması gerçek bir zekâ örneği. Ne de olsa bütün isteği sorgusuz sualsiz taşlarını geri almak. Sen yaklaşabilirsin. Pazarlık edebilirsin. Hatta belki sana küçük bir ödül bile verebilir, ha?"

"Sağlam bilgilendirilmişsin."

"Öyleyim, müşterinin tek istediği buysa; hatta elimden gelirse bir dereceye kadar sana yardım bile edebilirim." Birden yüzü karardı. "Ama Mutschmann, o benim. Eğer müşterin intikam almak gibi yanlış fikirlere kapılıyorsa, ona uzak durmasını söyle. Bu benim işim. Durum bir işin doğru düzgün yapılmasıyla ilgili bir meseleden ibaret..."

"Tek istediğin bu mu? Dükkâna çeki düzen vermek? Von Greis'in kâğıtları gibi basit bir konuyu unutuyorsun galiba ne dersin? Hatırladın mı, nereye sakladığı ya da kime verdiği gibi cevaplar için senin oğlanların Greis'le konuşmaya oldukça hevesli oldukları kâğıtlar. Kâğıtları aldığında ne

yapmayı planlıyordun? Birinci sınıf bir şantaj mı? Müşterim gibi adamlara mı şantaj yapacaktın? Yoksa birkaç politikacıyı kötü günler için cebine atmak mı istiyordun?"

"Sen de çok sağlam bilgi toplamışsın, Pire Isırığı. Dediğim gibi müşterin zeki bir adam. Polis yerine sana iş verdiği için şanslıyım. Ben şanslıyım, sen şanslısın; çünkü eğer polis olup da bana bu söylediklerini söyleseydin, ölüme gidiyor olurdun."

Inge'nin iyi olup olmadığını kontrol etmek üzere locadan eğilip baktım. Parlak siyah saçlarını kolayca görebiliyordum. En iyi satırlarını ziyan eden üniformalı bir hayranını geri püskürtüyordu.

"Şampanya için teşekkürler, Pire Isırığı. Benimle konuşmak için şansını iyi kullandın. Bahsi kazandığın söylenemez. Ama en azından masadan tapi kalkıyorsun." Sırıttı.

"Eh, bu kez sadece oynamanın tadını çıkarmak istedim."

Gangster bunu komik bulmuş gibiydi. "Başka bir şansın olmayacak. Buna emin olabilirsin."

Gitmek için kalktım, ama kolumu tuttu. Beni tehdit etmesini bekledim, ama aksine şunları söyledi:

"Dinle, seni kandırdığımı düşünmeni hiç istemem. Nedenini sorma, ama sana bir iyilik yapacağım. Belki cesaretinden hoşlandığım içindir. Şimdi dönüp bakma, ama barda kahverengi takım elbiseli, denizkestanesi saç tıraşlı, iriyarı bir adam oturuyor. Masana dönerken ona iyi bak. Profesyonel katildir. Buraya kadar seni ve kızı takip etti. Birisinin nasırına basmış olmalısın. Bu haftanın kira parası senden çıkacak gibi görünü-

yor. Bana olan saygısından burada bir şey deneyeceğini sanmıyorum. Ama dışarıda... Gerçek şu ki ucuz kiralık katillerin buraya gelmesini istemiyorum. Kötü bir izlenim bırakıyor."

"Tüyo için teşekkürler. Müteşekkirim." Bir sigara yaktım. "Buranın arka çıkışı var mı? Kız arkadaşımın zarar görmesini istemem."

Başını salladı. "Mutfaktan geçip acil çıkış merdivenlerinden in. Aşağıda arka sokağa çıkan bir kapı var. Orası sessizdir. Sadece park etmiş birkaç araba durur. İçlerinden biri, açık gri spor olanı benim." Anahtarları bana uzattı. "Gerekirse torpido gözünde silah var. Daha sonra anahtarları egzoz borusunda bırak yeter. Boyasını da sakın çizme."

Anahtarları cebime atıp ayağa kalktım. "Seninle konuşmak güzeldi Kızıl. Pire ısırıkları tuhaf şeyler; ilk ısırıldığında fark etmiyorsun, ama bir süre sonra ondan daha sinir bozucu bir şey yokmuş gibi geliyor."

Kızıl Dieter kaşlarını çattı. "Seninle ilgili fikrimi değiştirmeden buradan defol git Günther."

Inge'nin yanına dönerken bara bir göz attım. Kahverengi takım elbiseli adamı görmek çok kolaydı. Onun daha önce Inge'ye bakan adam olduğunu hatırladım. Masamızda Inge yakışıklı, ama boyu biraz kısa olan SS subayının gözardı edilebilir çekiciliğine bayılmasa da kolayca direniyordu. Hızla Inge'nin yanına gidip onu ayağa kaldırdım, masadan çekiştirdim. Subay kolumu tuttu. Önce eline, sonra yüzüne baktım.

"Yavaş ol, ufaklık," dedim, balıkçı teknesine yaklaşan bir fırkateyn gibi tepesinde dikilerek. "Yoksa üst dudağını süslerim ve bu Şövalye Haçı

ve meşe yapraklarıyla olmaz." Cebimden buruşuk bir beş mark çıkarıp masaya bıraktım.

"Senin kıskanç bir tip olduğunu fark etmemiştim," dedi Inge, onu kapıya doğru götürürken.

"Asansöre binip doğruca aşağıya in," dedim. "Dışarı çıkınca arabaya gidip beni bekle. Koltuğun altında bir tabanca var. Sırf gerekirse diye onu yakınında tut." Bara baktım, adam içkisinin parasını ödüyordu. "Bak, bunu açıklayacak zamanım yok, ama durumun masadaki havalı, küçük arkadaşımızla bir ilgisi yok."

"Peki, sen nereye gideceksin?" diye sordu, ona arabamın anahtarlarını verirken.

"Öteki çıkıştan gideceğim. Kahverengi takım elbiseli iri bir adam beni öldürmeye çalışıyor. Eğer onun arabaya yaklaştığını görürsen, eve git ve Alex'teki Kriminalinspektor Bruno Stahlecker'i ara. Anladın mı?" Başıyla onayladı.

Bir an için onu takip ediyormuş gibi yaptım, sonra aniden dönüp hızla mutfaktan geçip yangın kapısından çıktım.

Üç kat indikten sonra merdivenlerin zifiri karanlığında arkamdan gelen ayak seslerini işittim. Körlemesine aşağıya seğirtirken onu alaşağı edip edemeyeceğimi düşündüm; ama o silahlıydı, ben değil. Dahası o bir profesyoneldi. Takılıp düştüm, sahanlığa yuvarlanırken hemen ayağa kalkmaya çabaladım. Korkuluğa tutunup düşmemi yavaşlatmış olan dirsek ve kollarımdaki acılara aldırmadan inmeye devam ettim. Son basamak grubunun tepesine geldiğimde bir kapının altından süzülen ışığı görüp aşağıya atladım. Düşündüğümden daha yüksekti, ama ellerimin ve ayak-

larımın üstüne inmeyi başardım. Kapıdaki kolu ittiğim gibi sokağa fırladım.

Dışarıda birkaç araba vardı, hepsi muntazam park edilmişti, ama Kızıl Dieter'in gri Bugatti Royale'ini bulmak zor olmadı. Kapıyı açtım, torpido gözüne baktım. İçinde beyaz toz olan birkaç sarılmış kâğıt ve uzun namlulu büyük bir altıpatlar vardı. Sekiz santimetre kalınlığındaki maun bir kapıda pencere açacak türde bir silah. Dolu olup olmadığını kontrol edecek vaktim yoktu, ama Kızıl'ın sadece kovboyculuk oynamak için silah bulundurduğunu sanmıyordum.

Yere çöküp Bugatti'nin yanındaki üstü açılır büyük Mercedes'in altına yuvarlandım. O sırada yangın çıkışından dışarı çıkan takipçim, gizlenmek üzere gölgede kalan duvarı kucakladı. Bense tamamen hareketsiz kalıp onun ay ışığı kaplı sokağın ortasına adım atmasını bekledim. Dakikalar geçti, gölgelerin arasında hiç ses ya da hareket yoktu. Bir süre sonra gölgelerin içinden duvar boyunca ilerlediğini tahmin ettim, arabalardan yeterince uzaklaştıktan sonra sokağı güvenle geçip tekrar geri gelecekti. Arkamda kaldırım taşına sürtünen bir topuk sesi duyunca nefesimi tuttum. Sadece başparmağımı hareket ettirerek silahın horozunu, belli belirsiz bir klik sesi çıkararak, ağır ağır ama durmadan çektim, sonra da emniyeti açtım. Yavaşça dönüp bedenim boyunca baktım. Yattığım yerin tam arkasında, arabanın iki arka lastiği tarafından güzelce çerçevelenmiş duran bir çift ayakkabı gördüm. Adamın ayakları onu uzaklaştırıp sağıma, Bugatti'nin arkasına getirdi. Adamın açık kapının yanında olduğunu fark edince aksi yöne, sola kayıp

Mercedes'in altından çıktım. Arabanın cam seviyesinin altında kalarak arkaya dolaştım, geniş bagajın kenarından baktım. Kahverengi takım elbiseli adam Bugatti'nin arka lastiğinin yanına neredeyse benimle aynı pozisyonda çömelmişti, ama ters tarafa bakıyordu. Sadece birkaç metre uzaktaydı. Sessizce adım atıp silahı kol mesafesinde uzatıp şapkasının arkasına doğrulttum.

"Silahı bırak," dedim. "Yoksa yemin ederim lanet kafanda bir tünel açarım." Adam donup kaldı, ama silah hâlâ elindeydi.

"Sorun değil dostum," dedi. Bir mavzer olan silahın kabzasını bırakınca silah tetik kısmından parmağında asılı kaldı. "Emniyetini kapatabilir miyim? Bu küçük bebeğin tetiği çok hassas da." Sesi alçak ve sakindi.

"Önce şapkanın kenarını yüzünün üstüne indir," dedim. "Sonra emniyeti elin bir kum çuvalının içindeymiş gibi kapat. Unutma, bu mesafeden hayatta ıskalamam. Ayrıca Kızıl'ın arabasının güzel boyasını senin beyninle kirletmek çok kötü olur." Şapkasını gözlerinin üstüne inene kadar eğdi, mavzerin emniyetini kapattıktan sonra yere bıraktı, tabanca parke taşlarının üstünde zararsızca tıngırdadı.

"Seni takip ettiğimi Kızıl mı söyledi?"

"Çeneni kapa ve dön," dedim. "Ellerin havada kalsın." Kahverengi takım elbiseli döndü, şapkasının kenarından ötesini görmeye çabalayarak kafasını omuzlarına doğru düşürdü.

"Beni öldürecek misin?" diye sordu.

"Değişir."

"Neye göre?"

"Masraflarını kimin karşıladığını söyleyip söylememene göre."

"Belki anlaşabiliriz."

"Pazarlık edecek fazla bir şeyin olduğunu sanmıyorum," dedim. "Ya konuşursun ya da sana ekstra bir çift burun deliği açarım. Bu kadar basit."

Sırıttı. "Beni soğukkanlılıkla öldüremezsin."

"Ya, öyle mi?" Silahı çenesine dayayıp elmacık kemiklerinin altında burmak için namluyu etleriboyunca yukarı çektim. "O kadar emin olma. Beni tam da bunu kullanacak bir havada yakaladın; konuşsan iyi olur, yoksa bir daha hiç konuşamayacaksın."

"Diyelim ki öttüm, sonra ne olacak? Beni bırakacak mısın?"

"Beni tekrar takip edesin diye mi? Aptal olduğumu düşünüyor olmalısın."

"Seni, takip etmeyeceğime nasıl ikna edebilirim?"

Ondan uzaklaşıp düşündüm. "Annenin hayatı üstüne yemin et."

"Annemin hayatı üstüne yemin ederim," dedi hemen.

"Tamam. O zaman müşterinin kim olduğunu söyle."

"Söylersem beni bırakacak mısın?"

"Evet."

"Annenin hayatı üstüne yemin et."

"Annemin hayatı üstüne yemin ederim."

"Tamam, o zaman," dedi. "Haupthändler adında bir adam."

"Sana ne kadar ödedi?"

"Üç yüz şimdi ve..." Cümlesini tamamlayamadı. Öne bir adım atarak silahın kabzasıyla onu ba-

yılttım. Uzun süre baygın bırakacak acımasız bir darbeydi bu.

"Annem öldü," dedim. Silahını alıp ikisini de cebime attıktan sonra arabama koştum. Takım elbisemi kaplayan pislik ve yağı görünce Inge'nin gözleri irileşti. En iyi takım elbisem.

"Asansör senin için yeterince iyi değil miydi? Ne yaptın? Aşağıya mı atladın?"

"Öyle bir şey." Koltuğun altında, silahın yanında sakladığım kelepçeleri aradım. Sonra arabayı yaklaşık 70 m kadar sokağın içine sürdüm.

Kahverengi takım elbiseli onu bıraktığım yerde bilinçsizce yatıyordu. Arabadan inip onu sokağın biraz yukarısındaki bir duvara sürükledim. Pencerelerden birindeki demir parmaklıklara kelepçeledim. Hareket ettirince biraz inledi, böylece ölmediğinden emin oldum. Bugatti'ye dönüp Kızıl'ın silahını torpido gözüne koydum. Ayrıca içinde beyaz toz olan sarılmış kâğıtlardan biraz aşırdım. Kızıl Dieter'in torpido gözünde yemek tuzu saklayacak bir adam olmadığını biliyordum, ama yine de kokladım. Kokaini tanımama yetecek kadar. Çok fazla sarılmış kâğıt yoktu. En fazla yüz mark ederdi. Ve görünüşe göre Kızıl'ın özel kullanımına ayrılmışlardı.

Arabayı kilitleyip anahtarları istediği gibi egzoz borusuna bıraktım. Kahverengi takım elbiselinin yanına gidip iki sarılmış kâğıdı cebine tıktım.

"Bunlar Alex'teki çocukların ilgisini çekecektir," dedim. Onu soğukkanlılıkla öldürmek dışında başladığı işi bitirmesine engel olacak başka bir yol aklıma gelmemişti.

Anlaşmalar sağ elinde içkiden daha ölümcül bir şey olmayan insanlar içindi.

14

Ertesi sabah yağmur çiseliyordu. Bahçe fıskiyesinden fışkıran su gibi ılık, güzel bir yağmurdu. Zinde ve dinlenmiş olarak uyandım ve pencereden dışarı bakmak için ayağa kalktım. Bir kızak köpeği sürüsü gibi hayat dolu olduğumu hissediyordum.

Meksika kahvesi ve birkaç sigarayla kahvaltı yaptık. Sanırım tıraş olurken ıslık bile çalıyordum. Inge banyoya gelip bana bakmaya başladı. Son zamanlarda bunu çok yapıyorduk.

"Dün gece birisinin seni öldürmeye çalıştığı düşünülürse, bu sabah hatırı sayılacak kadar iyi bir ruh halin var."

"Hep söylerim, hayatın tadını yeniden almaya başlamak için Azrail'le karşılaşmak gibisi yoktur." Gülümseyerek ekledim, "Tabii bir de güzel bir kadınla."

"Adamın bunu neden yaptığını söylemedin bana."

"Çünkü bunun için para aldı."

"Kimden? Kulüpteki adamdan mı?" Yüzümü silip gözden kaçırdığım sakal olup olmadığına baktım. Yoktu, böylece usturamı bıraktım.

"Dün sabah Six'in evini arayıp kâhyaya, efendisine ve Haupthändler'a bir mesaj iletmesini söylediğimi hatırlıyor musun?"

Inge başını salladı. "Evet. Yaklaştığını söylemesini istedin."

"Haupthändler'ın korkarak elindeki kozu oynayacağını umuyordum. Oynadı da. Ama beklediğimden daha hızlı oldu."

"Yani o adama seni öldürmesi için onun para verdiğini düşünüyorsun."

"Bundan eminim." Inge arkamdan yatak odasına geldi. Gömleğimi giymemi, derisi sıyrılan ve onun bandajladığı kolumun manşetiyle mücadele edişimi seyretti. "Biliyorsun," dedim. "Dün gece pek çok cevabın yanı sıra pek çok soru da ortaya çıktı. Hiçbirinin bir mantığı yok. Hem de hiç. Bir yapbozu tamamlamaya çalışmak gibi, ama bir takımla değil, iki takımla oynuyormuşum gibi. Pfarr'ın kasasından çalınan iki şey var, mücevherler ve belgeler. Ama ikisi birbirine uymuyor. Sonra bir de üzerinde cinayetin resmedildiği yapboz parçaları var ki onlar da hırsızlığa ait parçalarla uyuşmuyor."

Inge zeki bir kedi gibi yavaşça gözlerini kırpıştırıp bana, bir erkeğin bunu ilk düşünen kişi olmadığı için kendini *meschugge* hissetmesine neden olan bir ifadeyle baktı. Onu seyretmek sinir bozucuydu, ancak konuştuğu zaman gerçekten de ne kadar aptal olduğumu fark ettim.

"Belki de hiçbir zaman tek bir yapboz olmamıştır," dedi. Sen birini çözmeye uğraşırken belki de en başından beri iki yapboz vardı." Bunun kafama dank etmesi bir iki saniye sürdü, sonunda elimin içiyle alnıma bir şaplak indirdim.

"Kahretsin, elbette." Sözlerinde vahyin gücü vardı. Anlamaya çalıştığım şey tek bir suç değildi. İki suç vardı.

S-Bahn'ın gölgesindeki Nollendorfplatz'a park ettik. Yukarıda bir tren bütün meydana hâkim olan bir gürültüyle köprüden geçti. Çok gürültülüydü; ama Tempelhof ve Neukölln fabrikalarının büyük bacalarından çıkan ve meydanı çevreleyen binaların duvarlarına yapışan isi rahatsız edecek kadar değil. Bu binalar çok daha iyi günler görmüştü. Batıya, Schöneberg'in alt-orta sınıfa ait kısmına doğru yürüyerek, Nollendorfstrasse'de Marlene Sahm'ın yaşadığı beş katlı apartmanı bulup dördüncü kata çıktık.

Bize kapıyı açan genç adam üniformalıydı, tanımadığım özel bir SA birliğindendi. Fräulein Sahm'ın orada yaşayıp yaşamadığını sordum. Yaşadığını ve kardeşi olduğunu söyledi.

"Siz kimsiniz?" deyince ona kartımı uzattım, ablasıyla görüşüp görüşemeyeceğimi sordum. Bu davetsiz ziyarete biraz kızmış gibiydi. Kardeşi olduğunu söylerken yalan söyleyip söylemediğini merak ettim. Elini saman sarısı saçlarının arasından geçirdi, geri çekilmeden önce omzunun üstünden arkasına baktı.

"Ablam şu anda uzanıyor," diye açıkladı. "Ama sizinle konuşmak isteyip istemediğini soracağım,

Herr Günther." Kapıyı arkamızdan kapatıp yüzüne daha samimi bir ifade yerleştirmeye çalıştı. İri ve kalın dudaklı ağzı neredeyse bir zencinin ağzına benziyordu. Şimdi açıkça gülümsüyordu, ama Inge ve benim aramda masa tenisi izler gibi gelip giden soğuk, mavi gözlerinden tamamen bağımsız bir gülüşle...

"Lütfen bir dakika burada bekleyin."

Bizi holde bırakıp gitti. Inge büfenin üstünde asılı duran bir değil, tam üç Führer resmini işaret ederek gülümsedi.

"Sadakatleri söz konusu olduğunda işlerini şansa bırakmadıkları çok açık, değil mi?"

"Bilmiyor muydun?" dedim. "Woolworth's mağazasında kampanya var. İki diktatör alana bir tane bedava."

Sahm, ablası Marlene'le birlikte geri geldi. Sarkık, melankolik burnu ve hatlarına bir kalenderlik veren çıkık alt çenesiyle iriyarı, sarışın, hoş bir kadındı. Ama boynu o kadar kaslı ve hatları o kadar belirgindi ki neredeyse kaskatı görünüyor; bronz kolları bir okçuyu ya da sıkı bir tenis oyuncusunu akla getiriyordu. Hole girerken ampul şeklindeki kaslı baldırını fark ettim. Vücut yapısı rokoko tarzı bir şömineyi andırıyordu.

Bizi mütevazı, küçük bir oturma odasına aldılar. Kardeşi kapının kenarına dayanıp bana ve Inge'ye şüpheyle bakarken, biz de ucuz, kahverengi deri koltuk takımına oturduk. Yüksek ceviz büfenin cam kapılarının ardında birkaç okula ait olabilecek kadar fazla ödül vardı.

"Çok etkileyici bir koleksiyonunuz var," dedim beceriksizce, ortaya doğru. Bazen havadan sudan

konuşmamın birkaç santim eksik kaldığını hissederim.

"Evet," dedi Marlene, pekâlâ alçakgönüllülük olarak kabul edilebilecek samimiyetsiz bir yüz ifadesiyle. Buna karşın erkek kardeşinde tevâzunun esamesi bile okunmuyordu.

"Ablam sporcudur. Talihsiz bir sakatlığı olmasaydı, Olimpiyatlarda Almanya için koşacaktı." Inge ve ben anlayışlı sesler çıkardık. Sonra Marlene kartvizitimi kaldırıp yüksek sesle okudu.

"Size nasıl yardım edebilirim, Herr Günther?" dedi.

Konuşmama başlamadan önce arkama yaslanıp bacak bacak üstüne attım. "Germania Hayat Sigortası Şirketi tarafından Paul Pfarr ve karısının ölümünü araştırmak üzere tutuldum. Onları tanıyan herhangi biri olanları anlamamıza yardım edebilir ve böylece müşterimin gerekli tazminatları hızla ödemesini sağlamış olur."

"Evet," dedi Marlene uzun bir iç çekişle. "Evet, elbette."

Bir şey söylemesini bekledim, ama sonunda onu konuşması için teşvik etmek zorunda kaldım. "Anladığım kadarıyla İçişleri Bakanlığı'nda Herr Pfarr'ın sekreteriymişsiniz."

"Evet, öyleydim." Bir iskambil oyuncusundan daha fazlasını ele vermiyordu.

"Hâlâ orada mı çalışıyorsunuz?"

"Evet," dedi kayıtsız bir omuz silkmeyle.

Riske girip Inge'ye baktım. O da cevap olarak kalemle çizilmiş gibi mükemmel kaşlarını kaldırarak karşılık verdi. "Herr Pfarr'ın Reich ve

DAF'taki yolsuzlukları soruşturan departmanı hâlâ duruyor mu?"

Marlene birkaç saniye için ayakkabılarının burnunu inceledi, sonra oraya gittiğimden beri bana ilk kez doğru dürüst baktı. "Bunu size kim söyledi?" diye sordu. Ses tonu sakindi, ama şaşırdığını anlayabiliyordum.

Sorusuna aldırmayıp onu hazırlıksız yakalamaya çalıştım. "Bu yüzden mi öldürüldüğünü düşünüyorsunuz; birisi onun işlere burnunu sokup insanları ihbar etmesinden rahatsız olduğu için mi?"

"Ne... Neden öldürüldüğü konusunda benim hiçbir fikrim yok. Bakın Herr Günther, galiba..."

"Gerhard Von Greis adında birini tanıyor musunuz? Başbakan'ın arkadaşı, ayrıca bir şantajcı. Biliyor musunuz, patronunuza verdiği her neyse adamın hayatına mâloldu."

"Buna inanmıyorum..." dedi. Sonra kendini toparladı. "Sorularınıza cevap veremem."

Ama ben devam ettim. "Ya Paul'un metresi, Eva, Vera ya da adı her neyse? Neden saklandığı konusunda bir fikriniz var mı? Kim bilir, belki o da ölmüştür."

Marlene'in gözleri yemekli vagondaki fincan ve tabağı gibi titredi. Bana hayretle bakıp ayağa kalktı, yumruklarını sıktı. "Lütfen," dedi. Gözleri yaşarmaya başlamıştı. Erkek kardeşi kapı eşiğinden ayrılıp boks maçını durduran bir hakem gibi önüme geçti.

"Bu kadarı yeter, Herr Günther," dedi. "Ablamı böyle sorgulamanıza izin vermek için bir neden göremiyorum."

"Neden olmasın?" diye sordum ayağa kalkarak. "Bahse girerim kendisi Gestapo'da bunun gibi çok sorgulama görmüştür. Hatta daha kötülerini de."

"Hiç fark etmez," dedi. Sorularınıza cevap vermek istemediğini açıkça görebiliyorum."

"Tuhaf," dedim. "Ben de aynı sonuca vardım." Inge'yi kolundan tutup kapıya götürdüm. Ama oradan ayrılırken dönüp ekledim, "Ben kimsenin tarafında değilim. Sadece gerçeği bulmaya çalışıyorum. Kararınızı değiştirirseniz lütfen beni arayın. Bu işe kimseyi kurtların önüne atmak için girmedim."

"Seni hiç şövalye ruhlu biri olarak düşünmemiştim," dedi Inge tekrar dışarı çıktığımızda.

"Beni mi?" dedim. "Bir dakika dur bakalım. Ben Don Kişot Dedektiflik Okulu'na gittim. Soylu Düşünce dersinden B artı aldım."

"Aynı notu Sorguya Çekme'den almadığın kötü olmuş," dedi. "Pfarr'ın metresinin ölmüş olabileceğini söylediğinde gerçekten çok sarsıldı."

"Ne yapmamı isterdin, onu silah zoruyla mı konuştursaydım?"

"Bir şey demiyorum, sadece konuşmaması kötü oldu, hepsi bu. Kim bilir, belki fikrini değiştirir."

"Bu konuda bahse girmezdim," dedim. "Eğer Gestapo için çalışıyorsa, İncil'deki sözlerin altını çizmekle ilgilenen tiplerden değildir. O kasları gördün mü? Eminim eline kırbacını veya lastik copunu aldı mı, ayın elemanlığını kimseye bırakmıyordur."

Arabaya bindik. Bülowstrasse'den doğuya doğru gittik. Viktoria Park'ın dışında durduk.

"Hadi gel," dedim. "Biraz yürüyelim. Temiz hava iyi gelir."

Inge şüpheyle burnunu çekti. Hava, yakındaki Schultheis bira fabrikasının kokusuyla ağırlaşmıştı. "Unutturma da bana parfüm almana asla izin vermeyeyim," dedi.

Yokuş yukarı yürümeye başladık. Orada Berlin'in genç sanatçılarının kusursuz pastoral tablolarını sattıkları bir resim pazarı vardı. Inge beklendiği gibi aşağılayıcıydı.

"Hiç böyle bir pislik gördün mü?" diye homurdandı. "İnsan bütün bu, mısır toplayıp saban süren kaslı köylü resimlerini görünce, Grimm Kardeşler masalında yaşadığımızı sanır."

Yavaşça başımı salladım. Sesini yükseltse ve fikirleri ikimizi de bir KZ'ye göndermeye yetecek türde olsa da, bir konuda heyecanlanmasına bayılıyordum.

Kim bilir, belki biraz daha zaman ve sabırla, benim sanatın değeriyle ilgili duygusuz fikirlerimi yeniden gözden geçirmemi sağlayabilirdi. Ama şu anda aklımda başka bir şey vardı. Inge'yi kolundan tutup, her şeyiyle tipik bir Aryan klişesi olan ressamın önüne sıralanmış çelik çeneli Fırtına Birliği askerlerinin tasvir edildiği resimlerin yanına götürdüm. Sessizce konuştum.

"Sahm'ların evinden çıktığımızdan beri takip edildiğimizi hissediyorum," dedim. Dikkatle etrafına bakındı. Etrafta dolanan birkaç kişi vardı, ama hiçbiri bizimle ilgileniyor gibi görünmüyordu.

"Onu fark edebileceğini sanmıyorum," dedim. "Eğer iyiyse yani."

"Sence Gestapo mu?" diye sordu.

"Bu şehirdeki tek köpek sürüsü onlar değil, ama tahminim en iyi adamlar orada. Bu davayla ilgilendiğimi biliyorlar. Bu yüzden ayak işlerinden bir kısmını benim yapmama izin vermeleri açıkçası beni şaşırtmazdı."

"Ee, ne yapacağız?" Endişeli görünüyordu, ama ona sırıtarak baktım.

"Her zaman peşindeki birinden kurtulmaya çalışmaktan daha eğlenceli bir şey olmadığını düşünmüşümdür. Özellikle de Gestapo çıkma ihtimali varsa."

15

Sabah postasında sadece iki şey vardı ve ikisi de elden teslim edilmişti. Gruber'in sorgulayıcı, aç kedi bakışlarından uzakta zarfları açtım. Küçük zarfta Olimpiyatlar'ın bugünkü atletizm oyunları için bir bilet vardı. Biletin arkasında "M.S." baş harfleri ve "saat 14.00" yazıyordu. Havacılık Bakanlığı'nın mührünü taşıyan daha büyük zarftaysa, Haupthändler ve Jeschonnek'in cumartesi günkü telefon kayıtları vardı. Ama Haupthändler'ın kayıtlarında kendi yaptığım arama dışında hiç arama yoktu. Zarfı ve içindekileri çöp kutusuna atıp oturdum. Jeschonnek'in kolyeyi çoktan almış olup olmadığını ve aynı akşam Haupthändler'ı Tempelhof Havaalanı'na kadar takip etmek zorunda kalırsam, ne yapmam gerektiğini merak ettim. Öte yandan Haupthändler kolyeden daha önce kurtulduysa, Londra'ya gitmek için sırf iş olsun diye pazartesi uçağını beklemeyeceğini tahmin ettim. Durum daha çok,

anlaşmanın döviz içerdiğini, Jeschonnek'in de parayı bulmak için zamana ihtiyacı olduğunu gösteriyordu. Kendime bir kahve yapıp Inge'nin gelmesini beklemeye başladım.

Pencereden dışarı bakınca havanın kasvetli olduğunu gördüm. Inge'nin Führer'in Olimpiyatlar'ına yağmur yağması olasılığına nasıl sevineceğini hayal edip gülümsedim. Ama bu kez ben de ıslanacaktım.

Inge ne demişti? "Modern zamanların tarihindeki en rezil dolandırıcılık." Dolapta eski yağmurluğumu ararken Inge geldi.

"Tanrım, bir sigaraya ihtiyacım var," dedi, çantasını sandalyeye atıp masamdaki kutudan bir sigara alarak. Eski yağmurluğuma eğlenerek baktı. "O şeyi giymeyi mi planlıyorsun?"

"Evet. Kaslı Fräulein sonunda kendinden bekleneni yaptı. Postayla bugünkü oyunlar için bilet göndermiş. İkide onunla stadyumda buluşmamı istiyor."

Inge pencereden dışarı baktı. "Haklısın," diye güldü. "Yağmurluğa ihtiyacın olacak. Bardaktan boşanırcasına yağacak." Oturup ayaklarını masama koydu. "Ben de burada kalıp dükkânı beklerim."

"En geç dörde kadar dönerim," dedim. "Sonra havaalanına gitmemiz gerekiyor."

Kaşlarını çattı. "Aa evet, unutuyordum. Haupthändler bu gece Londra'ya uçmayı planlıyor. Saflığımı bağışla, ama oraya varınca ne yapmayı planlıyorsun? Haupthändler ve yanında kim varsa onlara yaklaşıp kolyeyi kaça sattıklarını mı soracaksın? Belki Tempelhof'un tam or-

tasında bavullarını açıp parayı görmene de izin verirler."

"Gerçek hayatta hiçbir şey o kadar düzgün gitmez. Hiçbir zaman sahtekârı zamanında yakalamanı sağlayacak küçük, düzgün ipuçları yoktur."

"Neredeyse üzgün gibi konuşuyorsun."

"Elimde işleri kolaylaştıracağını düşündüğüm bir koz vardı."

"Ve koz boşa gitti, öyle mi?"

"Öyle gibi bir şey."

Ofisin dışındaki ayak sesleri durmama neden oldu. Kapı çalındı, Nasyonal Sosyalist Havacı Birliği'nden motorsikletli bir onbaşı, daha önce çöp sepetine attığıma benzer bir zarfla kapıdan içeri girdi. Onbaşı topuklarını birbirine vurup Herr Bernhard Günther olup olmadığımı sordu. Olduğumu söyledim, zarfı eldivenli ellerinden alıp alındı fişine imza attım. Hitler selamı verip düzgün adımlarla yürüyüp gitti.

Havacılık Bakanlığı'ndan gelen zarfı açtım. İçinde Jeschonnek ve Haupthändler'ın önceki gün yaptığı aramaların kayıtlarını içeren daktilo edilmiş kâğıtlar vardı. Elmas tüccarı Jeschonnek çok meşguldü. Yasadışı yollardan büyük miktarda Amerikan doları ve İngiliz sterlini alımıyla ilgili olarak çeşitli insanlarla konuşmuştu.

"Tam isabet," dedim, Jeschonnek'in son konuşmasını okurken. Bu görüşmeyi Haupthändler ile yapmıştı ve doğal olarak konuşma onun kayıtlarında da görünüyordu. Bu benim bulmayı umduğum kanıttı; teoriyi gerçeğe çeviren, Six'in özel sekreteriyle elmas tüccarı arasındaki kesin

bağlantıyı gösteren kanıt. Daha da iyisi görüşme için yer ve zaman bile planlamışlardı.

"Ee?" dedi Inge. Merakını daha fazla dizginleyemiyordu.

Sırıtarak ona baktım. "İşte benim kozum. Birisi onu yeniden işe yarar hale getirdi. Haupthändler ve Jeschonnek bu akşam saat beşte Grünewald'da görüşecek. Jeschonnek bir torba dolusu döviz taşıyor olacak."

"Felaket bir muhbirin varmış," dedi kaşlarını çatarak. "Kim bu? Kahin Hanussen mi?"

"Benim adamım daha çok gösteriyi düzenleyen kişi," dedim. "Giriş çıkışları o ayarlıyor ve en azından bu kez gösteriyi ben de seyretme fırsatı bulacağım."

"Tesadüfe bakın ki bu kişinin sana oturacağın yeri gösterecek birkaç dost Fırtına Birliği askeri de var, öyle mi?"

"Duyunca hoşuna gitmeyecek."

"Eğer suratımı asarsam nedeni bil ki midem bazı şeyleri hazmedemediği için ekşimiştir, anlaşıldı mı?"

Bir sigara yaktım. Kafamda yazı tura atıp kaybettim. Ona her şeyi anlatacaktım. "Servis asansöründeki cesedi hatırlıyor musun?"

"Cüzzam olduğumu öğrenmişim gibi," dedi gözle görülür bir ürpertiyle.

"Hermann Goering beni onu bulmam için tuttu." Duraklayıp yorumunu bekledim. Şaşkın bakışları altında omuz silktim. "Hepsi bu," dedim. "Birkaç telefonu dinlemeyi kabul etti, Jeschonnek ve Haupthändler'ınkini." Telefon kayıtlarını alıp yüzünün önünde salladım. "Sonuç bu. Artık

adamlarına başka şeylerin yanı sıra Von Greis'i nerede bulabileceklerini de söyleyebilirim."

Inge hiçbir şey demedi. Sigaramdan uzun, öfkeli bir nefes çekip kürsüye çekiçle vurur gibi izmariti küllüğe bastırdım. "Sana bir şey söyleyeyim eğer bütün uzuvlarının yerinde kalmasını istiyorsan, onu reddedemezsin."

"Öyledir herhalde."

"İnan bana, o benim seçtiğim bir müşteri değil. Herifin hizmetindekilere dair fikri ellerinde makineli tüfek olan birer haydut olmaları."

"Peki, ama bana neden söylemedin, Bernie?"

"Goering gibi bir adam sırrını benim gibi birine açtığında masadaki bahisler yükselir. Bilmemenin senin için daha güvenli olacağını düşündüm. Ama artık bundan kaçınmam imkânsız, değil mi?" Kâğıtları bir kez daha ona doğru salladım. Inge kafasını salladı.

"Tabii ki onu reddedemezdin. Huysuzluk etmek istemiyorum, sadece biraz şaşırdım. Ayrıca beni korumak istediğin için teşekkür ederim, Bernie. En azından o zavallı adamı birine anlatabileceğin için memnunum."

"Hemen yapacağım," dedim.

Onu aradığımda Rienacker'ın sesi yorgun ve sinirli çıkıyordu.

"Umarım elinde bir şey vardır, çünkü Şişko Hermann'ın sabrı Yahudi fırıncının pastasındaki kremadan bile az. Diyeceğim, sadece hoş beş için aradıysan, ayağımda köpek pisliğiyle gelip seni ziyaret etmek zorunda kalabilirim."

"Neyin var Rienacker? Morgda yatmak zorunda mı kaldın, ne oldu?"

"Zırvalamayı kes de anlat, Günther."

"Tamam, kulaklarını dört aç. Sizin oğlanı buldum.Artık iş göremez halde."

"Ölü mü?"

"Atlantis kadar. Onu Chamissoplatz'daki terk edilmiş bir otelde servis asansörünü kullanırken bulacaksın. Burnunun götürdüğü yere git."

"Ya kâğıtlar?"

"Sobada bir sürü kül var, hepsi o."

"Kimin öldürdüğüne dair bir fikrin var mı?"

"Üzgünüm," dedim. "Ama bu senin işin. Benim bütün yapmam gereken aristokrat arkadaşını bulmaktı. Patronuna faturayı postayla göndereceğimi söyle."

"Çok teşekkürler, Günther," dedi Rienacker, sesi pek memnun çıkmıyordu. "Sen..." Lafını kesip ona kısaca veda ederek telefonu kapadım.

Arabanın anahtarını Inge'ye bırakıp o gün öğleden sonra saat 16.30'da Haupthändler'in sahildeki evinin dışında benimle buluşmasını söyledim. Zoo İstasyonu'ndan Reich Spor Sahası'na giden özel S-Bahn'a binmeyi planlıyordum, ama önce takip edilmediğimden emin olmam gerekiyordu. İstasyona gitmek için dolambaçlı bir yol seçtim. Hızla Königstrasse'ye yürüyüp iki numaralı tramvayla Spittel Market'e gittim, Spindler Brunnen Fıskiyesi'nin etrafını iki kez dolaşıp U-Bahn'a bindim. Bir durak gidip Friedrichstrasse'de inerek bir kez daha cadde seviyesine çıktım. Berlin'in en yoğun trafiği, havanın kalem talaşı gibi koktuğu mesai saatleri içinde Friedrichstrasse'deydi. Şemsiyelerin ve seyahat rehberlerinin üstüne eğilmiş

Amerikalıların arasından hızla geçerek, bir Rudesdorfer Peppermint minibüsünün altında kalmaktan zor kurtulup Tauberstrasse ve Jägerstrasse'yi, ardından Kaiser Hotel'i ve Six Çelik İşletmeleri'nin genel müdürlük binasını geçtim. Unter den Linden'e doğru devam edip Französische Strasse'deki trafiğin arasında zorlukla ilerledim ve Behrenstrasse'nin köşesinden Kaiser Galerisi'ne daldım. Burası çoğunlukla turistlerin geldiği türde pahalı dükkânların olduğu bir pasajdı. Unter den Linden'de, turistlerin çoğunun kaldığı Hotel Westminister'ın yakınına çıkıyordu. Eğer yürüyorsanız peşinizdeki birinden kurtulmak için çok iyi bir noktaydı. Unter den Linden'e çıkıp yolu geçtim, Zoo İstasyonu'na giden bir taksiye binip oradan da Reich Stadyumu'na giden özel trene bindim.

İki katlı stadyum beklediğimden ufak görünüyordu. Etrafında dolanan insanların içeriye nasıl sığacaklarını merak ettim. Ancak içeri girdikten sonra aslında içerisinin dışarıdan daha büyük olduğunu fark ettim. Bunun nedeni de yerin birkaç metre altındaki arenaydı.

Yarış parkurunun yakınındaki koltuğuma, bana kibarca gülümseyen, anaç bir kadının yanına oturdum. Marlene Sham'e ait olduğunu tahmin ettiğim sağ tarafımdaki koltuk şimdilik boştu, oysa saat ikiyi geçiyordu. Tam saatime bakarken gökten o günün en ağır yağmuru boşaldı. Anaç kadının şemsiyesini paylaştığım için çok memnundum. Bu onun bugünkü sevabı olmalıydı. Stadyumun batısını işaret edip bana bir dürbün uzattı.

"Führer'in oturacağı yer işte orası," dedi. Ona teşekkür ettim, söylediğiyle hiç ilgilenmiyor ol-

mama rağmen platformu taradım. Hepsi benim gibi ıslanmakta olan fraklı birkaç adam ve her yerde hazır bulunan birkaç SS subayı vardı. Inge memnun olacak, diye düşündüm. Führer ise ortada görünmüyordu.

"Dün saat beşe kadar gelmedi," dedi anaç kadın. "Ama hava bu kadar kötüyken hiç gelmese de affedilir." Boş kucağımı işaret etti. "Programınız yok. Oyunların sırasını öğrenmek ister misiniz?" İstediğimi söyledim, ama bana programı ödünç vermek yerine, yüksek sesle okumayı kastettiğini sıkılarak keşfetmiş oldum.

"Bu öğleden sonra ilk olarak 400 metre engelli elemeleri var. Sonra 100 metrede yarı finaller ve son olarak da finaller... Müsaade buyurursanız, Alman'ın Amerikalı zenci Owens karşısında hiç şansı olmadığını söylemeliyim. Dün onu koşarken seyrettim, bir ceylan gibiydi." Sözde Üstün Irk hakkında pek vatansever olmayan bir şeyler söyleyecektim ki Marlene Sahm yanıma oturdu, böylece beni vatana ihanet etme potansiyelindeki çenemden kurtardı.

"Geldiğiniz için teşekkürler, Herr Günther. Dün için özür dilerim. Kabalık ettim. Siz sadece yardım etmeye çalışıyordunuz, değil mi?"

"Kesinlikle."

"Dün gece söylediklerinizi düşünmekten uyuyamadım özellikle de..." Bir an tereddüt etti. "Eva hakkında söylediklerinizi..."

"Paul Pfarr'ın metresi mi?" Başını salladı. "Arkadaş mısınız?"

"Yakın arkadaşım değil, ama evet, arkadaşım. O yüzden bu sabah size güvenmeye karar verdim.

Benimle burada buluşmanızı istedim, çünkü izlendiğime eminim. Onun için de geç kaldım. Onları atlattığımdan emin olmak istedim."

"Gestapo mu?"

"Açıkçası Uluslararası Olimpiyat Komitesi'ni kastetmediğimi söyleyebilirim, Herr Günther." Gülümsedim, o da gülümsedi.

"Hayır, tabii ki değil," dedim. Mütevazılığın yerini sabırsızlığa bırakışının onu daha da çekici hale getirmesini sessizce takdir ediyordum. Boynundaki düğmesini açtığı kiremit rengi yağmurluğun altında, koyu mavi pamuklu elbisenin yakası, derin ve bronz bir dekoltenin ilk birkaç santimetresini görmeme izin veriyordu. Geniş, kahverengi deri çantasını karıştırmaya başladı.

"Madem öyle," dedi gergin bir sesle. "Paul'e dönecek olursak... Ölümüyle ilgili bir sürü soruya cevap vermek zorunda kaldım, tahmin edersiniz."

"Ne hakkında?" Aptalca bir soruydu, ama neyse ki bir şey demedi.

"Her şey. Hatta bir ara sanırım onun metresi olabileceğimi bile düşünmeye başladılar." Çantasından koyu yeşil bir günlük ajanda çıkarıp bana uzattı. "Bunu sakladım; Paul'un masa üstü günlüğü ya da daha çok kendine sakladığı günlüktü diyebilirim. Onun için tuttuğum resmi ajandadan ayrıydı bu: Gestapo'ya kendi tuttuğum ajandayı verdim." Günlüğü ellerimde çevirdim, açmaya yeltenmedim. Six ve şimdi de Marlene; insanların bir şeyleri polisten böyle saklamaları çok tuhaftı. Ya da belki de değildi. Hepsi polisi ne kadar iyi tanıdığınıza bağlıydı.

"Neden?" diye sordum.

"Eva'yı korumak için."

"Öyleyse neden yok etmediniz? İkiniz için de daha güvenli olmaz mıydı bu?"

Kendisinin bile pek anlamadığı bir şeyi açıklamaya çalışırken kaşlarını çattı. "Sanırım uygun ellere geçerse, katilin kimliğini gösterecek bir şey bulunabilir, diye düşündüm."

"Peki ya arkadaşınız Eva'nın bu işte parmağı olduğu ortaya çıkarsa?"

Gözleri parladı, öfkeyle konuştu. "Buna bir saniye bile inanmam," dedi. "O kimseye zarar vermez."

Dudaklarımı büzdüm, onu gücendirmemeye çalışarak başımı salladım. "Bana onu anlatın."

"Zamanı gelince, Herr Günther," dedi, dudaklarını birbirine bastırarak. Zaten ben de Marlene Sahm'ın asla tutkularına ve zevklerine kapılacak bir kadın olduğunu düşünmemiştim. Gestapo'nun böyle kadınları mı işe aldığını, yoksa onları bu hale mi getirdiğini merak ediyordum.

"Öncelikle, bir şeyi açıklamak istiyorum."

"Nasıl istersen."

"Paul'un ölümünden sonra, Eva'nın yerini bulmak için kimselere haber vermeden birkaç girişimde bulundum, ama başarılı olamadım. Ama ona sonra geleceğim. Size her şeyi anlatmadan önce bana onu bulmayı başarırsanız, teslim olmaya ikna edeceğinize dair söz verin. Eğer Gestapo onu tutuklarsa bu onun için çok kötü olur. Sizden istediğim bir iyilik değil, bunu anlamalısınız. Size soruşturmanızda yardım edecek bilgiyi vermemin karşılığında istediğim bedel bu."

"Size söz veriyorum. Ona her türlü şansı vereceğim. Ama şunu söylemek zorundayım, şu anda boğazına kadar bu işe batmış görünüyor. Sanırım bu gece yurtdışına çıkmayı planlıyor. Bu yüzden konuşmaya başlasanız iyi olur. Fazla zaman yok."

Marlene bir an için alt dudağını sıkıntıyla kemirdi, gözleri başlangıç çizgisine gelen engelli yarış koşucularına boş boş baktı. Çıkış hakemi tabancayı kaldırırken sessizleşen kalabalığın uğultusunun farkında bile değildi. Silah ateşlenince bana olanları anlatmaya başladı.

"Şey, öncelikle adı Eva değil. Bu ismi ona Paul taktı. Paul hep böyle yapardı, insanlara yeni isimler verirdi. Siegfried, Brünhilde gibi Aryan isimleri severdi. Eva'nın gerçek adı Hannah'ydı, Hannah Roedl, ama Paul, Hannah'nın Yahudi adı olduğunu ve ona Eva diyeceğini söyledi."

Amerikalı, ilk engelli elemesini kazanınca seyircilerde büyük bir kükreme oldu.

"Paul karısıyla mutlu değildi, ama bunun nedenini bana hiç söylemedi. Paul ve ben iyi arkadaştık, bana pek çok sırrını açardı, ama karısı hakkında konuştuğunu hiç duymadım. Bir gece beni bir kumarhaneye götürdü, Eva'ya orada rastladım. Orada krupiye olarak çalışıyordu. Onu aylardır görmemiştim. İlk kez Vergi Dairesi'nde çalışırken tanışmıştık. Rakamlarla arası çok iyiydi. Sanırım bu yüzden krupiye olmuştu. Maaşı iki kat fazlaydı ve ilginç insanlarla tanışma fırsatı buluyordu."

Bunun üzerine kaşlarımı kaldırdım. Öncelikle ben kumarhanelerde kumar oynayan insanların çok sıkıcı olduklarını düşünürdüm; ama sözünü kesmek istemediğimden bir şey söylemedim.

"Neyse, onu Paul'le tanıştırdım. Birbirlerini çekici buldukları anlaşılıyordu. Paul yakışıklı bir adamdı, Eva da Paul kadar iyi görünümlü ve gerçekten güzeldi. Onunla bir ay sonra tekrar karşılaştım. Paul'le bir ilişki yaşadığını söyledi. Başlangıçta bu işten hiç hoşlanmadım; ama sonra bunun beni ilgilendirmediğini düşündüm. Bir süre, belki altı ay sık sık görüştüler. Sonra Paul öldürüldü. Günlükte tarihleri ve onun gibi şeyleri bulabilirsiniz."

Günlükten Paul'un öldürüldüğü günün sayfasını açtım. Sayfada yazanları okudum.

"Buna göre öldürüldüğü gece Eva'yla randevusu varmış." Marlene bir şey söylemedi. Sayfaları geriye doğru çevirmeye başladım. "Tanıdığım bir isim daha," dedim. "Gerhard Von Greis, onun hakkında ne biliyorsunuz?" Bir sigara yakıp ekledim: "Bana Gestapo'daki küçük departmanınızla ilgili her şeyi anlatmanın zamanı gelmedi mi?"

"Paul'un departmanı. Orasıyla gurur duyuyordu." Derin bir iç çekti. "Çok dürüst bir adamdı o."

"Tabii," dedim. "Öteki kadınla olduğu bütün o süre boyunca aslında tek istediği evde, karısıyla birlikte olmaktı."

"Tuhaf ama söylediğiniz kesinlikle doğru, Herr Günther. İstediği aynen buydu. Grete'yi sevmekten bir an için bile vazgeçtiğini hiç sanmıyorum. Ama nedense ondan nefret etmeye de başlamıştı."

Omuz silktim. "Dünyada çeşit çeşit insan var. Belki sadece gönül eğlendirmek istiyordu." Birkaç dakika sessiz kaldı, bu arada sıradaki engelli yarış koşuldu. Alman yarışçı Nottbruch'un kazan-

masıyla kalabalık büyük bir sevinç yaşadı. Anaç kadın da büyük bir sevinçle ayağa kalkıp programını sallamaya başladı.

Marlene yeniden çantasını karıştırdı. Bir zarf çıkardı.

"Bu mektup Paul'e o departmanı kurması için verilen iznin bir kopyası," dedi bana uzatarak. "Görmek istersiniz diye düşündüm. Her şeyi yerli yerine oturtmaya, Paul'un yaptıklarını neden yaptığını açıklamaya yardımcı olur."

Mektubu okudum. Şöyle diyordu:

Reichsführer SS ve	Berlin NW 7
Reich İçişleri Bakanlığı	6 Kasım 1935
Alman Polis Şefi	Unter den Linden, 74
o-Kds g2 (o/R V)	Tel: 120 034
No. 22 II/35	Şehirler arası tel: 120 037

Hauptsturmführer Doktor Paul Pfarr'a Ekspres Mektup

Size çok ciddi bir mesele hakkında yazıyorum. Reich hizmetkârları içindeki yolsuzlukları kastediyorum. Bir ilke katî olmalıdır; devlet memurları dürüst, ahlaklı, sadık olmalı ve kendi kanımızdan olanlara karşı dostça davranmalıdır. Bu ilkeye karşı suç işleyenler –bir mark bile alanlar– acımasızca cezalandırılacaktır. Bir kenarda durup çürümenin yayılmasını izleyecek değilim.

Bildiğiniz gibi SS safları arasındaki yozlaşmanın kökünü kazımak için bazı önlemler aldım ve çok sayıda sahtekâr adam buna uygun şekilde yok edildi. Sahtekârlığın en yaygın olduğu Al-

man İşçi Cephesi'ndeki yolsuzluğu soruşturup ortadan kaldırmanız için size yetki verilmesi Führer'in isteğidir. Bu amaçla Hauptsturmführer rütbesine terfi ettiniz, doğrudan bana rapor vereceksiniz.

Nerede yolsuzluk varsa orayı yakıp yok edeceğiz. Günün sonunda da bu işi halkımıza olan sevgimizden yaptığımızı söyleyeceğiz.

Heil Hitler!

(imza)

Heinrich Himmler

"Paul çok çalışkandı," dedi Marlene. "Tutuklamalar yapıldı, suçlular cezalandırıldı.

"'Yok edildi,'" dedim Reichsführer'den alıntı yaparak.

Marlene'nin sesi sertleşti. "Onlar Reich'ın düşmanlarıydı."

"Evet, elbette." Devam etmesini bekledim. Benden emin olmadığını görünce ekledim, "Cezalandırılmaları gerekiyordu. Sizinle aynı fikirdeyim. Devam edin."

Marlene başını evet anlamında salladı. "Paul sonunda dikkatini Çelik İşçileri Sendikası'na çevirdi. Kısa sürede kendi kayınpederi Hermann Six ile ilgili bazı söylentilerin farkına vardı. Başta çok ciddiye almadı, ama sonradan, neredeyse bir gecede onu yok etmeye karar verdi. Çok geçmeden de bu bir saplantıya dönüştü."

"Tüm bunlar ne zamandı?"

"Tam tarihi hatırlamıyorum. Ama geç saatlere kadar çalışmaya başladığı ve karısından gelen telefonları açmadığı zamanlar olduğunu hatırlı-

yorum. Ondan kısa bir süre sonra da Eva'yla görüşmeye başladı."

"Peki, Baba Six tam olarak nasıl bir yaramazlık yapıyordu?"

"Yoldan çıkmış DAF subayları, Çelik İşçileri Sendikası ve Refah Fonu'nun paralarını Six'in bankasına yatırmıştı..."

"Ne yani, Six'in bir de bankası mı var?"

"Deutsches Kommerz'in en büyük hissedarı. Karşılığında Six bu memurlara ucuz kişisel krediler verdi."

"Six bundan ne elde etti?"

"Banka, işçilerin zararına bankadaki paraya düşük faiz ödeyerek hesaplarını iyileştirdi."

"Temiz ve güzel," dedim.

"Bu daha yarısı," dedi Marlene öfkeli bir gülümsemeyle. "Paul aynı zamanda kayınpederinin sendika fonunun kaymağını yediğinden de şüpheleniyordu. Sendikanın yatırımlarını köpürttüğünden."

"Köpürtmek mi? O da ne?"

"Hisse senetlerini tekrar tekrar satıp yenilerini alır, böylece her seferinde yasal yüzdeleri talep edebilirsiniz. Komisyon da denebilir. Para bankayla sendika görevlileri arasında bölüşülmüş olmalı. Ama bunu kanıtlamaya çalışmak tamamen farklı bir hikâye," dedi. "Paul, Six'in telefonuna böcek koydurmaya çalıştı, ama bu işleri kim ayarlıyorsa hep reddedildi. Paul birisinin Six'in telefonunu zaten dinlediğini, ama bilgiyi paylaşmadıklarını söylüyordu. Sonuçta Paul, onu alt etmenin başka bir yolunu aramaya başladı. Başbakan'ın gizli bir temsilcisi olduğunu, adamda Six'i ve hatta pek

çok başka kişiyi tehlikeye atan bazı bilgileri olduğunu öğrendi. Adamın adı Gerhard Von Greis'ti. Goering bu bilgiyi Six'in ekonomik kurallara uymasını sağlamak için kullanıyordu. Her neyse Paul, Von Greis'le bir görüşme ayarladı ve Six'le ilgili elindekilere bakmasına izin versin diye ona bir sürü para teklif etti. Ama Von Greis bunu reddetti. Paul onun korktuğunu düşünüyordu."

Marlene, 100 metre yarı finallerini bekleyen kalabalık heyecanlanırken etrafına bakındı. Engeller yoldan kaldırılmış, birkaç koşucu ısınmaya başlamıştı. Bunların arasında kalabalığın görmeye geldiği bir adam da vardı: Jesse Owens. Marlene'nin dikkati bir an için zenci atlete yoğunlaştı.

"Muhteşem, değil mi?" dedi. "Yani Owens. Kendi sınıfında."

"Ama Paul belgeleri aldı, değil mi?"

Marlene başını evet anlamında salladı. "Paul çok kararlıydı," dedi dalgın bir ifadeyle. "Böyle zamanlarda çok acımasız olabiliyordu."

"Bundan hiç kuşkum yok."

"Prinz Albrecht Strasse'deki Gestapo merkezinde, dernekler, kulüpler ve DAF'la ilgilenen bir departman var. Paul, Von Greis'e 'kırmızı etiket' konması için onları ikna etti, böylece hemen tutuklanacaktı. Bununla da kalmayıp Von Greis'i Alarm Birliği'yle alıp Gestapo karargâhına götürdüler."

"Alarm Birliği tam olarak nedir?"

"Katiller." Başını iki yana salladı. "Onların eline düşmek istemezsin. Onlara verilen talimat Von Greis'i korkutmaktı, onu Himmler'in

Goering'den daha güçlü olduğuna, Başbakan'dan önce Gestapo'dan korkması gerektiğine ikna edecek kadar. Ne de olsa Himmler en başında Gestapo'nun kontrolünü Goering'in elinden almamış mıydı? Sonra bir de Goering'in eski Gestapo şefi Diels'in eski efendisi tarafından sırtından vurulması vardı. Von Greis'e bütün bunları söylediler. Aynı şeyin ona da olacağını, tek şansının işbirliği yapmak olduğunu, yoksa Reichsführer SS'in öfkesiyle karşı karşıya kalacağını anlattılar. Bu kesin olarak KZ anlamına geliyordu. Tabii ki Von Greis ikna oldu. Ellerindeki hangi adam ikna olmazdı ki? Paul'e bildiği her şeyi anlattı. Paul ele geçirdiği çok sayıda belgeyi birkaç akşam evde inceledi. Sonra da öldürüldü."

"Ve belgeler çalındı."

"Evet."

"O belgelerde neler olduğunu biliyor musun?"

"Ayrıntılarını bilmiyorum, hiçbirini görmedim. Sadece Paul'un bana anlattıklarını biliyorum. Paul, belgelerin Six'in organize suça bulaştığını hiç şüpheye yer bırakmadan kanıtladığını söylüyordu."

Jesse Owens silah sesiyle iyi bir çıkış yaptı ve ilk otuz metrede açık ara öne geçti. Yanımdaki anaç kadın yine ayağa kalkmıştı. Owens'ı bir ceylan gibi tarif ederken yanıldığını düşündüm. Uzun boylu, zarif zencinin pistte beyaz ırkın üstünlüğüne dair uçuk teorilerle alay ederek koşmasını seyrederken, Owens'ın insan bile olmadığını, öteki adamların onun için acı veren bir utanç kaynağı olduğuna inanıyordum. Böyle koşmak dünyanın anlamıydı ve eğer üstün ırk diye

bir şey olsaydı, Jesse Owens gibi bir adamı kesinlikle dışarıda bırakmazdı. Owens'ın zaferi Alman kalabalığından muazzam bir alkış aldı ve alkışladıkları tek ırkın az önce seyrettikleri ırk olması beni biraz rahatlattı. Belki de Almanya aslında savaşa girmek istemiyordu. Stadyumun Hitler ve Parti temsilcileri için ayrılan kısmına baktım. Siyahi Amerikalıya gösterilen popüler duygunun derinliğine tanık olmak için orada olup olmadıklarını görmek istiyordum. Ama Üçüncü Reich'ın liderleri hâlâ ortada yoktu.

Geldiği için Marlene'e teşekkür edip stadyumdan ayrıldım. Taksiyle güneye, göllere doğru inerken zavallı Gerhard Von Greis'i düşündüm. Gestapo tarafından alınıp korkutulmuş, serbest bırakıldığı gibi de Kızıl Dieter'in adamları tarafından tekrar alınıp işkenceyle öldürülmüştü. İşte ben şanssızlık diye buna derdim.

Wannsee Köprüsü'nü geçip, sahil boyunca ilerledik. Sahilin başındaki siyah tabelada "Yahudiler Giremez" yazıyordu. Taksi şoförü yorum yapmadan duramadı. "Bu çok komik değil mi? 'Yahudi Giremez.' Burada hiç kimse yok zaten. Böyle berbat bir havada buraya kimse gelmez." Kendi kendine bir kahkaha attı.

Swedish Pavilion restoranının karşısındaki birkaç inatçı adam hâlâ havanın düzeleceği umudunu koruyordu. Taksi şoförü onlara ve havaya küçümseyen bakışlar fırlatarak, Koblanck Strasse'ye, oradan da Lindenstrasse'ye döndü. Hugo-Vogel Strasse'nin köşesinde durmasını söyledim.

Burası bakımlı ön bahçeleri ve güzelce şekil verilmiş çalılarıyla orta ve büyük evlerin ardı ar-

dına dizildiği sessiz, düzenli ve yapraklarla kaplı bir banliyöydü. Kaldırıma park eden arabamı fark ettim, fakat Inge ortalıkta görünmüyordu. Para üstünü beklerken, endişeyle etrafa bakındım. Bir şeylerin ters gittiğini hissediyordum. Şoföre fazla bahşiş vermeyi başardım, beklemesini isteyip istemediğimi sordu. Kafamı salladım. Taksi hızla hareket ederken bir adım geri çekildim. Haupthändler'ın adresinden otuz metre aşağıda duran arabama doğru yürüdüm. Kapıyı kontrol ettim. Kilitli değildi. Belki döner diye oturup Inge'yi beklemeye başladım. Marlene'nin verdiği günlüğü torpido gözüne koydum. Koltuğun altındaki silahımı arayıp buldum. Silahı cebime sokup arabadan indim.

Elimdeki adres harap, kirli kahverengi, iki katlı, köhne bir eve aitti. Kapalı kepenklerin boyası dökülüyordu. Bahçede "Satılık" tabelası vardı. Evde uzun süredir kimse oturmuyor gibi görünüyordu. Saklanmak için seçebileceğiniz türde bir yerdi. Evin etrafını bakımsız bir bahçe kuşatıyor, alçak bir duvar bahçeyi kaldırımdan ayırıyordu. Kaldırımın kenarına, yokuş aşağı, parlak mavi bir Adler park edilmişti. Duvarın üstünden geçip yan tarafa dolaştım, paslanan bir çim biçme makinesinin üstünden ve bir ağacın altından dikkatle geçtim. Evin arka köşesinin yakınında Walther'ı çıkardım, mermi sürmek için şarjörü çektim ve horozu indirdim.

Neredeyse iki büklüm, pencere seviyesinin altından hafif aralık duran arka kapıya doğru ilerledim. Evin içinden bir yerlerden gelen boğuk konuşma seslerini duyabiliyordum. Kapıyı silahın

namlusuyla ittim, bakışlarım mutfak zemininde-ki kan izlerine gitti. Yavaşça içeri girdim. Inge'nin kendi başına etrafa bakmaya karar verip yaralanmış olmasından ya da daha kötüsünden korkarken, midem boş bir kuyuya atılan bozuk para gibi endişeyle ağırlaşmıştı. Derin bir nefes alıp otomatiğin soğuk çeliğini yanağıma bastırdım. Ürperti bütün yüzümü dolaşıp ensemden aşağıya indi ve ruhuma yayıldı. Anahtar deliğinden bakmak için mutfak kapısının önünde eğildim. Kapının diğer tarafında boş, halısız bir koridor ve kapalı birkaç kapı vardı. Tokmağı çevirdim.

Evin ön tarafındaki odalardan birinden gelen sesler Haupthändler ve Jeschonnek'e ait olduğunu anlayabileceğim kadar açıktı. Birkaç dakika sonra bir kadın sesi de duyuldu. Bir an için onun Inge olduğunu sandım, ama sonra kadının güldüğünü işittim. Artık Inge'ye ne olduğuyla, Six'in elmaslarını bulup ödülü kazanmaktan daha fazla ilgilendiğim için üçüyle yüzleşme zamanının geldiğine karar verdim. Hiç bela beklemediklerini anlamaya yetecek kadar dinlemiştim onları, ama kapıdan girerken bir şey denememeleri için başlarının üstüne bir el ateş ettim.

"Olduğunuz yerde kalın," dedim. Onları bol bol uyardığımı, sadece bir aptalın silah çekeceğini düşünüyordum. Gert Jeschonnek tam da böyle bir aptaldı. Hareket eden bir hedefi vurmak en iyi zamanlarda bile zordu, özellikle hedef de ateş ediyorsa. İlk endişem onu durdurmaktı ve bunu nasıl yaptığım pek umurumda değildi. Sonuçta durdurdum da, ama ölü olarak. Onu kafasından vurmamış olmayı dilerdim, ne yazık ki bana böy-

le bir fırsat verilmemişti. Bir adamı başarıyla öldürdükten sonra, şimdi de öteki için endişelenmem gerekiyordu, çünkü bu kez Haupthändler üzerime gelmiş, silahı almaya çalışıyordu. Biz yere düşerken, Haupthändler şöminenin yanında hiçbir şey yapmadan duran kıza silahı alması için bağırdı. Jeschonnek'in beynini uçurduğum sırada elinde olan silahı kastediyordu, ama kız bir an için hangi silahı alması gerektiğinden emin olamadı, benim elimdekini mi, yerdekini mi? Biraz daha tereddüt edince sevgilisi tekrar bağırmak zorunda kaldı, ama bu kez ben onun elinden kurtulmayı başarıp Walther'ı yüzüne indirdim. Maç kazandıran tenis vuruşu düzgünlüğündeki bu ters vuruş Haupthändler'ı baygın halde duvara doğru yolladı. Dönüp bakınca kızın Jeschonnek'in silahını aldığını gördüm. Şövalyelik yapacak zaman yoktu, fakat onu da vurmak istemiyordum. Bu yüzden hızla üzerine gidip çenesine bir darbe indirdim.

Jeschonnek'in silahı güvenle cebimdeyken eğilip adama baktım. Öldüğünü anlamak için mezarcı olmanız gerekmiyordu. Bir adamın kulaklarını temizlemenin 9 milimetrelik kurşundan daha iyi yolları vardı. Kurumuş ağzıma bir sigara sokup Haupthändler ve kızın kendine gelmesini beklerken masaya oturdum. Sıkılı dişlerimin arasından bir nefes çekip ciğerlerimi tütsüledim. Küçük, gergin nefesler dışında dumanı neredeyse hiç dışarı vermedim. Sanki birisi içimde gitar çalıyordu.

Odada fazla eşya yoktu. Sadece yıpranmış bir kanepe, bir masa ve birkaç sandalye. Masada

kare bir keçenin üstünde Six'in kolyesi duruyordu. Sigarayı atıp elmasları kendime doğru çektim. Bir avuç misket gibi birbirine çarpan taşlar ellerimde soğuk ve ağırdı. Bir kadının bunları taktığını hayal etmek zordu; boynuna çatal bıçak asmaktan daha rahat görünmüyordu. Masanın yanında bir çanta vardı. Açıp içine baktım. Para doluydu ve beklediğim gibi hepsi dolar ve sterlinden oluşuyordu. Ayrıca Herr ve Frau Rolf Teichmüller adına iki sahte pasaport da vardı. Bunlar Haupthändler'ın evindeki biletlerin üstünde gördüğüm isimlerdi. Pasaportlar iyiydi, ama pasaport dairesinde birini tanıyorsanız ve büyük masraflar ödeyebilirseniz böyle sahte pasaportlar yaptırmak zor değildi. Bunu daha önce düşünmemiştim, ama Almanya'dan kaçmak için gereken parayı bulmak üzere Jeschonnek'e gelen bütün o Yahudiler düşünülünce, sahte pasaport hizmeti çok mantıklı ve kârlı bir ek iş olabilirdi.

Kız inleyip doğruldu. Çenesini avuçlayıp sessizce ağlayarak, yan dönmeye çalışan Haupthändler'e yardıma gitti. Haupthändler kanlı ağzını ve burnunu silerken kız onun omuzlarına sarıldı. Kızın yeni pasaportunu açtım. Onu Marlene Sahm gibi güzel bir kadın olarak tarif edip edemeyeceğinizi bilmiyordum, ama kesinlikle iyi görünüyordu. Krupiye olduğunu duyunca aklıma gelen o ucuz, parti kızı görüntüsü yerine görgülü, zeki bir havası vardı.

"Size vurduğum için özür dilerim Frau Teichmüller," dedim. "Ya da Hannah, Eva veya şu anda adınız her neyse."

Bana gözlerini, hatta benimkileri bile kurutmaya yetecek bir tiksintiyle baktı. "O kadar zeki değilsin," dedi. "Bu iki salağın neden seni ayak altından çekmek gerektiğini düşündüklerini anlamıyorum."

"Şu anda bunun çok açık olduğunu sanıyorum."

Haupthändler yere tükürdü. "Şimdi ne olacak?"

Omuz silktim. "Duruma bağlı. Belki bir hikâye bulabiliriz, tutku suçu ya da öyle bir şey. Alex'te arkadaşlarım var. Belki size bir anlaşma ayarlayabilirim, ama önce bana yardım etmeniz gerekiyor. Benim için çalışan bir kadın vardı; uzun boylu, kahverengi saçlı, yapılı ve siyah bir ceket giyiyor. Mutfakta gördüğüm kan onun için endişelenmeme neden oldu, özellikle de kayıp olduğu düşünülürse. Ona ne olduğunu bilmiyorsunuzdur herhalde, değil mi?"

Eva genizden bir kahkaha attı. "Cehenneme kadar yolun var," dedi Haupthändler.

"Öte yandan," dedim onları biraz korkutmaya karar vererek. "Taammüden cinayet, bunun cezası idam. Çok para söz konusu olduğunda ceza neredeyse kesindir. Bir keresinde Lake Ploetzen Hapishanesi'nde bir adamın kafasının kesildiğini görmüştüm. Goelpl, eyalet celladı işini yapmak için beyaz eldiven takıp frak giyiyor. Hoş bir dokunuş, öyle değil mi?"

"Bir sakıncası yoksa silahınızı bırakın, Herr Günther." Kapıdan gelen ses yaramaz bir çocuğa seslenir gibi sabırlı, ama buyurgandı. Yine de söyleneni yaptım. Makineli tüfekle tartışmamak

gerektiğini biliyordum. Boks eldivenini andıran yüze şöyle bir bakınca, kötü bir şaka bile yapsam, beni öldürmeye tereddüt etmeyeceğini anladım. Onun ardından silah taşıyan iki adam daha içeri girdi.

"Hadi," dedi makineli adam. "Ayağa kalkın, siz ikiniz." Eva, Haupthändler'ın ayağa kalkmasına yardım etti. "Ve duvara dönün. Sen de Günther."

Duvar ucuz bir kâğıtla kaplanmıştı. Benim zevkime göre biraz koyu ve fazla ciddiydi. Üzerimin aranmasını beklerken birkaç dakika kâğıda dik dik baktım.

"Kim olduğumu biliyorsanız, özel dedektif olduğumu da biliyorsunuzdur. Bu ikisi cinayetten aranıyor."

Havayı yarıp kafama doğru inen Hint Kauçuğu'nu ne duydum ne de gördüm. Yere çarpıp bilincimi kaybetmeden önceki son saniyede ben de tam kendime, durmadan bayıltılmaktan bıktığımı söylüyordum.

16

Glockenspiel ve büyük pirinç davulu. Neydi o melodi? *Tharau'lu Anna'dır Benim Sevdiğim?* Yok, Schönhauser Allee Depot'a giden 51 numaralı tramvayın çıkardığına benzer bir melodi değildi. Çan çaldı, biz hızla Schillerstrasse, Pankow, Breite Strasse'ye doğru giderken araba sallandı. Büyük saat kulesindeki devasa Olimpiyat çanı oyunların açılış ve kapanışını duyuruyordu. Herr Başlangıç Hakemi Miller'in tabancasının ardından Joe Louis aynı rauntta ikinci kez beni yere serdiği sırada kalabalık bağırıyordu. Dört motorlu, tek kanatlı Junker gece gökyüzünde Croydon'a uçuyor, karmakarışık beynimi de beraberinde götürüyordu. "Beni Lake Ploetzen'de indirin," dediğimi duydum.

Başım ateşli bir Doberman gibi zonkluyordu. Başımı yerden kaldırmaya çalışınca ellerimin arkadan kelepçelenmiş olduğunu fark ettim; ama başımdaki ani ve şiddetli acı başımı bir daha oynatmamak dışında her şeyden bihaber olmama neden oldu...

... yüz bin asker çizmesi kaz adımlarıyla Unter den Linden'de ilerliyor, bir adam elindeki mikrofonu onlara tutuyor, devasa bir at gibi ilerleyen ordunun ilham veren sesini kaydediyordu. Hava saldırısı alarmı. İlerlemelerini durdurmak için düşman siperlerine açılan yaylım ateşi. Tam yukarıya çıkarken büyük bir tanesi başımızın üstünde patlayıp bizi havaya fırlattı. Yanmış kurbağalarla dolu mermi çukuruna saklanırken, başım bir piyanonun içindeydi, çekiçler tellere vurdukça kulaklarım çınlarken, savaş sesinin sona ermesini bekledim...

Uykulu bir şekilde arabadan çekildiğimi hissettim, yarı taşınarak, yarı sürüklenerek bir binaya sokuldum. Kelepçeler çıkarıldı, bir sandalyeye oturtuldum, düşmemem için birileri beni tuttu. Fenol kokan üniformalı bir adam ceplerimi aradı. Ceplerimin içini dışına çıkarırken boynuma sürünen ceketimin yakasının ıslak olduğunu fark ettim. Dokununca başıma vurdukları yerin kanadığını anladım. Bunun üzerine birisi başıma hızla bakıp birkaç soruya cevap verecek durumda olduğumu söyledi. Oysa ki istediğinin golfte son vuruşu yapmaktan farkı yoktu. Bana bir sigara ve kahve verdiler.

"Nerede olduğunu biliyor musun?" Bilmediğimi mırıldanmadan önce başımı sallamayı bırakmam gerekliydi.

"Grunewald'deki Königs Weg Kripo Stelle'desin." Kahvemden biraz daha yudumlayıp başımı yavaşça salladım.

"Ben Kriminalinspektor Hingsen," dedi adam. "Bu da Wachmeister Wentz." Başıyla yanında di-

kilen, fenol kokulu, üniformalı adamı işaret etti. "Belki bize neler olduğunu anlatmak istersin."

"Adamların kafama o kadar sert vurmasaydı belki daha kolay hatırlardım," dedim boğuk bir sesle.

Inspektor, çavuşa baktı, adam boş bir ifadeyle omuz silkti. "Sana biz vurmadık."

"Ne?"

"Sana biz vurmadık, dedim."

Yavaşça başımın arkasına dokunup parmaklarımın ucundaki kurumuş kanı inceledim. "Ne yani, bunu saçlarımı tararken kendim mi yaptım?"

"Sen söyle," dedi Inspektor. İçimi çektim.

"Burada neler oluyor? Anlamıyorum. Kimliğimi gördünüz, değil mi?"

"Evet," dedi Inspektor. "Bak, neden en başından başlamıyorsun? Hiçbir şey bilmediğimizi farz et."

Aşikâr baştan çıkarmaya direnip elimden geldiğince açıklamaya çalıştım. "Bir dava üzerinde çalışıyorum," dedim. "Haupthändler ve kız cinayet için aranıyor..."

"Bir dakika," dedi. "Haupthändler kim?"

Kaşlarımı çatıp dikkatimi daha fazla yoğunlaştırmaya çalıştım. "Hayır, şimdi hatırladım. Kendilerine Teichmüller diyorlar. Haupthändler ve Eva'nın iki yeni pasaportu vardı. Jeschonnek ayarlamış."

Inspektor bunun üzerine topuklarının üstünde sallandı. "İşte şimdi bir yere varıyoruz. Gert Jeschonnek. Bulduğumuz ceset ona aitti, değil mi?" Bir ipin ucundaki Walter PPK'yı kesekâğıdından çıkaran çavuşa döndü.

"Bu sizin tabancanız mı, Herr Günther?" diye sordu çavuş.

"Evet, evet," dedim yorgun bir sesle. "Doğru, onu ben öldürdüm. Nefsi müdafaa. Silahına davranıyordu. Haupthändler'la bir anlaşma yapmak için oradaydı. Ya da şimdiki adıyla Teichmüller'le." Inspektor ve çavuşun bir kez daha birbirine baktığını gördüm. Endişelenmeye başlıyordum.

"Bize Herr Teichmüller'i anlatın," dedi çavuş.

"Haupthändler," diye öfkeyle düzelttim. "Onu yakaladınız, değil mi?" Müfettiş dudaklarını büzüp başını iki yana salladı. "Kız, Eva, ya o?" diye sordum. Kollarını göğsünde kavuşturup dik dik bana baktı.

"Bak, Günther. Bize masal anlatma. Bir komşu bir el silah sesi duyduğunu söyledi. Baygın olan seni, bir ceset, ikisi de ateşlenmiş iki tabanca ve bir sürü yabancı para ile bulduk. Ne Teichmüller, ne Haupthändler ne de Eva vardı."

"Elmas da yok muydu?" Hayır anlamında kafasını iki yana salladı.

Tütünden sararmış dişleriyle, tombul, yağlı ve yorgun görünümlü Inspektor karşıma oturup bana bir sigara daha verdi. Kendisi de bir sigara aldı, ikimizinkini de sessizlik içinde yaktı. Tekrar konuştuğunda sesi neredeyse dostça çıkıyordu.

"Eskiden polistin, değil mi?" Acıyla başımı salladım. "Bu adı hatırladığımı düşünüyordum. Anımsadığım kadarıyla çok iyiydin."

"Teşekkürler," dedim.

"Benim tarafımdan bakınca, olayın nasıl gözüktüğünü hem de sana söylememe gerek yok herhalde."

"Kötü, değil mi?"

"Kötüden de beter." Inspektor sigarayı dudaklarında yuvarladı, duman gözlerini yakınca yüzünü buruşturdu. "Sana avukat çağırmamı ister misin?"

"Hayır, teşekkürler, ama eski bir polise iyilik yapma ruh hali içinde olduğuna göre başka bir şey yapabilirsin. Bir asistanım var, Inge Lorenz. Belki onu arayıp burada tutulduğumu söyleyebilirsin." Bana kâğıt ve kalem verdi, üç numara yazdım. Inspektor düzgün bir adama benziyordu ve ona Inge'nin arabamla Wannsee'ye gittikten sonra kaybolduğunu söylemek istiyordum. Ama bu da arabamı araştırıp Marlene Sahm'ın bana verdiği günlüğü bulmaları demekti ki bütün bunlar kadının suçlanmasına neden olurdu. Belki Inge hastalanmıştı ve benim gelip arabayı alacağımı bildiği için bir taksiye filan binmişti. Belki.

"Ya polisteki arkadaşların? Alex'ten biri filan?"

"Bruno Stahlecker," dedim. "Çocuklara ve sokak köpeklerine karşı müşfik olduğuma tanıklık edecektir, ama hepsi bu."

"Çok kötü." Bir an düşündüm. Yapabileceğim tek şey ofisimi talan eden iki Gestapo haydudunu aramak ve onlara bildiklerimi anlatmaktı. Bana çok kızacakları ve onları aramanın bana her şey dâhil bir KZ yolculuğu kazandıracağından emindim. Yerel Inspektor'un beni Gert Jeschonnek cinayeti yüzünden tutuklaması da aynı sonuca götürecekti.

Ben kumarbaz değildim, ama elimde sadece bu kartlar vardı.

Kriminalkommissar Jost piposundan düşünceli bir nefes çekti.

"İlginç bir teori," dedi. Dietz genzinden küçümser bir kahkaha atacak kadar bir süre bıyığıyla oynamayı bıraktı. Jost bir an için Inspektor'una baktı, sonra bana döndü. "Fakat gördüğün gibi meslektaşım bunun pek mümkün olmadığını düşünüyor."

"Bu çok hafif bir ifade oldu, katır ağızlı," diye mırıldandı Dietz. Sekreterimi korkutup son iyi içki şişemi patlattığından beri daha da çirkinleşmişti.

Jost uzun boylu, sofu görünümlü bir adamdı. Bir geyiğin irkilmiş ifadesine sahip bir yüze ve gömleğinin yakasından kiralık kabuktaki bir kaplumbağa gibi çıkan sıska bir boyna sahipti. Dudaklarına ustura benzeri bir gülümseme yerleştirmek için kendine izin verdi. Yardımcısına haddini bildirecekti.

"Zaten teori onun en güçlü olduğu alan değildir," dedi. "O bir aksiyon adamıdır, değil mi Dietz?" Dietz cevap olarak öfkeyle baktı, Kommissar'ın gülümsemesi birazcık genişledi. Sonra gözlüğünü çıkarıp sorgu odasındaki herkese kendi zekâsını sadece fiziksel bir canlılıktan üstün gördüğünü anlatır bir havada temizlemeye başladı. Gözlüğünü tekrar takıp piposunu çıkardı, yorgunluğun sınırındaymış gibi esnedi.

"Bu aksiyon adamlarının Sipo'da yeri olmadığı anlamına gelmez. Ama yapılan ve söylenen onca şeyden sonra kararları verenlerin düşünce adamları olması gerekir. Sizce neden Germania Hayat Sigortası Şirketi o kolyenin varlığından bizi

haberdar etmeye gerek duymadı?" Hiç çaktırmadan bu soruya geçmesi neredeyse beni hazırlıksız yakalamıştı.

"Belki kimse onlara sormamıştır," dedim umutla. Uzun bir sessizlik oldu.

"Ama evin içi dışına çıkmıştı," dedi Dietz merakla. "Normalde sigorta şirketi bize haber verirdi."

"Neden versinler?" dedim. "Bir talep yoktu. Ama sırf gerek olabilir diye işlerini düzgün yapmak için beni tuttular."

"Bize o kasada değerli bir kolye olduğunu bildiklerini mi söylüyorsun," dedi Jost, "ve buna rağmen tazminatı ödememeye hazırlandıklarını; değerli bir kanıtı saklamayı düşündüklerini?"

"Ama onlara sormayı düşündünüz mü hiç?" diye tekrarladım. "Hadi beyler, burada işadamlarından bahsediyoruz, Winter Relief gibi bir yardım derneğinden değil. Neden müşterilerine bildirimde bulunması için ısrar etsinler ve birkaç yüz bin Reichsmark değerindeki paranın ellerinden gitmesini istesinler ki? Hem kime para ödeyeceklerdi?"

"En yakın akrabalarına tabii ki," dedi Jost.

"Kimin hak ettiğini bilmeden mi? Hiç sanmam," dedim. "Ne de olsa o kasada değerli olan ve Six ailesiyle ilgili olmayan başka şeyler de vardı, öyle değil mi?" Jost boş boş bakıyordu. "Hayır, Kommissar, bence adamlarınız Herr Von Greis'e ait olan kâğıtları aramakla o kadar meşguldüler ki Herr Pfarr'ın kasasında başka ne olduğuyla ilgilenmediler bile."

Dietz bundan hiç hoşlanmadı. "Bize ukalalık yapma, katır ağızlı," dedi. "Bizi yetersizlikle suç-

layacak durumda değilsin. Seni en yakın KZ'ye postalamaya yetecek kadar şey var elimizde."

Jost piposunun ucunu bana doğrulttu. "En azından bunda haklı, Günther," dedi. "Bizim yetersizliklerimiz ne olursa olsun, boynu giyotinde olan sensin." Piposundan bir nefes çekti, ama içi boştu. Tekrar doldurmaya başladı.

"Hikâyeni kontrol edeceğiz," dedi ve Dietz'e Tempelhof'taki Lufthansa bürosunu arayıp Londra uçağına Teichmüller adında bir yolcunun kayıtlı olup olmadığını öğrenmesini istedi. Dietz olduğunu söyleyince Jost piposunu kaldırdı; dumanlar arasında, "Peki o zaman, Günther, sen gidebilirsin," dedi.

Dietz öfkeden deliye döndü. Bunda beklenmedik bir şey yoktu, ama Grunewald istasyonundan gelen Inspektor bile Kommissar'ın kararına şaşırmış gibiydi. Bana gelince olayların bu şekilde gelişmesine en az onlar kadar şaşkındım. Zar zor ayağa kalktım, Jost'un Dietz'e beni yeniden yere yıkmasını işaret etmesini bekledim. Fakat Jost öylece oturup piposunu içerken bana aldırmıyordu bile. Odayı geçip kapıya gittim, tokmağı çevirdim. Ben dışarı çıkarken Dietz, kendini kaybedip üstünün yanında kendini rezil eder korkusuyla bakışlarını çevirdi. O akşam bana kalan az sayıda zevk arasında Dietz'in öfkesi gerçekten çok tatlıydı.

Ben karakoldan ayrılırken masadaki çavuş verdiğim telefon numaralarına kimsenin cevap vermediğini söyledi.

Caddeye çıkınca serbest bırakılmanın verdiği rahatlık hızla yerini Inge için endişeye bırak-

tı. Yorgundum ve kafama birkaç dikiş atılması gerektiğini düşünüyordum, ama taksiye binince kendimi şoföre Inge'nin arabamı Wannsee'de park ettiği yeri tarif ederken buldum.

Arabada Inge'nin nerede olabileceğine dair hiçbir ipucu yoktu. Haupthändler'ın sahildeki evinin önüne park etmiş polis arabası da evde onun izini aramaya dair bütün umutlarımı yok etti. Oysa onun o eve girdiğini düşünüyordum. Bütün yapabildiğim onu görebilirim umuduyla Wannsee'de arabayla turlamak oldu.

Radyo ve bütün ışıklar açık olmasına rağmen, evim bomboş görünüyordu. Inge'nin Charlottenburg'daki evini aradım, ama cevap yoktu. Ofisi aradım, hatta *Morgenpost*'taki Müller'i bile aradım; fakat o da Inge hakkında ailesi ya da arkadaşları olup olmadığı, varsa bile ailesinin nerede yaşadığı gibi konularda benim kadar az şey biliyordu.

Kendime büyük bir konyak doldurdum, karnımın derinliklerinde hissettiğim bu yeni tür huzurluğu, bu endişeyi uyuşturmak umuduyla bir yudumda içtim. Banyo yapmak için biraz su ısıttım. Su hazır olana kadar bir büyük bardak daha konyak içmiştim ve üçüncüye hazırlanıyordum. Küvet bir iguanayı haşlamaya yetecek kadar ısınmıştı, ama kafam Inge'yle ve ne olmuş olabileceği ile çok meşgul olduğundan fark etmedim bile.

Dalgınlık, Jost'un beni bir saat bile sürmeyen bir sorgulama sonucunda neden serbest bıraktığını düşünürken, yerini şaşkınlığa bıraktı. Bir kriminolog gibi davranıyor olsa da kimse beni, ona anlattığım her şeye inandığına ikna edemezdi.

Şöhretini biliyordum, ancak bunun modern zamanlar Sherlock Holmes'u olmakla hiç ilgisi yoktu. Hakkında işittiklerime bakılırsa Jost'un ancak hadım edilmiş bir beygirinki kadar hayal gücü vardı. Tempelhof'taki Lufthansa bürosuna yapılan telefon gibi basit bir çapraz sorgulama sonucunda beni serbest bırakması inandığı her şeye aykırı düşüyordu.

Kurulanıp yattım. Bir süre uyanık kaldım, olanları daha anlaşılır hale getirir umuduyla zihnimin harap olmuş dolabında tam oturmayan çekmeceleri karıştırıp bir şeyler bulmaya çalıştım. Bulamadım ve bulabileceğimi de sanmıyordum. Ama Inge yanımda yatıyor olsaydı, Jost'un beni, çifte cinayet şüphelisini kullanmak anlamına gelse bile, Von Greis'in belgelerini ne pahasına olursa olsun isteyen üstleri yüzünden bıraktığını söylerdim.

Ayrıca ona âşık olduğumu da.

17

Kendimi içi oyulmuş bir kanodan daha boş hissederek uyandım. Günümü meşgul edecek kadar akşamdan kalma olmadığım için düş kırıklığına uğramıştım.

"Buna ne diyorsun?" dedim kendi kendime yatağımın yanında dikilirken. Baş ağrısı arayarak kafamı iki elimle sıkıştırdım. "Her şeyi yerdeki bir delik gibi emiyorum, ama en askıntısı bile yanaşmıyor."

Mutfağa geçip çatal bıçakla yiyebileceğiniz kadar koyu bir kahve yaptım, sonra yüzümü yıkadım. Berbat bir tıraş oldum; yüzüme biraz kolonya sürdüğümde neredeyse bayılıyordum.

Inge'nin dairesinden hâlâ ses çıkmamıştı. Kendi kendime ve sözde kayıp kişileri bulma uzmanlığıma küfredip Alex'ten Bruno'yu aradım ve Gestapo'nun onu tutuklamış olup olmadığını öğrenmesini istedim. En mantıklı açıklama bu gibiydi. Sürüde bir kuzu eksikse ve onlarla aynı dağda

yaşayan bir kurt sürüsüyseniz kaplanı avlamaya gitmenin bir anlamı yoktu. Bruno soracağına söz verdi, ama herhangi bir şey öğrenmenin bile birkaç gün süreceğini biliyordum. Yine de Bruno'nun ya da Inge'nin arayabileceğini düşünerek sabahın geri kalanında evde oyalandım. Duvarlara ve tavana bol bol baktım, hatta Pfarr vakasını bile tekrar düşündüm. Öğle saatine kadar daha fazla soru soracak ruh haline bürünmüştüm. Bana bir sürü cevap verebilecek bir adam olduğunu fark etmek için dâhi olmam gerekmiyordu.

Six'in bahçesindeki dökme demir kapı bu kez kilitliydi. Ortadaki demirlere bir zincir dolanıp asma kilitle kilitlenmişti; "Girilmez" tabelasının yerini "Girilmez. Geçiş Yasaktır" tabelası almıştı. Six birden güvenliği için daha fazla endişelenir olmuş gibiydi.

Duvara yakın bir yere park ettim. Yatağın yanındaki çekmecemde duran silah cebimde, arabadan inip tavanına çıktım. Oradan duvarın tepesine kolayca ulaştım. Kendimi yukarı çekip ata biner gibi parapet duvarına oturdum. Bir karaağaç yardımıyla da yere kolayca indim.

Hatırladığım kadarıyla etrafta hiç hırıltı yoktu ve düşmüş yaprakların üstünden hızla gelen köpeklerin sesini de pek duymamıştım. Son saniyede duyduğum ağır, hızlı soluklar ensemdeki tüylerin diken diken olmasına neden oldu. Köpek boğazıma atlarken ateş ettim. Kurşun sesi ağaçların altında biraz hafif kalmıştı, hatta neredeyse bu Doberman kadar haşin bir şeyi öldüremeyecek kadar hafif. Hayvan ayaklarımın dibine düşerken

rüzgâr kurşun sesini uzaklara, evin aksi yönüne doğru taşımıştı bile. Ateş ederken bilinçsizce tuttuğum nefesimi bıraktım. Kalbim bir kâse dolusu yumurta beyazını çırpan çatal gibi atarken iki köpek olduğunu hatırlayıp içgüdüsel olarak döndüm. Bir iki saniye için ağaçlardaki yaprakların hışırtısı diğerinin hırıltısını gizledi. Köpek tereddütle öne çıktı, ağaçların arasındaki boşlukta belirdi ve benimle arasındaki mesafeyi korudu. Ben yavaşça geri çekilirken o ölen kardeşine yaklaştı, açık yarasını koklamak için başını eğdiğinde silahımı yeniden kaldırdım. Ani bir esinti sırasında ateş ettim. Mermi ayaklarını yerden keserken köpek inledi, bir iki saniye nefes almaya devam etti, sonra hareketsiz kaldı.

Tabancayı cebime koyup ağaçların arasına girdim, eve giden uzun yamaçtan aşağıya yürümeye başladım. Bir yerlerde bir tavuskuşu ötüyordu. Yoluma çıkma şanssızlığını gösterirse onu da vurabilirdim. Kafamda öldürmek vardı. Cinayetlerde katilin, ailenin evcil hayvanları gibi birkaç masumu öldürerek esas olaya ısınması sık görülen bir durumdu.

Dedektiflik tamamen halkaları oluşturma ve birbirine bağlama olayıydı: Paul Pfarr, Von Greis, Bock, Mutschmann, Kızıl Dieter Helfferich ve Hermann Six'le bütün ağırlığımı çekecek kadar güçlü bir zincir meydana geliyordu. Paul Pfarr, Eva, Haupthändler ve Jeschonnek zinciri ise daha kısa ve tamamen farklıydı.

Six'i öldürmek niyetinde değildim. Sadece birkaç düzgün cevap almada başarısız olursam bu olasılığı dışlamayacaktım. Kafamdan bu düşün-

celer geçerken, büyük incir ağacının altında dikilmiş puro içip sessizce mırıldanan milyonere rastladığımda biraz mahcup oldum.

"Sen miydin?" dedi. Elimde silahla beni arazisinde görmekten rahatsız olmuşa benzemiyordu. "Bahçıvan sandım. Paranı istiyorsun herhalde."

Kısa bir an için ne diyeceğimi bilemedim. Sonra konuştum: "Köpekleri vurdum." Silahı cebime koydum.

"Öyle mi? Evet, galiba birkaç el silah sesi duydum." Bu bilgi karşısında korku ya da kızgınlık hissettiyse bile belli etmedi.

"Eve gelsen iyi olur," dedi. Eve doğru yürümeye başlayınca, biraz geriden onu takip ettim.

Eve yaklaştığımızda Ilse Rudel'in mavi BMW'sinin dışarıda park etmiş olduğunu gördüm. Onu görüp göremeyeceğimi merak ettim. Ama aramızdaki sessizliği bozmama bahçedeki büyük tente neden oldu.

"Parti mi planlıyorsunuz?"

"Ee, şey, evet bir parti. Karımın doğum günü. Sadece birkaç arkadaş olacak."

"Cenazeden bu kadar kısa zaman sonra mı?" Ses tonum acıydı. Bunu Six'in de fark ettiğini gördüm. Yürürken önce gökyüzünü, sonra yeri taradı.

"Şey, ben..." diye başladı. "İnsan... İnsan kaybı için sonsuza dek yas tutamaz. Hayat devam etmeli." Kendini biraz toparlayınca ekledi, "Planlarını iptal etmesini istemek karıma haksızlık olurdu. İkimizin de sosyetede bir yeri var."

"Bunu unutmamak lazım, değil mi?" dedim. Ön kapıya giderken bir şey söylemedi. Yardım is-

teyip istemeyeceğini merak ettim. Kapıyı itip açtı, içeriye girdik.

"Bugün uşak yok mu?"

"İzinli," dedi Six, bakışlarıma karşılık vermeye cüret edemeyerek. "Ama içecek bir şey isterseniz hizmetçi var. Yaşadığınız küçük heyecandan sonra ısınmış olmalısınız."

"Hangisi?" diye sordum. "Sayenizde birkaç tane 'küçük heyecan' yaşadım."

Zayıf bir gülümseyişle, "Köpekleri kastettim," dedi.

"Ya, evet, köpekler. Evet, fazlasıyla ısındım. İri köpeklerdi. Ama ben iyi nişancıyım." Kütüphaneye girdik.

"Ateş etmeyi ben de severim. Ama sadece spor için. Bir sülünden daha büyük bir şey vurmamışımdır."

"Dün bir adam vurdum," dedim. "Birkaç hafta içindeki ikincisiydi. Sizinle çalışmaya başladığımdan beri Herr Six, adam öldürmek benim için bir alışkanlık haline geldi." Elleri ensesinde, karşımda beceriksizce dikiliyordu. Boğazını temizleyip puro izmaritini soğuk şömineye attı. Sonunda konuştuğunda sesi sanki hırsızlık yaparken yakalanan eski ve sadık uşağını işten kovarmış gibi mahcup çıkıyordu.

"Biliyor musun, geldiğine memnun oldum. Ben de bu öğleden sonra paranı ödemesi için avukatım Schemm'i arayacaktım. Ama burada olduğuna göre bir çek yazabilirim." Bunu söylerken masasına öyle büyük bir hevesle gitti ki çekmecesinde silah olabileceğinden korktum.

"Bir sakıncası yoksa nakit tercih ederim." Başını kaldırıp yüzüme, sonra ceketimin cebindeki otomatik silahın kabzasını tutan elime baktı.

"Evet, tabii ki tercih edersin." Çekmece kapalı kaldı. Sandalyesine oturup yere gömülü küçük kasayı açmak için halının kenarını kaldırdı.

"İşte bu çok işe yarar bir kasa. İnsan bugünlerde ne kadar dikkatli olsa az," dedim kabalığımın tadını çıkararak. "İnsan bankalara bile güvenemiyor, değil mi?" Masanın üstünden saf saf baktım. "Yangına da dayanıklı mı?" Six'in gözleri kısıldı.

"Beni bağışla, ama mizah duygumu kaybetmiş gibiyim." Kasayı açıp birkaç banknot paketi çıkardı. "Yüzde beş demiştik sanırım. Hesabımızı 40.000 kapatır mı?"

"Deneyebilirsiniz," dedim. Masaya sekiz paket koydu. Kasayı kapatıp halıyı düzeltti, parayı bana doğru itti.

"Ne yazık ki hepsi yüzlük."

Paketlerden birini alıp kâğıt ambalajını yırttım. "Üzerlerinde Herr Liebig'in resmi olduğu sürece sorun değil."

Zorla gülümseyerek ayağa kalktı. "Bir daha asla karşılaşmamız gerekeceğini sanmıyorum, Herr Günther."

"Bir şey unutmuyor musunuz?"

Sabırsız görünmeye başlamıştı. "Sanmıyorum," dedi ters bir sesle.

"Eminim ki unutuyorsunuz." Ağzıma bir sigara alıp bir kibrit yaktım. Başımı aleve doğru eğerek hızla birkaç nefes çektim ve kibriti küllüğe attım. "Kolye." Six sessiz kaldı. "Ama o zaten sizin elinizde, değil mi?" dedim. "En azından nerede ol-

duğunu ya da kimin elinde olduğunu biliyorsunuz."

Kötü bir koku almış gibi burnu hoşnutsuzlukla buruştu. "Bu konuda can sıkıcı olmayacaksınız, değil mi Herr Günther? Olmayacağınızı umarım."

"Ya belgeler? Von Greis'in damadına verdiği, organize suça bulaştığını gösteren belgeler. Yoksa Kızıl Dieter ve adamlarının Teichmüller'leri belgelerin nerede olduğunu söylemeye ikna edecebileğini mi düşünüyorsun? Ne dersin?"

"Ben ne Kızıl Dieter duydum ne de..."

"Tabii ki duydun, Six. O bir sahtekâr, tıpkı senin gibi. Çelik grevi sırasında işçilerinin gözünü korkutmak için tuttuğun gangster oydu."

Six bir kahkaha atıp purosunu yaktı. "Bir gangster," dedi. "Gerçekten Herr Günther, hayal gücün fazla çalışıyor. Şimdi eğer sakıncası yoksa, paranı da güzelce aldığına göre buradan gidersen çok memnun olacağım. Çok meşgul bir adamım ben ve yapacak çok işim var."

"Yardım edecek bir sekreter olmadan işlerin çok zor olduğunu tahmin edebiliyorum. Kendine Teichmüller diyen ve şu anda Kızıl'ın haydutlarının muhtemelen dayaktan canını çıkardığı adamın özel sekreterin Hjalmar Haupthändler olduğunu söylesem?"

"Bu çok saçma," dedi. "Hjalmar Frankfurt'ta bazı arkadaşlarını ziyarete gitti."

Omuz silktim. "Kızıl'ın adamlarıyla Teichmüller'e gerçek adını sordurmak basit bir mesele. Belki çoktan onlara söylemiştir; ama pasaportundaki isim Teichmüller, bu yüzden ona inanmadıkları için bağışlanabilirler. Pasaportları,

elmasları satmayı planladığı adamdan aldı. Biri kendisi, biri de kız için."

Six bana alay eder gibi baktı. "Peki, bu kızın da gerçek bir adı var mı?"

"Evet. Adı Hannah Noedl, ama damadın ona Eva demeyi tercih ediyordu. İkisi sevgiliydiler, en azından Eva onu öldürene kadar sevgiliydiler."

"Bu yalan. Paul'un hiç metresi olmadı. O Grete'me sadıktı."

"Hadi, Six. Onlara ne yaptın ki damadın kızına sırtını döndü? Seni demir parmaklıkların arkasına atmak isteyecek kadar senden nefret etti?"

"Tekrar ediyorum, ikisi birbirine sadıktı."

"Kabul ediyorum, öldürülmeden önce tekrar barışmış olmaları mümkün, kızının hamile olduğunu öğrendikten sonra." Six bir kahkaha attı. "Bu yüzden Paul'un metresi de intikam almaya kalktı."

"Şimdi gerçekten saçmalıyorsun," dedi. "Sen de kendine dedektif diyorsun, ama kızımın biyolojik olarak çocuk sahibi olamayacağını bilmiyorsun."

Ağzım açık kaldı. "Bundan emin misin?"

"Ulu Tanrım, sence bu unutabileceğim bir şey mi? Tabii ki eminim."

Six'in masasına gidip fotoğraflara baktım. Birini alıp resimdeki kadına haşin bir ifadeyle baktım. Onu hemen tanıdım. Wannsee'deki sahil evinde gördüğüm kadındı bu; yumruklayadığım kadın; Eva olduğunu düşündüğüm ve şimdi kendine Frau Teichmüller diyen kadın; büyük olasılıkla kocasını ve onun metresini öldüren kadın; yani Six'in tek kızı Grete. Dedektif olarak hata yapmayı bek-

lerdiniz; ama kendi aptallığınızın kanıtıyla yüz yüze gelmek tam bir aşağılanmaydı ve kanıtın en başından beri karşınızda durduğunu öğrenmek daha da onur kırıcıydı.

"Herr Six, kulağa delice gelecek, biliyorum, ama kızın en azından düne kadar hayattaydı ve özel sekreterinle Londra'ya uçmaya hazırlanıyordu."

Six'in yüzü karardı, bir an için bana saldıracağını sandım. "Ne saçmalıyorsun sen, gerizekâlı?" diye kükredi. "Ne demek kızın 'hayatta'? Benim kızım öldü ve gömüldü."

"Sanırım beklenmedik bir zamanda eve gelip Paul'u sevgilisiyle yatakta kediler kadar sarhoş yakaladı. Grete ikisini de vurduktan sonra ne yaptığını fark etti, yardım isteyebileceği tek insanı aradı, Haupthändler'i. Adam ona âşıktı. Cinayetten kurtulmasına yardım etmek de dahil, onun için her şeyi yapardı."

Six çökercesine oturdu. Rengi soluktu ve titriyordu. "Buna inanmıyorum," dedi. Ama açıklamamı oldukça makul bulduğu görülüyordu.

"Bence cesetleri yakıp yatakta öleni damadının metresi değil de kızınmış gibi göstermek Haupthändler'ın fikriydi. Grete'nin yüzüğünü alıp öteki kadının parmağına taktı. Sonra elmasları kasadan alıp olayı hırsızlık gibi göstermek gibi dâhiyane bir fikir geldi aklına. Bu yüzden kapağını açık bıraktı. Elmaslar onların bir yerlerde yeni bir hayata başlamalarını sağlayacaktı. Yeni hayatlar, yeni kimlikler. Ama Haupthändler o akşam kasaya bir başkasının daha girip seni tehlikeye atacak bazı belgeler aldığını bilmiyordu. Bu adam gerçek

bir uzmandı, hapisten yeni çıkmış bir kasa hırsızı. Aynı zamanda da temiz çalışan biri. Patlayıcı kullanan ya da kasanın kapağını açık bırakmak gibi dağınık iş yapan biri değildi. Sarhoş oldukları için bahse girerim Paul ve Eva onu duymadılar bile. Tabii ki kasa hırsızı Kızıl'ın adamlarından biriydi. Kızıl eskiden senin küçük şüpheli işlerini hallederdi, değil mi? Belgeler Goering'in adamı Von Greis'in elindeyken işler en fazla can sıkıcıydı. Başbakan pragmatik bir adamdı. Seni avucuna almak ve Parti'nin ekonomik çizgisini takip etmeni sağlamak için önceki suçlarının kanıtlarını kullanabilirdi. Ama Paul ve Kara Melekler o belgeleri ele geçirince durum iyiden iyiye zorlaştı. Paul'un seni mahvetmek istediğini biliyordun. Köşeye sıkışınca bir şey yapmak zorunda kaldın ve her zamanki gibi Kızıl Dieter'den bu işi halletmesini istedin.

"Ama daha sonra Paul ve kız ölüp de kasadaki elmaslar kaybolunca, Kızıl'ın adamının açgözlülük yaptığını ve alması gerekenden fazlasını aldığını sandın. Mantık gereği kızını onun öldürdüğünü düşünüp Kızıl'a işleri düzeltmesini söyledin. Kızıl, hırsızlardan birini, arabayı kullanan adamı öldürmeyi başardı; ama ötekini, kasayı açan, bu yüzden belgeleri ve senin tahminine göre elmasları hâlâ elinde tutan adamı elinden kaçırdı. Burada devreye ben girdim. Sana ihanet edenin Kızıl olup olmadığından emin olamadığın için muhtemelen ona elmasları anlatmadın, tıpkı polise anlatmadığın gibi."

Six ağzındaki ölü puroyu çıkarıp küllüğe bıraktı. Çok yaşlanmış görünüyordu.

"Hakkını teslim etmeliyim," dedim. "Mantığın mükemmel, elmasları elinde tutan adamı bulursan belgeleri de bulmuş olacaktın. Helfferich'in seni kandırmadığını görünce, herifi peşime taktın. Ben de onu, elmasları ve senin düşüncene göre belgeleri elinde tutan adama götürdüm. Şu anda muhtemelen Alman Gücü bağlantılarınız Herr ve Frau Teichmüller'i Mutschmann'ın nerede olduğunu söylemeye ikna etmeye çalışıyordur. Belgeler gerçekten de Mutschmann'ın elinde. Ama tabii ki Teichmüller'lerin Kızıl'ın neden bahsettiğinden haberleri bile yok. Kızıl bundan hiç hoşlanmayacaktır. Pek sabırlı bir adama benzemiyor, ama eminim size bunu hatırlatmam gereksiz."

Çelik patronu söylediklerimin hiçbirini duymamış gibi boşluğa bakıyordu. Ceketinin yakalarından tutup onu ayağa kaldırdım, yüzüne sertçe bir tokat attım.

"Söylediklerimi duydun mu? Kızın şu anda bu katillerin, işkencecilerin elinde." Ağzı bir karış açık bana bakıyordu. Bir tokat daha attım.

"Onları durdurmalıyız."

"Onları nereye götürdü?" Onu bırakıp kendimden uzağa ittim.

"Nehre," dedi. "Grosse Zug, Schmöckwitz'e."

Telefonu aldım. "Numarası kaç?"

Six küfretti. "Orada telefon yok," diye yutkundu. "Aman Tanrım, ne yapacağız?"

"Oraya gitmeliyiz," dedim. "Arabayla gidebiliriz, ama tekneyle daha çabuk olur."

Six masanın etrafından dolaştı. "Yakındaki iskelede bir teknem var. Arabayla beş dakikada gidebiliriz."

Sadece teknenin anahtarlarını ve bir bidon benzin almak için durup BMW'yle göl kıyısına indik. Su bir önceki gün olduğundan daha kalabalıktı. Hafif esinti çok sayıda küçük yatın ortaya çıkmasına neden olmuştu. Beyaz yelkenler yüzlerce güve kanadı gibi suyun yüzeyini kaplıyordu.

Six'in teknenin üstündeki yeşil muşambayı kaldırmasına yardım ettim. Ben depoya yakıtı doldururken Six de aküyü taktı ve motoru çalıştırdı. Tekne üçüncü denemede çalıştı. Beş metrelik cilalı ahşap gövde nehirde ilerlemek için sabırsızlanarak halatlarını çekiştirdi. Six'i ilk halata gönderdim, ben de ikincisini çözüp hızla tekneye bindim. Dümeni yana kırdı, güç kolunu itti, ileri atıldık.

Güçlü bir tekneydi ve nehir polisinin elindekilerden bile daha hızlıydı. Havel'den Spandau'ya doğru hızla ilerlerken, Six beyaz dümeni haşin bir ifadeyle tutuyordu, ama teknenin yarattığı muazzam dalganın kanaldaki diğer araçların üstünde yarattığı etkiden habersizdi. Dalga, ağaçların altına ya da küçük mendireklerin yanına demirlenmiş teknelerin gövdelerine çarpıyor, öfkeli sahiplerin güverteye çıkıp yumruklarını sallayarak teknenin büyük gürültüsünde kaybolan sözler sarf etmelerine neden oluyordu. Doğuya, Spree'ye döndük.

"Umarım geç kalmamışızdır," diye bağırdı Six. Eski gücünü tekrar kazanmıştı ve kararlılıkla ileriye bakıyordu. Aksiyon adamının yüzünde hafif bir kaş çatış dışında, hiçbir şey kaygısını ele vermiyordu.

"Genelde bir adamın karakterini mükemmel değerlendirebilirim," dedi, bir açıklama yapar

gibi. "Eğer bu senin için bir teselli olacaksa söyleyeyim, Herr Günther, ne yazık ki seni çok küçümsemişim. Soruşturmayı bu kadar inatla sürdürebileceğini hiç tahmin etmemiştim. Açıkçası yalnızca sana söyleneni yapacağını sandım. Ama sen ne yapacağının söylenmesini kabul eden biri değilsin, değil mi?"

"Mutfağındaki fareyi yakalaması için bir kedi getirdiğinde, kedinin kilerdeki fareleri görmezden gelmesini bekleyemezsin."

"Galiba öyle."

Nehrin yukarısına, doğuya devam edip Tiergarten ve Müze Adası'nı geçtik. Güneye, Treptower Park ve Köpenick'e dönerken, damadının ona neden kin beslediğini sordum. Beni şaşırtarak sorumu yanıtlamakta isteksiz davranmadı; hatta daha önce ölü ya da diri, aile üyeleriyle ilgili sözlerine hâkim olan kızgın ifade ve gül rengi bakış açısı da yoktu.

"Aile meselelerimi bu kadar iyi bildiğine göre, Herr Günther, Ilse'nin ikinci karım olduğunu sana hatırlatmama gerek yok. İlk karım Lisa'yla 1910'da evlendim, ertesi yıl hamile kaldı. Ne yazık ki işler ters gitti ve çocuğumuz ölü doğdu. Üstelik başka çocuğumuz olması da mümkün değildi. Aynı hastanede aynı zamanda sağlıklı bir doğum yapmış bekâr bir kız vardı. Çocuğa bakması mümkün değildi, bu yüzden karım ve ben onu çocuğu bize evlatlık vermesi için ikna ettik. O çocuk Grete'ydi. Karım hayattayken ona evlatlık olduğunu hiç söylemedik. Ama karım öldükten sonra Grete gerçeği öğrendi ve öz annesinin izini sürmeye başladı.

Bu arada Paul'le evlenmişti ve ona sadıktı. Paul asla ona layık biri olmadı. Ben onun aile adımızı ve paramızı kızımdan daha çok istediğinden kuşkulanıyordum. Ama herkes onları mükemmel, mutlu bir çift gibi görmüş olmalı.

Grete sonunda gerçek annesinin izini bulunca her şey bir gecede değişti. Kadın Viyanalı bir Çingene'ydi, Potsdamer Platz'da bir birahanede çalışıyordu. Eğer bu Grete için bir şoksa küçük pislik Paul içinse dünyanın sonu demekti. Irksal kirlilik yüzünden, artık ne anlama geliyorsa, Çingeneler Yahudilerden sonra rağbet görmeme konusunda ikinci geliyor. Paul bunu Grete'ye daha önce söylemediğim için beni suçladı. Ama ben onu ilk gördüğümde bir Çingene bebek değil, sağlıklı bir bebek, ve onu evlat edinerek hayattaki her şeyin en iyisini vermemizi ben ve Lisa kadar isteyen genç bir anne görmüştüm. Bir hahamın kızı bile olsa umurumda olmazdı. Onu yine de alırdık. O yıllarda nasıl olduğunu bilirsiniz, Herr Günther. İnsanlar o günlerde bugünkü gibi ayrımlar yapmıyordu. Hepimiz Alman'dık. Tabii ki Paul durumu böyle görmedi. Grete'nin onun SS ve Parti'deki kariyerini tehlikeye attığını düşündü." Acı acı güldü.

Berlin Regatta Kulübü'nün evi Grünau'ya gelmiştik. Ağaçların öteki tarafındaki büyük gölde 2.000 metrelik Olimpik kürek rotasının sınırları belirlenmişti. Tekne motorunun sesinin arasından bandonun ve öğleden sonranın yarışlarını anlatan hoparlörün sesi duyuluyordu.

"Onu bir türlü mantıklı düşünmeye ikna edemedim. Haliyle kontrolümü kaybettim, ona ve

sevgili Führer'ine her türlü hakareti ettim. Ondan sonra da düşman olduk. Grete için yapmayacağım şey yoktu. Paul'un nefretinin Grete'nin kalbini kırdığını görebiliyordum. Grete'ye ondan ayrılması için ısrar ettim, ama ayrılmadı. Paul'un onu yeniden sevmeyi öğrenmeyeceğine inanmayı reddetti. Bu yüzden onun yanında kaldı."

"Ama bu arada Paul seni, kendi kayınpederini mahvetmek üzere işe girişmişti."

"Doğru," dedi Six. "Bütün bu süre boyunca da benim paramın sağladığı o rahat evde yaşadı. Eğer dediğin gibi onu Grete öldürdüyse, Paul bunun olacağını kesinlikle öngörmüştür. Grete yapmasaydı, ben yapmak isteyebilirdim."

"Seni nasıl bitirecekti?" diye sordum. "Senin için bu kadar tehlikeli olabilecek kanıt neydi?"

Tekne, Langer See ve Seddinsee kavşağına varmıştı. Six gaz kolunu geri çekip tekneyi güneye, tepelik yarımada Schmöckwitz'e döndürdü.

"Merakın sınır tanımıyor, Herr Günther. Ama seni düş kırıklığına uğrattığım için özür dilerim. Yardımın için teşekkürler, ama bütün sorularına cevap vermek için bir neden göremiyorum."

Omuz silktim. "Bunun artık bir önemi olduğunu sanmıyorum."

Grosse Zug, Köpenick ve Schmöckwitz bataklıklarının arasındaki iki adadan birindeki bir misafirhaneydi. Uzunluğu birkaç yüz metreden kısa, genişliği ise elli metreyi geçmeyen ada, yüksek çam ağaçlarıyla doluydu. Suyun kıyısında, bir dansözün soyunma odasının kapısında olduğundan daha fazla "Özel" ve "Girilmez" tabelası vardı.

"Burası ne böyle?"

"Alman Gücü kartelinin yaz karargahı. Gizli toplantıları için kullanıyorlar. Nedenini anlayabiliyorsundur elbette. Tamamen gözlerden ırak bir yer." Tekneyi adanın etrafında dolaştırdı, demirleyecek bir yer aradı. Adanın arkasında, birkaç teknenin bağlandığı, küçük bir iskele bulduk. Çimenli, kısa bir yamacın tepesinde tertemiz boyanmış kayıkhaneler, onun ilerisinde de Grosse Zug Misafirhanesi vardı. Halatları toparlayıp iskeleye atladım. Six ise motoru kapadı.

"Oraya nasıl yaklaşacağımıza dikkat etmeliyiz," dedi iskelede bana katılıp teknenin ön kısmını bağlarken. "Bu adamların bazıları önce ateş eder, sonra soru sorar."

"Ne hissettiklerini çok iyi biliyorum," dedim.

İskeleden kayıkhaneye doğru giden yamaca tırmanmaya başladık. Diğer tekneler hariç adada başka birilerinin olduğunu gösteren hiçbir şey yoktu. Ama kayıkhaneye yaklaşırken ters dönmüş bir teknenin arkasından iki silahlı adam çıktı. Yüzlerinde hıyarcıklı veba taşıdığımı söylememle baş edebilmelerini sağlayacak kadar sakin bir ifade vardı. Bu ancak namlusu kesilmiş pompalı tüfeğin insana verebileceği türde bir kendine güvendi.

"Orada durun," dedi uzun boylu olanı. "Burası özel mülktür. Kimsiniz ve burada ne arıyorsunuz?" Uyuyan bir bebek gibi kolunda yatan silahı kaldırmadı, zaten bir atış yapmak için fazla kaldırması da gerekmiyordu. Açıklamaları Six yaptı.

"Kızıl'ı görmem lazım, çok önemli." Konuşurken yumruğunu avucuna vuruyordu. Bu onu biraz melodramatik gösteriyor, diye düşündüm. "Adım

Hermann Six. Sizi temin ederim beyler, o da beni görmek isteyecektir. Ama lütfen acele edin."

Adamlar huzursuzca kıpırdanarak dikilmeye devam etti. "Patron birini bekliyorsa, bize söyler. Ama ikiniz hakkında bir şey söylemedi."

"Bizi geri çevirdiğinizi öğrenirse, emin olun çileden çıkacaktır."

Tüfekli, başını sallayıp misafirhaneye doğru giden arkadaşına baktı. "Kontrol ederken burada bekleyeceğiz," dedi.

Ellerini sinirle ovuşturan Six, arkasından bağırarak "Lütfen acele eden. Ölüm kalım meselesi," dedi.

Tüfekli bu sözler üzerine sırıttı. Patronu söz konusu olduğunda ölüm kalım meselelerine alışık olduğunu tahmin ettim. Six bir sigara çıkarıp endişeyle ağzına soktu. Sonra yakmadan hızla ağzından çıkardı.

"Lütfen," dedi Tüfekli'ye. "Adada bir çift saklıyor musunuz, bir kadın ve bir erkek? Şey... şey..."

"Teichmüller'ler," dedim.

Tüfekli'nin sırıtışı yaptığı aptal numarasının altında gözden kayboldu. "Ben bir şey bilmiyorum," dedi boş gözlerle.

Bu arada endişeyle misafirhaneye bakmaya devam ettik. Burası iki katlı, beyaz boyalı, pencerede çiçeklikleri, düzgün siyah kepenkleri ve yüksek eğimli çatısı olan bir binaydı. Biz bakarken bacasından duman çıkmaya başladı. Sonunda kapı açıldığında yaşlı bir kadının zencefilli çörek taşıdığı bir tepsiyle dışarı çıkmasını bekler gibiydim. Tüfekli ilerlememizi işaret etti.

Kapıdan Kızılderililer gibi tek sıra halinde geçtik. Tüfekli en arkadaydı. İki küt namlu ensemi gıdıklıyordu; birinin ucu kesilmiş pompalı tüfekle yakından ateş ettiğini gördüyseniz neden böyle hissettiğimi anlardınız. Birkaç şapka askısının durduğu küçük holde, kimse zahmet edip de şapkasını asmamıştı. İleride küçük bir odada ise biri birkaç parmağı eksikmiş gibi piyano çalıyordu. Odanın en ucunda bir bar ve tabureler vardı. Barın arkasında bir sürü spor kupası duruyordu. Bunları kimin ve neden kazandığını merak ettim. Bir Yılda En Fazla Cinayet İşleme ödülü olabilirdi ya da Hint Kauçuğuyla En Temiz Nakavt; bu ödül için benim bir adayım vardı, tabii onu bulabilirsem. Fakat büyük olasılıkla bu kupaları, orasını olması gerektiği bir yer gibi göstermek amacıyla satın almışlardı, yani eski mahkûmların refah derneği.

Tüfekli'nin arkadaşı homurdandı. "Bu taraftan." dedi ve bizi barın yanındaki kapıya götürdü.

Kapısından geçtiğimiz oda ofise benziyordu. Tavandaki kirişlerin birinden pirinç bir lamba sarkıyordu. Pencerenin yanındaki köşede uzun, ceviz bir şezlong duruyordu. Yanında modeli yuvarlak testereyle bir kazaya kurban gitmiş gibi görünen bronzdan çıplak bir kız heykeli vardı. Lambri kaplı duvarlarda ise daha fazla eser vardı, normalde sadece ebelerin ders kitaplarında görebileceğiniz türde resimler.

Siyah gömleğinin kollarını kıvırmış Kızıl Dieter yeşil deri kanepeden kalktı, sigarasını ateşe attı. Önce Six'e, sonra bana bakıp bizi sıcak mı karşılaması, yoksa endişelenmesi mi gerektiğine

karar veremedi. Bir seçim yapacak zamanı olmadan, Six ileri atılıp yakasına yapıştı.

"Tanrı aşkına, ona ne yaptın?" Odanın bir köşesinden başka bir adam yardımıma geldi, ikimiz birden yaşlı adamın kollarını tutup onu geri çekmeyi başardık.

"Durun, durun," diye bağırdı Kızıl. Ceketini düzeltip haklı öfkesini dizginlemeye çalıştı. Sonra itibarının hâlâ yerinde olup olmadığını kontrol etmek istercesine adamlarına göz attı.

Six bağırmaya devam etti. "Kızım, kızıma ne yaptın?"

Gangster kaşlarını çatıp sorarcasına bana baktı. "Bu neden bahsediyor?"

"Adamlarının dün sahildeki evden aldığı iki kişi," dedim aceleyle. "Onlara ne yaptınız? Bak, şu anda açıklama yapacak zaman yok, ama kız onun kızı."

Kızıl buna inanamadı. "Yani ölmemiş mi o?"

"Hadi be adam," dedim.

Kızıl küfretti, yüzü sönmeye yüz tutmuş bir gaz lambası gibi karardı, dudakları kırık bir cam parçası çiğnemiş gibi titredi. Alnında tuğla duvarda yürüyen sarmaşık misali, ince, mavi bir damar çıktı. Six'i işaret etti.

"Onu burada tutun," diye gürledi. Kızıl, öfkeli bir güreşçi gibi omuzlarıyla yolunu açarken adamlarının arasından geçti. "Bu da senin numaralarından biriyse, Günther, burnunu bizzat ben keseceğim."

"O kadar aptal değilim. Ama aslında anlamadığım bir şey var."

Kızıl kapıda durup öfkeyle bana baktı. Yüzü öfkeden kızarmış, hatta morarmıştı. "Neymiş o?"

"Yanımda çalışan bir kız vardı. Adı Inge Lorenz. Adamların kafama vurmadan önce sahil evi civarında kayboldu."

"Bana neden soruyorsun?"

"İki kişiyi kaçırdın zaten, üçüncünün vicdanına pek ağır geleceğini sanmıyorum."

Kızıl neredeyse yüzüme tükürür gibi konuştu. "Lanet olası vicdan nedir ki?" deyip kapıdan çıktı gitti.

Misafirhaneden çıkıp kayıkhanelerden birine doğru giden Kızıl'ın peşine düştüm. Bir adam fermuarını çekerek dışarı çıkıyordu. Patronunun kararlı yürüyüşünü yanlış anlayıp sırıttı.

"Sen de kıza bir tane vermeye mi geldin patron?"

Adamla yüz yüze gelen Kızıl bir an için ona boş boş baktıktan sonra karnına sert bir yumruk indirdi. "Kapa o aptal çeneni," diye kükredi. Kayıkhanenin kapısını tekmeleyerek açtı. Ben de iki büklüm olmuş adamın yanından geçip Kızıl'ın arkasından içeri girdim.

Sekiz kürekli birkaç kayığın durduğu uzun bir raf gördüm. Beline kadar soyulmuş bir adam buraya bağlanmıştı. Başı öndeydi. Boynunda ve omuzlarında sayısız yanık vardı. Bunun Haupthändler olduğunu tahmin ettim, ama yanına yaklaştıkça yüzünün tanınmayacak kadar morarıp şiştiğini fark ettim. İki adam esirlerini umursamadan yanında boş boş dikiliyorlardı. Sigara içen adamların birinin elinde pirinç muşta vardı.

"Lanet olası kız nerede?" diye bağırdı Kızıl. Haupthändler'ın işkencecilerinden biri başparmağıyla omzunun gerisini işaret etti.

"Bitişik odada, kardeşimle."

"Hey, patron," dedi diğeri. "Bu hâlâ konuşmuyor. Üzerinde biraz daha çalışmamızı ister misin?"

"Zavallı sersemi rahat bırakın," diye gürledi. "O hiçbir şey bilmiyor."

Bitişik kayıkhane neredeyse karanlıktı. Gözlerimizin karanlığa alışması birkaç saniye sürdü.

"Franz. Ne cehennemdesin?" Yumuşak bir inilti ve tenin tene çarparken çıkardığı sesi duyduk. Sonra onları gördük: Pantolonu ayak bileklerine inmiş kocaman bir adam, ters dönmüş bir kayığa yüzükoyun bağlanmış, Hermann Six'in kızının sessiz ve çıplak bedeninin üstüne eğilmişti.

"Uzaklaş kızdan, seni koca, iğrenç pislik," diye bağırdı Kızıl.

Dolap büyüklüğündeki adam, daha yakından ve daha yüksek sesle tekrarlandığı halde emre uymak için hiçbir şey yapmadı. Gözleri kapalı, ayakkabı kutusu gibi kafası surları andıran omuzlarının üstünde geriye yatık, dizleri atı altından kaçmış bir kovboy gibi bükülmüş dikiliyor, muazzam büyüklükteki penisi Grete Pfarr'ın anüsünde neredeyse kasılırcasına gidip geliyor, Franz pozisyonunu bozmuyordu.

Kızıl, çam yarmasının kafasına bir yumruk indirdi. Bir lokomotife vursa da aynı etkiyi yaratırdı herhalde. Sonra tabancasını çıkarıp sıradan bir iş yapar gibi adamın beynini havaya uçurdu.

Franz dizüstü yere çöktü, yıkılan bir bacayı andıran adam kafasından şarap rengi duman çıkararak yere yıkıldı, hâlâ dik duran penisi kayalara bindiren bir geminin ana direği gibi yan yattı.

Kızıl, cesedi ayakkabısının ucuyla kenara iterken ben de Grete'nin bağlarını çözmeye başladım. Birkaç kez ne yapacağını bilmeden kızın bacaklarında ve kalçasında açılmış derin kamçı izlerine baktı. Kızın teni soğuktu ve üzerinde güçlü bir sperm kokusu vardı. Kaç kez tecavüze uğradığını bilmek mümkün değildi.

"Kahretsin, şunun haline bak," diye inledi Kızıl, başını iki yana sallayarak. "Six'in onu böyle görmesine nasıl izin verebilirim?"

"Umarım hâlâ yaşıyordur," dedim, ceketimi çıkarıp yere sererek.

Kızı yere yatırdık, kulağımı çıplak göğsüne dayadım. Kalbi atıyordu, ama sanırım derin bir şoktaydı.

"İyi olacak mı?" Kızıl'ın sesi evcil tavşanını soran bir okul çocuğu gibi saf çıkıyordu. Başımı kaldırıp ona bakınca tabancasının hâlâ elinde olduğunu gördüm.

Silah sesini duyarak koşup gelen birkaç Alman Gücü adamı öylece kayıkhanenin gerisinde dikiliyordu. Birinin, "Franz'ı öldürdü," dediğini duydum; bir diğeri, "Buna hiç gerek yoktu," dedi. Başımızın belaya gireceğini anlamıştım. Kızıl da öyle. Dönüp adamlarıyla yüzleşti.

"Kız, Six'in kızı. Six'i hepiniz tanıyorsunuz. Zengin ve nüfuzlu bir adam. Franz'a onu bırakmasını söyledim, ama beni dinlemedi. Kız daha fazlasına dayanamazdı. Onu öldürecekti. Şu anda bile ölmek üzere."

"Franz'ı vurmak zorunda değildin," dedi bir ses.

"Evet," dedi bir diğeri. "Ona yumruk atabilirdin."

"Ne?" Kızıl olan bitene akıl sır erdiremiyordu. "Franz'ın kafası bir rahibenin kapısındaki meşeden bile kalındır."

"Artık değil."

Kızıl yanıma çömeldi. Bir gözüyle adamlara bakarken mırıldandı, "Tabancan var mı?"

"Evet," dedim. "Bak, burada hiç şansımız yok. Kızın da öyle. Tekneye ulaşmalıyız."

"Ya Six?"

Paltomu Grete'nin üstüne ilikleyip onu kucağıma aldım. "Şansı yaver gidebilir."

Helfferich başını iki yana salladı. "Hayır, gidip onu getireceğim. İskelede mümkün olduğunca bekle bizi. Ateş etmeye başlarlarsa kaç. Ben kaçamazsam diye söylüyorum, senin kız hakkında hiçbir şey bilmiyorum, Pire Isırığı." Kızıl önde, yavaşça kapıya doğru yürüdük. Adamlar asık suratla geçmemiz için yol verdi, dışarı çıkınca ayrıldık. Ben çimenlik yamaçtan iskeleye ve tekneye yürüdüm.

Six'in kızını teknenin arka koltuğuna yatırdım. Dolapta bir battaniye vardı, çıkarıp hâlâ baygın olan kızın üstüne örttüm. Kendine gelirse ona bir kez daha Inge Lorenz'i sorma şansım olup olmadığını merak ettim. Haupthändler daha fazla işbirliği yapabilir miydi? Gidip onu da getirmeyi düşünürken misafirhanenin olduğu taraftan birkaç el ateş edildiğini duydum. Halatı çözüp motoru çalıştırdım, cebimden tabancamı çıkardım. Diğer elimle de teknenin kaymasını önlemek için iskeleye tutundum. Saniyeler sonra tekne-

nin kıç tarafından sanki bir perçin makinesi çalışıyormuş gibi gelen silah seslerini duydum. Gaz kolunu ileri itip dümeni iskeleden uzağa kırdım. Acıyla yüzümü buruşturarak elime bakarken vurulduğumu düşünüyordum, ama iskeleden fırlayan büyük bir tahta parçasının avucuma saplandığını gördüm. Büyük kısmını çıkarıp şarjörün geri kalanını uzaklaşmakta olan iskelede beliren adamların üstüne boşalttım. Şaşırarak adamların kendilerini karın üstü yere attıklarını gördüm. Ama arkamdan tabancadan daha ağır bir şey ateş açmıştı. Üstelik bu sadece uyarı atışıydı, büyük makineli tüfek ağaçları ve iskeleyi metalik yağmur damlaları gibi yarıyor, her tarafa kıymık fırlatıyor, çalıları doğruyor ve ağaçların yapraklarını dilimliyordu. Tekrar öne doğru bakınca gaz kolunu geri vitese takıp polis istimbotundan uzaklaşacak zamanı zor buldum. Sonra motoru kapatıp ellerimi içgüdüsel olarak havaya kaldırıp silahımı yere attım.

O sırada Grete'nin alnının ortasındaki bindi işareti benzeri kırmızı lekeyi fark ettim. İncecik bir kan sızıntısı, artık cansız olan yüz hatlarını ikiye ayırıyordu.

18

Başka bir insanın ruhunun sistematik tahribatını dinlemek, tahmin edilebileceği gibi insanın sinirlerini zayıflatıyordu. Sanıyorum amaç da buydu. Gestapo başkalarını düşünmüyorsa, ne olayım? Önce içinizi yumuşatmak uğruna başkasının acısını dinlemenize izin veriyorlar, ancak ondan sonra dışınızda çalışmaya başlıyorlardı. En kötüsü neler olacağına dair şüphe duymaktı, ister hastanedeki test sonuçları olsun, ister celladın baltasını indirmesini beklemek olsun. Sadece bitsin istersiniz. Alex'teyken şüphelilerin her şeyi itiraf edecek duruma gelmelerini sağlamak amacıyla kendi tarzımda kullandığım bir teknikti bu. Bir şeyi beklemek kendi özel cehenneminizi yaratmak için hayal gücünüzün devreye girmesine izin verirdi.

Ama benden ne istediklerini merak ediyordum. Six'i öğrenmek istiyorlar mıydı? Von Greis'in belgelerinin nerede olduğunu bildiğimi

mi umuyorlardı? Ya bana işkence yaparlar ve ben de ne istediklerini bilmezsem?

Pis hücremde geçirdiğim üçüncü ya da dördüncü günün ardından, aslında kendi acımın başlı başına bir amaç olup olmadığını merak etmeye başlamıştım. Zaman zaman da benimle birlikte tutuklanan Six ve Kızıl Helfferich'e ne olduğunu, en çok da Inge Lorenz'i merak ediyordum.

Çoğunlukla sadece, benden önce orada kalan talihsizlerin parşömeni haline gelmiş duvarlara bakıyordum. Tuhaf ama Nazilere yönelik neredeyse hiç hakaret yoktu. En fazla Komünistlerle Sosyal Demokratlar arasındaki, bu iki "düşmüş kadın"dan hangisinin en başında Hitler'in seçilmesinden sorumlu olduğuyla ilgili atışmalar vardı: Sozi'ler Puker'ları, Puker'lar da Sozi'leri suçluyordu.

Uyumak kolay olmuyordu. Hapse atıldığım ilk gece uzak durduğum kötü kokulu bir şilte vardı, ama günler ilerledikçe ve dışkı kovası daha beter kokmaya başlayınca, o kadar müşkülpesent olmayı bıraktım. Ancak beşinci gün iki SS subayı gelip beni hücremden çıkardığında, ne kadar berbat koktuğumu fark ettim. Ne var ki bu onların kokusuna kıyasla hiçbir şey değildi, yani ölüm kokusuna.

Beni yaka paça idrar kokulu uzun bir koridordan geçirip bir asansöre bindirdiler. Beş kat çıkıp sessiz, halı kaplı bir koridora geldik. Burası meşe lambri kaplı duvarları ve Führer, Himmler, Canaris, Hindenburg ve Bismarck'ın porteleriyle özel bir erkekler kulübünün havasına sahipti. Bir tramvay yüksekliğindeki çifte kapıdan geçtik,

birkaç stenografın çalıştığı büyük, parlak bir ofise girdik. Pisliğime hiç aldırış etmediler. Genç bir SS Hauptsturmführer süslü denebilecek masanın etrafından dolaşıp ilgisizce bana baktı.

"Kim bu?" Gardiyanlardan biri topuklarını birbirine vurup hazır ola geçti, benim kim olduğumu bildirdi.

"Burada bekleyin," dedi Hauptsturmführer ve odanın diğer tarafındaki cilalı maun kapıya gitti. Kapıyı çalıp bekledi. Cevabı alınca kapıdan başını uzatıp bir şey söyledi. Sonra dönüp gardiyanlarıma işaret etti, beni ileri ittiler.

Burası yüksek tavanlı ve pahalı deri mobilyalarla döşeli, büyük ve lüks bir ofisti. Beni cop ve muştanın çifte teşviki eşliğinde yapılan türden, rutin bir Gestapo sohbetinin beklemediğini anladım. En azından şimdilik. Halıya bir şey dökme riskine girmek istemezlerdi. Ofisin uzak tarafında Fransız pencereler, kitaplıklar ve arkasındaki rahat koltuklarda iki SS subayının oturduğu bir masa vardı. Bunlar uzun boylu, şık, bakımlı, kibirli gülümsemeleri, Tilsiter peyniri renginde saçları ve terbiyeli Adem elmaları olan adamlardı. İkiliden uzun boylu olanı konuşup gardiyanlara ve yardımcılarına odadan çıkmalarını emretti.

"Herr Günther, lütfen oturun." Masanın önündeki sandalyeyi işaret etti. Kapı kapanırken arkama baktım, ellerim ceplerimde ileri yürüdüm. Tutuklandığımda ayakkabılarımın iplerini ve kemerimi aldıkları için pantolonumu ancak böyle tutabiliyordum.

Daha önce kıdemli SS subaylarıyla tanışmamıştım, bu yüzden karşımdaki ikilinin rütbelerin-

den emin değildim; ama biri muhtemelen albay, konuşmaya devam eden diğeri de büyük olasılıkla generaldi. İkisi de otuz beş yaşından büyük görünmüyordu.

"Sigara?" diye sordu general. Bana sigara kutusunu uzatıp birkaç kibrit verdi. Sigaramı yakıp büyük bir minnettarlıkla içime çektim. "Lütfen bir tane daha isterseniz keyfinize bakın."

"Teşekkür ederim."

"Belki bir de içki istersiniz?"

"Bir şampanyaya hayır demezdim." İkisi de aynı anda gülümsedi. İkinci subay, albay olanı bir şişe Schnaps çıkarıp kadehi ağzına kadar doldurdu.

"Ne yazık ki burada o kadar gösterişli bir şey yok."

"Öyleyse elinizde ne varsa." Albay ayağa kalkıp bana içkimi getirdi. İçkiyle hiç zaman kaybetmedim. Hızla içip dişlerimi temizledim, boynumdaki ve boğazımdaki her kasla yuttum. İçkinin her zerreme nüfuz ettiğini hissettim.

"Bir tane daha versen iyi olur," dedi general. "Sinirleri biraz gergin gibi." Yeniden doldurmaları için kadehimi uzattım.

"Sinirlerim gayet iyi," dedim kadehimle ilgilenerek. "Sadece içki içmek istiyorum."

"Bu imajın bir parçası, ha?"

"Ne imajıymış o?"

"Özel dedektif tabii ki. Az döşenmiş bir odada sinirleri bozuk, intihar eder gibi içen ve siyahlar içindeki güzel, ama gizemli kadının yardımına koşan ufak tefek, pespaye bir adam."

"SS'ten biridir belki," dedim.

Gülümsedi. "Buna inanmayabilirsiniz," dedi. "Ama ben dedektiflik hikâyelerini çok severim. İlginç olmalı." Yüzünün yapısı sıradışıydı. Ortada dışa doğru çıkık, şahini andıran ve çenesini zayıf gösteren bir burnu vardı; ince burnun üstündeki cam gibi mavi gözleri birbirine fazla yakın ve hafif şehlaydı. Bu da ona yaşamaktan bıkmış, alaycı bir hava veriyordu.

"Eminim peri masalları çok daha ilginçtir."

"Ama sizin durumunuzda değil. Özellikle Germania Hayat Sigortası Şirketi için üzerinde çalıştığınız dava söz konusu olduğunda..."

"Kaldı ki artık o şirket yerine Hermann Six'in adını koyabiliriz," diye araya girdi albay. O da üstüyle aynı tipteydi. Daha az zeki görünse de daha yakışıklıydı. General masanın üstünde açık duran dosyaya baktı. Benim ve işim hakkında her şeyi bildiklerini göstermek istiyordu.

"Kesinlikle," diye mırıldandı. Kısa bir süre sonra başını kaldırıp bana baktı: "Kripo'dan neden ayrıldın?"

"Mangır," dedim.

Boş boş bana baktı. "Mangır mı?"

"Evet, bilirsiniz işte... para. Paradan söz etmişken bu otele girdiğimde cebimde 40.000 mark vardı. Ona ne olduğunu bilmek istiyorum. Bir de yanımda çalışan kıza. Adı Inge Lorenz. Ortadan kayboldu."

General başını iki yana sallayan yardımcısına baktı. "Ne yazık ki kız hakkında bir şey bilmiyoruz, Herr Günther," dedi albay. "İnsanlar Berlin'de sürekli kayboluyor. Bunu en iyi sizin bilmeniz

gerekir. Ancak paranıza gelince şimdilik bizimle güvende."

"Teşekkür ederim, nankörlük etmek istemem, ama bir çorabın içinde yatağımın altına saklamayı tercih ederim."

General dua edecekmiş gibi bir kemancıya ait gibi görünen, uzun ve ince ellerini birleştirdi, parmak uçlarını düşünceli bir havayla dudaklarına götürdü. "Söyleyin bana Gestapo'ya katılmayı düşündünüz mü hiç?"

Biraz gülümseme sırasının bana geldiğine karar verdim.

"Biliyor musunuz, bir hafta boyunca uyumadan önce bu iyi bir takım elbiseydi. Biraz kokuyor olabilirim, ama o kadar da berbat değil."

Eğlenircesine burnunu çekti. "Kurmaca benzeriniz kadar sert konuşma becerisi bir şey, Herr Günther," dedi. "Ama gerçekten o olmak tamamen ayrı bir şey. Sözleriniz ya durumunuzun ciddiyetini şaşılacak derecede anlamadığınızı ya da gerçekten cesur olduğunuzu gösteriyor." İnce, altın yaprakları andıran kaşlarını kaldırdı, sol cebindeki Alman Atlısı Rozeti'yle oynamaya başladı. "Yapı itibariyle ben de alaycı bir adamım. Bence bütün polisler öyle, değil mi? Bu yüzden gereksiz cesaretinizin ilk değerlendirmesini kabul etme eğiliminde olabilirim. Ama bu davada karakterinizin sağlamlığına inanmak bana daha uygun geliyor. Lütfen aptalca bir şey söyleyerek beni düş kırıklığına uğratmayın." Bir an durdu. "Sizi bir KZ'ye gönderiyorum."

Tenim bir kasap vitrini gibi buz kesti. İçkimin geri kalanını bitirip, "Lütfen, eğer konu süt fatu-

ralarımı düzenli ödememesem...” dediğimi duydum.

İkisi de benim aşikâr rahatsızlığımdan keyif alıp sırıttı.

“Dachau’ya,” dedi albay. Sigaramı söndürüp bir tane daha yaktım. Kibriti kaldırırken ellerimin titrediğini gördüler.

“Endişelenmeyin,” dedi general. “Benim için çalışacaksınız.” Masanın etrafından dolaşıp karşıma, masanın kenarına oturdu.

“Siz kimsiniz?”

“Obergruppenführer Heydrich.” Kolunu albaya doğru sallayıp kollarını göğsünde birleştirdi. “Kendisi Alarm Birliği’nden Standartenführer Sohst.”

“Sizinle tanıştığıma memnun oldum.” Aslında olmamıştım. Alarm Birliği, Marlene Sahm’ın anlattığı özel Gestapo katilleriydi.

“Bir süredir gözlerim üstünüzdeydi,” dedi. “Wannsee’deki sahil evinde yaşanan o talihsiz olaydan sonra, bizi bazı belgelere götürebilirsiniz diye sizi sürekli gözaltında tuttum. Eminim hangi belgelerden söz ettiğimi biliyorsunuzdur. Ama siz bize ondan sonraki en iyi şeyi verdiniz: belgeleri çalmayı planlayan adamı. Konuğumuz olduğunuz şu birkaç gün içinde hikâyenizi kontrol ettik. Otoban işçisi Bock, belgeleri elinde tutan kasa hırsızı Kurt Mutschmann’ı nerede bulabileceğimizi söyledi bize.”

“Bock mu?” İtiraz ettim. “Buna inanmıyorum. O arkadaşını satacak bir muhbir değil.”

“Bu çok doğru. Sizi temin ederim ki haklısınız. Bize onu tam olarak nerede bulacağımızı söyle-

medi, ama ölmeden önce bizi doğru yola sevk etti."

"Ona işkence mi yaptınız?"

"Evet. Mutschmann bir keresinde ona eğer bir gün gerçekten aranırsa ve çaresiz kalırsa bir hapishanede ya da KZ'de gizlenmeyi düşünebileceğini söylemiş. Tabii ki peşinde bir suçlu çetesi ve bir de bizler varken çok çaresiz kalmış olmalı."

"Eski bir numaradır," diye açıkladı Sohst. "Kendini başka bir şey için tutuklatarak diğer suçtan tutuklanmaktan kurtulursun."

"Mutschmann'ın, Paul Pfarr'ın ölümünden üç gece sonra tutuklanıp Dachau'ya gönderildiğine inanıyoruz," dedi Heydrich. Halinden memnun bir gülümsemeyle ekledi: "Gerçekten, neredeyse tutuklanmak için yalvarıyordu. Neukölln'deki Kripo Stelle'in duvarına KPD sloganları yazarken suçüstü yakalanmış."

"Bir Kozi'ysen KZ o kadar da kötü değildir," diye güldü Sohst. "Yahudiler ve ibnelere kıyasla. Muhtemelen birkaç yıl içinde çıkar."

Başımı iki yana salladım. "Anlamadım. Neden Dachau'daki komutandan Mutschmann'ı sorgulamasını istemiyorsunuz? Ne demeye bana ihtiyacınız var?"

Heydrich kollarını göğsüne kavuşturup uzun çizmeli bacağını savururken, ayak ucuyla neredeyse dizime tekme atıyordu. "Dachau'daki komutanın işe karışması Himmler'in bilgilendirilmesi anlamına gelir ki bunu istemiyorum. Görüyorsunuz, Reichsführer bir idealist. Belgeleri Reich'a karşı suç işleyenleri cezalandırmak için kullanmayı kendine görev bileceğine hiç kuşku yok."

Marlene Sahm'ın Olimpiyat Stadyumu'nda gösterdiği, Himmler'in Paul Pfarr'a yazdığı mektubu hatırlayıp başımı salladım.

"Öte yandan ben pragmatik biriyim ve belgeleri istediğim yerde ve çok daha ustaca planlayarak kullanmayı tercih ederim."

"Başka bir deyişle siz de biraz şantaj yapabilirsiniz. Haksız mıyım?"

Heydrich cılız bir gülüşle, "İçimi okuyorsunuz, Herr Günther. Ama bunun gizli bir operasyon olduğunu anlamalısınız. Kesinlikle bir milli güvenlik meselesi. Görüşmemizden hiçbir koşulda kimseye bahsetmeyeceksiniz," dedi.

"Dachau'daki SS'te güvenebildiğiniz birileri olmalı mutlaka."

"Elbette var," dedi Heydrich. "Ama ne yapmasını bekliyorsunuz, Mutschmann'a gidip belgeleri nereye koyduğunu sormasını mı? Hadi, Herr Günther, mantıklı olun."

"Yani Mutschmann'ı bulup onunla arkadaş olmamı istiyorsunuz."

"Kesinlikle. Onun güvenini kazanın. Belgeleri nerede sakladığını öğrenin. Bunu yaptıktan sonra adamıma kendinizi tanıtacaksınız."

"Peki, Mutschmann'ı nasıl tanıyacağım?"

"Elimizde bir tek hapishane kayıtlarındaki fotoğrafı var," dedi Sohst fotoğrafı bana uzatarak. Dikkatle baktım. "Fotoğraf üç yıl öncesine ait ve şimdi kafası tıraşlı olduğundan fazla işe yaramıyor. Üstelik çok da zayıflamış olmalı. KZ insanı gerçekten değiştirir. Neyse ki adamın sağ bileğinde gözden kaçması imkânsız bir sinir düğümü

var, o sayede onu tanıyabilirsin. Ondan kurtulmuş olamaz."

Fotoğrafı geri verdim. "Fazla bir şey yok. Ya sizi reddedersem?"

"Etmeyeceksin," dedi Heydrich neşeyle. "Her koşulda Dachau'ya gidiyorsun. Tek fark, eğer benim için çalışırsan tekrar dışarı çıkabilirsin. Paranı geri alacağını söylememe bile gerek yok."

"Fazla seçeneğim olduğunu sanmıyorum."

Heydrich sırıttı. "Amaç da tamamen bu zaten. Seçeneğin yok. Seçeneğin olsaydı reddederdin. Herkes reddederdi. Bu yüzden kendi adamlarımdan birini gönderemiyorum. Bir de gizlilik konusu var tabii. Hayır, Herr Günther, eski bir polis memuru olarak, maalesef sen tam bu işe göresin. Çok şey kazanabilir ya da kaybedebilirsin. Hepsi sana bağlı."

"Bundan daha iyi davalar üstünde çalışmıştım."

"Artık kim olduğunu unutacaksın," dedi Sohst hızla. "Sana yeni bir kimlik hazırladık. Artık Willy Krause'sin ve karaborsacısın. İşte yeni belgelerin bunlar." Bana yeni bir kimlik kartı verdi. Eski polis fotoğrafımı kullanmışlardı.

"Bir şey daha var," dedi Heydrich. "Üzülerek söylüyorum ki tutuklanıp sorgulanmanla tutarlı olması adına görünüşüne biraz daha dikkat etmemiz gerekiyor. Bir adamın Columbia Haus'a birkaç morluğu olmadan girmesi nadir görülen bir durumdur. Aşağıdaki adamlarım bu konuda seninle ilgilenecekler. Kendi güvenliğin için tabii ki."

"Çok düşüncelisiniz," dedim.

"Columbia'da bir hafta tutulduktan sonra Dachau'ya transfer edileceksin." Heydrich ayağa kalktı. "Size iyi şanslar dilememe izin verin." Pantolonumu belinden tutup ayaklandım.

"Unutmayın, bu bir Gestapo operasyonu. Kimseye tek kelime etmek yok." Heydrich dönüp gardiyanları çağırmak üzere bir düğmeye bastı.

"Sadece şunu söyleyin," dedim. "Six, Helfferich'e ve diğerlerine ne oldu?"

"Bunu sana söylemenin bir sakıncası yok," dedi. "Herr Six ev hapsinde. Hiçbir şeyle suçlanmadı, henüz. Kızının yeniden dirilmesi ve sonrasında tekrar ölümü yüzünden hâlâ şokta. Sorularımıza cevap verebilecek durumda değil. Ne trajik bir durum. Ne yazık ki Herr Haupthändler evvelki gün hastanede öldü, bilinci hiç yerine gelmedi. Kızıl Dieter Helfferich adındaki suçluya gelince, bu sabah altıda Lake Ploetzen'de kafası kesildi. Bütün çetesi Sachsenhausen'deki KZ'ye gönderildi." Üzgün bir şekilde bana baktı. "Herr Six'e bir zarar geleceğini sanmıyorum. Olayların yol açtığı uzun soluklu hasarlar yüzünden gözden düşmeyecek kadar önemli biri o. Sonuç olarak gördüğün gibi bu talihsiz olaydaki bütün diğer önemli oyuncular arasında bir tek sen hayatta kaldın. Bakalım bu davayı başarıyla tamamlayabilecek misin, üstelik bunu sadece mesleki onurun için değil, hayatta kalmak için de yapmalısın."

İki gardiyan beni asansöre geri götürdü, oradan da hücreme götürüp dövdüler. Biraz mücadele ettim, ama yetersiz beslenme ve uykusuzluktan zayıf düşmüştüm. Bu yüzden sadece sembolik

olarak direndim. Birini halledebilirdim, ama ikisi birlikte benim için çok fazlaydılar. Daha sonra bir toplantı odası büyüklüğündeki SS gardiyan odasına götürüldüm. Kalın kapının yanındaki masada bir grup SS iskambil oynayıp bira içiyordu. Tabancaları ve copları katı bir öğretmen tarafından el konan oyuncaklar gibi başka bir masanın üstüne yığılmıştı. Uzaktaki duvara dönmüş, hazır olda bekleyen yirmi kadar mahkûma katılmam gerekiyordu. Genç SS Sturmmann kasılarak mahkûmların önünde ileri geri gidip geliyor, ara sıra bazı mahkûmlara bağırıp sırtlarını ya da kalçalarını tekmeliyordu. Yaşlı bir adam taş zemine düştüğünde Sturmmann onu çizmesiyle tekmeleyerek bayılttı. Gruba durmadan yenileri katılıyordu. Bir saat içinde sayımız en az yüzü bulmuştu.

Bizi uzun bir koridordan geçirip parke taşı kaplı avluya çıkardılar. Orada Yeşil Minna'lara bindirildik. Minibüslerde yanımıza hiç SS binmedi, ama yine de kimse konuşmuyordu. Herkes sessizce oturuyor, bir daha asla göremeyecekleri evlerini ve sevdiklerini düşünüyorlardı.

Columbia Haus'a vardığımızda minibüslerden indik. Yakındaki küçük Tempelhof Havaalanı'ndan kalkan uçağın sesi duyuluyordu. Eski askeri hapishanenin Truva-grisi duvarlarının üstünden geçerken, hepimiz özlemle gökyüzüne bakıp uçağın yolcularının arasında olmayı diledik.

"Kıpırdayın, sizi iğrenç piçler," diye bağırdı gardiyan, tekmeleyerek, iterek, yumruklayarak. Hepimiz zemin kata güdülüp ağır ahşap kapının önünde beş sıra oluşturduk. Bekçi kalabalığı bize yakından ve sadistçe bir ilgiyle bakıyordu.

"Şu kapıyı görüyor musunuz?" diye bağırdı Rottenführer, yüzü bir köpekbalığınınki gibi kötülükle çarpılmıştı. "Orada erkek olarak sizi bitiriyoruz. Hayalarınızı mengeneye sokuyoruz, çaktınız mı? Ev özlemine son veriyor. Öyle ya, eve yanınızda götüreceğiniz bir bokunuz kalmamışsa, niye karılarınıza, sevgililerinize gitmek isteyesiniz ki?" Kükrercesine bir kahkaha attı, bekçiler de ona eşlik etti. Birkaçı gidip ilk adamı sürüklemeye başladı. Tekmeler atıp bağıran adamı odaya sokup kapıyı kapattılar.

Öteki mahkûmların korkuyla titrediğini hissediyordum, ama bunun onbaşının espri anlayışı olduğunu tahmin ediyordum. Sonunda sıra bana geldiğinde son derece sakin bir şekilde kapıya gittim. İçeri girince adımı ve adresimi aldılar, birkaç dakika dosyamı incelediler, sözde karaborsacılığım yüzünden aşağılanıp bir kez daha dayak yedim.

Hapishanenin ana bölümüne girdikten sonra acı içinde hücreme götürüldüm. Yolda kalabalık bir erkek korosunun *Hâlâ Bir Annen Varsa*'yı söylediğini duyup şaşırdım. Koronun varlık nedenini ancak çok sonra keşfedecektim; mahkûmların çıplak kalçalarının ıslak kırbaçlarla dövüldüğü ceza mahzenlerinden gelen çığlıkların bastırılması için SS'lerin emriyle yapılan gösterilerdi bunlar.

Eski bir polis olarak bir sürü hapishanenin içini görmüştüm: Tegel, Sonnenburg, Lạke Ploetzen, Brandenburg, Zellengefängnis, Brauweiler; hepsi sıkı disiplinin söz konusu olduğu zorlu yerlerdi; ama hiçbiri acımasızlık ve insanlık dışı iğrençlik

konusunda Columbia Haus'a yaklaşamazdı. Kısa süre sonra Dachau'nun daha kötü olup olmadığını merak etmeye başladım.

Columbia'da yaklaşık bin mahkûm vardı. Benim gibi bazıları için KZ'ye giderken uğranan, kısa süreli transit hapishaneydi; diğerleri için KZ'ye giderken uzun süreli transit hapishaneydi. Bir çoğu da buradan yalnızca tabutta çıkacaktı.

Kısa süre kalmak için gelen yeni bir mahkûm olarak kendime ait bir hücrem vardı. Ama geceleri soğuk olduğu ve bir battaniye de olmadığından etrafımda biraz insan sıcaklığını iyi karşılayabilirdim. Kahvaltı kaba çavdarlı ekmekten ve hazır kahveden oluşuyordu. Akşam yemeği ekmek ve patates lapasıydı. Üzerine uzun bir kalas konmuş bir hendekten ibaret olan helada, her seferinde dokuz mahkûmla birlikte sıçmanız gerekiyordu. Bir keresinde gardiyan kalası kesti ve mahkûmlardan bazıları foseptik çukuruna düştü. Columbia Haus'ta mizah anlayışına önem veriyorlardı.

Oraya gireli altı gün olmuştu ki bir gece yarısı Putlitzstrasse Demiryolu İstasyonu'na ve oradan da Dachau'ya nakledilmek üzere bir minibüs dolusu mahkûma katılmam emredildi.

Dachau, Münih'in on beş kilometre kuzeybatısındaydı. Trendeki birileri bana oranın Reich'in ilk KZ'si olduğunu söyledi. Münih'in Nasyonal Sosyalizm'in doğum yeri olarak şöhreti düşünülürse bu bana çok uygun göründü. Eski patlayıcı fabrikasının kalıntılarının etrafına inşa edilen KZ, hoş Bavyera kırsalındaki bazı çiftliklere anormal

derecede yakındı. Aslında Bavyera'nın hoş olan tek yanı kırsalıydı. İnsanlar kesinlikle hoş değildi. Dachau'nun da bu ya da başka bir bakımdan beni düş kırıklığına uğratacağını sanmıyordum. Columbia Haus'da Dachau'nun sonraki kamplar için model olduğu, hatta orada SS subaylarını daha acımasız olmaları için eğiten özel bir okul bile olduğunu söylemişlerdi. Yalan söylemiyorlardı.

Her zamanki gibi tekmeler ve tüfek kabzalarıyla vagonlardan indirildik, doğuya doğru kamp girişine yürüdük. Burası geniş bir karakol binasıyla kuşatılmıştı. Altındaki kapının demir ızgarasında "Çalışmak Sizi Özgürleştirir" yazılıydı. Bu mahkûmlar arasında aşağılayıcı gülümsemelere neden olan bir efsaneydi, ama tekmelenme korkusuyla kimse bir şey söylemeye cesaret etmedi.

İnsanı özgürleştirecek bir sürü şey sayabilirdim, ama çalışmak onlardan biri değildi. Dachau'daki beş dakikadan sonra ölüm daha iyi bir seçenek gibi görünüyordu.

Bizi bir tür tören alanı olan geniş bir meydana aldılar. Güneyde çatısı dik eğimli uzun bir bina vardı. Kuzeyde ve bitmek bilmez gibi görünen hapishane kulübelerinin arasında, kenarlarında kavak ağaçlarının sıralandığı geniş, düz bir yol uzanıyordu. Önümde beni bekleyen işin büyüklüğünü düşününce kalbim yerinden çıkacakmış gibi oldu. Dachau çok büyük bir yerdi. Değil Mutschmann'la arkadaş olup belgeleri nereye sakladığını öğrenmek, onu bulmak bile aylar sürebilirdi. Bütün bu işin Heydrich'in sadizminin bir parçası olup olmadığını merak etmeye başlamıştım.

KZ komutanı uzun kulübeden çıkıp bizi karşıladı. Bavyera'daki herkes gibi onun da misafirperverlik konusunda öğreneceği çok şey vardı. Genellikle sadece ceza ikram ediyordu. Etrafta her birimizi asmaya yetecek kadar ağaç olduğunu söyledi. Bize cehennemi vadederek bitirdi. Sözünün eri olduğuna hiç kuşkum yoktu. Ama burada en azından temiz hava vardı. Bavyera için söyleyebileceğiniz iki şeyden biriydi bu, diğeri kadınlarının memelerinin büyüklüğüyle ilgili bir mevzuydu.

Dachau'da çok tuhaf, küçük bir terzi dükkânı vardı. Ve bir berber dükkânı. Çizgili, güzel bir giysi, bir çift takunya buldum ve saçlarımı kestirdim. Colombia'daki durumdan ilerleme sayabileceğim üç battaniye ile bir Aryan kulübesine verilince her şey daha güzel görünmeye başladı. Burası 150 kişilik bir kulübeydi. Yahudi kulübelerinde bunun üç katı adam vardı.

Söyledikleri doğruydu; her zaman sizden daha kötü durumda olan birileri vardır. Yani Yahudi olacak kadar talihsiz değilseniz. Dachau'daki Yahudi nüfusu hiçbir zaman çok fazla olmamıştı, ama Yahudiler her açıdan daha kötü durumdaydı. Belki sadece özgürlüğe ulaşmanın şaibeli bir yolu haricinde... Aryan kulübesinde ölüm oranı gecede birken, Yahudi kulübesinde yedi sekize yakındı.

Dachau, Yahudilere göre bir yer değildi.

Mahkûmlar genellikle Nazilerin tersi bir yelpaze yansıtıyordu. Tabii bir de Nazilerin amansızca düşman oldukları vardı: Sozi'ler ve Kozi'ler, sendikacılar, yargıçlar, avukatlar, doktorlar, öğ-

retmenler, ordu subayları. İspanya İç Savaşı'na katılan cumhuriyetçi askerler, Yehova Şahitleri, Özgür Masonlar, Katolik rahipler, Çingeneler, Yahudiler, spiritüalistler, homoseksüeller, serseriler, hırsızlar ve katiller. Avusturya kabinesinin birkaç eski üyesi ile bazı Ruslar haricinde Dachau'daki herkes Alman'dı. Yahudi bir mahkûmla tanıştım. Aynı zamanda homoseksüeldi. Ve bu da yetmezmiş gibi bir de Komünistti. Bu üç tane üçgen demekti. Lanet bir motorsikletten atlasa şu anki halinden daha şanslı olurdu.

Günde iki kez teftiş için Appellplatz'da toplanmak zorundaydık. Yoklamadan sonra Hindenburg Yardımı başlıyordu, yani kırbaçlama. Bir adamı ya da kadını bir bloğa bağlıyor ve çıplak kıça ortalama yirmi beş kırbaç vuruyorlardı. Birkaç kişinin kırbaçlama sırasında altına yaptığına tanık olmuştum. İlk seferinde onlar adına utanmıştım, ama birisi bunun kırbaçlayan kişinin dikkatini bozmanın en iyi yolu olduğunu söyledi.

Teftişler öteki mahkûmlara bakmak için en iyi şansımdı. Elediğim adamların zihinsel kaydını tutuyordum. Bir ay içinde 300 adamı elemeyi başarmıştım.

Bir yüzü asla unutmam. İnsanı iyi bir polis yapan şeylerden biriydi bu ve beni en başında polise katılmaya teşvik eden de buydu. Fakat bu kez hayatım buna bağlıydı. Ancak sürekli yeni birilerinin gelmesi yöntemimi altüst ediyordu. Kendimi Ege ahırlarında bok temizleyen Herkül gibi hissediyordum.

Tarif edilemez bir şeyi nasıl tarif edersiniz? Dehşetten dilinizin tutulmasına neden olan şey hakkında nasıl konuşursunuz? Benden çok daha iyi konuşup söyleyecek söz bulamayan pek çok insan vardı. Utançtan doğuyordu bu sessizlik, çünkü suçsuzlar bile suçluydu. Bütün haklarından yoksun kalınca insan hayvanlığa geri dönüyor. Açlıktan ölen, açlıktan ölenden çalıyor ve hayatta kalmak, tecrübeyi geçersiz kılan, hatta sansürleyen tek düşünce haline geliyor. Dachau'nun amacı, insan ruhunu tahrip etmeye yetecek kadar iş yaratmaktı. Ölüm de istenmeyen yan ürünlerden biri oluyordu. Hayatta kalmak başkalarının acı çekmesine bağlıydı. Başka bir adam dövüldüğü ya da linç edildiği sürece siz hayatta kalıyordunuz; yan yatakta yatan adam uykusunda öldükten sonra birkaç gün onun yemeğini yiyebilirdiniz.

✵

Hayatta kalmak için önce biraz ölmek gerekir.

Dachau'ya geldikten kısa bir süre sonra kompleksin kuzeybatı köşesinde bir atölye inşa eden Yahudi bir işçi grubunun başına getirildim. İş, otuz kiloyu bulan taşları el arabalarına doldurup ocaktan dışarı, yokuş yukarı, birkaç yüz metre uzaklıktaki inşaat alanına itmekti. Dachau'daki bütün SS'ler puştun önde gideni değildi; bazıları nispeten daha ılımlıydı ve küçük ek işler yaparak para kazanmayı başarıyor, bunun için KZ'nin sağladığı ucuz işçi gücünü ve beceri havuzunu kullanıyorlardı. Bu yüzden işçileri ölene kadar ça-

lıştırmamak onların çıkarınaydı. Ama inşaat alanını denetleyen SS subayları *gerçek* birer pislikti. Çoğu Bavyeralı köylülerden oluşan ve eskiden işsiz olan bu takımın uyguladığı sadizm, Columbia Haus'daki meslektaşlarının uyguladığından daha az rafine olsa da, en az o kadar etkiliydi. Benim işim kolaydı. Grup lideri olarak taşları taşımam gerekmiyordu; ama ekibimdeki Yahudiler için bu insanın belini kıran bir işti. SS bir temelin ya da duvarın tamamlanması için kasten sıkı bir program yapıyordu ve işi zamanında yetiştirememek aç ya da susuz kalmak demekti. Yorgunluktan yere yığılıp kalanlar oldukları yerde vuruluyorlardı.

Başlarda ben de elimi taşın altına soktum ve gardiyanlar bunu çok komik buldu; ama benim katılımım işi daha da kolay hale getirmiyordu.

"Ne yani, sen Yahudi sever filan mısın? Anlamıyorum. Onlara yardım etmek zorunda değilsin, neden bu zahmete giriyorsun?" dedi gardiyanlardan biri.

Bir an için cevap veremedim. "Anlamıyorsun. Bu yüzden zahmete girmem gerekiyor," dedim sonra.

Epeyce şaşırmış gibi baktı, sonra kaşlarını çattı. Bir an için kızacağını sandım, ama bir kahkaha patlattı. "Eh, ne de olsa bu senin cenazen."

Bir süre sonra haklı olduğunu anladım. Ağır iş beni öldürüyordu, tıpkı ekibimdeki Yahudileri öldürdüğü gibi. Ben de yardımı bıraktım. Utanarak yere yığılan bir mahkûma yardım ettim, işe devam edecek hale gelene kadar toparlanması için birkaç boş el arabasının altına sakladım. Kırbaç

yeme riskine girdiğimi bildiğim halde bunu yapmaya devam ettim. Dachau'da her yerde muhbirler vardı. Öteki mahkûmlar beni bu konuda uyarmıştı, kendim de bir muhbir sayıldığım için bu çok ironikti.

Yere yığılan bir Yahudi'yi gizlerken yakalanmadım, ama beni bu konuda sorgulamaya başladılar, ben de uyarıldığım gibi ihbar edildiğimi tahmin ettim. Yirmi beş kırbaç cezası yedim.

Acıdan, cezadan sonra hastaneye gönderilmekten korktuğum kadar korkmuyordum. Hastanedekilerin çoğunluğu dizanteri ve tifodan muzdarip olduğu için orası ne pahasına olursa olsun uzak durulması gereken bir yerdi. SS bile asla oraya ayak basmazdı. Bir mikrop alıp hastalanmak çok kolaydı. O zaman Mutschmann'ı asla bulamayabilirdim.

Teftiş toplantısı hiçbir zaman bir saatten uzun sürmezdi, ama cezamın verildiği sabah üç saat gibi geldi.

Beni kırbaçlama iskelesine bağladılar, pantolonumu indirdiler. Altıma yapmaya çalıştım, ama acı o kadar kötüydü ki bunu yapacak kadar konsantre olamadım. Zaten içimde altıma yapacak bir şey de yoktu. Cezamı aldıktan sonra beni çözdüler, iskelenin önünde bir an ayakta durduktan sonra bayıldım.

Uzun süredir yatağımın üstüne sarkan adamın eline bakıyordum. El hiç kıpırdamıyor, kasılmıyordu bile. Adamın ölüp ölmediğini merak ettim. İzah edilemez bir istekle adama bakmak üzere karnımın üstünde doğruldum, ama arkamdaki

acıya dayanamayarak haykırdım. Çığlığım karyolamın yanına birini getirdi.

"Tanrım," diye yutkundum, alnımda biriken terleri hissederek. "Öncekinden çok daha kötü acıyor."

"Maalesef bunun nedeni ilaç." Kırk yaşlarındaki tavşan dişli adam, saçlarını eski bir şilteden ödünç almış gibi duruyordu. Felaket sıskaydı ve vücudu daha çok formaldehit kavanozuna ait gibi görünüyordu. Hapishane ceketine sarı bir yıldız dikilmişti.

"İlaç mı?" derken, sesimden güçlü bir kuşku notası yükseldi.

"Evet," dedi Yahudi. "Sodyum klorür." Çarçabuk ekledi: "Yani sıradan tuz, arkadaşım. Yaralarını tuzla kapladım."

"Ulu Tanrım," dedim. "Ben lanet olası bir omlet değilim."

"Haklı olabilirsin, ama ben lanet olası bir doktorum. Isırgan otuyla dolu bir kondom gibi yakar, biliyorum, ama yaraların mikrop kapmasını önlemenin tek yolu budur." Sesi dolgun ve neşeliydi, tıpkı bir komedyeninki gibi.

"Şanslısın. Seni iyileştirebilirim. Keşke, aynı şeyi geri kalan bu zavallılar için de söyleyebilsem. Ne yazık ki bir yemekhaneden çalınanlardan oluşan dispanserde yapılacak fazla bir şey yok."

Yukarıdaki ranzaya ve sarkan bileğe baktım. Daha önce bir insan deformasyonuna bu kadar büyük bir zevkle baktığım olmamıştı. Gördüğüm sinir düğümü olan bir sağ bilekti. Doktor bileği gözümün önünden çekip sahibini kontrol etmek

için yatağımın önünde dikildi. Sonra tekrar aşağıya inip çıplak kıçıma baktı.

"İyileşeceksin."

Başımla yukarıyı işaret ettim. "Onun nesi var?"

"Neden, canını mı sıkıyor?"

"Hayır, sadece merak ettim."

"Söyle bana, sarılık geçirdin mi?"

"Evet."

"Güzel," dedi. "Endişelenme, sana bulaşmaz. Sadece onu öpmeye ya da becermeye kalkma. Yine de senin üzerine işeyebilir diye onu başka ranzaya aldıracağım. Hastalık vücut salgılarıyla bulaşıyor."

"Bulaşmak mı dedin?" dedim. "Neyin bulaşması?"

"Hepatit. Onu alt ranzaya, seni de üst ranzaya alacağım. Susarsa ona su verebilirsin."

"Tabii," dedim. "Adı ne?"

Doktor bitkin bir halde çekti. "En ufak bir fikrim bile yok."

Daha sonra sıhhi hademeler canımı çok yakarak beni üst ranzaya çıkardılar. Önceki sahibi de aşağıya alınmıştı. Yatağımın kenarından Dachau'dan tek çıkış yolumu temsil eden adama baktım. Gördüğüm şey pek de cesaret verici değildi. Benzi o kadar sarı, bedeni o kadar sıskaydı ki Heydrich'in ofisinde gördüğüm fotoğrafı hatırladığım kadarıyla sinir düğümü olmasa, Mutschmann'ın kimliğini saptamam imkânsızdı. Battaniyesinin altında titriyor, ateşle sayıklıyor, ara sıra bir sancı girince acıyla inliyordu. Onu bir süre seyrettim. Ayıldığını görünce rahatladım. Ama sadece başarısız bir kusma çabası göstere-

cek kadar ayık kaldı. Ardından tekrar kendinden geçti. Mutschmann'ın ölmek üzere olduğu çok açıktı.

Adı Mendelssohn olan doktor ve kendileri de çeşitli hastalıklardan muzdarip üç dört hademe haricinde, kamp hastanesinde yaklaşık altmış kadar erkek ve kadın vardı. Bütün hastaneler gibi burası da kabristan gibiydi. Burada sadece iki tür insanın konuk olduğunu öğrenmiştim: her zaman sonları ölüm olan hastalarla, bazıları hasta da olan yaralılar.

O akşam, hava kararmadan önce Mendelssohn gelip yaralarıma baktı.

"Sabah arkanı yıkayıp biraz daha tuz koyacağım," dedi. Sonra ilgisizce Mutschmann'a baktı.

"Ya o?" dedim. Kesinlikle aptalca bir soruydu, Yahudi'nin meraklanmasına yol açmaktan başka bir işe yaramamıştı. Gözlerini kısarak bana baktı.

"Madem sordun söyleyeyim; alkolden, baharatlı yiyeceklerden uzak durmasını ve bol bol dinlenmesini söyledim," dedi kuru bir sesle.

"Galiba anladım."

"Ben duygusuz bir adam değilim, ahbap, ama ona yardım etmek için yapabileceğim bir şey yok. Yüksek proteinli bir diyet, vitamin, glukoz ve metiyoninle belki biraz şansı olabilirdi."

"Ne kadar yaşar?"

"Bilinci hâlâ gelip gidiyor mu?" diye sordu. Başımı salladım. İçini çekti. "Söylemek zor. Ama bir kez komaya girdikten sonra, ölmesi artık an meselesidir. Ona verecek morfinim bile yok. Bu klinikte ölüm hastalar için mevcut olan en doğal tedavi."

"Bunu aklımda tutarım."

"Hastalanma dostum. Burada tifo var. Ateşin başlar başlamaz kendi idrarından iki kaşık iç. İşe yarar gibi görünüyor."

"Temiz bir kaşık bulursam içerim. Tüyo için teşekkürler."

"Bu kadar iyi ruh hali içinde olduğuna göre, sana bir tüyo daha vereyim. Kamp Komitesi'nin burada buluşmasının tek nedeni gardiyanların kesinlikle gerekmedikçe buraya gelmemeleri. Dışarıdan göründüklerinin aksine SS'ler aptal değil. Sadece bir deli burada gerekenden daha uzun süre kalır.

"Acıya dayanır hale gelir gelmez, beni dinle ve buradan hemen git."

"Senin kalmanın nedeni ne? Hipokrat yemini mi?"

Mendelssohn omuz silkti. "Hiç duymadım," dedi.

Bir süre uyudum. Oysa ayık kalıp uyanırsa diye Mutschmann'ı izlemeyi planlıyordum. Sanırım filmlerde gördüğünüz o dokunaklı sahnelerden birini umut etmiştim, hani ölmekte olan adam ölüm döşeğinin yanındaki adama içini döker.

Uyandığımda hava karanlıktı. Öksürüp horlayan öteki mahkûmların seslerinin arasından alttaki yataktan gelen bir ses duydum. Mutschmann öğürüyordu. Eğilip bakınca karnını tutup bir dirseğinin üstünde yan döndüğünü gördüm.

"İyi misin?" dedim.

"Tabii," dedi hışırtılı bir sesle. "Lanet olası bir Galapagos kaplumbağası gibi sonsuza dek yaşayacağım." Tekrar inledi. Sıkılı dişlerinin arasın-

dan acıyla, "Şu lanet olası mide kramplarından biri daha," dedi.

"Su ister misin?"

"Su, evet. Dilim damağım kurumuş..." Yine öğürmeye başladı. Yavaşça aşağıya indim, yatağın yanındaki kovadan kepçeyle su aldım. Dişleri bir telgraf düğmesi gibi takırdayarak suyu gürültüyle içti. Bitirince arkasına yaslandı.

"Teşekkürler dostum," dedi.

"Önemli değil," dedim. "Sen de benim için aynısını yapardın."

Güler gibi öksürdüğünü duydum. "Hayır, yapmazdım," dedi. "Bende ne varsa o hastalığın bulaşmasından korkardım. Herhalde ben de ne var bilmiyorsun, değil mi?"

Bir an düşündüm. Sonra söyledim. "Hepatit var sende."

Birkaç dakika sessiz kaldı. Birden utandım. Ona bu acıyı yaşatmamalıydım. "Dürüstlüğün için teşekkür ederim," dedi. "Senin neyin var?"

"Hindenburg Yardımı."

"Neden?"

"İşçi ekibimdeki bir Yahudi'ye yardım ettiğim için."

"Aptallık etmişsin," dedi. "Zaten hepsi ölü sayılır. Azıcık şansı bile olsa birine yardım et, ama bir Yahudi'ye etme. Şans onları çoktan terk etti."

"Eh, senin de piyangoyu kazandığın söylenemez."

Güldü. "Doğru," dedi. "Hastalanacağım hiç aklıma gelmemişti. Hep bu iğrenç delikten kurtulacağımı düşündüm. Bir ayakkabı tamircisinde iyi bir işim vardı."

"Şanssızlık olmuş."

"Ölüyorum, değil mi?"

"Doktor öyle demedi."

"Bana masal anlatmana gerek yok. Yaklaştığını görebiliyorum. Ama yine de teşekkürler. Tanrım, bir sigara için neler vermezdim."

"Ben de."

"Bir sarmaya bile razıyım." Durakladı. "Sana söylemem gereken bir şey var."

Sesimdeki telaşı gizlemeye çalıştım. "Evet? Neymiş?"

"Bu kamptaki kadınların hiçbiriyle yatma. Eminim ben öyle hastalandım."

"Hayır, yatmam. Uyarın için teşekkürler."

Ertesi gün birkaç sigara karşılığında yemeğimi satıp Mutschmann'ın uyanmasını bekledim. Neredeyse bütün gün uyudu. Sonunda bilinci yerine geldiğinde sanki önceki konuşmamızın üstünden sadece birkaç dakika geçmiş gibi konuştu.

"Nasıl gidiyor? Çizikler nasıl?"

"Acıyor," dedim ranzamdan kalkarak.

"Bahse girerim öyledir. O lanet serseri çavuş bu işten zevk alıyor." Sıska yüzünü bana doğru çevirdi. "Biliyor musun, seni daha önce bir yerlerde görmüşüm gibi geliyor."

"Bir bakalım," dedim. "Rot Weiss Tenis Kulübü? Herrenklub? Excelsior belki?"

"Benimle dalga geçiyorsun." Sigaralardan birini yakıp dudaklarının arasına koydum.

"Bahse girerim Opera'dadır, operaya bayılırım. Ya da belki de Goering'in düğünüdür?" İnce sarı

dudaklarında gülümsemeye benzer bir şey belirdi. Sonra saf oksijenmiş gibi tütünü içine çekti.

"Sen lanet olası bir büyücüsün," dedi sigaranın tadını çıkararak. Sigarayı bir süre için ağzından çıkarıp tekrar soktum. "Hayır, o yerlerden biri değildi. Ama aklıma gelecek."

"Tabii ki gelecek," dedim, gelmemesi için dua ederek. Bir an için Tegel Hapishanesi demek istedim, ama vazgeçtim. Hasta olsun olmasın, farklı hatırlayabilirdi ve o zaman benimle işi biterdi.

"Nesin sen? Sozi mi? Kozi mi?"

"Karaborsacı," dedim. "Sen?"

Anlamsızca sırıttı. "Saklanıyorum."

"Burada mı? Kimden?"

"Herkesten."

"Felaket bir saklanma yeri seçmişsin. Nesin sen, deli mi?"

"Beni burada kimse bulamaz," dedi. "Sana bir şey sorayım, bir yağmur damlasını nereye saklarsın?" Şaşırmış bakınca cevap verdi: "Bir şelalenin altına. Bilmiyorsan söyleyeyim bu Çin felsefesidir. Yani orada yağmur damlasını hiç bulamazsın, değil mi?"

"Hayır, sanırım bulamam. Bayağı zor durumda olmalısın."

"Hastalanmak... sadece şanssızlıktı... Hastalanmasam... bir yıl falan sonra... çıkardım... o zaman da... aramaktan vazgeçmiş olurlardı."

"Kim?" dedim. "Neden senin peşindeler?"

Gözleri titreşti, sigara baygın dudaklarından battaniyenin üstüne düştü. Battaniyeyi çenesine kadar çekip sigarayı söndürdüm. Öteki yarısını da içecek kadar kendine gelmesini umuyordum.

Gece Mutschmann'ın nefesleri iyice güçsüzleşti, sabah Mendelssohn onun komanın eşiğinde olduğunu söyledi. Yüz üstü yatıp aşağıya bakarak beklemekten başka yapacak bir şey yoktu. Inge'yi çok düşünüyordum, ama çoğunlukla kendi derdime yanıyordum. Dachau'da cenaze törenleri çok basitti, seni krematoryumda yakıyorlardı, hepsi bu. Hikâyenin sonu. Ne var ki zehirlerin Kurt Mutschmann üzerindeki korkunç etkilerini görüp, karaciğer ve dalağını tahrip etmelerini, böylece bütün vücudunu enfeksiyonla kaplamalarını seyrederken, düşüncelerim çoğunlukla memleketimde ve onun aynı şekilde dehşet saçan hastalığındaydı. Ancak şimdi, Dachau'dayken Almanya'nın çürümesinin nasıl kangrene dönüştüğünü görebiliyordum ve tıpkı zavallı Mutschmann'ın durumunda olduğu gibi, acı daha kötü hale geldiğinde hiç morfin olmayacaktı.

Dachau'da, oradaki mahkûm kadınların doğurduğu birkaç çocuk vardı. Bazıları kamptan başka bir hayat bilmiyordu. Gardiyanlar avluda özgürce oynayan çocuklara hoşgörü gösteriyor, hatta bazıları çocukları seviyordu. Çocuklar hastane barakaları hariç neredeyse istedikleri her yere gidebiliyorlardı. İtaatsizliğin cezası ise ciddi bir dayaktı.

Mendelssohn yataklardan birinin altında bacağı kırık bir çocuk saklıyordu. Çocuk hapishanenin taş ocağında oynarken düşmüştü ve SS onu aramaya geldiğinde üç gündür bacağı tahtalara sarılmış orada yatıyordu. SS'i görünce o kadar korkmuştu ki dilini yutup boğularak öldü.

Ölen çocuğun annesi onu görmeye gelip kötü haberi aldığında Mendelssohn tam bir profesyonel gibi davrandı. Ama daha sonra kadın gittiğinde onun kendi kendine sessizce ağladığını işittim.

"Hey, yukarıdaki." Aşağıdan gelen sesi duyunca irkildim. Uyumuyordum; sadece yapmam gerektiği gibi Mutschmann'ı seyretmediğimden, ne kadar süredir uyanık olduğunu bilmiyordum ve o değerli saatleri kaçırmıştım. Dikkatle aşağıya inip yanına çömeldim. Popomun üstüne oturmak hâlâ çok acı veriyordu. Korkunç bir sırıtışla kolumu tuttu.

"Hatırladım," dedi.

"Ya, öyle mi?" dedim umutla. "Ne hatırladın bakalım?"

"Yüzünü nerede gördüğümü." Endişelenmemiş görünmeye çalıştım, ama kalbim deli gibi atıyordu. Polis olduğumu düşünüyorsa her şeyi unutabilirdim. Eski bir mahkûm bir polisle asla arkadaş olmazdı. Issız bir adada yalnız ikimiz olsak bile yüzüme tükürebilirdi.

"Vay be," dedim renk vermeden. "Nerede görmüşsün?" Yarısı içilmiş sigarasını dudaklarının arasına sokup yaktım.

"Otel dedektifiydin. Adlon'da. Bir keresinde bir iş için orayı izliyordum." Boğuk bir sesle güldü. "Doğru, değil mi?"

"İyi bir hafızan varmış," dedim kendim de bir sigara yakarak. "Çok uzun bir süre önceydi."

Eliyle kolumu sıktı. "Merak etme kimseye söylemem. Her neyse, sonuçta polis filan değildin, değil mi?"

"Orayı izlediğini söyledin. Peki suç dünyasındaki senin uzmanlığın neydi?"

"Kasa hırsızıydım."

"Otel kasasının soyulduğunu hiç hatırlamıyorum," dedim. "En azından ben orada çalışırken."

"Çünkü hiçbir şey almadım," dedi gururla. "Evet, kasayı açtım. Ama içinde almaya değer bir şey yoktu. Gerçekten."

"Senin lafına mı inanacağım," dedim. "Otelde her zaman zengin insanlar kalıyordu ve hep değerli eşyaları oluyordu. Kasada bir şey olmaması çok nadir görülen bir durumdur."

"Doğru," dedi. "Benim şansım işte. Satabileceğim bir şey yoktu. Önemli olan bu. Satamayacağın bir şeyi almanın bir anlamı yok."

"Tamam, sana inanıyorum."

"Övünmüyorum," dedi. "Ben en iyisiydim. Açamayacağım hiçbir şey yoktu. Bahse girerim benim zengin olmamı bekliyorsundur, değil mi?"

Omuz silktim. "Belki. Hapiste olmanı da beklerdim ki buradasın zaten."

"Zengin olduğum için burada saklanıyorum," dedi. "Bunu sana söyledim, değil mi?"

"Böyle bir şeyden bahsettin, evet." Biraz bekleyip ekledim: "Seni bu kadar zengin ve istenir kılan şey nedir? Para mı? Mücevherler mi?"

Kısa, boğuk bir kahkaha daha attı. "Onlardan daha da iyi," dedi. "Güç."

"Ne tür bir güç?"

"Belge," dedi. "Bana inan, elimdekileri almak için büyük paralar verecek bir sürü insan var."

"Belgelerde ne var?"

Solukları bir *Der Junggeselle* kapak kızınınkinden daha iniltiliydi.

"Tam olarak bilmiyorum," dedi. "İsimler, adresler, bilgi. Ama sen zeki bir adamsın, sen çözebilirsin."

"Belgeler burada, yanında değil herhalde?"

"Aptallaşma," dedi ıslık gibi çıkan sesiyle. "Dışarıda güvendeler." Ağzındaki bitmiş sigarayı alıp yere attım. Benimkinin geri kalanını uzattım.

"Hiç kullanılmayacak olmaları... yazık olacak," dedi soluk soluğa. "Bana karşı iyi... davrandın. Anlayacağın sana bir iyilik yapacağım... Onları terlet, olur mu? Dışarıda... bir kamyon dolusu... para demek bu." Onu duymak için eğildim. "Yularlarını... ele geçir." Göz kapakları titreşti. Onu omuzlarından tutup sarsarken, bilincini geri getirmek istedim.

Hayata geri döndürmek.

Bir süre yanında çömeldim. İçimin hâlâ bir şeyler hisseden bir yerlerinde korkunç ve dehşet verici bir terk edilmişlik duygusu vardı. Mutschmann benden daha genç ve güçlüydü. Benim de hastalığa yenik düştüğümü hayal etmek zor değildi. Çok kilo kaybetmiştim, saçkıran kendini belli ediyordu ve dişlerim sallanıyordu. Heydrich'in adamı SS Oberschutze Bürger marangozhanenin sorumlusuydu. Ona gidip Dachau'dan çıkmamı sağlayacak şifreli sözcüğü söylesem ne olacağını merak ettim. Von Greis'in belgelerinin nerede olduğunu bilmediğimi öğrenince Heydrich'in bana ne yapacağını düşündüm. Beni geri mi gönderirdi? İdam mı ettirirdi? Eğer ben haber vermesem

başarısız olduğum ve beni dışarı çıkarması gerektiği aklına gelir miydi? Heydrich'le yaptığım kısa görüşmeden ve onun hakkında duyduklarımdan, bunun pek mümkün olmadığını biliyordum. Bu kadar yaklaşıp sonunda başarısız olmak beni kahrediyordu.

Bir süre sonra uzanıp battaniyeyi Mutschmann'ın sarı yüzüne örttüm. Güdük bir kurşun kalem yere düştü. Aklıma bir şey gelip kalbimde yine bir umut ışığı belirmeden önce birkaç saniye ona baktım. Mutschmann'ın üstündeki örtüyü açtım. Elleri sıkıca yumruk yapılmıştı. Ellerini teker teker açtım. Mutschmann'ın sol elinde ayakkabı tamircisi mahkûmların SS gardiyanlarının ayakkabılarını sardıkları türde kahverengi bir kâğıt parçası vardı. Kâğıtta bir şey olmamasından o kadar korkuyordum ki hemen açamadım. Nitekim yazı neredeyse okunmuyordu. Notta yazılanları çözmem neredeyse bir saatimi aldı. "Kayıp eşya bürosu, Berlin Trafik Departmanı, Saarlandstr. Temmuz ayında Leipzigerstr'de bir evrak çantası kaybettin. Kahverengi deriden, pirinç kilidi var, sapında mürekkep lekesi var. Altın harflerle K.M. yazılı. İçinde Amerika kartpostalları, Western romanı, Karl May'in *Old Surehand*'i ve işle ilgili bazı kâğıtlar var. Teşekkürler, K.M."

Belki de o güne kadar herhangi birinin aldığı en tuhaf eve dönüş biletine sahiptim.

19

Sanki yer gök üniformaydı. Gazete satıcıları bile SA şapkası ve paltosu giyiyordu. Ne bir geçit töreni vardı, ne de Unter den Linden'de boykot edilebilecek Yahudi herhangi bir şey. Belki de ancak şimdi, Dachau'dan sonra Nasyonal Sosyalizm'in Almanya'daki hâkimiyetinin gerçek gücünün tam olarak farkına varıyorum.

Ofisime gidiyordum. Himmler'in Paul Pfarr'a yazdığı yolsuzluklarla ilgili mektubu gönderdiği; Yunan Konsolosluğu ile Schultze'nin Sanat Dükkânı'nın arasında uyumsuzca duran ve iki Fırtına Birliği askeri tarafından korunan İçişleri Bakanlığı'nı geçtim. Ön kapıda bir araba durdu. İçinden iki memur ve Marlane Sahm olduğunu anladığım üniformalı bir kız indi. Durup ona merhaba demek istedim, ama sonra vazgeçtim. Bana hiç bakmadan yanımdan geçti. Beni tanıdıysa bile hiç çaktırmadı. Dönüp iki adamın arkasından binaya girişini izledim. Orada birkaç dakikadan

fazla kaldığımı sanmıyorum, ama bu kadarı bile şapkalı, şişko bir adamın bana meydan okuması için yeterliydi.

"Kimliğini göster," dedi birden, Sipo kimliği ya da arama emri bile göstermeye gerek duymadan.

"Kim istiyor?"

Adam domuzu andıran, berbat tıraşlı yüzünü bana uzatıp tısladı: "Ben istiyorum."

"Dinle," dedim. "En sevimli tabirle 'hükmeden bir kişiliğe' sahip olduğunu sanıyorsan fena halde yanılıyorsun. En iyisi zırvalamayı kes de kimliğini göster." Burnumun dibine bir Sipo kimliği uzattı.

"Siz Sipo'dakiler tembelleşiyorsunuz," dedim kimliğimi uzatarak. İncelemek için hepsini elimden aldı.

"Buralarda neden oyalanıyorsun?"

"Oyalanmak mı? Kim oyalanıyor?" dedim. "Sadece durmuş hayranlıkla mimariyi inceliyordum."

"Arabadan inen o subaylara neden bakıyordun?"

"Subaylara bakmıyordum," dedim. "Kıza bakıyordum. Üniformalı kadınları severim."

"Çek git yoluna," dedi kâğıtlarımı bana fırlatarak.

Ortalama bir Alman, üniforma giyen ya da resmi bir işaret taşıyan herkesin en saldırgan hareketine bile tolerans gösteriyor gibiydi. Ben bu durum hariç her konuda kendimi tipik bir Alman olarak görürüm, çünkü doğuştan otoriteye zorluk çıkaran bir yapım olduğunu itiraf etmeliyim. Sanırım bunun eski bir polis için tuhaf bir tutum olduğunu söyleyebilirsiniz.

Kasım ayı başlayalı yalnızca birkaç gün olsa da Königstrasse'de Winter Relief için yardım toplayanlar ortalığa çıkmış, küçük, kırmızı kutularını herkesin burnunun dibine sokuyorlardı. Başta Relief'in işsizliğin ve ekonomik buhranın etkilerinin üstesinden gelmeye yardımcı olması amaçlanmıştı, ama şimdi neredeyse herkes tarafından, Parti'nin finansal ve psikolojik şantajı olarak görülüyordu: Yardım kuruluşu bir taraftan para topluyordu ama, belki daha da önemlisi, bir taraftan da insanların memleket uğruna parasız yaşamaya dayanabileceği duygusal bir iklim yaratıyordu. Para toplama her hafta farklı bir organizasyonun sorumluluğuydu ve bu hafta sıra demiryolu çalışanlarındaydı.

Sevdiğim tek demiryolu çalışanı eski sekreterim Dagmar'ın babasıydı. Alt dudağımı ısırıp birine 20 fenik verdim, yolun ilerisinde başka biri tarafından daha çevrildim. Katkıda bulunduğunuz için size verilen küçük cam rozet sizi daha fazla tacizden korumak şöyle dursun, iyi bir taciz adayı olarak işaretliyordu. Yine de bir demiryolu çalışanının olabileceği kadar şişko olan adama küfredip yolumdan itmemin nedeni bu değil, Belediye Binası'nın dışındaki yüksek sütunun arkasında kaybolan Dagmar'dı.

Dagmar arkasından gelen telaşlı ayak seslerimi duyunca ben ona yetişmeden önce dönüp beni gördü. Vazoya benzer ve üstünde büyük, beyaz harflerle "Winter Relief için Özveriyle Verin" yazan büyük anıtın önünde ne yapacağımızı bilemeden durduk.

"Bernie," dedi.

"Merhaba," dedim. "Ben de tam seni düşünüyordum." Kendimi biraz tuhaf hissederek koluna dokundum. "Johannes'i duydum, başın sağ olsun." Bana cesaretle gülümseyerek, kahverengi yünlü mantosunu boynuna doğru çekiştirdi.

"Çok kilo kaybetmişsin Bernie. Hasta mıydın?"

"Uzun hikâye. Kahve için zamanın var mı?"

Alexanderplatz'daki Alexanderquelle'ye gittik. Gerçek kahve ile gerçek reçel ve gerçek tereyağlı gerçek çörekler ısmarladık.

"Goering'in kömürden tereyağı yapan yeni bir yöntem bulduğunu söylüyorlar."

"Hiç de o tereyağından yiyormuş gibi gözükmüyor ama." Kibarca güldüm. "Ve Berlin'de hiçbir yerden soğan alamazsın. Babam Japonlar Çinlilere karşı kullansınlar diye Almanların zehirli gaz üretmek için soğan kullandıklarını iddia ediyor."

Bir süre sonra Johannes hakkında konuşup konuşamayacağını sordum. "Ne yazık ki söyleyecek fazla bir şey yok," dedi.

"Nasıl olmuş?"

"Bütün bildiğim Madrid'deki bir hava saldırısı sırasında öldüğü. Arkadaşlarından biri gelip haber verdi bana. Reich'ten de bir satırlık bir mesaj aldım: 'Kocanız Almanya'nın onuru için öldü,' diyordu." Hadi oradan, diye düşündüm. Kahvesinden bir yudum aldı. "Sonra gidip Havacılık Bakanlığı'ndan birini görüp olanlar hakkında kimseye bir şey söylemeyeceğime ve matem giysisi giymeyeceğime dair bir sözleşme imzalamak zorunda kaldım. Bunu aklın alıyor mu Bernie? Kocam için siyah bile giyemedim. Emekli maaşı

almamın tek yolu buydu." Buruk bir gülümseyişle ekledi: "'Sen Hiçbir Şeysin, Vatanın Her Şey.' Bu konuda gerçekten samimiler." Bir mendil çıkarıp burnunu sildi.

"Konu panteizm olduğunda Nasyonal Sosyalistleri asla küçümseme," dedim. "Bireyler önemsizdir. Bugünlerde annen bile ortadan kaybolmanı öylece kabul ediyor. Kimse umursamıyor."

Ben hariç, diye düşündüm. Dachau'dan kurtulduktan sonraki birkaç hafta sadece Inge Lorenz'i bulmaya çalışmıştım. Ama bazen Bernie Günther'in bile elinden bir şey gelmiyordu.

1936 yılının sonbaharında Almanya'da birini aramak masanın yere düşen çekmecesinde bir şey aramaya benziyordu. Çekmecenin içindekiler dökülüp yeni bir düzene göre tekrar yerleştirilir, artık hiçbir şey kolayca bulunmaz, hatta oraya ait bile değilmiş gibi görünürdü. Yavaş yavaş diğerlerinin kayıtsızlığı yüzünden telaş hissim kayboldu. Inge'nin gazetedeki eski meslektaşları omuz silkip onu gerçekten de fazla iyi tanımadıklarını söylediler. Komşular başlarını sallayıp insanın böyle konularda felsefi davranması gerekir dediler. Inge'nin DAF'taki hayranı Otto onun muhtemelen kısa süre sonra ortaya çıkacağını iddia etti. Hiçbirini suçlayamazdım. Zaten bir sürü saçın döküldüğü kafadan bir tel daha eksilmesi en fazla küçük bir rahatsızlık olarak görülüyordu.

Sessiz, yalnız akşamlarımı dost canlısı bir şişeyle paylaşıp kafamda ona neler olmuş olabileceğini kuruyordum: araba kazası; belki bir hafıza kaybı; duygusal ya da zihinsel bir çöküş; aniden ve sonsuza dek ortadan kaybolmasını gerektire-

cek bir suç. Ama hep kaçırılma ve cinayet olasılıklarına geri dönüyor, her ne olduysa benim üzerinde çalıştığım davayla bir ilgisi olduğunu düşünüyordum.

Normalde Gestapo'nun bir şeyleri itiraf etmesini bekleyebileceğiniz iki aydan sonra bile, kısa bir süre önce şehirden Spreewald'daki küçük bir karakola transfer edilen Bruno Stahlecker, Inge'nin idam edildiğine ya da bir KZ'ye gönderildiğine dair bir kayıt bulmayı başaramamıştı. Olanlara dair bir ipucu bulma umuduyla Haupthändler'ın Wannsee'deki evine kaç kez geri gidersem gideyim hiçbir şey bulamadım.

Inge'nin kirası bitene kadar benimle paylaşmamış olabileceği sırlarını aramak üzere defalarca evine gittim. Bu arada onun hatırası gittikçe uzaklaşıyordu. Hiç fotoğrafı olmadığı için yüzünü unuttum ve onun hakkında basit şeyler dışında aslında ne kadar az şey bildiğimi fark etmeye başladım. Onunla ilgili her şeyi öğrenecek bir sürü zaman var gibi gelmişti hep.

Haftalar aylara dönüşürken Inge'yi bulma ihtimalimin aritmetikteki ters orantı gibi giderek azaldığının farkındaydım. İzler soğudukça umudum kayboluyordu. Onu bir daha asla göremeyeceğimi düşünüyor; biliyordum.

Dagmar bir kahve daha söyledi. Birbirimize neler yaptığımızı anlattık. Ama ben Inge ya da Dachau'da geçirdiğim dönem hakkında bir şey söylemedim. Kahve içerken konuşulmayacak bazı şeyler vardı.

"İşler nasıl?" diye sordu.

"Kendime yeni bir Opel aldım."

"İyi durumda olmalısın o zaman."

"Ya sen?" diye sordum. "Nasıl geçiniyorsun?"

"Annemlerin yanına döndüm. Evde daktilo ile çok fazla yazma işi yapıyorum. Öğrenci tezleri falan." Gülümsemeye çalıştı. "Bu yüzden babam benim için endişeleniyor. Çünkü daktilo ile yazmayı geceleri seviyorum ve ses yüzünden Gestapo birkaç hafta içinde üç kez eve geldi. Muhalif gazeteler için çalışan insanları arıyorlar. Neyse ki yazdığım şeyler Nasyonal Sosyalizm'e oldukça saygı içerdiğinden Gestapo'yu kolayca gönderebiliyorum. Ama babam komşular yüzünden endişeleniyor. Gestapo'nun bir nedenle bizim peşimizde olduğunu düşüneceklerini söylüyor."

Bir süre sonra sinemaya gitmeyi önerdim.

"Olur," dedi. "Ama o vatansever filmlerden birine katlanabileceğimi sanmıyorum."

Kafeden çıkınca bir gazete aldık.

Ön sayfada iki Hermann'ın, Six ve Goering'in tokalaştığı bir resim vardı: Goering kocaman gülümserken Six hiç gülmüyordu. Görünüşe göre Başbakan, Alman çelik sanayine hammadde sağlama meselesinde istediğini elde etmişti. Eğlence sayfasını açtım.

"Tauentzienpalast'taki *Kızıl İmparatoriçe*'ye ne dersin?" dedim. Dagmar iki kez seyrettiğini söyledi.

"Ya buna ne dersin?" dedi. "*Muazzam Tutku*, Ilse Rudel oynuyor. Yeni filmi bu, değil mi? Onu seversin, yanılıyor muyum? Çoğu erkeğin hoşuna gidiyor." Ilse Rudel'in beni öldürmek için gönderdiği, ama benim öldürdüğüm genç aktör Walther Kolb'u düşündüm. Gazete ilanındaki karakalem

resimde Ilse rahibe giysisi içinde görülüyordu. Onu şahsen tanımasam bile bu karakteri şüpheli bulurdum.

Ama artık beni hiçbir şey şaşırtmıyordu. Sanki muazzam bir deprem geçirdiği için yolların artık düz, binaların da dik olmadığı, çivisi çıkmış bir dünyada yaşamaya alışmıştım.

"Evet," dedim. "İyidir."

Sinemaya doğru yürüdük. Kırmızı *Der Stürmer* vitrinleri tekrar sokak köşelerine konmuştu ve Streicher'in gazetesi her zamankinden daha da kudurmuş görünüyordu.

MART MENEKŞELERİ

PHILIP KERR

Dedektif Bernie Gunther 1 New York Times Çoksatarı

Bernhard Günther, Türk cephesinde savaşmış madalyalı bir asker, Kripo'da çalışmış eski bir polis. Şimdiyse Hitler'in başkentinde, insanların kaybolmayı alışkanlık haline getirdiği 1936 Berlin'inde, uzmanlığı kayıp insanları bulmak olan bir özel dedektif.

Çalınmış elmas bir gerdanlık ve milyarder Hermann Six'in kızı ile damadının yatağında vurularak öldürüldüğü bir dava yüzünden Bernie, karanlık ve acımasız Nazi Almanya'sının içlerine doğru sürüklenirken kendini Hitler'in sağ kolu sayılan Himmler ve Goering'in arasında politik bir skandalın ortasında bulacaktır.

Bulduğu ipuçları Bernie'yi, Nazilerin kurbanlarıyla dolup taşan morglara; köhne gece kulüplerine; Jesse Owens'ın Aryan üstün ırk teorilerini yerle bir ettiği Olimpiyat Oyunlarına; ünlü bir aktrisin yatak odasına; ve son olarak bir toplama kampı olan Dachau'ya götürüyor.

Salman Rushdie'ın yenilikçi ve dâhi polisiye yazarı dediği Philip Kerr, yarattığı dikkat çekici ve gerilim dolu, karanlık hikâyeleriyle büyülüyor.

"Yılın en iyi polisiye romanı."
The Times of London

"Gerilimli, acımasız, inandırıcı ve sürükleyici."
Sunday Telegraph

"Farklı, kendine has ve hakkını veren bir kitap."
The Literary Review

ALFA
www.alfakitap.com
/alfakitap
/alfakitap

ALFA POLİSİYE